

รายงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๔

กศน.

กองสมุดประชาชน
อำเภอคีรีมาศ จังหวัดสุโขทัย

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

ตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการและจุดเน้นการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่ให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษานอกระบบและการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เสริมสร้างคุณภาพทางการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชน เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน. ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการผลิต พัฒนาและเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา จึงมีความจำเป็นที่จะต้องดำเนินการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากผู้รับบริการในพื้นที่ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไป และนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้มาใช้ในการวางแผนกำหนดทิศทางการพัฒนางานต่อไปอย่างเป็นรูปธรรม

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ขอขอบคุณผู้บริหารสำนักงาน กศน.จังหวัด ผู้บริหาร กศน. อำเภอ ครู กศน.ตำบล นักศึกษา กศน. และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามด้วยดี ทำให้ภารกิจการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายทุกประการ

(นางวรรณ ประสมศรี)

ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ตุลาคม 2564

สารบัญ

หน้า

บทสรุปผู้บริหาร

ก - ฏ

บทที่

1 บทนำ.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ประเด็นที่ศึกษา.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	7
เอดการ์ เดล (กรวยประสบการณ์)	17
แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ	19
นโยบายของรัฐบาล/กระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา.....	21
ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา.....	28
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	33
กรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	26
การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Approach).....	38
ขั้นตอนการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.....	42
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	35
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและ การใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิจัยเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	45
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	69

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิต และเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้รับบริการ.....	78
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา.....	101
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	105
สรุปผลการวิจัย.....	105
อภิปรายผล.....	120
ข้อเสนอแนะ.....	130
บรรณานุกรม.....	132
ภาคผนวก.....	135
แบบสอบถามสำหรับครู กศน.	136
แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา กศน.	143
การวิเคราะห์ความสอดคล้องข้อคำถาม.....	148
รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ไปติดตามผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.....	149 295
หนังสือติดต่อประสานงานกับสำนักงาน กศน.จังหวัดในการติดตามผลการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.....	151
หนังสือติดต่อประสานงานกับสถานศึกษาในการติดตามผลการใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564.....	152
ภาพการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	154
คณะผู้จัดทำ	156

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล.....	39
 ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการ	
ครู กศน.ตำบล	
4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	46
4.2 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา.....	47
4.3 แสดงความพึงพอใจในการรับชมรายการ (ETV).....	49
4.4 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อวิทยุศึกษา.....	50
4.5 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	52
4.6 แสดงความพึงพอใจต่อรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	53
4.7 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	54
 นักศึกษา กศน.	
4.8 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	59
4.9 แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา.....	60
4.10 แสดงความพึงพอใจในการรับชมรายการ (ETV).....	61
4.11 แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อวิทยุศึกษา.....	62
4.12 แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	63
4.13 แสดงความพึงพอใจในการรับชมรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	64
4.14 แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา.....	64
 ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	
ครู กศน.ตำบล	
4.15 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้รายการ ETV	69
4.16 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาใช้รายการวิทยุศึกษา.....	71
4.17 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่ออาเซียน.....	72
4.18 แสดงประเด็นแนวทางการในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล.....	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
นักศึกษา กศน.	
4.19 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้รายการ ETV.....	74
4.20 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาใช้รายการวิทยุศึกษา.....	75
4.21 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาให้บริการสื่ออาเซียน.....	76
4.22 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาให้บริการสื่อดิจิทัล.....	77
 ตอนที่ 3 ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล	
ครู กศน.ตำบล	
4.23 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	78
4.24 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละวิชา.....	79
4.25 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาอาชีพ.....	82
4.26 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย.....	86
4.27 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	88
นักศึกษา กศน.	
4.28 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน.....	89
4.29 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละวิชา.....	89
4.30 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาอาชีพ.....	93
4.31 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย.....	98
4.32 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน.....	100

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
ตอนที่ 4 แนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา	
ครู กศน. ตำบล	
4.33 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา.....	101
นักศึกษา กศน.	
4.34 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา.....	103

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
2.1 แสดงภาพไทยแลนด์เข้าสู่ยุคดิจิทัล 4.0.....	14
2.2 แสดงภาพยุคแห่งข้อมูลและปัญญา.....	15
2.3 แสดงภาพยุคดิจิทัล 4.0.....	16
2.4 แสดงภาพการรู้ใช้ รู้เข้าใจ รู้สร้างสรรค์.....	17
2.5 แสดงภาพการวัดประสิทธิผลของ เอ็ดการ์เดล.....	18
2.6 แสดงกรอบแนวคิดในการติดตามผล.....	37
3.2 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล.....	44

บทสรุปผู้บริหาร

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2564 มีวัตถุประสงค์ 4 ข้อ ได้แก่

1) เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

3) เพื่อสอบถามความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

4) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ได้ดำเนินการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม เก็บข้อมูลโดยการลงพื้นที่ภาคสนาม จำนวน 2 ภาค คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และเนื่องจากเกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงทำให้ไม่สามารถลงพื้นที่ภาคสนามเพื่อเก็บข้อมูลได้ จำนวน 3 ภาค คือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้ทำหนังสือประสานงานขอความอนุเคราะห์ให้ผู้อำนวยความสะดวก กศน. อำเภอ ให้คัดเลือกครู กศน. ตำบล อำเภอละ 4 คน นักศึกษา กศน. จำนวน 8 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามแล้วส่งไปรษณีย์ตอบกลับ มายังศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สามารถนำเสนอบทสรุปได้ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่นิยมใช้ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุดของ กศน.ตำบล คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 67.68) รองลงมา คือ รายการโทรทัศน์ ETV (ร้อยละ 31.82) และรายการวิทยุเพื่อศึกษา (ร้อยละ 0.50) ตามลำดับ และนักศึกษา กศน. คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (สื่อออนไลน์) (ร้อยละ 87.90) รองลงมา คือ รายการโทรทัศน์ ETV (ร้อยละ 11.60) และรายการวิทยุเพื่อศึกษา (ร้อยละ 0.50) ตามลำดับ

1.1 การให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีชุดรับสัญญาณรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่ใช้งานได้ คือ ระบบ KU-BAND (ร้อยละ 60.10) โดยส่วนใหญ่มีการให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่ รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน (ร้อยละ 89.80) รองลงมา คือ รับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC/คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (ร้อยละ 71.21) รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (ร้อยละ 35.35) และรับชมทางเคเบิลทีวีส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 5.56) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีเนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ ได้แก่ รายการ ทิวเข้มเต็มเต็มความรู้ (ร้อยละ 65.15) รองลงมา คือ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ (ร้อยละ 53.54) รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ และรายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (ร้อยละ 34.85 เท่ากัน) รายการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร้อยละ 29.80) และรายการอาเซียน (ร้อยละ 13.13) ตามลำดับ ผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษา กศน.

(ร้อยละ 96.97) รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร้อยละ 62.63) ประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 23.74) นักเรียน ในระบบ (ร้อยละ 6.06) เด็กและเยาวชน (ร้อยละ 5.56) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ต ที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหา ไม่เสถียร และค่อนข้างช้า (ร้อยละ 49.49) รองลงมา คือ อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสีย และชำรุด เก่า ไม่ทันสมัย (ร้อยละ 32.83) เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับพบกลุ่มนักศึกษา (ร้อยละ 28.28) และโทรทัศน์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ (ร้อยละ 25.25) ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ วิธีการนำเสนอรายการ รูปแบบรายการ ช่วงเวลาในการเผยแพร่ ออกอากาศ และระยะเวลาของรายการ (นาที) ตามลำดับ

นักศึกษา กศน. ส่วนใหญ่มีการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV (ร้อยละ 68.50) ส่วนใหญ่เนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ ได้แก่ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ (ร้อยละ 48.70) รองลงมา คือ รายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (ร้อยละ 45.20) รายการติวเข้ม เต็มเต็มความรู้ (ร้อยละ 42.20) รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ 40.90 และรายการอาเซียน (ร้อยละ 12.10) ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ วิธีการนำเสนอรายการ รูปแบบรายการ ช่วงเวลาในการเผยแพร่ ออกอากาศ และระยะเวลาของรายการ (นาที) ตามลำดับ

1.2 การให้บริการและการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา

กศน.ตำบล ส่วนใหญ่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษาที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (ร้อยละ 69.70) รองลงมาคือ เคยรับฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net (ร้อยละ 18.69) รับฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32 (ร้อยละ 7.57) และรับฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz (ร้อยละ 4.04) ตามลำดับ โดยมีการนำรายการวิทยุศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ (ร้อยละ 20.20) มีการนำรายการวิทยุศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (ร้อยละ 17.68) ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไป ผ่านทางช่องทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน (ร้อยละ 44.95) รองลงมา คือ เครื่องรับวิทยุ (ร้อยละ 27.78) และเครื่องคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 19.70) ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุเลย (ร้อยละ 7.57) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไป ในรูปแบบรับฟังรายการสด (ร้อยละ 46.97) และรับฟังรายการย้อนหลัง (ร้อยละ 45.96) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือ ในการส่งเสริมการศึกษาเพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ (ร้อยละ 33.84) รองลงมา คือ ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง (ร้อยละ 23.74)

ไม่มีเครื่องรับวิทยุ (ร้อยละ 23.23) ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ (ร้อยละ 21.72) และรับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ (ร้อยละ 11.11) ตามลำดับ

นักศึกษา กศน. ส่วนใหญ่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษาที่ผลิตและเผยแพร่โดย ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (ร้อยละ 65.05) รองลงมาคือ เคยรับฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net (ร้อยละ 26.08) ฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz (ร้อยละ 5.11) และฟังทาง อุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32 (ร้อยละ 3.76) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประเภทของรายการที่เคยรับ ฟังรายการวิทยุศึกษา คือ ความรู้ทั่วไป (ร้อยละ 27.20) รองลงมา คือ อาชีพ (ร้อยละ 15.10) สารบันเทิง (ร้อยละ 9.70) และภาษา (ร้อยละ 5.10) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุ ศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการ ส่งเสริมการศึกษาเพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ (ร้อยละ 39.50) รองลงมา คือ ไม่มีเครื่องรับวิทยุ (ร้อยละ 24.70) ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ (ร้อยละ 17.70) ไม่ทราบ รายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง (ร้อยละ 15.90) และรับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ (ร้อยละ 12.40) ตามลำดับ

1.3 การให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน (ร้อยละ 94.44) ส่วนใหญ่มีประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ที่มีให้บริการ ได้แก่ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 60.10) รองลงมาคือ สื่อ VCD/DVD (ร้อยละ 47.47) สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ร้อยละ 33.84) และสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 4.55) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ นักศึกษา กศน. (ร้อยละ 96.46) รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร้อยละ 49.49) ประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 41.41) เด็กและเยาวชน (ร้อยละ 14.14) และนักเรียนในระบบ (ร้อยละ 10.10) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหา และอุปสรรคในการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คือ นักศึกษา ประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ (ร้อยละ 44.44) รองลงมา คือ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ขำรุ่ด ไม่ทันสมัย (ร้อยละ 42.93) สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยไม่เพียงพอ (ร้อยละ 32.83) และไม่มีเนื้อหาสาระวิชาอาเซียน ในการเรียนการสอนบางเทอม (ร้อยละ 29.80) ตามลำดับ

ความพึงพอใจต่อรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ก่อนรับชมรายการอาเซียน ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับปานกลาง หลังรับชมรายการอาเซียน ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายข้อ จากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ รองลงมา คือ วิทยากรและ ผู้ดำเนินรายการ วิธีการนำเสนอรายการ ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ รูปแบบรายการ ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ และระยะเวลาความยาวของรายการ (นาที) เท่ากัน ตามลำดับ

นักศึกษา กศน. ส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน (ร้อยละ 71.20) ส่วนใหญ่มีประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ที่มีให้บริการ คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 69.60) รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ร้อยละ 37.90) สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD (ร้อยละ 23.10) และวิทยุเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 8.30) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ปัญหาที่พบในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน คือ สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยและไม่เพียงพอ (ร้อยละ 54.00) รองลงมา คือ สื่ออาเซียน ค่อนข้างเก่า ขำรุ่ด ไม่ทันสมัย (ร้อยละ 39.80) ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการรับชมรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายข้อจาก ความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนิน รายการ วิธีการนำเสนอรายการ ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ รูปแบบรายการ ช่วงเวลาในการ เผยแพร่ออกอากาศ และระยะเวลาของรายการ (นาที) ตามลำดับ

1.4 การให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านโครงข่ายการให้บริการสื่อดิจิทัล โดยมีการติดตั้ง โครงข่ายอินเทอร์เน็ต WIFI ความเร็วสูง (ร้อยละ 99.44) ส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คือ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการไม่เพียงพอ (ร้อยละ 42.42) รองลงมา คือ ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ (ร้อยละ 38.89) มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 18.69) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้สื่อดิจิทัลโดยการศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต ของตนเอง (ร้อยละ 75.25) รองลงมา คือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู (ร้อยละ 15.15) ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล (ร้อยละ 9.60) ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ใช้บริการ สื่อดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ (ร้อยละ 83.84) รองลงมา คือ ศึกษาบทเรียน Online (ร้อยละ 75.76) ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม (ร้อยละ 69.19) ติดต่อสังคม Online (ร้อยละ 54.55) ศึกษา แนวทางเพื่อประกอบอาชีพ (ร้อยละ 43.43) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัล ได้แก่ นักศึกษา กศน. (ร้อยละ 99.49) รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 77.78) ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร้อยละ 68.18) เด็กและเยาวชน (ร้อยละ 25.76) และนักเรียนในระบบ (ร้อยละ 16.16) ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อรรถาธิบาย ได้แก่ Line (ร้อยละ 96.97) รองลงมา คือ Facebook (ร้อยละ 92.93) Google Classroom (ร้อยละ 68.69) และอื่น ๆ เช่น YouTube (ร้อยละ 15.29) และ Twitter (ร้อยละ 4.55) ตามลำดับ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ แจ้งนัดหมายนักศึกษา (ร้อยละ 91.92) รองลงมา คือ ส่งงาน/ส่งการบ้าน (ร้อยละ 83.33) เผยแพร่ข่าวสาร (ร้อยละ 79.29) การค้าขายออนไลน์ OCCC (ร้อยละ 60.10) Digital Literacy (ร้อยละ 46.46) สรุปลย่อเนื้อหาสั้น ๆ เผยแพร่ (ร้อยละ 40.91) ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.etvthai.tv (ร้อยละ 86.87) มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา เว็บไซต์ www.moeradiothai.net (ร้อยละ 17.17) มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยี ทางการศึกษาเว็บไซต์ www.cet.go.th (ร้อยละ 29.29) ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้ สื่อดิจิทัลช่อง YouTube (ร้อยละ 73.23) โดยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คือ ไม่มีคอมพิวเตอร์ให้บริการ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 64.65) รองลงมาคือ อุปกรณ์ไม่ให้บริการ ไม่เพียงพอ ไม่เอื้ออำนวยในการให้บริการ และคุณภาพต่ำ (ร้อยละ 51.52) สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ค่าเช่าไม่เสถียร (ร้อยละ 43.94) และการประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง (ร้อยละ 20.71) ตามลำดับ

นักศึกษา กศน. ส่วนใหญ่ใช้สื่อดิจิทัลโดยการศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตของตนเอง (ร้อยละ 80.90) รองลงมา คือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล จัดไว้ให้ (ร้อยละ 13.20) และศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู กศน.ตำบล (ร้อยละ 5.90) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ (ร้อยละ 82.00) รองลงมา คือ ศึกษาบทเรียน Online (ร้อยละ 59.90) ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม (ร้อยละ 59.10) ศึกษาแนวทางเพื่อการประกอบอาชีพ (ร้อยละ 49.50) ติดต่อสังคม Online (ร้อยละ 41.40) และอื่น ๆ เช่น การหารายได้ ขายสินค้า เป็นต้น (ร้อยละ 2.70) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการเรียนการสอนและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ Line (ร้อยละ 85.50) รองลงมา คือ Facebook (ร้อยละ 84.70) Google Classroom (ร้อยละ 48.40) Twitter (ร้อยละ 12.10) อื่น ๆ เช่น Google Meet เป็นต้น (ร้อยละ 3.20) ตามลำดับ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ ส่งงาน/ส่งการบ้าน (ร้อยละ 81.50) รองลงมา คือ แจกนัดหมายนักศึกษา (ร้อยละ 78.00) การค้าขายออนไลน์ OCCC (ร้อยละ 32.50) และ Digital Literacy (ร้อยละ 17.20) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.etvthai.tv (ร้อยละ 62.10) มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.moeradiothai.net (ร้อยละ 18.10) มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.cet.go.th (ร้อยละ 26.60) ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาช่องทาง YouTube ของ ETV (ร้อยละ 73.10) ส่วนใหญ่ปัญหาที่พบในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้าไม่เสถียร (ร้อยละ 54.00) รองลงมา คือ นักศึกษาบางคนไม่มีมือถือ Smart Phone (ร้อยละ 33.90) อุปกรณ์ให้บริการไม่เพียงพอไม่เอื้ออำนวย การให้บริการ และมีคุณภาพต่ำ (ร้อยละ 32.00) อุปกรณ์ของผู้ใช้บริการมีสเปคต่ำ ไม่มีความพร้อม (ร้อยละ 23.70) การประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง (ร้อยละ 21.50) และอื่น ๆ เช่น มีค่าใช้จ่าย ไม่มีเวลารับชม เป็นต้น (ร้อยละ 1.30) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.1 ข้อเสนอแนะในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและการศึกษาตามอัธยาศัย

กศน. ตำบล ให้ข้อเสนอแนะในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์สื่อ ETV วิธีการรับชมรายการ ETV ย้อนหลัง และช่องทางการเข้าถึงสื่อ ETV ให้มากขึ้นเป็นไปอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรมครูในการใช้และเข้าถึงสื่อ ETV เป็นต้น (ร้อยละ 19.18) เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับเวลาที่ลงทะเบียนเรียน (ร้อยละ 9.59) ควรนำเสนอสื่อออนไลน์ควบคู่กับการออกอากาศทั่วไป (ร้อยละ 5.48) ส่งเสริมการใช้สื่อ ETV ให้มากขึ้น และพัฒนาการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์เป็นหลัก (ร้อยละ 1.37 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ เนื้อหาวิชาสายสามัญควรมีความยาวไม่เกิน 5 – 10 นาที และเนื้อหารายการดีมาก มีประโยชน์ สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนได้ดี มีการสอนเชิงสนุกสนานไม่น่าเบื่อ (ร้อยละ 8.22 เท่ากัน) วิทยากรหรือผู้ดำเนินรายการควรเพิ่มเทคนิคการสอน ทำให้รายการน่าตื่นเต้นมีความน่าสนใจ กระชับ และเข้าใจง่าย (ร้อยละ 6.85) เนื้อหาวิชาสายอาชีพควรมีความยาวพอเหมาะกับเนื้อหา (ร้อยละ 5.48) ควรมีจัดการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของรายการ ETV ควรมี

เอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบงานของรายการ ETV และต้องการให้ผลิตรายการเกี่ยวกับรายวิชาสามัญ รายวิชาเลือกบังคับ ด้านเทคนิคการจำ การคิดเร็ว การทำอาชีพ และการเลี้ยงสัตว์ให้มากขึ้น (ร้อยละ 4.11 เท่ากัน) ควรผลิตรายการที่มีลักษณะการเล่นเกมโชว์ การตอบคำถามในรายการชิงรางวัล เพื่อเป็นการเสริมแรงและกระตุ้นการเรียนรู้ ปรับรายการให้มีความน่าสนใจ และต้องการให้มีรายการทีวีของ กศน. โดยเฉพาะ (ร้อยละ 2.74 เท่ากัน) รูปแบบรายการสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ควรเพิ่มรายการทีวีเข้มที่หลากหลาย และปรับปรุงรายการเป็นคลิปการสอนแต่ละวิชาให้เป็นปัจจุบันและน่าสนใจ (ร้อยละ 1.37 เท่ากัน)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรจัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน. ตำบล เช่น Smart TV เพื่อทำให้การใช้งานดียิ่งขึ้น (ร้อยละ 9.59) และขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ (ร้อยละ 2.74)

นักศึกษา กศน. ให้ข้อเสนอแนะในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการ ช่องทางการรับชมรายการย้อนหลังที่หลากหลายช่องทาง (ร้อยละ 6.38) นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ควบคู่กับสื่อปัจจุบัน เช่น แบบ Live สด ใน Facebook เป็นต้น (ร้อยละ 3.19) และควรปรับปรุงการเข้าถึงสื่อที่สามารถเข้าชมได้หลากหลายช่องทาง (ร้อยละ 2.13)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรนำเสนอเนื้อหารายการแบบสนุกสนานควบคู่ไปกับเนื้อหาสาระที่อัดแน่น แต่ไม่เป็นวิชาการมากเกินไป อาทิ วิทยากรหรือผู้ดำเนินรายการควรเพิ่มเทคนิคการสอนเพื่อทำให้รายการน่าตื่นเต้นมีความน่าสนใจ กระชับ และเข้าใจง่าย นำวิทยากรที่เป็นคนดังและอาจารย์ที่สอนสนุกมาจัดรายการ เช่น ครูลูกกอล์ฟ เป็นต้น สอดแทรกเกมในระหว่างการเรียนการสอนไปด้วย จัดทำรายการในรูปแบบเกมโชว์ เพิ่มตัวการ์ตูนเพื่อดึงดูดความสนใจ (ร้อยละ 33.00) รูปแบบรายการความยาวของรายการมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว สามารถดูได้อย่างต่อเนื่อง สะดวก เข้าใจง่าย มีความน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ มีประโยชน์อย่างมาก สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ร้อยละ 22.34) เนื้อหาวิชาสายอาชีพควรมีความยาวเพิ่มขึ้น และมีความกระชับ เข้าใจง่าย (ร้อยละ 9.58) ควรผลิตรายการให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น เช่น การทำอาหาร กลุ่มคนพิการ แนวทางการเข้ามหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศแบบเจาะลึก เป็นต้น (ร้อยละ 6.38) เนื้อหาวิชาสามัญควรมีความยาว 5 นาที (ร้อยละ 3.19) สามารถรับชมรายการย้อนหลังได้เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหา ควรพัฒนารูปแบบการสอนวิชาสามัญให้อธิบายเข้าใจง่าย ควรพัฒนารูปแบบรายการให้มีความเหมาะสม กระชับ เข้าใจง่าย ต้องการให้ทำรายการเป็นคลิป 10 นาที และมีความน่าสนใจ และควรปรับปรุงการเปิดรายการทำให้มีความน่าสนใจ ดึงดูดสายตาากกว่านี้ (ร้อยละ 1.06 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ ต้องการให้ระบบภาพมีความคมชัด และสดใสขึ้น (ร้อยละ 3.19)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง (ร้อยละ 5.32)

2.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กศน.ตำบล ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้รายการวิทยุศึกษา ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ประชาสัมพันธ์แนะนำการเข้าถึงสื่อและการเข้าใช้วิทยุศึกษาที่หลากหลายช่องทางให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป เช่น ผ่านสื่อออนไลน์ Facebook ผ่านมือถือ Smart Phone ส่ง Link รายการที่น่าสนใจให้กลุ่มเป้าหมาย ขอความร่วมมือกับผู้นำหมู่บ้านเปิดเสียงตามสาย

รายการวิทยุศึกษา ในช่วงเช้าหรือเย็น เป็นต้น (ร้อยละ 77.76) ควรจัดรายการวิทยุแบบ Facebook Live และแบบ Live สด (ร้อยละ 8.34) ควรพัฒนาวิทยุศึกษาให้เป็นแบบ Application (ร้อยละ 5.56)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรมีการเปิดเพลงคั่นรายการ (ร้อยละ 2.78)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ สนับสนุนอุปกรณ์ในการศึกษา และควรมีการขยาย คลื่นความถี่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ (ร้อยละ 2.78 เท่ากัน)

นักศึกษา กศน. ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้รายการวิทยุศึกษา ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับฟังออนไลน์ให้มากขึ้น และ พัฒนารูปแบบให้มีความทันสมัย (ร้อยละ 33.33 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ การจัดรายการวิทยุศึกษาทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น (ร้อยละ 11.11)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ สนับสนุนอุปกรณ์ในการรับฟัง (ร้อยละ 22.23)

2.3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการให้บริการและใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

กศน.ตำบล ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรทำสื่ออาเซียนให้มีหลากหลายรูปแบบ ทันสมัย และมีรูปแบบน่าสนใจ (ร้อยละ 44.44) ควรประชาสัมพันธ์สื่ออาเซียนและช่องทางการเข้าถึงที่หลากหลาย ช่องทาง เช่น สื่อออนไลน์ จัดส่งสื่ออาเซียนให้ กศน.ตำบล เป็นต้น (ร้อยละ 26.67) จัดสื่อให้เป็นหมวดหมู่ นำเสนอผ่านรูปแบบ QR Code (ร้อยละ 11.12) และนำสื่ออาเซียนมาใช้ประกอบหรือสอดแทรกในการเรียนการสอน (ร้อยละ 6.67)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรนำเสนอรายการเกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านการทำอาหารของประเทศกลุ่มอาเซียน (ร้อยละ 4.44) ควรมีการพัฒนาแบบรายการสื่ออาเซียนให้มีความแตกต่าง และควรทำเป็นคลิปสั้นๆ ใส่เนื้อเพลงที่ทันสมัยเหมาะกับวัยรุ่น (ร้อยละ 2.22 เท่ากัน)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ จัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน. ตำบล (ร้อยละ 2.22)

นักศึกษา กศน. ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรพัฒนาเป็นรูปแบบสื่อเสียง รูปแบบ Application และควรมีภาษามือประกอบในแต่ละรายการ (ร้อยละ 2.56 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรจัดทำเนื้อหาภาษาที่มีความหลากหลาย เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี อินโดนีเซีย เป็นต้น (ร้อยละ 35.90) ควรจัดทำเนื้อหาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้มีความหลากหลาย (ร้อยละ 23.09) ควรนำเสนอรายการรูปแบบการท่องเที่ยวเห็นภาพบรรยากาศ ภูมิประเทศนั้นๆ รูปแบบตัวการ์ตูนหรือแอนิเมชั่น (ร้อยละ 15.40) ต้องการให้ทำเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ทันสมัย (ร้อยละ 5.13) ผลิตสื่อให้มีความดึงดูดน่าสนใจมากขึ้น (ร้อยละ 5.13) และต้องการเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน กระชับ เข้าใจง่าย (ร้อยละ 2.56)

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ พัฒนาระบบภาพให้มีความทันสมัย (ร้อยละ 2.56)

2.4 แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กศน.ตำบล เสนอแนวทางในการพัฒนาการให้บริการและใช้บริการสื่อดิจิทัล ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ประชาสัมพันธ์การเข้าใช้และช่องทางการเข้าถึงสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น และมีช่องทางที่หลากหลาย (ร้อยละ 19.57) ควรมีการอัปเดตสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น และควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ให้กับนักศึกษา (ร้อยละ 2.17 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรจัดทำหมวดหมู่ให้มีความชัดเจน เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และมีการจัดรายการที่ดี เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีประโยชน์มาก (ร้อยละ 4.35 เท่ากัน) ควรมีการพัฒนาเนื้อหาที่น่าสนใจและสื่อให้มีความทันสมัย (ร้อยละ 4.28) ต้องการให้นำเสนอสื่อเกี่ยวกับตัวเข้ม กศน. ให้มากขึ้น และต้องการให้มีแบบทดสอบออนไลน์ เพื่อเป็นการประเมินความรู้ (ร้อยละ 2.17 เท่ากัน)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรสนับสนุนงบประมาณ และจัดสรรอุปกรณ์ให้บริการให้เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพ (ร้อยละ 47.83) ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง (ร้อยละ 10.87)

นักศึกษา กศน. เสนอแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง (ร้อยละ 44.24) สามารถเข้าถึงได้ง่าย และรวดเร็ว (ร้อยละ 3.85) ส่งเสริมให้ กศน.ตำบล นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน และต้องการให้สามารถดาวน์โหลดดูแบบออฟไลน์ได้ (ร้อยละ 1.92 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ต้องการให้เพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ด้านอาชีพ เป็นต้น (ร้อยละ 11.54) และพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ (ร้อยละ 1.92)

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ พัฒนาระบบภาพ ให้มีความคมชัด (ร้อยละ 5.77)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ต้องการให้เพิ่มจุดให้บริการอินเทอร์เน็ตมากขึ้น และมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกแห่ง (ร้อยละ 15.38) จัดสรรอุปกรณ์ให้บริการให้เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพ (ร้อยละ 13.46)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

กศน.ตำบล

1) ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 28.00) รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 27.20) วิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 19.60) วิชาภาษาไทย (ร้อยละ 14.40) วิชาเลือกบังคับ (ร้อยละ 8.80) วิชาอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ แบ่งรายละเอียดแต่ละวิชา ดังนี้

วิชาภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการสนทนาทักทาย/การสื่อสารในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 42.86) รองลงมา คือ หลักการอ่าน (ร้อยละ 11.43) ตัวเข้ม กศน. (ร้อยละ 10.00) การฟังการเขียน (ร้อยละ 8.57) ตามลำดับ

วิชาคณิตศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านตัวเข้ม กศน. (ร้อยละ 13.24) รองลงมา คือ เศษส่วน (ร้อยละ 10.29) การคิดคำนวณ (ร้อยละ 8.82) ตรรกณมิติ และสมการ (ร้อยละ 7.35 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านโครงงานวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 22.45) รองลงมา คือ การทดลอง (ร้อยละ 14.29) ดิวเข้ม กศน. (ร้อยละ 12.24) ดาราศาสตร์ (ร้อยละ 8.16) ตามลำดับ

วิชาภาษาไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านหลักภาษา (ร้อยละ 19.44) รองลงมา คือ ดิวเข้ม (ร้อยละ 13.89) วรรณคดี/วรรณกรรม (ร้อยละ 11.11) การพูดอ่านเขียน (ร้อยละ 8.33) ตามลำดับ

วิชาเลือกบังคับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการใช้พลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 22.73) รองลงมา คือ ลูกเสือ กศน. ประวัติศาสตร์ชาติไทย การเงินเพื่อชีวิต และ วัสดุศาสตร์ (ร้อยละ 18.18) การเรียนรู้สู่รัฐธรรมนูญ (ร้อยละ 4.55) ตามลำดับ

วิชาอื่นๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านอาชีพในการดำรงชีวิต กฎหมายที่ควรรู้ การเย็บกระเป๋าดำด้วยมือ คุณธรรม/หน้าที่พลเมือง และคลิปสอนอาชีพแบบง่ายอุปกรณน้อย (ร้อยละ 20.00 เท่ากัน)

2) ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านเกษตรกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านโคกหนองนาโมเดล (ร้อยละ 9.87) รองลงมา คือ เกษตรปลอดภัย (ร้อยละ 5.92) เกษตรอินทรีย์ และการปลูกข้าว (ร้อยละ 4.61) การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การเลี้ยงปูนา และเกษตรทฤษฎีใหม่ (ร้อยละ 3.29 เท่ากัน) ตามลำดับ

ด้านช่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านช่างไฟฟ้า (ร้อยละ 17.81) รองลงมา คือ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 15.07) ช่างซ่อมโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ 10.27) ช่างเชื่อม (ร้อยละ 9.59) ตามลำดับ

ด้านอาชีพอิสระ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการค้าขายออนไลน์ (ร้อยละ 23.89) รองลงมา คือ เสริมสวย (ร้อยละ 16.81) ช่างตัดผม (ร้อยละ 12.39) การนวดเพื่อสุขภาพ/นวดแผนไทย (ร้อยละ 7.96) ตามลำดับ

3) ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย

เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านนิทานสำหรับเด็กและเยาวชน/นิทานสอนใจ (ร้อยละ 11.76) รองลงมา คือ เพศศึกษา ทักษะชีวิตในการเข้าสู่สังคม การป้องกันและโทษของยาเสพติด การใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ที่ปลอดภัย และการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง (ร้อยละ 6.72 เท่ากัน) การตั้งครรภก่อนวัยอันควร/คุณแม่วัยใส (ร้อยละ 5.88) พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ และกฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน (ร้อยละ 5.04 เท่ากัน) ตามลำดับ

เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการดูแลสุขภาพ (ร้อยละ 44.17) รองลงมา คือ โภชนาการ (ร้อยละ 17.18) อาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ (ร้อยละ 10.43) การออกกำลังกาย (ร้อยละ 5.52) ตามลำดับ

4) ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาสถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 52.02) รองลงมา คือ ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3 (ร้อยละ 43.94) วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม (ร้อยละ 42.42) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 39.39) การประกอบอาชีพ (ร้อยละ 37.37) การเมืองการปกครอง (ร้อยละ 20.20) และการศึกษา (ร้อยละ 18.69) ตามลำดับ

นักเรียน กศน.

1) ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 37.33) รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 26.22) วิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 16.00) วิชาภาษาไทย (ร้อยละ 13.33) วิชาเลือกบังคับ (ร้อยละ 4.44) วิชาอื่น ๆ (ร้อยละ 2.67) ตามลำดับ แบ่งรายละเอียดแต่ละวิชา ดังนี้

วิชาภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการสนทนาทักทาย/ การพูดสื่อสาร (ร้อยละ 51.79) รองลงมา คือ การอ่านออกเสียง (ร้อยละ 14.29) คำศัพท์ (ร้อยละ 6.55) แปลภาษา (ร้อยละ 5.36) ตามลำดับ

วิชาคณิตศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านสมการ (ร้อยละ 14.41) รองลงมา คือ เศษส่วน เลขยกกำลัง และการคิดคำนวณ (ร้อยละ 11.02 เท่ากัน) การคิดเลขเร็ว (ร้อยละ 6.78) เซต การหาพื้นที่ และเรขาคณิต (ร้อยละ 4.24 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการทดลอง (ร้อยละ 46.48) รองลงมา คือ โครงงานวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 8.45) เคมี (ร้อยละ 5.63) เซลล์ และดาราศาสตร์ (ร้อยละ 4.23 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาภาษาไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการอ่านออกเสียง (ร้อยละ 15.00) รองลงมา คือ หลักภาษา (ร้อยละ 10.00) วรรณกรรม/วรรณคดี การใช้คำที่ถูกต้อง หลักการเขียน และการสะกดคำ (ร้อยละ 8.33 เท่ากัน) หลักการฟัง การเขียนเรียงความ และแต่งกลอน (ร้อยละ 6.67 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาเลือกบังคับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ชาติไทย (ร้อยละ 40.00) รองลงมา คือ ลูกเสือ กศน. (ร้อยละ 25.00) การใช้พลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 15.00) วัสดุศาสตร์ (ร้อยละ 10.00) ตามลำดับ

อื่นๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านกีฬา ประเพณี มารยาทการวางตัว ในสังคม และมาตรฐานความรู้ (ร้อยละ 16.67 เท่ากัน) การประดิษฐ์ รักรัษ์ท้องถิ่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี (ร้อยละ 8.33 เท่ากัน) ตามลำดับ

2) ด้านการศึกษอาชีว

ด้านเกษตรกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการปลูกผัก (ร้อยละ 14.29) รองลงมาคือ การปลูกข้าว (ร้อยละ 13.51) การทำปุ๋ยอินทรีย์ (ร้อยละ 10.04) การปลูกผัก ปลอดภัย (ร้อยละ 5.41) ตามลำดับ

ด้านช่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านช่างไฟฟ้า (ร้อยละ 21.71) รองลงมา คือ ช่างยนต์ (ร้อยละ 16.00) ช่างเชื่อม (ร้อยละ 10.86) ช่างคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 7.43) ตามลำดับ

ด้านอาชีพอิสระ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการค้าขายออนไลน์ (ร้อยละ 23.71) รองลงมา คือ เสริมสวย (ร้อยละ 19.59) การค้าขาย (ร้อยละ 15.46) ช่างตัดผม (ร้อยละ 7.73) ตามลำดับ

3) ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย

เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านกฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน (ร้อยละ 14.83) รองลงมา คือ การดูแลเด็กตามพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ 9.09) การดูแลสุขภาพ และนิทาน/การ์ตูน (ร้อยละ 8.13 เท่ากัน) การประกอบอาชีพสำหรับเยาวชน (ร้อยละ 7.66) ตามลำดับ

เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการดูแลสุขภาพ (ร้อยละ 35.05) รองลงมา คือ การออกกำลังกาย (ร้อยละ 16.36) การดูแลผู้สูงอายุ (ร้อยละ 15.42) โภชนาการ (ร้อยละ 9.35) ตามลำดับ

4) ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาสถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 57.70) รองลงมา คือ วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม (ร้อยละ 48.90) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 44.20) การประกอบอาชีพ (ร้อยละ 42.60) ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3 (ร้อยละ 40.40) การศึกษา (ร้อยละ 31.90) และการเมืองการปกครอง (ร้อยละ 19.80) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

กศน.ตำบล ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารตลอดจนช่องทางการเข้าถึงสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้นและต่อเนื่อง (ร้อยละ 22.08) ประชาสัมพันธ์สื่อในหลากหลายช่องทาง เช่น YouTube FreeTV เป็นต้น (ร้อยละ 15.58) ควรออกมิตติดตามงานและแนะนำสื่อเป็นประจำ และควรฝึกอบรมครูและบุคลากรในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 9.09 เท่ากัน) พัฒนาสื่อให้เป็นระบบออนไลน์ เช่น ทำบทเรียนเป็นเรื่องๆ และนำลง YouTube การ Live สด มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นต้น (ร้อยละ 5.20) ควรนำเสนอสื่อในรูปแบบคลิปวิดีโอที่มีความกระชับและเข้าใจง่าย โดยอาจนำเสนอผ่าน TikTok (ร้อยละ 3.90) ควรมีการนำเสนอรายการผ่านระบบ QR Code พัฒนาช่องทางการสืบค้นข้อมูลให้ง่ายขึ้น โดยการจัดให้เป็นหมวดหมู่ ควรมีการประเมินการใช้สื่อในแต่ละรายการ ควรพัฒนาการเข้าถึงสื่อให้ง่ายในทุกช่องทาง และควรพัฒนาการออกอากาศแบบ FreeTV (ร้อยละ 1.30 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรพัฒนาสื่อให้มีความหลากหลาย อาทิ การพัฒนาอาชีพผู้สูงอายุ การท่องเที่ยวแบบประหยัด การเป็นผู้นำ เช่น การดูแลบุคลิกภาพ พิธีกร เป็นต้น (ร้อยละ 7.79) ควรพัฒนาสื่อทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย (ร้อยละ 6.49) มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มาก ควรแนบเอกสารประกอบการเรียนในแต่ละวิชาให้สามารถดาวน์โหลดได้ และควรพัฒนาสื่อ รูปแบบรายการ พิธีกร ผู้ดำเนินรายการสร้างจุดสนใจ เพื่อให้เกิดแรงดึงดูดในการรับชมรายการ ทำให้มีความน่าสนใจ น่าตื่นเต้น และมีเนื้อหาที่กระชับ (ร้อยละ 2.60 เท่ากัน) ควรมีรายการให้ครอบคลุมเนื้อหาทุกช่วงวัย และควรผลิตรายการเหมือนการเล่าข่าวตอนเช้า เสนอเนื้อหาที่เป็นสิ่งรอบตัวของผู้รับบริการ (ร้อยละ 1.30 เท่ากัน)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับตำบล (ร้อยละ 3.90)

นักศึกษา กศน. ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทางอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง (สื่อที่มีประโยชน์อยู่แล้ว) เช่น ออกมาประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ พบกลุ่มนักศึกษา กศน. วันปฐมนิเทศ เป็นต้น (ร้อยละ 42.59)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรจัดทำสื่อที่มีความหลากหลาย เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับ คนทั่วไป การทำงานต่างประเทศ การศึกษาสายช่างกลที่มีเนื้อหาชัดเจน ด้านภาษาให้มีความหลากหลาย เนื้อหาด้านอาชีพ การ Live สด เป็นต้น (ร้อยละ 12.96) ต้องการเนื้อหาที่กระชับ เข้าใจง่าย และดึงดูด ความน่าสนใจ (ร้อยละ 11.11) พัฒนาสื่อตามความต้องการของผู้รับบริการ (ร้อยละ 5.56) เป็นสื่อที่ดีมาก สามารถเข้าถึงเนื้อหาสาระสำคัญได้ เข้าถึงได้ง่าย และทำความเข้าใจได้ง่าย (ร้อยละ 9.26) ควรปรับปรุง รูปแบบการนำเสนอที่เป็นกันเองไม่เน้นวิชาการมาก ให้มีความบันเทิงมากขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจ (ร้อยละ 3.70) ต้องการให้วิทยากรพูดเสียงดังฟังชัด และดึงดูดความสนใจ การประชาสัมพันธ์โดยการ ออกมาแนะนำสื่อตามพื้นที่ กศน.อำเภอ เป็นการนำเสนอที่ดีมาก ได้รับความรู้มากขึ้น และควรนำ วิทยากรที่เป็นคนดังมาจัดรายการ เช่น ดาราเกาหลี เป็นต้น

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ ภาพไม่ค่อยชัด (ร้อยละ 1.85)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ จัดสรรอุปกรณ์การให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ส่วนภูมิภาค (ร้อยละ 7.41)

ข้อเสนอแนะต่อหน่วยงาน

1. การกำหนดแผนงานผลิตสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในแต่ละปีของศูนย์เทคโนโลยี ทางการศึกษา ควรนำผลที่ได้จากการวิจัยติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของปีก่อน (Research-Based Policy Making) มาประกอบการวิเคราะห์ กำหนดทิศทาง จุดเน้นการดำเนินงาน เพื่อให้การผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สอดคล้องกับแนวโน้มพฤติกรรมความต้องการที่แท้จริงของกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและ เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนกลุ่มเป้าหมาย

2. ควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์สื่อและช่องทางการเข้าถึงสื่อของศูนย์เทคโนโลยี ทางการศึกษาในเชิงรุก ควรเพิ่มจำนวนรายการของสื่อศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาลงในช่องทาง YouTube เพื่อความหลากหลายและมีการบูรณาการกับ กศน.จังหวัด/กศน.ภาค เพื่อสร้างสื่อที่เหมาะสม กับหลักสูตรของนักศึกษา กศน. และควรมีการสำรวจติดตามความต้องการผู้เกี่ยวข้องในทุกระดับ ทั้งผู้บริหาร ครู นักศึกษา และประชาชน ทำเป็นวิจัยเชิงประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)

บทที่ 1

บทนำ

เทคโนโลยีการศึกษา หรือ เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา เป็นศาสตร์ที่ประยุกต์วิชาการต่างๆ มาจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล โดยการนำคำ “เทคโนโลยี” ซึ่งมีความหมายว่าเป็นศาสตร์แห่งวิธีการ ซึ่งไม่ได้มีความหมายว่าเป็นศาสตร์แห่งเครื่องมือเพียงอย่างเดียว แต่รวมถึงวัสดุและวิธีการ เมื่อนำมาใช้ กับ “การศึกษา” จึงเป็นคำใหม่ที่มีความหมายว่า การประยุกต์เครื่องมือ วัสดุและวิธีการไปส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียนรู้ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ “สื่อสาร” เป็นกระบวนการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารจากผู้ส่งไปยังผู้รับ โดยอาศัยสื่อหรือช่องทางต่าง ๆ ให้เกิดความเข้าใจและเป็นแบบปฏิสัมพันธ์ (วิกิพีเดีย, 2564, ออนไลน์) เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็นการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์อย่างมีระบบเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน แก้ไขปัญหา และพัฒนาการศึกษาให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มีความหมายไม่เพียงแต่เป็นวิทยาศาสตร์ทางธรรมชาติเท่านั้น แต่ยังรวมหมายถึง วิทยาศาสตร์ทางจิตวิทยา และศาสตร์ในการบริหารงานครอบคลุมทั้งด้านบริหารวิชาการและบริการ ดังนั้น ในการนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาปรับปรุงประสิทธิภาพในการศึกษา จึงครอบคลุม 3 ด้าน คือ

1. เครื่องมืออุปกรณ์การสอนต่าง ๆ (Devices หรือ Hardware) เป็นการนำอุปกรณ์มาใช้ในการศึกษา
2. วัสดุ (Materials หรือ Software) เป็นการผลิตวัสดุการสอนแนวใหม่ การนำเอาวัสดุการสอนมาใช้ตลอดจนการผลิตบทเรียนสำเร็จรูปในแบบต่าง ๆ
3. วิธีการและเทคนิค (Methods and Techniques) ได้แก่ กระบวนการ กิจกรรมต่าง ๆ ที่ประยุกต์มาใช้ในการศึกษา การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการจัดการศึกษานั้นจะยึดหลักการทั่วไปเหมือนการนำเทคโนโลยีไปใช้ในสาขาวิชาการอื่น ๆ คือ

- 1) ประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายความว่า เมื่อนำเอาเทคโนโลยีมาใช้แล้วทำให้เกิดการเรียนรู้ตามที่วางจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ในแผนการสอน
- 2) ประสิทธิภาพ (Productivity) หลังจบกระบวนการเรียนการสอนแล้ว ผู้เรียนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้
- 3) ประหยัด (Economy) การที่จะนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอน ต้องตระหนักถึงข้อนี้ ในการเรียนการสอนถ้ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดก็ย่อมถือว่าสามารถบริหารจัดการเกินคุ้มค่า และตามนัยของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 9 การศึกษา หมายความว่า กระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างจรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้ อันเกิดจากสภาพแวดล้อม สังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นระบบการประยุกต์ผลิตผลทางวิทยาศาสตร์ และวิศวกรรม ผสมผสานกับหลักทางสังคมวิทยา และมานุษยวิทยา มาใช้ในการศึกษาเพื่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยครอบคลุมการจัดและออกแบบระบบพฤติกรรม เทคนิควิธีการ การสื่อสาร การจัดสภาพแวดล้อม การจัดการเรียนการสอน และการประเมิน เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในที่นี้จะมีความหมายครอบคลุมการผลิต การใช้การพัฒนาสื่อสารมวลชน (ได้แก่ สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์) เทคโนโลยีสารสนเทศ (คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต มัลติมีเดีย) และโทรคมนาคม (โทรศัพท์ เครือข่ายโทรคมนาคม

การสื่อสารอื่นๆ) เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ได้ตามความต้องการของผู้เรียนในทุกเวลาและสถานที่ (มักดา สมะแอ, 2564, ออนไลน์)

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยใช้จรรยาบรรณอย่างคุ้มค่า เพื่อมุ่งเป้าหมาย คือ ผู้เรียนทุกช่วงวัย โดยกระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วน เรื่องการเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัยจะได้รับการพัฒนาในทุกมิติเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยปรับร้อยละและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้วยจุดเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนี้ 1. จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All) 2. ส่งเสริมการเรียนรู้การสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาทิ อาชีพที่เหมาะสมรองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และหลักสูตรการดูแลผู้สูงวัย หลักสูตร BUDDY โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อส่งเสริมประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ระดับตำบล 3. พัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ และความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผลเป็นขั้นตอน 4. พัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนาสมรรถนะบุคลากรระดับจังหวัดทั่วประเทศ (ณัฐพล ทีปสุวรรณ, 2562, หน้า 1 - 2) สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ดำเนินแนวทางตามยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานในการกิจต่อเนื่องประจำปีงบประมาณ 2564 ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่ว่า ข้อที่ 1. ผลิตและพัฒนารายการวิทยุและรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยของสถานศึกษา เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เช่น รายการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ รายการตัวเข้มเต็มเต็มความรู้ รายการทำกินก็ได้ ทำขายก็ได้ ฯลฯ เผยแพร่ทางสถานีวิทยุศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และทางอินเทอร์เน็ต ข้อที่ 2 พัฒนาการเผยแพร่การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ เช่น YouTube Facebook หรือ Application อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครู กศน. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Do It Yourself : DIY) ข้อที่ 3 พัฒนาสถานีวิทยุศึกษาและสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการออกอากาศให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยขยายเครือข่ายการรับฟังให้สามารถรับฟังได้ทุกที่ ทุกเวลา ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และเพิ่มช่องทางให้สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ได้

ทั้งระบบ Ku – Band, C – Band, Digital TV และทางอินเทอร์เน็ต พร้อมทั้งจะรองรับการพัฒนาเป็น สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสาธารณะ (Free ETV) ข้อที่ 4 พัฒนาระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา เพื่อให้ได้หลายช่องทางทั้งทางอินเทอร์เน็ต และรูปแบบอื่น ๆ อาทิ Application บน โทรศัพท์เคลื่อนที่ และ Tablet รวมทั้งสื่อ Offline ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกใช้ บริการเพื่อเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ได้ตามความต้องการ ข้อที่ 5 สำรวจ วิจัย ติดตาม ประเมินผลด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนางานให้มีความถูกต้อง ทันสมัยและสามารถส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนได้อย่างแท้จริง (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2564, หน้า 8 - 9)

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัด ผลิต พัฒนา เผยแพร่ และให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพและทันสมัย เพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าว ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน นอกระบบโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยมี ช่องทางการเผยแพร่ให้ผู้รับบริการสามารถเลือกใช้บริการได้หลากหลาย ได้แก่ สถานีวิทยุของ กระทรวงศึกษาธิการ สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (NBT) นอกจากนี้ยังพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ผ่านระบบ Online ทางอินเทอร์เน็ต Social Network ผ่านอุปกรณ์เทคโนโลยีดิจิทัลสมัยใหม่ เช่น โทรศัพท์มือถือ Smart Phone แท็บเล็ต เพื่อตอบสนองต่อพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายและเป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนอีกด้วย ตามยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ที่ให้มีการนำสื่อและเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่หลากหลายและมีคุณภาพมาใช้ในการจัดการกระบวนการเรียนรู้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการศึกษา โดยใช้แผนและการวิจัยเป็นเครื่องมือสำคัญในการ ดำเนินการทั้งการออกแบบกิจกรรม การนิเทศ การติดตามผล การปรับปรุง การพัฒนา เพื่อให้ การดำเนินงานด้านการผลิต พัฒนาและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาบรรลุตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมีความจำเป็นต้องมีการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อที่จะได้นำ ข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับมาใช้ในการพัฒนาเนื้อหาสาระ การบริหารจัดการเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และการหาแนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่อไปอย่างเป็น รูปธรรม

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
2. เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. เพื่อสอบถามความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ
4. เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ขอบเขตของการวิจัย

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2564 มีขอบเขตของการศึกษา ดังนี้

1. ขอบเขตด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ เป็นการติดตามผลเฉพาะสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรกลุ่มตัวอย่างจากสถานศึกษาในสังกัดศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอในพื้นที่ 5 ภาค ได้แก่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู กศน.ตำบล ซึ่งผู้บริหาร กศน.อำเภอ เป็นผู้พิจารณามอบหมายให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 198 คน และนักศึกษา กศน. จำนวน 372 คน

3. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้กระทำในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ระยะเวลาเก็บรวบรวมข้อมูล อยู่ในระหว่างเดือน ธันวาคม 2564 ถึงเดือนกันยายน 2564

ประเด็นที่ศึกษา

ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ มีประเด็นที่มุ่งศึกษา ได้แก่

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. การให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา/แนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
 - 2.1 สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)
 - 2.2 สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา
 - 2.3 สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
 - 2.4 สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
3. ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
 - 3.1 การศึกษาขั้นพื้นฐาน
 - 3.2 การศึกษาอาชีพ
 - 3.3 การศึกษาตามอัธยาศัย
 - 3.4 การส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
4. ข้อเสนอแนะแนวทางในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายของคำที่ใช้ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ให้ตรงกัน ได้นิยามความหมายของคำต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา หมายถึง สื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
2. การให้บริการ หมายถึง การจัดสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาโดยครู กศน.ตำบล เพื่อให้บริการรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) รายการวิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
3. การใช้บริการ หมายถึง ครู กศน.ตำบล / นักศึกษา กศน. ใช้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาเพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย
4. สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา หมายถึง สื่อออนไลน์เพื่อการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่ผลิตโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ จะทำให้ได้ข้อมูลสารสนเทศ ที่ถูกต้องตามความเป็นจริงในปัจจุบันเกี่ยวกับสภาพการให้บริการและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตลอดจน ความต้องการ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ รวมถึงแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ต่อไป

2. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จะได้นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับจากการติดตามผลการใช้สื่อ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในครั้งนี้ไปใช้ในการวางแผน การดำเนินงานด้านการผลิต การเผยแพร่ รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิจัยเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ให้มีเนื้อหาสาระสอดคล้องกับความต้องการของ กลุ่มเป้าหมายผู้รับบริการอย่างแท้จริง รวมทั้งนำเสนอรายงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษานี้ให้กับกลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน กศน. เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนบริหาร จัดการเพื่อให้มีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ เป้าหมายของแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ในด้าน Hardware Software โครงข่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านค่าบริการ การบริการเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้เกิดความคล่องตัวและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อกลุ่มเป้าหมาย เด็ก นักเรียน ประชาชน ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา กลุ่มเป้าหมายทุกกลุ่ม ทุกช่วงวัย อย่างเป็นรูปธรรม

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ศึกษาเนื้อหาสาระสำคัญ ๆ ที่สะท้อนถึงองค์ความรู้ เป็นการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษา เรียงตามลำดับ ดังนี้

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
2. เอดการ์ เดล (กรวยประสบการณ์)
3. ทฤษฎีความพึงพอใจ
4. นโยบายของรัฐบาล/กระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้องกับด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
5. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
7. กรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

1. แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ความหมายของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในมิติต่าง ๆ อยู่มากมาย ดังนี้
วิจิตร ศรีสอาน (อ้างถึงใน ปาริชาติ โต๊ะเอี่ยม, 2556, หน้า 46) ได้ให้ความหมายของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการประยุกต์เอาเทคนิค วิธีการ แนวความคิด อุปกรณ์และเครื่องมือใหม่ๆ มาใช้เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา

ไชยยศ เรืองสุวรรณ (อ้างถึงใน วิไลวรรณ เรืองอุไร, 2556, หน้า 22) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นระบบการออกแบบการดำเนินการและการประเมินกระบวนการเรียนการสอน ทั้งมวลในลักษณะของจุดมุ่งหมายเฉพาะบนพื้นฐานของการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ของมนุษย์และการสื่อสารโดยรวมเอาทรัพยากรทั้งที่เป็นมนุษย์และเครื่องมือหรือวัสดุมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน

วิไลวรรณ เรืองอุไร (2556, หน้า 23) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์อย่างมีระบบเพื่อนำมาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน แก้ไขปัญหาและพัฒนาการศึกษาให้ก้าวต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความรู้ทางวิทยาศาสตร์มีความหมายไม่เพียงแต่เป็นวิทยาศาสตร์ทางธรรมชาติเท่านั้นแต่ยังรวมหมายถึงวิทยาศาสตร์ทางจิตวิทยาและศาสตร์ในการจัดการบริหารงานครอบคลุมทั้งด้านบริหารวิชาการและบริการ

ปาริชาติ โต๊ะเอี่ยม (2556, หน้า 46) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการปฏิบัติงานระหว่างคนกับเครื่องมือและวัสดุ รวมถึงการใช้เทคโนโลยีทุกรูปแบบในการศึกษาอย่างมีระบบโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา และพัฒนาปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

เพอร์ธัน เวสน์ไพลูย์ (2556, หน้า 13) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการนำศาสตร์แห่งวิธีการ หรือการประยุกต์วิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษา โดยคำว่า วิทยาศาสตร์ ในที่นี้ มุ่งเน้นที่วิชาพฤติกรรมศาสตร์ เพราะถือว่าพฤติกรรมศาสตร์เป็นวิทยาศาสตร์แขนงหนึ่งเช่นเดียวกับ วิชาฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา เป็นต้น

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (2558, หน้า 1) ได้ให้ความหมายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่า เป็นการสื่อสารในรูปคลื่นความถี่ สื่อตัวนำ และโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการแพร่ภาพ เสียง และการสื่อสารในรูปแบบอื่น โดยครอบคลุมสื่อสารมวลชนเทคโนโลยีสารสนเทศและโทรคมนาคม สื่อโสตทัศน์ แบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ หรือแหล่งการเรียนรู้ที่นำมาใช้เพื่อประโยชน์ให้บริการทางการศึกษา

เทคโนโลยีการศึกษา (ความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้. 2561 : ออนไลน์)

“เทคโนโลยีการศึกษา” หมายถึง การนำหลักการทางวิทยาศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อการออกแบบและส่งเสริมระบบการเรียนการสอน เป็นศาสตร์ที่ว่าด้วยวิธีการทางการศึกษา การพัฒนา และการประยุกต์วัสดุ เครื่องมือ วิธีการ เพื่อนำมาใช้ในสถานการณ์การเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อประสิทธิภาพการเรียนรู้ของคนให้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นการขยายแนวคิดเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษา ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากโสตทัศนศึกษาหมายถึง การศึกษาเกี่ยวกับการใช้ตาหูฟัง ดังนั้นอุปกรณ์ในสมัยก่อนมักเน้นการใช้ประสาทสัมผัส ด้านการฟังและการดูเป็นหลัก จึงใช้คำว่าโสตทัศนอุปกรณ์ คำที่เกี่ยวข้องกับนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

การจัดการ หมายถึง ชุดของหน้าที่ต่าง ๆ ที่กำหนดทิศทางการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทั้งหลายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Efficient) หมายถึง การใช้ทรัพยากรอย่างเฉลียวฉลาด และคุ้มค่า ส่วนการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ (Effective) หมายถึงการตัดสินใจอย่างถูกต้อง และมีการปฏิบัติการได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้ ดังนั้น ผลสำเร็จของการจัดการต้องมีทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลควบคู่กันไป

การบริหาร หมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างหนึ่งอย่างใดหรือหลายอย่าง ที่บุคคลร่วมกันกำหนดโดยใช้กระบวนการอย่างมีระบบ และให้ทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสม

นวัตกรรม หมายถึง ความคิด การปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงมาจากของเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้ทันสมัยและใช้ได้ผลดียิ่งขึ้น เมื่อนำนวัตกรรมมาใช้ จะช่วยให้การทำงานนั้นได้ผลดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม ทั้งยังช่วย ประหยัดเวลาและแรงงานได้ด้วย

เทคโนโลยีทางการศึกษา (Educational Technology) ตามรูปศัพท์ เทคโนโลยี (วิธีการ) + โย (วิทยา) หมายถึง ศาสตร์ที่ว่าด้วยวิธีการทางการศึกษา ครอบคลุมระบบการนำวิธีการ มาปรับปรุง ประสิทธิภาพของการศึกษาให้สูงขึ้นเทคโนโลยีทางการศึกษาคือองค์ประกอบ 3 ประการ คือ วัสดุ อุปกรณ์ และวิธีการ

ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริง หรือเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ เช่น บุคคล สิ่งของสถานที่ ฯลฯ ข้อมูลเป็นเรื่องเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องข้อมูลต้องถูกต้องแม่นยำครบถ้วนขึ้นอยู่กับผู้ดำเนินการที่ให้ความสำคัญของความรวดเร็วของการเก็บข้อมูล

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ หรืออาจกล่าวได้ว่า สารสนเทศ เกิดจากการนำข้อมูล ผ่านระบบการประมวลผล คำนวณ วิเคราะห์และแปลความหมายเป็น ข้อมูลที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ เช่น สารสนเทศที่เป็น ความรู้ที่เกิดจากวิทยุ โทรศัพท์มือถือ ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ รอบตัวเราซึ่งอาจมาจาก วิทยุ โทรศัพท์ เครื่องข่ายคอมพิวเตอร์ดาวเทียม โทรศัพท์ เครื่องจักร ที่เกี่ยวกับสารสนเทศได้ เครื่องคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสารโทรคมนาคมสมัยใหม่ เช่น การฝาก ถอนเงินผ่านเครื่อง ATM การจองตั๋วเครื่องบิน การลงทะเบียน ฯลฯ

ระบบสารสนเทศ (Information System) หมายถึง ระบบที่มีการนำคอมพิวเตอร์ มาช่วยในการรวบรวม จัดเก็บ หรือจัดการกับข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ข้อมูลนั้นกลายเป็นสารสนเทศที่ดี สามารถนำไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ในเวลาอันรวดเร็วและถูกต้อง

ระบบสารสนเทศเพื่อการศึกษา หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับงาน ด้านการศึกษา อันได้แก่ การจัดเก็บข้อมูล และประมวลผลฐานข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศ ช่วยการเรียน การสอน การวางแผนและการบริหารการศึกษา การวางแผนหลักสูตร การแนะแนวและบริการ การทดสอบ วัดผล การพัฒนาบุคลากร

การสื่อสาร (Communication) หมายถึง กระบวนการส่งข่าวสารข้อมูลจากผู้ส่งข่าวสารไปยัง ผู้รับข่าวสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อชักจูงให้ผู้รับข่าวสารมีปฏิกิริยาตอบสนองกลับมา โดยคาดหวังให้เป็นไปตามที่ผู้ส่งต้องการ

เครือข่าย หมายถึง กลุ่มของคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ที่ถูกนำมาเชื่อมต่อกัน ดังนั้น เครือข่าย คอมพิวเตอร์จึงประกอบด้วยสื่อการติดต่อสื่อสาร อุปกรณ์ และซอฟต์แวร์ที่จำเป็นในการ เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ ตั้งแต่ 2 ระบบเข้าด้วยกัน รวมทั้งอุปกรณ์อื่น ๆ

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หมายถึง เทคโนโลยีที่เกี่ยวกับข่าวสาร ข้อมูลและการสื่อสาร นับตั้งแต่การสร้าง การนำมาวิเคราะห์ หรือประมวลผลการรับและส่งข้อมูล การจัดเก็บและการนำไปใช้ใหม่ เทคโนโลยีเหล่านี้ มักจะหมายถึง คอมพิวเตอร์ซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์ (hardware) ส่วนคำสั่ง (software) และส่วนข้อมูล (data) และระบบการสื่อสารต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโทรศัพท์ ระบบสื่อสารข้อมูล ดาวเทียม หรือเครื่องมือสื่อสารใดๆ ทั้งมีสายและไร้สาย

เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา หมายถึง การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี ที่เกี่ยวกับ ข่าวสาร ข้อมูลและการสื่อสารสารสนเทศกับงานด้านการศึกษา อันได้แก่ การจัดเก็บข้อมูล และประมวลผล ฐานข้อมูล การพัฒนาระบบสารสนเทศช่วยการเรียนการสอน การวางแผนและการบริหารการศึกษา การ วางแผนหลักสูตร การแนะแนวและบริการ การทดสอบวัดผล การพัฒนา บุคลากร ซึ่งเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการสื่อสารนั้น จะมีความหลากหลายขึ้นอยู่กับ วัตถุประสงค์ของใช้งาน เช่น บางครั้งอาจจะใช้เทคโนโลยีดาวเทียม เครือข่ายอินเทอร์เน็ต ระบบ e-Learning หรือเทคโนโลยีอื่นๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการศึกษา

จากความหมายของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาดังกล่าว สรุปได้ว่า เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง การประยุกต์วิทยาศาสตร์มาใช้ในการศึกษา โดยการนำเทคนิค วิธีการ แนวความคิด อุปกรณ์ และเครื่องมือใหม่ๆ มาใช้ในกระบวนการเรียนการสอน เพื่อช่วยแก้ปัญหาทางการศึกษา และพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ในการเรียนการสอนจะยึดหลักการทั่วไปเหมือนการนำเอาเทคโนโลยีไปใช้ในสาขาวิชาอื่น นอกจากนั้นแล้วยังพิจารณาเน้นเฉพาะเมื่อเกี่ยวกับกิจกรรมการศึกษา คือ

ประสิทธิภาพ (Efficiency) ในการเรียนการสอน หมายความว่า เมื่อนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนแล้ว ถ้าทำให้เกิดการเรียนรู้ตามที่วางจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมไว้ในแผนการสอนทุกประการก็จัดว่าการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพสูง

ประสิทธิผล (Productivity) หลังจบกระบวนการเรียนการสอนแล้วผู้เรียนทั้งหมดหรือเกือบทั้งหมดเกิดการเรียนรู้มีผลตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าถ้าการเรียนการสอนนั้นมีประสิทธิภาพย่อมจะมีประสิทธิผลสูงด้วย

ประหยัด (Economy) การที่จะนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ในการเรียนการสอนต้องตระหนักถึงข้อนี้ เพราะบางครั้งพิจารณาแล้วจะเห็นว่าการลงทุนสูง แต่ถ้าผลการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในช่วงระยะเวลาที่สั้นกว่าย่อมคุ้มค่านั้นจำเป็นต้องพิจารณาในแง่การลงทุนกับผลที่ได้ออกมาในแง่เศรษฐศาสตร์ การศึกษาแล้วเลือกวิธีการที่คุ้มค่ามีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ สะดวกและประหยัด ทรัพยากร เช่น เงิน เวลา วัสดุ อุปกรณ์และบุคลากร เป็นต้น

ดังนั้น เทคโนโลยีทางการศึกษาไม่ได้หมายถึงแต่เฉพาะวัสดุ (Software หรือ Materials) กับอุปกรณ์ (Hardware) เท่านั้น ยังหมายถึงวิธีการจัดระบบ แนวความคิดและระบบต่าง ๆ ที่สัมพันธ์กันรวมทั้งเทคนิควิธีการ แนวปฏิบัติเพื่อให้การดำเนินงานลุล่วงไปสู่จุดหมายที่ต้องการซึ่งสิ่งต่าง ๆ จะเป็นระบบสัมพันธ์กัน

ความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทสำคัญ ในการพัฒนาเกือบทุก ๆ ด้านทั้งด้านธุรกิจ ด้านสาธารณสุข ด้านการทหารและความมั่นคง ด้านโทรคมนาคมและการสื่อสาร ซึ่งจะส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศให้สูงขึ้นทัดเทียมกับนานาประเทศไทย ดังจะเห็นได้ว่า หน่วยงานธุรกิจส่วนใหญ่จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีมาเป็นเครื่องมือสำคัญในการบริหาร การจัดการในองค์กร อีกทั้งเพิ่มระดับความสำคัญมากขึ้นในแต่ละปี มีการจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งไว้เพื่อการจัดการกับข้อมูลสารสนเทศเป็นการเฉพาะ มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อวางกลยุทธ์หาความได้เปรียบในตลาดโดยรวม อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำคัญในการจัดการเพื่อเพิ่มผลผลิต รวมถึงใช้เป็นช่องทางสำหรับเผยแพร่สารสนเทศขององค์กรมากขึ้นด้วย

ในส่วนของการศึกษา เทคโนโลยีก็มีบทบาทที่สำคัญในการเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการส่งเสริมการจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ โดยคณะกรรมการการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (The Commission on Instructional Technology) ได้สรุปสาระสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาว่ามีความสำคัญต่อระบบการศึกษา ดังนี้ (Tickton, 1970, หน้า 108 อ้างถึงในเอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์, 2545, หน้า 25 – 27)

1. ทำให้การเรียนการสอน การจัดการศึกษามีความหมายมากขึ้น การนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาใช้ในการเรียนการสอนจะช่วยทำให้ผู้เรียนเรียนได้มากและรวดเร็ว ทำสิ่งที่เป็นนามธรรมให้เป็นรูปธรรมง่ายต่อการทำความเข้าใจ ทำให้การเรียนสนุกสนานสนใจ เมื่อผู้เรียนได้เห็นหรือได้สัมผัสกับสิ่งที่ตนเรียนและยังทำให้ครู มีเวลาให้กับผู้เรียนมากขึ้นเนื่องจากเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะช่วยลดเวลาในการเรียนนั่นเอง

2. สามารถสนองตอบเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคลได้ ผู้เรียนแต่ละคนมีภูมิหลังที่แตกต่างกัน มีความแตกต่างกันทั้งทางด้านสติปัญญา การอบรมเลี้ยงดูด้านสิ่งแวดล้อมและด้านอื่น ๆ ผู้เรียนแต่ละคน

จะมีความถนัดหรือมีความสนใจแตกต่างกันตามสภาวะของแต่ละบุคคล เมื่อนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเข้ามาใช้จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ตาม ความสนใจของตนเอง ผู้เรียนจะมีอิสระในการศึกษาหาความรู้ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจะช่วยให้ การเสาะแสวงหาความใหม่สะดวกและง่ายขึ้น เปรียบเสมือนว่าเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกโอกาสที่จะเรียนตามความสามารถ ตามความต้องการ

3. ทำให้การจัดการศึกษาดังอยู่บนรากฐานของวิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพราะเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาได้หมายถึงเฉพาะแต่เครื่องมือและอุปกรณ์แต่เพียงอย่างเดียว ยังรวมถึงแนวคิด เทคนิค และวิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ในการศึกษาด้วย ดังนั้นวิธีการระบบก็เป็นรูปแบบของการจัดการศึกษาอีกลักษณะหนึ่งที่ตรวจสอบได้ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์

4. ช่วยให้การจัดการศึกษามีพลังมากขึ้น สื่อที่ใช้ในการเรียนการสอนนับวันจะพัฒนาตัวมันเองให้มีคุณค่าสะดวกต่อการใช่มากขึ้นและง่ายต่อการเรียนรู้ เมื่อนำสื่อมาใช้จะทำให้ประหยัดเวลาในการเรียน แต่เรียนได้ปริมาณมากขึ้น ทำให้การเรียนน่าสนใจ สื่อสามารถจับยึดประสบการณ์ให้จำได้นาน ทุกวันนี้โลกมีการเปลี่ยนแปลงไปรวดเร็ว สื่อก็เป็นผลผลิตอย่างหนึ่งของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ดังนั้น หากนำสื่ออันเป็นส่วนหนึ่งของความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีมาใช้อย่างจริงจัง จะเป็นเครื่องยืนยันได้ว่าทำให้ การศึกษามีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผล เพิ่มพลังการเรียนรู้

5. ช่วยทำให้การเรียนรู้อยู่แค่เอื้อม การนำเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ อย่างกว้างขวางมากขึ้น เนื่องจากสามารถศึกษาหาความรู้จากสื่อประเภทต่าง ๆ สื่อแต่ละชนิดจะไม่มี ความสมบูรณ์ในตัวมันเอง สื่อทุกชนิดจะมีข้อจำกัดเฉพาะตัว ดังนั้นเมื่อได้ศึกษาจากสื่อหลายๆ แหล่ง ทำให้เป็นการเปิดโลกทัศน์การเรียนรู้ได้กว้างขวาง ได้เห็นสภาพความเป็นจริงในสังคมด้วยประสาทสัมผัส ของผู้เรียนเอง เป็นการนำโลกภายนอกเข้ามาสู่ห้องเรียน เป็นการลดช่องว่างทางการเรียนรู้ระหว่าง โรงเรียนกับสังคมและสิ่งแวดล้อมให้ลดน้อยลง เช่น การศึกษาทางอินเทอร์เน็ต การศึกษาโดยผ่านสื่อ โทรคมนาคม การศึกษาผ่านทางโทรศัพท์ วิทยุและสื่อมวลชนอื่น

6. ช่วยทำให้เกิดความเสมอภาคในทางการศึกษา เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาช่วยทำให้ขยายโอกาส ทางการศึกษาของบุคคลในสังคมให้มากยิ่งขึ้นทุกระดับชั้น ทุกภูมิภาคสามารถศึกษาหาความรู้ได้ อย่างทัดเทียมกันทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ เช่น การผลิตสื่อที่มีคุณภาพให้สามารถใช้สอนวิชาเดียวกัน กับผู้เรียนที่อยู่ต่างถิ่นต่างสถานที่กัน เป็นต้น

นวัตกรรมการศึกษาเกิดขึ้นตามสาเหตุใหม่ ๆ ดังต่อไปนี้

(ความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้, 2561, ออนไลน์)

- การเพิ่มปริมาณของผู้เรียนในระดับชั้นประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ นักเทคโนโลยีการศึกษาต้องหานวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้เพื่อให้สามารถสอนนักเรียนได้มากขึ้น

- การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว การเรียนการสอนจึงต้องตอบสนองการเรียนการสอนแบบใหม่ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้เร็วและเรียนรู้ได้มากในเวลาจำกัดนักเทคโนโลยี การศึกษา จึงต้องค้นหานวัตกรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อวัตถุประสงค์นี้

- การเรียนรู้ของผู้เรียนมีแนวโน้มในการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น ตามแนวปรัชญาสมัยใหม่ที่ยึด ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง นวัตกรรมการศึกษาสามารถช่วยตอบสนองการเรียนรู้ตามอัตรา ตามความสามารถของแต่ละคน

- ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศและเทคโนโลยีโทรคมนาคมที่ส่วนผลักดันให้มีการใช้ นวัตกรรมการศึกษาเพิ่มมากขึ้น

การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมต่าง ๆ มาใช้ในกระบวนการศึกษา ด้วยเหตุผลสำคัญดังต่อไปนี้

- ความเจริญอย่างรวดเร็วทางด้านวิชาการต่างๆ ของโลกโดยเฉพาะระยะหลังสงครามโลกครั้งที่สองเป็นต้นมา วิทยาการใหม่ๆ และสิ่งประดิษฐ์ต่างๆ ได้ถูกค้นคิดประดิษฐ์ขึ้นมาใช้ในสังคมมากมายเป็นทวีคูณ ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงและปรับตัวทางด้านหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษา และส่งผลเป็นลูกโซ่ต่อไปถึงปัญหาการเรียนการสอน การเลือกโปรแกรมและการทำความเข้าใจกับเนื้อหาสาระใหม่ๆ ของนักเรียน ความรุนแรงและความสลับซับซ้อนของปัญหาเหล่านี้มีมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง ปริมาณเนื้อหาวิชาการใหม่ๆ มีมากมายเกินความสามารถของผู้เกี่ยวข้องจะเลือกบันทึกจดจำและนำเสนอในลักษณะเดิมได้ จึงมีความจำเป็นต้องใช้เครื่องมือทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์เข้ามาช่วย เช่น การเสนอข้อมูลทางวิชาการโดยเทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ ไมโครฟอร์ม และแผ่นเลเซอร์ การแนะนำการเรียนโดยระบบคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

- การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคม ซึ่งเป็นผลกระทบมาจากพัฒนาการทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีดังกล่าวมาแล้ว มีผลกระทบโดยตรงต่อการดำรงชีวิต การปรับตัวและพัฒนาการของนักเรียน การแนะนำส่วนตัวและสังคมแก่นักเรียน จำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์นั้นๆ จึงจะสามารถให้บริการครอบคลุมถึงปัญหาต่างๆ ได้

- ลักษณะสังคมสารสนเทศหรือสังคมข้อมูลข่าวสาร ซึ่งเป็นผลมาจากพัฒนาการทางด้านอิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีโทรคมนาคม ทำให้ข่าวสารทุกรูปแบบ คือ เสียง ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว กราฟิก และข้อมูลคอมพิวเตอร์สามารถถ่ายทอดและส่งถึงกันได้อย่างรวดเร็วทุกมุมโลก สังคมในปัจจุบันและอนาคตจะเป็นสังคมที่ท่วมท้นด้วยกระแสข้อมูลและข่าวสาร

ความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

นวัตกรรมมีความสำคัญต่อการศึกษาหลายประการ คือ

- เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป
- เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษาบางอย่างที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ
- เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษาในบางเรื่อง เช่น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยการผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ ๆ ขึ้นมา
- เพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นด้วยระยะเวลาที่สั้นลง

การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาที่มีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เนื่องจากในโลกยุคโลกาภิวัตน์โลกมีการเปลี่ยนแปลงในทุกด้านอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งความก้าวหน้าทั้งด้านเทคโนโลยีและสารสนเทศ การศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงจากระบบการศึกษาที่มีอยู่เดิม เพื่อให้ทันสมัยต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป อีกทั้งเพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษาบางอย่างที่เกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกันการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาจึงจำเป็นต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับนวัตกรรมการศึกษาที่จะนำมาใช้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการศึกษาในบางเรื่อง เช่น ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับจำนวนผู้เรียนที่มากขึ้น การพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การผลิตและพัฒนาสื่อใหม่ๆ ขึ้นมาเพื่อตอบสนองการเรียนรู้ของมนุษย์ให้เพิ่มมากขึ้นด้วยระยะเวลาที่สั้นลง การใช้นวัตกรรมมาประยุกต์ในระบบการบริหารจัดการด้านการศึกษาที่มีส่วนช่วยให้การใช้ทรัพยากรการเรียนรู้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

บทบาทของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

1. เทคโนโลยีการศึกษาทำให้การเรียนการสอน มีความหมายมากขึ้น ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้กว้างขวาง เรียนได้เร็วขึ้น ทำให้ผู้สอนมีเวลาให้ผู้เรียนมากขึ้น
2. เทคโนโลยีการศึกษาสามารถตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความสามารถของผู้เรียน การเรียนการสอนจะเป็นการตอบสนองความสนใจและความต้องการของแต่ละบุคคลได้ดี
3. เทคโนโลยีการศึกษาทำให้การจัดการศึกษา ตั้งบนรากฐานของวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ทำให้การจัดการศึกษาเป็นระบบและเป็นขั้นตอน
4. เทคโนโลยีการศึกษาช่วยให้การศึกษามีพลังมากขึ้น การนำเทคโนโลยีด้านสื่อเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่จะทำให้การศึกษามีพลัง
5. เทคโนโลยีการศึกษาทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวาง และได้พบกับสภาพความจริงในชีวิตมากที่สุด
6. เทคโนโลยีการศึกษาทำให้เปิดโอกาสทางการศึกษาทั้ง ๆ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย

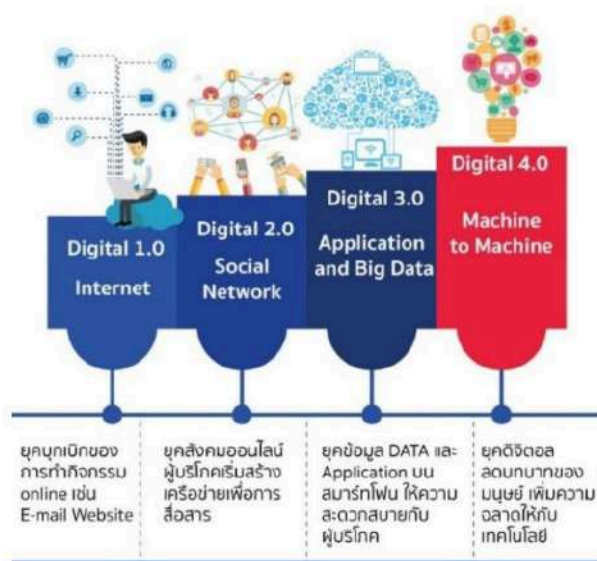
คุณค่าและประโยชน์ของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศการศึกษาและการเรียนการสอน

การนำนวัตกรรมทางการศึกษาไปใช้จัดการเรียนการสอน นอกจากจะส่งผลให้ผู้เรียนได้พัฒนาการเรียนรู้ตามจุดประสงค์ของรายวิชาแล้ว ยังมีประโยชน์ดังนี้ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้เร็วขึ้น

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนเป็นรูปธรรม
2. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน สนุกสนาน
3. ช่วยให้ผู้เรียนน่าสนใจ
4. ช่วยลดเวลาในการสอน
5. ช่วยประหยัดค่าใช้จ่าย
6. ช่วยพัฒนาศักยภาพ และความสามารถสูงสุดของบุคคล
7. ช่วย ขยายขอบเขตความรู้ และโลกทัศน์ทางวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ
8. ช่วยลดปัญหาเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล
9. ช่วยเปิดโอกาสทางการเรียนให้กับผู้เรียนอย่างทั่วถึง
10. ช่วยให้คนสามารถปรับตัวในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วได้
11. ช่วยให้ผู้เรียนใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด ในการศึกษาหาความรู้ เพิ่มเติม

มองเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุคดิจิทัล

“ดิจิทัล 4.0” และ “ดิจิทัลไทยแลนด์” เป็นวลีที่คนไทยเริ่มจะได้ยินบ่อยขึ้นในช่วงหลายปีมานี้ หลายคนอาจจะสงสัยว่าหมายถึงอะไร เกี่ยวข้องกับพวกเรายังไง ส่งผลอะไรต่อชีวิตเราบ้าง และประเทศไทยในตอนนี้อยู่ในยุคใด คนไทยมีชีวิตผูกติดกับดิจิทัลมานานแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการใช้อินเทอร์เน็ต ซื้อขายออนไลน์ อีคอมเมิร์ซ ทำธุรกรรมการเงินผ่านแอปพลิเคชัน การสื่อสาร แต่เพียงเท่านี้ยังไม่พอที่จะพาสังคมไทยเข้าสู่ยุคดิจิทัล 4.0 ได้ก่อนที่จะศึกษานิยามของ Digital 4.0 เรามาทำความรู้จักยุคแรกของโลกดิจิทัลกันก่อน 1.0 ถึง 3.0 คืออะไร มีความแตกต่างกันอย่างไร

ภาพที่ 2.1 แสดงภาพไทยแลนด์เข้าสู่ยุคดิจิทัล 4.0

Digital 1.0 เปิดโลกอินเทอร์เน็ต

ยุคนี้เป็นยุคเริ่มต้นของ “Internet” เป็นช่วงเวลาที่กิจกรรมและการดำเนินชีวิตของผู้คนเปลี่ยนจากออฟไลน์ (offline) มาเป็นออนไลน์ (online) มากขึ้น เช่น การส่งจดหมายทางไปรษณีย์ก็เปลี่ยนมาเป็นการส่งอีเมล E-mail และอีกหนึ่งตัวอย่างที่เห็นได้ชัด คือ การถือกำเนิดของเว็บไซต์ Website ที่ทำให้เราเข้าถึงทุกอย่างได้ง่ายขึ้นและทั่วถึง การอัปเดตรวดเร็วตลอด 24 ชั่วโมง การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ได้ส่งผลกระทบต่อครั้งใหญ่และเป็นวงกว้าง การดำเนินกิจกรรมสะดวกและรวดเร็ว เริ่มมีกิจกรรมเชิงพาณิชย์และโฆษณาผ่านเครื่องมือออนไลน์เสมือนกับมีหน้าร้านที่ทุกคนบนโลกจะเห็นเราได้ง่ายขึ้น

Digital 2.0 ยุคโซเชียลมีเดีย

ต่อยอดจากยุค 1.0 ก็จะเป็นยุคที่ผู้บริโภคเริ่มสร้างเครือข่ายติดต่อสื่อสารกันในโลกออนไลน์ เครือข่ายสังคม Social Network นี้เริ่มจากการคุยหรือแชทกับเพื่อน สมาคม กลุ่มเล็ก ๆ ของผู้คนที่ต้องการความสะดวกสบายในการติดต่อสื่อสาร จุดเล็ก ๆ นี้เริ่มพัฒนาและขยายวงกว้างไปสู่การดำเนินกิจกรรมในเชิงธุรกิจ โดยนักธุรกิจส่วนใหญ่มองว่า Social Media เป็นเครื่องมือเชื่อมต่อและสร้างเครือข่ายทางธุรกิจให้แก่พวกเขาได้เป็นอย่างดีด้วยการคลิกเพียงครั้งเดียว อีกทั้งยังช่วยในการพัฒนา Brand วัตถุประสงค์การดำเนินงานของธุรกิจ ส่งเสริมภาพลักษณ์แบรนด์ เสมือนว่า Social Media เป็นกระบอกเสียงและเวทีเสนองานแก่นักธุรกิจสู่สายตาชาวโลกเป็นอย่างดี เครื่องมือโซเชียลยังสามารถเป็นอำนาจในการต่อรองของผู้บริโภคที่กำลังตัดสินใจเลือกสินค้าและบริการ เนื่องจากมีตัวเลือกและร้านค้าให้เห็นมากขึ้นอีกด้วย

ภาพที่ 2.2 แสดงภาพยุคแห่งข้อมูลและบิ๊กดาต้า

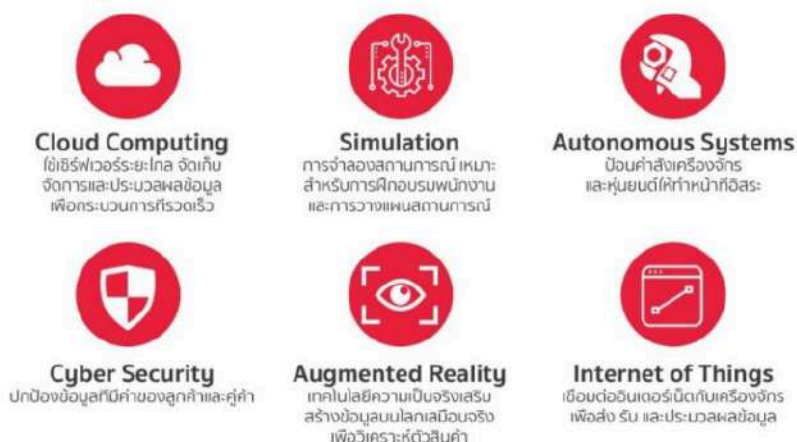
Digital 3.0 ยุคแห่งข้อมูลและบิ๊กดาต้า

ยุคแห่งการใช้ข้อมูลที่วิ่งเข้าออกเป็นล้านๆดาต้าให้เป็นประโยชน์ การเติบโตของโซเชียลมีเดีย และ E-Commerce จากยุค 2.0 ทำให้เกิดการขยายของข้อมูลอย่างมหาศาล ทุกแพลตฟอร์มไม่ว่าจะเป็น สื่อโซเชียล เว็บเบราว์เซอร์ หรือแม้แต่ธุรกิจอย่างธนาคาร โลจิสติกส์ ประกันภัย รีเทล ต่างมีข้อมูลเข้าออกเป็นจำนวนมากในแต่ละวัน และเริ่มมีการนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ดังคำกล่าวที่ว่า “ใครมีข้อมูลมาก ก็มีอำนาจมาก” ข้อมูล ถูกนำมาประมวลผล จับสาระ วิเคราะห์ถึงความต้องการของผู้บริโภคเพื่อสร้างสินค้าและบริการที่สามารถตอบสนองโจทย์ของลูกค้าได้ ทุกองค์กรต่างเห็นความสำคัญของการนำบิ๊กดาต้ามาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด แต่การนำบิ๊กดาต้ามาตอบสนองอย่างเรียลไทม์นั้น จำเป็นต้องมีระบบคลาวด์ Cloud Computing มาช่วยอำนวยความสะดวก จัดเก็บข้อมูล เลือกทรัพยากรตามการใช้งาน และทำให้เราสามารถเข้าถึงข้อมูลบนคลาวด์จากที่ใดก็ได้ ผู้ใช้ทุกคนสามารถเข้าถึงระบบข้อมูลต่างๆ ผ่านอินเทอร์เน็ต สามารถจัดการ บริหารข้อมูล และแบ่งปันข้อมูลกับผู้อื่น (Shared Services) ลดต้นทุนและลดความยุ่งยากเพื่อโฟกัสกับงานหลัก เพิ่มความเร็วในการบริการและการทำธุรกิจได้มากขึ้น บิ๊กดาต้าสามารถนำมาต่อยอดโดยการคิดค้น ค้นหา และประยุกต์ใช้ข้อมูลนั้น พัฒนาเป็นแอปพลิเคชัน Application ที่ให้ความสะดวกสบายแก่ผู้บริโภคผ่านทางสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตอีกด้วย

Digital 4.0 เมื่อเทคโนโลยีมีมันสมอง

และเราก็มารู้จักยุคที่ความฉลาดของเทคโนโลยีจะทำให้อุปกรณ์ต่าง ๆ สื่อสารและทำงานกันเองได้อย่างอัตโนมัติ เทคโนโลยีในสามยุคแรกที่ถูกกล่าวไปเปรียบเสมือนเป็นแขน ขา ให้แก่มนุษย์ เป็นเทคโนโลยีที่ช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก หยิบจับ คำนวณ ประมวลผลให้มนุษย์ มีแขน ขา แต่ไม่มีสมองเป็นของตัวเอง ในยุค 4.0 เทคโนโลยีถูกนำมาพัฒนาต่อยอดเพื่อลดบทบาทของมนุษย์ และเพิ่มศักยภาพของมนุษย์ในการใช้ความคิดเพื่อข้ามขีดจำกัด สร้างสรรค์พัฒนาสิ่งใหม่ๆ โดยจะใช้ชื่อยุคนี้ว่าเป็นยุค Machine-to-Machine เช่น เราสามารถเปิด-ปิด หรือสั่งงานอื่น ๆ กับเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านตัวเองผ่านแอปพลิเคชันโดยไม่ต้องเดินไปกดสวิตช์ หรือตัวอย่างที่ถูกนำมาใช้งานจริงแล้วอย่างการพูดคำว่า “แคปเจอร์” กับแอปถ่ายภาพในสมาร์ทโฟน โทรศัพท์ที่จะถ่ายรูปให้อัตโนมัติโดยที่เราไม่ต้องกดถ่ายด้วยซ้ำ หรือแม้แต่เทคโนโลยีซิมูเลชัน Simulation จำลองสถานการณ์เพื่อฝึกอบรมพนักงาน วางแผนสถานการณ์โดยไม่ต้องเดินทางไปถึงสถานที่จริง หรือเป็นสื่อการเรียนรู้แบบ Interactive เป็นต้น

DIGITAL 4.0 ในปัจจุบัน

ภาพที่ 2.3 แสดงภาพยุคดิจิทัล 4.0

เทคโนโลยีและโลกดิจิทัลมักไปไว และเคลื่อนที่ที่ไม่มีหยุด องค์กรจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันตามเทรนด์ พัฒนานวัตกรรมเพื่อต่อยอดธุรกิจบนการแข่งขันที่รวดเร็วและรอบด้าน จาก SME ให้กลายเป็น Smart Enterprise ที่มีศักยภาพสูงขึ้น จากบริการธรรมดาให้กลายเป็น High Value Service เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนของธุรกิจ (เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี : ออนไลน์)

การรู้ดิจิทัล (Digital Literacy)

การรู้ (Literacy) หมายถึง ความสามารถอ่านและเขียนในภาษาที่ใช้ร่วมกันของวัฒนธรรม ส่วนการรู้ดิจิทัล หมายถึง การอ่าน และการเขียนข้อความดิจิทัล เช่น สามารถ ‘อ่าน’ เว็บไซต์โดยผ่านการเชื่อมโยงหลายมิติ และ ‘การเขียน’ โดยการอัปโหลดภาพถ่ายดิจิทัลเพื่อเว็บไซต์เครือข่ายสังคม ทักษะการทำงานที่จำเป็นในการดำเนินการและการสื่อสาร ด้วยเทคโนโลยีและสื่อ

นอกจากนี้ยังหมายถึงความรู้เกี่ยวกับ ความสำคัญของเทคโนโลยีและสื่อที่มีผลกระทบแต่ที่สำคัญกว่านั้น คือความสามารถที่จะวิเคราะห์และประเมิน ความรู้ที่มีอยู่ในเว็บไซต์

การรู้ดิจิทัลในรายวิชาต่าง ๆ ไม่จำเป็นต้องนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงการสอนอย่างสิ้นเชิง ทักษะต่าง ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของการเป็นความรู้แบบดิจิทัลโดยเฉพาะอย่างยิ่งการตั้งคำถามที่สำคัญ ทักษะของการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและการวิเคราะห์ความผูกพันของผู้เรียนกับเนื้อหาวิชา จะยังคงช่วยให้ครูหาวิธีการสร้างสรรค์ ที่มีประสิทธิภาพและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตร การรู้ดิจิทัลมีความหมายมากกว่าทักษะด้าน เทคโนโลยีอย่างง่าย ความเข้าใจรวมถึงทักษะที่ซับซ้อน มากขึ้นขององค์ประกอบและการวิเคราะห์ ความสามารถในการสร้างความหลากหลายของเนื้อหาที่ใช้เครื่องมือดิจิทัลต่าง ๆ ทักษะและความรู้ที่จะใช้ความหลากหลาย ของการใช้งานซอฟต์แวร์สื่อดิจิทัลและอุปกรณ์ฮาร์ดแวร์ เช่น คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์มือถือ และเทคโนโลยี อินเทอร์เน็ตความสามารถในการเข้าใจสื่อดิจิทัลเนื้อหา การใช้งานและความรู้ความสามารถในการสร้างด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล

ภาพที่ 2.4 แสดงภาพการใช้ รู้เข้าใจ รู้สร้างสรรค์

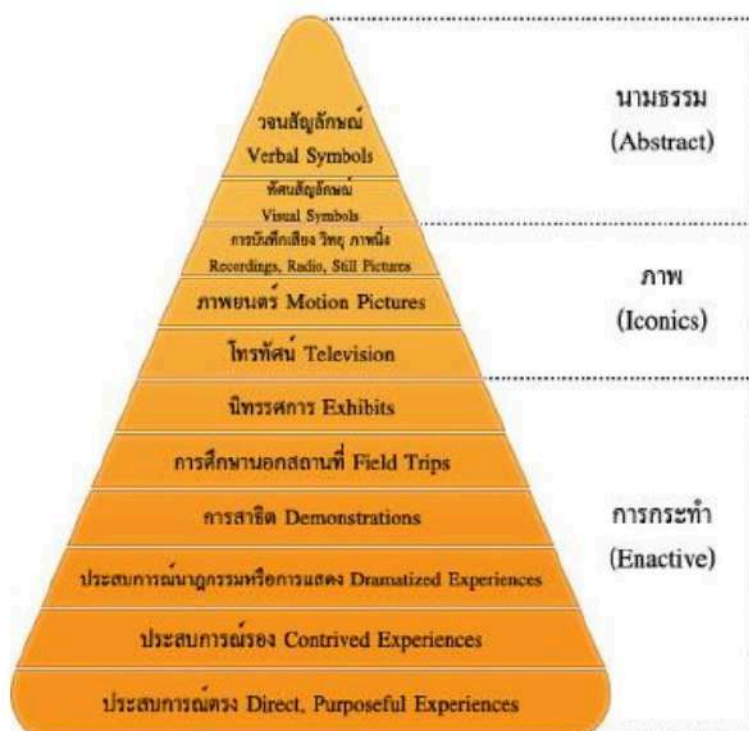
ความสำคัญของการเรียนรู้ดิจิทัล

เทคโนโลยีให้โอกาสในการมีส่วนร่วมในชนิดใหม่ของการเรียนรู้ ชุมชน สังคม และกิจกรรมการทำงาน ทุกคนจะต้องมีความรู้ดิจิทัลเพื่อใช้ประโยชน์สูงสุด จากโอกาสเหล่านี้ หลักฐานที่แสดงให้เห็นว่าในขณะที่เยาวชนคนหนุ่มสาว รู้สึกมั่นใจเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีนี้ ไม่ได้เป็นสิ่งบ่งบอกถึงสมรรถนะหรือความสามารถ ที่แท้จริง ในด้านทักษะการคิดวิจารณ์ญาณ เช่น ความ ตระหนักถึงกลยุทธ์ทางการค้าหรืออคติจากสื่อต่าง ๆ ตลอดจนความปลอดภัยในการใช้งาน การพัฒนาการเรียนรู้ดิจิทัลเป็นเรื่องเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติของความรู้ความเข้าใจ ครูทุกคนสามารถนำเสนอมุมมองที่แตกต่างกันในเรื่องวิธีการ ที่เทคโนโลยีสามารถเพิ่มคุณค่าในการเรียนของผู้เรียน นอกจากนี้ยังช่วยให้ออนไลน์อย่างปลอดภัยหากผู้เรียน มีความสามารถในการตัดสินใจที่เหมาะสมและมีข้อมูล เกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีที่จะส่งผลกระทบ ต่อ การศึกษาตลอดชีวิต รวมถึงชีวิตการทำงานในอนาคต

จากความหมายของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ดิจิทัลสรุปได้ว่า เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา คือ การผนวกกันของทักษะความรู้และความเข้าใจที่ผู้สอนหรือผู้เรียนต้องเรียนรู้ที่จะใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยเป็นทักษะในการนำเครื่องมือ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีดิจิทัลที่มีอยู่ในปัจจุบัน อาทิ คอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ แท็บเล็ต โปรแกรมคอมพิวเตอร์ และสื่อดิจิทัลออนไลน์ มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการเรียนการสอนของครู และผู้เรียน ให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ได้ผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2. เอดการ์ เดล (กรวยประสบการณ์)

เอดการ์ เดล (Date 1969:107-128) ได้จัดแบ่งสื่อการสอนเพื่อเป็นแนวทางในการอธิบายถึงความสัมพันธ์ระหว่างสื่อโสตทัศนูปกรณ์ต่าง ๆ ในขณะเดียวกันก็เป็นการแสดงขั้นตอนของประสบการณ์การเรียนรู้ และการใช้สื่อแต่ละประเภทในกระบวนการเรียนรู้ด้วย โดยพัฒนาความคิดของ Bruner ซึ่งเป็นนักจิตวิทยา นำมาสร้างเป็น “**กรวยประสบการณ์**” (Cone of Experiences)

ภาพที่ 2.5 แสดงภาพกรวยประสบการณ์ของ เอ็ดการ์เดล

โดยแบ่งเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ประสบการณ์ตรง โดยการให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงจากของจริง เช่น การจับต้อง และการเห็น เป็นต้น
2. ประสบการณ์จำลอง เป็นการเรียนโดยให้ผู้เรียนเรียนจากสิ่งที่ใกล้เคียงความเป็นจริงที่สุด ซึ่งอาจเป็นการจำลองก็ได้
3. ประสบการณ์นาฏกรรมหรือการแสดง เป็นการแสดงบทบาทสมมติหรือการแสดงละคร เนื่องจากข้อจำกัดด้วยยุคสมัยเวลา และสถานที่ เช่น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ หรือเรื่องราวที่เป็นนามธรรม เป็นต้น
4. การสาธิต เป็นการแสดงหรือการทำเพื่อประกอบคำอธิบายเพื่อให้เห็นลำดับขั้นตอนของการกระทำนั้น
5. การศึกษานอกสถานที่ เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ภายนอกสถานที่เรียน อาจเป็นการเยี่ยมชมสถานที่ การสัมภาษณ์บุคคลต่าง ๆ เป็นต้น
6. นิทรรศการ เป็นการจัดแสดงสิ่งของต่าง ๆ เพื่อให้สาระประโยชน์แก่ผู้ชม โดยการนำประสบการณ์หลายอย่างผสมผสานกันมากที่สุด
7. โทรทัศน์ โดยใช้ทั้งโทรทัศน์การศึกษาและโทรทัศน์การสอนเพื่อให้ข้อมูลความรู้แก่ผู้เรียนหรือผู้ชมที่อยู่ในห้องเรียนหรืออยู่ทางบ้าน
8. ภาพยนตร์ เป็นภาพที่บันทึกเรื่องราวลงบนฟิล์มเพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ทั้งภาพและเสียง โดยใช้ประสาทตาและหู
9. การบันทึกเสียง วิทยุ ภาพนิ่ง อาจเป็นทั้งในรูปของแผ่นเสียง เทปบันทึกเสียง วิทยุ รูปภาพ สไลด์ ข้อมูลที่อยู่ในขั้นนี้จะให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียนที่ถึงแม้จะอ่านหนังสือไม่ออกแต่ก็จะสามารถเข้าใจเนื้อหาได้
10. ทัศนสัญลักษณ์ เช่น แผนที่ แผนภูมิ หรือเครื่องหมายต่าง ๆ ที่เป็นสัญลักษณ์แทนสิ่งของต่าง ๆ

11. วจนสัญลักษณ์ ได้แก่ตัวหนังสือในภาษาเขียน และเสียงพูดของคนในภาษาพูด

การใช้กรวยประสบการณ์ของเดลจะเริ่มต้นด้วยการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมอยู่ในเหตุการณ์หรือการกระทำจริงเพื่อให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ตรงเกิดขึ้นก่อน แล้วจึงเรียนรู้โดยการเฝ้าสังเกตในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อไปของการได้รับประสบการณ์รอง ต่อจากนั้นจึงเป็นการเรียนรู้ด้วยการรับประสบการณ์โดยผ่านสื่อต่างๆ และท้ายที่สุดเป็นการให้ผู้เรียนเรียนจากสัญลักษณ์ซึ่งเป็นเสมือนตัวแทนของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

3. แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกที่สามารถแสดงออกมาให้เห็น อาจจะเป็นการทำทางหรือการแสดงออกทางสีหน้าเกี่ยวข้องกับความรู้สึกที่ได้รับการตอบสนองอย่างที่เราเองคาดหวังไว้ ซึ่งมีนักการศึกษาได้นำ เสนอแนวคิด หลักการไว้อย่างหลากหลาย ดังนี้

เดวิส (Davis, 1967, p. 61) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นกับบุคคล เมื่อความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกายและจิตใจได้รับการตอบสนอง พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์เป็นความพยายามที่จะขจัดความตึงเครียด หรือความกระวนกระวายหรือสภาวะไม่สมดุลในร่างกายเมื่อสามารถขจัดสิ่งต่าง ๆ ดังกล่าวออกไปได้ มนุษย์ย่อมจะได้รับความพึงพอใจในสิ่งที่ต้องการ

ทฤษฎีความต้องการตามลำดับขั้นของมาสโลว์ (Maslow, 1970, p. 35-47) ได้เรียงลำดับสิ่งจูงใจ หรือความต้องการของมนุษย์ไว้ 5 ระดับ โดยเรียงลำดับขั้นของความต้องการไว้ ตามความสำคัญ ดังนี้

- 1) ความต้องการพื้นฐานทางสรีระ
- 2) ความต้องการความปลอดภัยรอดพ้นอันตรายและมั่นคง
- 3) ความต้องการความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ
- 4) ความต้องการเกียรติยศชื่อเสียง การยกย่อง และความเคารพตัวเอง
- 5) ความต้องการความสำเร็จด้วยตนเอง

ความพอใจในขั้นต่างๆ ของความต้องการของมนุษย์นี้ ความต้องการขั้นสูงกว่าบางครั้งได้ปรากฏออกมาให้เห็นแล้วก่อนที่จะความต้องการขั้นแรกจะให้เห็นผลเป็นที่พอใจเสียด้วยซ้ำ อย่างไรก็ตามบุคคลแต่ละคนส่วนมากแสดงให้เห็นว่า ตนมีความพอใจอย่างสูงสุด ในลำดับขั้นความต้องการขั้นต่ำ ๆ มากกว่าขั้นสูง จากการสำรวจ พบว่า คนธรรมดาทั่วไปจะมีความพอใจในลำดับขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

- ความต้องการทางด้านกายภาพ 85%
- ความต้องการความปลอดภัย 70%
- ความต้องการทางด้านสังคม 50%
- ความต้องการเด่นในสังคม 40%
- ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จในสิ่งที่ตนปรารถนา 10%

อเดย์ และแอนเดอร์สัน (Aday & Anderson, 1975, p. 4) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึก ความนึกคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติของคนที่เกิดจากประสบการณ์ที่ผู้รับบริการเข้าไปในสถานที่ที่ให้บริการนั้นและประสบการณ์เป็นไปตามความคาดหวังของผู้รับบริการและความพึงพอใจมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปัจจัยที่แตกต่างกัน

หลุยส์ จำปาเทศ (2533, หน้า 8) อธิบายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ความต้องการ ให้บรรลุเป้าหมาย สังเกตได้จากสายตา คำพูด และการแสดงออก

เชลลี (Shelli, 1995, p. 9) ได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจ สรุปได้ว่าเป็นความรู้สึกสองแบบของมนุษย์ คือ ความรู้สึกในทางบวกและ ความรู้สึกในทางลบ ความรู้สึกในทางบวกเป็นความรู้สึกที่เมื่อเกิดขึ้นแล้วทำให้ความรู้สึกที่มีระบบย้อนกลับและความสุขนี้สามารถทำให้เกิดความสุขหรือความรู้สึกทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก ดังนั้น จะเห็นได้ว่า ความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อนและความสุขนี้จะมีผลต่อบุคคลมากกว่าความรู้สึกในทางบวกอื่นๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวกและความสุขมีความสัมพันธ์กันอย่างสลับซับซ้อนและ ระบบความสัมพันธ์ของความรู้สึกทั้งสามนี้เรียกว่าระบบความพึงพอใจ โดยความพึงพอใจ จะเกิดขึ้นเมื่อระบบความพึงพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าความรู้สึกทางลบ

ศิริพงศ์ พงษ์พันธ์ุ และ พยัต วุฒิรงค์ (2547, หน้า 57 - 58) สรุปประเด็นเกี่ยวกับความพึงพอใจ ดังนี้

- 1) ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกกับความคาดหวัง
- 2) ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกกับสิ่งเร้า
- 3) ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบความรู้สึกหรือทัศนคติกับสิ่งที่ได้รับ
- 4) ความพึงพอใจเป็นการเปรียบเทียบประสบการณ์กับการคาดหวัง

สรชัย พิศาลบุตร (2551, หน้า 98 - 99) ได้กล่าวถึง การวัดระดับความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้ให้บริการว่าสามารถทำได้ 2 วิธี คือ

1) วัดจากการสอบถามความคิดเห็นของลูกค้าหรือผู้ให้บริการ เป็นการวัดระดับความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้ให้บริการจากการสอบถามความคิดเห็นของลูกค้าหรือผู้ให้บริการโดยตรงทำได้โดยกำหนดมาตรวัดระดับความพึงพอใจที่ลูกค้าหรือผู้ให้บริการที่มีต่อคุณภาพของสินค้าหรือบริการนั้นๆ และกำหนดเกณฑ์ชี้วัดระดับความพึงพอใจจากผลการวัดระดับความพึงพอใจเฉลี่ยที่ลูกค้าหรือผู้ให้บริการที่มีต่อคุณภาพของสินค้าหรือบริการนั้นๆ

2) วัดจากตัวชี้วัดคุณภาพการให้บริการที่กำหนดขึ้น โดยการวัดระดับความพึงพอใจของลูกค้าหรือผู้ให้บริการจากเกณฑ์ชี้วัดระดับคุณภาพสินค้าหรือบริการที่กำหนดขึ้นนี้อาจใช้เกณฑ์คุณภาพระดับต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยผู้ให้บริการ ผู้ประเมินผลการให้บริการ และมาตรฐานกลาง หรือมาตรฐานสากลของการให้บริการนั้น

จากแนวคิดของนักวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า ความพึงพอใจ คือ ความรู้สึก อารมณ์ กริยาท่าทาง หรือการแสดงออก เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจที่ได้รับการตอบสนองอย่างที่ตนคาดหวังไว้ เมื่อได้รับการตอบสนองต่อสิ่งที่ตนเองต้องการแล้ว ก็จะเกิดความต้องการขั้นต่อไปไม่มีที่สิ้นสุด โดยความพึงพอใจจะเกิดขึ้นระดับใดขึ้นอยู่กับปริมาณการตอบสนองความต้องการที่เกิดขึ้นได้ครบถ้วนเพียงใด

ลักษณะความพึงพอใจ

ลักษณะความพึงพอใจผู้วิจัยได้ศึกษาจากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้นำมาเสนอลักษณะของความพึงพอใจของนักวิชาการต่าง ๆ ดังนี้

สุรศักดิ์ นาถวิล (2544, หน้า 10) ได้กล่าวว่า ลักษณะความพึงพอใจไว้ ดังนี้

1) ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกทางบวกของบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด บุคคลจะรับรู้ความพึงพอใจจำเป็นต้องมีการปฏิสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมรอบตัว การตอบสนองความต้องการของมนุษย์ ส่วนบุคคลด้วยการโต้ตอบกับบุคคลอื่นและสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันทำให้แต่ละคนมีประสบการณ์รับรู้ เรียนรู้ สิ่งที่ได้รับการตอบสนองแตกต่างกันไป และหากสิ่งที่ได้รับเป็นไปตามความต้องการก็จะก่อให้เกิดความพึงพอใจ

2) ความพึงพอใจเกิดจากการประเมินความแตกต่าง ระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสิ่งที่ได้รับจริงในสถานการณ์บริการก่อนที่ลูกค้าจะมาใช้บริการใดก็ตาม มักจะมีมาตรฐานของการบริการนั้นไว้ในใจอยู่ก่อนเสมอแล้ว ซึ่งมีแหล่งอ้างอิงมาจากคุณค่าหรือเจตคติที่ยึดถือต่อบริการ ประสบการณ์ดั้งเดิมที่เคยใช้บริการ การบอกเล่าของผู้อื่น การรับทราบข้อมูล การรับประกันบริการจากโฆษณา การให้คำมั่นสัญญาของผู้ให้บริการเหล่านี้เป็นปัจจัยพื้นฐานที่ผู้รับบริการใช้เปรียบเทียบกับบริการที่ได้รับในวงจรของการให้บริการตลอดช่วงเวลาของความจริง สิ่งที่ผู้บริการได้รับความรู้เกี่ยวกับการบริการที่ได้รับการบริการคือ ความคาดหวังในสิ่งที่คิดว่าได้รับ (Expectations) นี้มีอิทธิพลต่อช่วงเวลาของการเผชิญความจริงหรือการพบปะระหว่างผู้ให้บริการและผู้รับบริการเป็นอย่างมาก เพราะผู้รับบริการจะประเมินเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้รับจริงในกระบวนการบริการที่เกิดขึ้น (Performance) กับความหวังเอาไว้มากสิ่งที่ได้รับเป็นไปตามความคาดหวังถือว่าเป็นการยืนยันที่ถูกต้อง (Confirmation) กับความคาดหวังที่มีผู้รับบริการย่อมเกิดความพึงพอใจต่อการบริการดังกล่าว แต่ถ้าไม่เป็นไปตามคาดหวังอาจจะสูงหรือต่ำกว่านั้นว่าเป็นการยืนยันที่คลาดเคลื่อน (Disconfirmation) ความคาดหวังดังกล่าว ทั้งนี้ ช่วงความแตกต่าง (Discrimination) ที่เกิดขึ้นจะชี้ให้เห็นระดับความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจมากน้อยได้ ถ้ายืนยันเปียงเบนไปในทางบวกแสดงถึงความพึงพอใจ ถ้าไปในทางลบแสดงถึงความไม่พอใจ

จากความหมายที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น สรุปได้ว่า ลักษณะของความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึกทางบวกและทางลบของบุคคลหรือสิ่งหนึ่งสิ่งใด บุคคลจะรับรู้ความพึงพอใจที่รู้สึกได้ในขั้นสุดท้ายที่ได้รับผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

4. นโยบายของรัฐบาล/กระทรวง/กรม ที่เกี่ยวข้องทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545

หมวด 9 เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เป็นกฎหมายที่กำหนดบทบัญญัติ เป็นกรอบแนวทางในการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ ทั้งในเรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา การบริหารและการจัดการศึกษา มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งกฎหมายฉบับนี้ถือได้ว่าเป็นกฎหมายการศึกษาฉบับแรกให้ความสำคัญกับการนำเทคโนโลยีเพื่อศึกษามาใช้ประโยชน์ โดยมีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาทั้งหมด 7 มาตรา (มาตรา 63 – 69) ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546, หน้า 30 – 31)

มาตรา 63 รัฐต้องจัดสรรคลื่นความถี่ สื่อตัวนำและโครงสร้างพื้นฐานอื่นที่จำเป็นต่อการส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ วิทยุโทรคมนาคม และการสื่อสารในรูปอื่น เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับการศึกษาระบบ การศึกษานอกระบบ การศึกษาตามอัธยาศัย การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรมตามความจำเป็น

มาตรา 64 รัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการผลิต และพัฒนาแบบเรียน ตำรา หนังสือทางวิชาการ สื่อสิ่งพิมพ์อื่น วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอื่น โดยเร่งรัด พัฒนาขีดความสามารถในการผลิต จัดให้มีเงินสนับสนุนการผลิตและมีการให้แรงจูงใจแก่ผู้ผลิต และพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ทั้งนี้ โดยเปิดให้มีการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

มาตรา 65 ให้มีการพัฒนาบุคลากรทั้งด้านผู้ผลิต และผู้ใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพ และประสิทธิภาพ

มาตรา 66 ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในโอกาสแรกที่ได้ เพื่อให้มีความรู้ และทักษะเพียงพอที่จะใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

มาตรา 67 รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา การผลิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ของคนไทย

มาตรา 68 ให้มีการระดมทุน เพื่อจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาจากเงินอุดหนุนของรัฐ ค่าสัมปทาน และผลกำไร ที่ได้จากการดำเนินกิจการสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ และโทรคมนาคมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรประชาชน รวมทั้งให้มีการลดอัตราค่าบริการเป็นพิเศษในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวเพื่อพัฒนาคนและสังคม โดยหลักเกณฑ์และวิธีการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อการผลิต การวิจัยและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้เป็นไปตามกำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 69 รัฐต้องจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผน ส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพ และประสิทธิภาพของการผลิต และการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

นโยบายรัฐบาล (ภายใต้การนำของ พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี)

ได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันศุกร์ที่ 12 กันยายน 2557 โดยในส่วนนโยบายด้านการศึกษาปรากฏอยู่ในนโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม ซึ่งมีสาระของนโยบาย 10 ประเด็น ได้แก่ (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2558, หน้า 3)

1. จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยให้ความหมายทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน

2. ปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียน และลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษาและจัดให้มีคู่มือการศึกษาเพื่อการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน

3. ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไปร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

4. พัฒนาคอนเทนต์การเรียนรู้โดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องในและนอกโรงเรียน

5. ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน สร้างแรงงานที่มีทักษะและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

6. พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู

7. สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนามีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การสร้างสันติสุขและความปรองดองสมานฉันท์ในสังคมอย่างยั่งยืน

8. อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทย และภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการเรียนรู้ การสร้างจิตสำนึกความเป็นไทยและการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศ

9. สนับสนุนการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและวัฒนธรรมสร้างสรรค์

10. ปลุกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดีให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการพลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ ประกาศนโยบายเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2558

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาไว้ในนโยบายทั่วไป โดยมีเป้าหมายในการดำเนินนโยบาย ดังนี้ (พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ, 2558, หน้า 3)

1. จัดให้มีช่องทางการสื่อสารอย่างเป็นระบบ นำเทคโนโลยีการสื่อสารเข้ามาช่วยปฏิบัติงาน อาทิ การประชุมทางไกล โปรแกรมไลน์ เป็นต้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างความเข้าใจภายในองค์กรให้มากขึ้น ให้ผู้บริหารมีช่องทางติดต่อสื่อสารได้ตลอดเวลา สามารถถ่ายทอดคำสั่งไปยังหน่วยรองและหน่วยปฏิบัติได้ทันที รวดเร็ว และทั่วถึง ให้มีการรายงานที่รวดเร็ว ทันเหตุการณ์ และทดสอบระบบที่มีอยู่เสมอ

2. ให้มีการนำ ICT มาใช้ในการบริหารงานในกระทรวงศึกษาธิการอย่างทั่วถึง มีประสิทธิภาพ ให้มีการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาทางไกล (Distance Learning Thailand) โดยบูรณาการเข้ากับสถานีวิทยุโทรทัศนเพื่อการศึกษากระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และเครือข่ายของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาใช้เป็นช่องทางในการสื่อสารเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพ จัดให้มี CEO ด้าน ICT เพื่อขับเคลื่อนงานการจัดการศึกษา การใช้สื่อเพื่อสร้างความเข้าใจความสนใจ และการประชาสัมพันธ์ ด้าน “เสมาสนเทศ” และ “ประชาสนเทศ”

นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ญาณัฐพล ทิปสุวรรณ ประกาศนโยบายเมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2562 (ญาณัฐพล ทิปสุวรรณ, 2562, หน้า 1 - 2)

กระทรวงศึกษาธิการได้มีนโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 ให้ขับเคลื่อนการดำเนินงานด้านการศึกษาให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพในทุกมิติ โดยใช้ปัจจัยงบประมาณอย่างคุ้มค่า เพื่อมุ่งเป้าหมาย คือ ผู้เรียนทุกช่วงวัย โดยกระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นดำเนินการภารกิจหลักตามแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580) ในฐานะหน่วยงานเจ้าภาพขับเคลื่อนทุกแผนย่อยในประเด็น 12 การพัฒนาการเรียนรู้ และแผนย่อยที่ 3 ในประเด็น 11 ศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต รวมทั้งแผนการปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา และนโยบายรัฐบาลทั้งในส่วนนโยบายหลักด้านการปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ และการพัฒนาศักยภาพของคนไทยทุกช่วงวัย และนโยบายเร่งด่วนเรื่อง การเตรียมคนไทยสู่ศตวรรษที่ 21 นอกจากนี้ยังสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติประเด็นอื่น ๆ รวมทั้งนโยบายและแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยคาดหวังว่าผู้เรียนทุกช่วงวัย จะได้รับการพัฒนาในทุกมิติ เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีความพร้อมร่วมขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยปรับรื้อและเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ โดยมุ่งให้ครอบคลุมถึงการจัดการศึกษาเพื่อคุณวุฒิ และการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 ด้วยจุดเน้นการเรียนรู้ตลอดชีวิต ดังนี้

1. จัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัย เน้นส่งเสริมและยกระดับทักษะภาษาอังกฤษ (English for All)

2. ส่งเสริมการเรียนการสอนที่เหมาะสมสำหรับผู้เข้าสู่สังคมสูงวัย อาทิ อาชีพที่เหมาะสม รองรับสังคมสูงวัย หลักสูตรการพัฒนาคุณภาพชีวิต และหลักสูตรการดูแลผู้สูงวัย หลักสูตร BUDDY โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน โรงเรียน และผู้เรียน หลักสูตรการเรียนรู้ออนไลน์ เพื่อส่งเสริม ประชาสัมพันธ์สินค้าออนไลน์ระดับตำบล

3. พัฒนาครูให้มีทักษะ ความรู้ และความชำนาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ปัญญาประดิษฐ์ และภาษาอังกฤษ รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนเพื่อฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบและมี เหตุผลเป็นขั้นตอน

4. พัฒนาสมรรถนะและความรู้ความสามารถของบุคลากรกระทรวงศึกษาธิการ ให้มี ความพร้อมในการปฏิบัติงานรองรับความเป็นรัฐบาลดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยจัดให้มีศูนย์พัฒนา สมรรถนะบุคลากรระดับจังหวัดทั่ว

คำแถลงนโยบายการจัดการศึกษา ของ นางสาวตรีนุช เทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หอประชุมราชวัลลภ อาคารราชวัลลภ กระทรวงศึกษาธิการ (คำแถลงนโยบายรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงศึกษาธิการ, ออนไลน์)

ย้อนกลับไปเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2535 ซึ่งเป็นวันก่อตั้งกระทรวงศึกษาธิการของเรา ที่แต่เดิม มีชื่อว่า “กระทรวงธรรมการ” นับจนถึงวันนี้ ซึ่งในอีกสามวันข้างหน้าก็จะครบรอบ 129 ปีแห่งการ สถาปนาพอดี องค์กรของเรามีทั้งเรื่องราวและผู้คนมากมายผ่านเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการหมุนเวียน เปลี่ยนผ่าน มีวิกฤต และโอกาสเกิดขึ้นนับครั้งไม่ถ้วน อีกทั้งในปัจจุบันนี้ สถานการณ์โลกเปลี่ยนแปลงไป อย่างรวดเร็ว ดังที่มีคำกล่าวว่าเป็น “โลกไร้พรมแดน” จึง นับเป็นอีกหนึ่งความท้าทายของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาอย่างยิ่ง ที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่บน ความคาดหวังของสังคม พวกเราจะต้อง สร้าง “ความเชื่อมั่น ไว้วางใจ” หรือ “TRUST” ให้กับสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เด็กและผู้ปกครอง ว่าเราสามารถที่จะเป็นหลัก หรือที่พึ่งให้กับพวกเขาได้

“TRUST” หมายถึง “ความไว้วางใจ” เป็นรูปแบบการทำงานที่จะทำให้ครู บุคลากรทางการ ศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชน กลับมาให้ ความไว้วางใจในการทำงานของกระทรวงศึกษาธิการ อีกครั้ง โดย

T ย่อมาจาก Transparency (ความโปร่งใส)

R ย่อมาจาก Responsibility (ความรับผิดชอบ)

U ย่อมาจาก Unity (ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว)

S ย่อมาจาก Student-Centricity (ผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา)

T ย่อมาจาก Technology (เทคโนโลยี)

รูปแบบการทำงาน “TRUST” คือการพัฒนาต่อยอดจากรูปแบบการทำงาน “MOE ONE TEAM” หรือ “การทำงานร่วมกันเป็นหนึ่งเดียวของกระทรวงศึกษาธิการ” ที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินการมาโดย ตลอด ซึ่ง “TRUST” จะเข้ามาเป็นส่วนเสริมในเรื่องความโปร่งใส ทั้งในเชิง กระบวนการทำงานและกระบวนการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ การสนับสนุนให้ผู้ปฏิบัติงานทุกคน ดำเนินการตามภารกิจของตน ด้วยความรับผิดชอบต่อตัวเอง องค์กร ประชาชน และประเทศชาติ ให้มีความสำคัญกับการประสานความ ร่วมมือจากทุกภาคส่วน (Participation) ผ่านกลไกการรับฟังความ คิดเห็นมาประกอบการดำเนินงานต่าง ๆ ที่ เป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ กระทรวงศึกษาธิการเป็นพื้นที่ของทุกคน มีความเป็น อันหนึ่งอันเดียวระหว่างครู บุคลากรทางการศึกษา ผู้ปกครอง ผู้เรียน และประชาชน ซึ่งมีเป้าหมายร่วมกัน คือ การมีผู้เรียนเป็นเป้าหมายแห่งการพัฒนา

โดยการทำให้ผู้เรียนมีวิธีคิดและทักษะที่เป็นสากลสอดคล้องกับ พลวัตในศตวรรษที่ 21 ควบคู่ไปกับสำนึก และความเข้าใจในความเป็นไทย ผ่านการมีความพร้อมด้าน เทคโนโลยี ทั้งในเชิงโครงสร้าง (Infrastructure) คือ การเข้าถึงสิ่งจำเป็นและสิ่งอำนวยความสะดวกด้าน การศึกษาอย่างทั่วถึง เพื่อลด ความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษา และในเชิงการเรียนรู้ (Learning) คือ แหล่งข้อมูล แหล่งเรียนรู้ รูปแบบต่าง ๆ ที่ทันสมัย และจะช่วยให้ผู้เรียนทุกคนถึงพร้อมซึ่งคุณลักษณะอันพึง ประสงค์ทุกประการ

เพื่อเป็นการตระหนักถึงความสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากร มนุษย์ โดยเฉพาะแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580) ประเด็นการพัฒนา ศักยภาพคน ตลอดช่วงชีวิต การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาเด็กตั้งแต่ ช่วงตั้งครรภ์จนถึงปฐมวัย การพัฒนาช่วงวัยเรียน/วัยรุ่น การพัฒนาและยกระดับ ศักยภาพวัยแรงงาน รวมถึง การส่งเสริมศักยภาพผู้สูงอายุ ประเด็นการพัฒนาการเรียนรู้ที่ตอบสนอง ต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 และพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย และประเด็นอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงขออนุญาตนำเสนอนโยบายการจัดการศึกษาทั้ง 12 ข้อ ดังนี้

ข้อ 1 การปรับปรุงหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ให้ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ใน ศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกระดับการศึกษาให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสม กับ บริบทสังคมไทย

ข้อ 2 การพัฒนาคุณภาพและประสิทธิภาพครูและอาจารย์ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและ อาชีวศึกษา ให้มีสมรรถนะทางภาษาและดิจิทัล เพื่อให้ครูและอาจารย์ได้รับการพัฒนาให้มีสมรรถนะทั้ง ด้านการจัดการ เรียนรู้ ด้วยภาษาและดิจิทัล สามารถปรับวิธีการเรียนการสอนและการใช้สื่อทันสมัย และ มีความรับผิดชอบต่อ ผลลัพธ์ทางการศึกษาที่เกิดกับผู้เรียน

ข้อ 3 การปฏิรูปการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลผ่านแพลตฟอร์มการเรียนรู้ด้วยดิจิทัลแห่งชาติ(NDLP) และ การ ส่งเสริมการฝึกทักษะดิจิทัลในชีวิตประจำวัน เพื่อให้มีหน่วยงานรับผิดชอบพัฒนาแพลตฟอร์ม การเรียนรู้ด้วย ดิจิทัลแห่งชาติที่สามารถนำไปใช้ในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ทันสมัยและเข้าถึง แหล่งเรียนรู้ได้อย่าง กว้างขวางผ่านระบบออนไลน์ และการนำฐานข้อมูลกลางทางการศึกษามาใช้ ประโยชน์ในการพัฒนา ประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา

ข้อ 4 การพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารและการจัดการศึกษา โดยการส่งเสริมสนับสนุน สถานศึกษาให้มี ความเป็นอิสระและคล่องตัว การกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้ จังหวัดเป็นฐาน โดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายการศึกษาแห่งชาติที่ได้รับการปรับปรุงเพื่อกำหนดให้มี ระบบบริหารและการ จัดการ รวมถึงการจัดโครงสร้างหน่วยงานให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มี คุณภาพ สถานศึกษาให้มี ความเป็นอิสระและคล่องตัว การบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้จังหวัด เป็นฐาน มีระบบการบริหารงาน บุคคลโดยยึดหลักธรรมาภิบาล

ข้อ 5 การปรับระบบการประเมินผลการศึกษาและการประกันคุณภาพ พร้อมจัดทดสอบวัด ความรู้และ ทักษะที่จำเป็นในการศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาทั้งสายวิชาการและสายวิชาชีพ เพื่อให้ระบบ การประเมินผล การศึกษาทุกระดับและระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย ตอบสนองผลลัพธ์ ทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสม

ข้อ 6 การจัดสรรและการกระจายทรัพยากรให้ทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย รวมถึงการระดม ทรัพยากรทาง การศึกษาจากความร่วมมือทุกภาคส่วน เพื่อให้การจัดสรรทรัพยากรทางการศึกษามีความ เป็นธรรมและสร้าง โอกาสให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพทัดเทียมกลุ่มอื่น ๆ กระจาย ทรัพยากรทั้งบุคลากรทาง การศึกษา งบประมาณและสื่อเทคโนโลยีได้อย่างทั่วถึง

ข้อ 7 การนำกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ (NQF) และกรอบคุณวุฒิอ้างอิงอาเซียน (AQRF) สู่การปฏิบัติ เป็นการผลิตและการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาประเทศโดยใช้กรอบคุณวุฒิแห่งชาติ เชื่อมโยงระบบ การศึกษา และการอาชีพโดยใช้กลไกการเทียบโอนประสบการณ์ด้วยธนาคารหน่วยกิตและการจัดทำ มาตรฐานอาชีพใน สาขาที่สามารถอ้างอิงอาเซียนได้

ข้อ 8 การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษาเพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย เพื่อเป็นการขับเคลื่อนแผนบูรณาการการพัฒนาเด็ก ปฐมวัย ตามพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2562 สู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม โดยหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง นำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย และมีการติดตาม ความก้าวหน้าเป็นระยะ

ข้อ 9 การศึกษาเพื่ออาชีพและสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ เพื่อให้ผู้จบ การศึกษา ระดับปริญญาและอาชีวศึกษามีอาชีพและรายได้ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพและคุณภาพชีวิตที่ ดี มีส่วนช่วย เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในเวทีโลกได้

ข้อ 10 การพลิกโฉมระบบการศึกษาไทยด้วยการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการ จัด การศึกษาทุกระดับการศึกษา เพื่อให้สถาบันการศึกษาทุกแห่งนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ ทันสมัยมาใช้ในการ จัดการศึกษาผ่านระบบดิจิทัล

ข้อ 11 การเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของกลุ่มผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และ ผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของ กลุ่ม ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

ข้อ 12 การจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย โดยยึดหลักการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการมี ส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มโอกาสและการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพของ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสทาง การศึกษาและผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ

เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ในปัจจุบัน ได้ก่อให้เกิด ความนิยมในรูปแบบการเรียนการสอนออนไลน์ (Online) มากยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบอย่างมี นัยสำคัญต่อการ เตรียมผู้เรียนไทยให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งมุ่งเน้นความเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneurship) และความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ (Resilience) รวมถึง ปัญหาความปลอดภัยของ สถานศึกษาและปัญหาความเหลื่อมล้ำของโอกาสในการศึกษาที่นับวันจะทวี ความรุนแรงมากยิ่งขึ้น จึงเสนอให้มีวาระเร่งด่วน (Quick Win) ของกระทรวงศึกษาธิการ ดังต่อไปนี้

วาระที่ 1 เรื่องความปลอดภัยของผู้เรียน โดยจัดให้มีรูปแบบ วิธีการ หรือกระบวนการในการดูแล ช่วยเหลือนักเรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการ เรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีความสุข และได้รับการปกป้องคุ้มครอง ความปลอดภัยทั้งด้านร่างกายและ จิตใจ รวมถึงการสร้างทักษะให้ผู้เรียนมีความสามารถในการดูแล ตนเองจากภัยอันตรายต่าง ๆ ท่ามกลางสภาพแวดล้อมทางสังคม

วาระที่ 2 หลักสูตรฐานสมรรถนะ มุ่งเน้นการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายโดยยึดความสามารถของ ผู้เรียนเป็นหลัก และพัฒนาผู้เรียนให้ เกิดสมรรถนะที่ต้องการ

วาระที่ 3 Big Data พัฒนาการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบและไม่ซ้ำซ้อน เพื่อให้ได้ข้อมูลภาพ รวมการศึกษาของประเทศ ที่มีความครบถ้วน สมบูรณ์ถูกต้องเป็นปัจจุบัน และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ ได้อย่างแท้จริง

วาระที่ 4 ขับเคลื่อนศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) สนับสนุนการ ดำเนินงานของศูนย์ความเป็นเลิศทางการอาชีวศึกษา (Excellent Center) ตามความ เป็นเลิศของแต่ละ

สถานศึกษาและตามบริบทของพื้นที่ สอดคล้องกับความต้องการของประเทศทั้งใน ปัจจุบันและอนาคต ตลอดจนมีการจัดการเรียนการสอนด้วยเครื่องมือที่ทันสมัย สอดคล้องกับ เทคโนโลยีปัจจุบัน

วาระที่ 5 พัฒนาทักษะทางอาชีพ ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่เน้นพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างอาชีพและ รายได้ที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

วาระที่ 6 การศึกษาตลอดชีวิต การจัดเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับประชาชนทุกช่วงวัยให้มีคุณภาพ และมาตรฐาน ประชาชนในแต่ละช่วง วัยได้รับการศึกษาตามความต้องการอย่างมีมาตรฐาน เหมาะสม และเต็มตามศักยภาพตั้งแต่วัยเด็ก จนถึงวัยชรา และพัฒนาหลักสูตรที่เหมาะสมเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงวัย

วาระที่ 7 การจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้ที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ สามารถดำรงชีวิตในสังคมอย่างมีเกียรติ ศักดิ์ศรีเท่าเทียมกับผู้อื่นในสังคม สามารถช่วยเหลือตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานในภารกิจต่อเนื่อง ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ 2564 ด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย , 2564 , หน้า 18 - 20)

1. ผลิตและพัฒนารายการวิทยุและรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้มีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีคุณภาพ สามารถพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เช่น รายการพัฒนาอาชีพเพื่อการทำงานทำ รายการเติมเต็มเต็มความรู้ ฯลฯ เผยแพร่ทางสถานีวิทยุศึกษา สถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และทางอินเทอร์เน็ต

2. พัฒนาการเผยแพร่การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย โดยผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และช่องทางออนไลน์ต่าง ๆ เช่น YouTube Facebook หรือ Application อื่น ๆ เพื่อส่งเสริมให้ครู กศน. นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการสร้างกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Do It Yourself : DIY)

3. พัฒนาสถานีวิทยุและสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการออกอากาศให้กลุ่มเป้าหมายสามารถใช้เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีคุณภาพได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยขยายเครือข่ายการรับฟังให้สามารถรับฟังได้ทุกที่ ทุกเวลา ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ และเพิ่มช่องทางให้สามารถรับชมรายการโทรทัศน์ได้ทั้งระบบ Ku – Band , C – Band , Digital TV และทางอินเทอร์เน็ตพร้อมที่จะรองรับการพัฒนาเป็นสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสาธารณะ (Free ETV)

4. พัฒนาระบบการให้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้ได้หลายช่องทางทั้งทางอินเทอร์เน็ต และรูปแบบอื่น ๆ อาทิ Application บนโทรศัพท์เคลื่อนที่ และ Tablet รวมทั้งสื่อ Offline ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถเลือกใช้บริการเพื่อเข้าถึงโอกาสทางการศึกษาและการเรียนรู้ได้ตามความต้องการ

5. สำรวจ วิจัย ติดตามประเมินผลด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนางานให้มีความถูกต้อง ทันสมัยและสามารถส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตของประชาชนได้อย่างแท้จริง

5. ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ความเป็นมาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา เดิมชื่อกองเผยแพร่การศึกษา สังกัดกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2495 ทำหน้าที่โฆษณาเผยแพร่ให้ประชาชนเห็นคุณค่าของการศึกษาและอาชีพ ต่อมารัฐบาลได้เห็นความสำคัญของการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา จึงมีมติอนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “สถานีวิทยุศึกษา” สังกัดกองเผยแพร่การศึกษา เริ่มออกอากาศเพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนในสาขาต่าง ๆ ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2497 และในปีเดียวกันนั้นเอง รัฐบาลได้ออกพระราชกฤษฎีกา จัดวางระเบียบราชการใหม่ โดยโอนกองเผยแพร่การศึกษาไปขึ้นกับสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

หลังจากที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษาแก่ประชาชนแล้ว กองเผยแพร่การศึกษาได้เริ่มทดลองใช้วิทยุ เพื่อเป็นสื่อการเรียนการสอนในโรงเรียน เรียกว่า “วิทยุโรงเรียน” เริ่มดำเนินการออกอากาศรายการในปี พ.ศ. 2501 เป็นต้นมา และในเดือนตุลาคม 2502 ได้เริ่มจัดรายการโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาเป็นครั้งแรก โดยออกอากาศรายการส่งเสริมเผยแพร่ ศิลปะการฟ้อนรำและการดนตรีของไทย ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบก (ช่อง 5)

พ.ศ. 2515 รัฐบาลได้รวมงานการกระจายเสียงทั้งวิทยุ โทรทัศน์ งานผลิตเอกสาร วารสารของ กองเผยแพร่การศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ งานผลิตโสตทัศนูปกรณ์ของกรมวิชาการ และแผนกโสตทัศนศึกษาของกรมสามัญศึกษา ตั้งเป็น “ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา” สังกัดกรมวิชาการ ตามพระราชกฤษฎีกา เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ต่อมาได้โอนเข้าสังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน เมื่อวันที่ 24 มีนาคม 2522 ตามพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 216 ที่ได้มีการตั้งกรมการศึกษานอกโรงเรียนขึ้น และรัฐบาลได้อนุมัติโครงการพัฒนาวิทยุกระจายเสียง ตามโครงการพัฒนาการศึกษา ครั้งที่ 5 ซึ่งมีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2522 – 2527 ในส่วนหนึ่งของโครงการนี้ รัฐบาลได้อนุมัติให้สร้างอาคารศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาขึ้นใหม่ พร้อมห้องบันทึกเสียง และห้องผลิตรายการวิทยุ และได้ย้ายที่ทำการจากเดิม ซึ่งอยู่ภายในบริเวณกระทรวงศึกษาธิการ มาอยู่ ณ อาคารใหม่ ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2526 และอนุมัติให้ต่อเติมอาคาร ด้านทิศตะวันตกของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา พร้อมติดตั้งอุปกรณ์การผลิตรายการโทรทัศน์และ วิดีโอเทปตามโครงการจัดตั้งศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์และวิดีโอเทปเพื่อการศึกษา ตั้งแต่วันที่ 22 มิถุนายน 2527

พ.ศ. 2536 คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบให้ดำเนินโครงการพัฒนาศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์และ วิดีโอเทปเพื่อการศึกษา โดยเล็งเห็นว่ารายการโทรทัศน์เป็นสื่อเทคโนโลยีอีกสื่อหนึ่งที่มีบทบาทสำคัญ ในการจัดการศึกษาทางไกล ซึ่งจะช่วยเหลือเสริมเติมและอธิบายข้อมูลความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจน และน่าสนใจยิ่งขึ้นจึงอนุมัติงบประมาณให้ก่อสร้างอาคาร ศูนย์ผลิตรายการโทรทัศน์และวิดีโอเทป เพื่อการศึกษา โดยใช้พื้นที่ จำนวน 30 ไร่ บริเวณคลอง 6 ถนนรังสิต-นครนายก อำเภอธัญบุรี จังหวัด ปทุมธานี เพื่อผลิตรายการโทรทัศน์และวิดีโอเทป ออกอากาศสัปดาห์ละ 19 ชั่วโมง

พ.ศ. 2537 รัฐบาลได้อนุมัติให้กระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินโครงการจัดการศึกษาทางไกล ผ่านดาวเทียมไทยคม โดยใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อจัดการศึกษาทางไกล ให้กับประชาชน ผู้ด้อยโอกาสทาง การศึกษาและเพื่อยกระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชากรกลุ่มเป้าหมาย 3 กลุ่ม คือ กลุ่มนักเรียน ในระบบโรงเรียน กลุ่มนักเรียนนอกโรงเรียน และกลุ่มประชาชนทั่วไป โดยเริ่มทดลองออกอากาศครั้งแรก

เมื่อวันที่ 12 สิงหาคม 2537 ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และ ได้ดำเนินการผลิตและเผยแพร่รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาต่อมาจนถึงปัจจุบัน

บทบาท การกิจด้านการผลิต พัฒนาและเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ปัจจุบันศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา อยู่ภายใต้สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีบทบาท สำคัญในการดำเนินการผลิต พัฒนา และเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย รวมทั้งส่งเสริมการศึกษาเพื่อคนพิการ ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา ทั้งนี้เพื่อบูมหวังในการพัฒนาคุณภาพของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อีกทั้ง มุ่งพัฒนาการให้บริการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น รายการวิทยุเพื่อการศึกษา รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ สื่อการศึกษา Online รวมทั้งสื่อการศึกษา Offline ประเภท CD VCD DVD และ MP3 เป็นต้น โดยให้บริการผ่านช่องทางต่าง ๆ ที่หลากหลาย เช่น ทางสถานีวิทยุศึกษา ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ เพื่อการศึกษา (ETV) และเคเบิลทีวีท้องถิ่น ทางเครือข่ายสากลตามเว็บไซต์ที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเป็น ผู้รับผิดชอบ ทางโทรศัพท์มือถือ Smartphone ทั้งระบบปฏิบัติการ Android และ IOS และทางสังคม ออนไลน์ (Social Network) เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสทางการศึกษา ให้ประชาชนทุกคน ทุกเพศ ทุกวัย มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิตอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกันสามารถ สนองตอบ เจตนารมณ์ ในการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561) “คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพ” โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษามีบทบาท การกิจ ดังนี้ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา, มปป, หน้า 5 – 28)

วิทยุเพื่อการศึกษา

สื่อวิทยุกระจายเสียงมีบทบาทต่อชีวิตของคนในสังคมไทยมานานกว่า 80 ปี ซึ่งเป็นสื่อที่มีบทบาท หน้าที่ในการเผยแพร่ข่าวสาร ความรู้ความบันเทิง ที่สามารถเข้าถึงกลุ่มคนได้เป็นจำนวนมากและเป็นที่ ยอมรับกันว่าวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อที่มีความสามารถในการบริการผู้ฟังในเขตรัศมีการส่งกระจายเสียง ที่กว้างและไกลมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสามารถเข้าไปถึงชนบทที่อยู่ห่างไกลความเจริญและทุรกันดารเพียงใด ก็ได้ ในขณะที่สื่ออื่นเข้าไปไม่ถึง เพราะเครื่องรับสื่อวิทยุกระจายเสียงมีราคาถูกและสามารถพกพาไปได้ อย่างสะดวก สถานีวิทยุศึกษาปัจจุบันก้าวเข้าสู่ยุคแห่งการปฏิรูปการศึกษา ซึ่งมีภารกิจสำคัญในการ ส่งเสริมให้เกิดสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ประชาชน ลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา เพื่อสร้าง ศักยภาพและความสามารถในการแข่งขัน ปรับตัว รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีสมัยใหม่ รวมทั้งมีค่านิยมและพฤติกรรมที่เหมาะสม และอนุรักษ์สืบทอดประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงาม จึงเน้น การพัฒนาคุณภาพรายการและการออกอากาศ โดยเฉพาะการขยายช่องทางการรับฟัง ทั้งการรับฟัง ผ่านดาวเทียม และระบบออนไลน์ เพื่อให้ผู้ฟังสามารถเลือกรับฟังรายการได้ตามความต้องการและในเวลา ที่สะดวก ปัจจุบันสถานีวิทยุศึกษานอกจากกระจายเสียงด้วยระบบ FM ความถี่ 92 MHz และระบบ AM ความถี่ 1161 KHz แล้ว ยังสามารถรับฟังผ่านดาวเทียมได้ทาง ช่อง R32 และทางอินเทอร์เน็ตที่ www.moeradiothai.net ซึ่งผู้ฟังสามารถรับฟังได้ทั้งรายการสด (Live Radio) และเลือกรับฟังรายการ ตามความต้องการ (Radio on Demand) รายการที่สถานีวิทยุศึกษาดำเนินการผลิตและออกอากาศ เพื่อตอบสนองนโยบายการพัฒนาการศึกษา เพื่อพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ซึ่งมีเนื้อหาสาระครอบคลุม ตามช่วงอายุ มีตัวอย่างรายการดังนี้

ช่วงแรกเกิด-ปฐมวัย เช่น รายการโลมา...ลันลา : นำเสนอนิทานแสนสนุกและเพลงที่เหมาะสมกับเด็กโดย เปิดโอกาสให้เด็ก ๆ ได้โทรศัพท์เข้ามาเล่านิทานหรือแสดงความสามารถพิเศษออกอากาศทุกวัน จันทร์-ศุกร์ เวลา 17.00 – 18.00 น.

ช่วงวัยนักเรียน เช่น รายการรอบรู้เสมอ : รายงานข่าวสารความก้าวหน้าและการพัฒนาการศึกษาของทุกภาคส่วน สร้างการมีส่วนร่วมในการรักการอ่าน กิจกรรมสร้างสรรค์และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ออกอากาศทุกวันจันทร์ - ศุกร์ เวลา 08.00 – 09.00 น. รายการสรวล...สนุก : เป็นรายการสำหรับเด็กและเยาวชน นำเกร็ดความรู้ด้านต่าง ๆ มาให้น้อง ๆ ได้รู้จักกัน พูดคุยกับกูรูในสาขาต่าง ๆ และเกาะติดกิจกรรมเยาวชนทั่วไทย พร้อมฟังเพลงสนุกสนานออกอากาศ ทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 16.00 – 17.00 น.

ช่วงวัยรุ่น/นักศึกษา เช่น รายการสร้างเสริมเติมความรู้ภาษาไทย : เป็นรายการสร้างสรรค์ตามหลักสูตร เพื่อให้นักศึกษาและผู้ฟัง ได้ทบทวนเนื้อหาภาษาไทย ฝึกคิดวิเคราะห์ข้อสอบทุกระดับ ออกอากาศทุกวันเสาร์-อาทิตย์ เวลา 13.00 – 14.00 น. รายการภาษาต่างประเทศ : เรียนรู้ภาษาต่างประเทศทั้งภาษาสากลและภาษาของประเทศประชาคมอาเซียน พร้อมรู้จักศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของประชนในแต่ละประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน ออกอากาศทุกวัน เวลา 07.30 – 08.00 น.

โทรทัศน์เพื่อการศึกษา

สื่อโทรทัศน์เป็นสื่อประเภทหนึ่ง que พัฒนาอย่างรวดเร็ว และได้รับความนิยมจากประชาชนอย่างมาก ในทุกเพศ ทุกวัย ทุกระดับชนชั้น ทุกระดับการศึกษา เพราะเป็นสื่อที่ให้ทั้งภาพและเสียง ซึ่งสามารถกระทำไ้หลากหลายรูปแบบและมีปัจจัยมากมายที่จะใช้ดึงดูดความสนใจของผู้ชมตลอดเวลา ทั้งยังทำให้ผู้ชมเข้าใจเรื่องราวได้ดี พร้อมทั้งรู้สึกสนุกสนานขณะชมรายการ ด้วยเหตุนี้ สื่อโทรทัศน์จึงเข้าถึงผู้ชมได้มาก และส่งผลให้สื่อวิทยุโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อประชาชนในด้านความคิด ความรู้สึก และด้านพฤติกรรมอย่างมากกระทรวงศึกษาธิการได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการนำสื่อโทรทัศน์มาใช้ผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา โดยผลิตรายการที่ส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว เพื่อสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เสริมพลังสมองให้แก่เด็กและเยาวชน สร้างครอบครัวไทยให้เข้มแข็ง และพร้อมจะก้าวไปสู่สังคมแห่งสุขภาวะได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งผลิตรายการที่มีเนื้อหาความรู้ตามหลักสูตรการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ตลอดจนผลิตรายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อให้บุคลากรได้รับความรู้และได้รับการพัฒนาทักษะที่จำเป็นเพื่อนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน ประกอบกับผลิตรายการที่ให้ข่าวสารข้อมูลความรู้และทักษะที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทั่วไป ได้ผลิตและพัฒนารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้เชื่อมโยงและตอบสนองต่อกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ให้เรียนรู้อย่างมีคุณภาพต่อเนื่องตลอดชีวิตเป็นการกระจายโอกาสทางการศึกษา ลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้กับกลุ่มเป้าหมาย โดยมีทางเลือกในการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันสื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร เช่น รายการพัฒนาอาชีพเพื่อการมีงานทำ รายการดิวงษ์เติมเต็มความรู้ ข่าวสารความเคลื่อนไหวทางการศึกษา ฯลฯ ผ่านทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) และทางอินเทอร์เน็ตที่ www.etvthai.tv

บริหารจัดการสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ดำเนินการบริหารจัดการ ออกอากาศรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้เหมาะสมและสอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมายผู้รับชมรายการ ตั้งแต่เวลา 06.00 – 24.00 น. ทุกวัน วันละ 18 ชั่วโมง จัดทำประกาศแจ้งรายการประจำวัน จัดทำผังรายการ ตารางออกอากาศและคู่มือรับชมรายการ ควบคุมดำเนินการออกอากาศสถานีวิทยุ

โทรทัศน์เพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ (ETV) ตรวจสอบคุณภาพรายการ เพื่อให้มีเนื้อหาถูกต้องตามหลักวิชาการ และถูกต้องตามระเบียบและกฎหมายของทางราชการ จัดการประชุมผู้บริหาร ผู้ใช้ ETV พัฒนาการประชาสัมพันธ์ จัดนิทรรศการ เพื่อเพิ่มผู้ชมและพัฒนาบริการ ETV รวบรวมข้อมูลและสถิติเกี่ยวกับการออกอากาศ ควบคุม/ ตรวจสอบ / พัฒนาระบบ การเผยแพร่ข้อมูล ของสถานีโทรทัศน์ ETV ให้บริการรายการโทรทัศน์ผ่านทางเครือข่ายสากล (Internet) ที่ www.etvthai.tv ในรูปแบบ Live TV และ TV on demand รวมทั้งการให้บริการรายการโทรทัศน์ผ่านทางโทรศัพท์มือถือ (Smartphone)

จัดผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาตามหลักสูตร พร้อมสื่อประกอบเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ทุกระดับการศึกษา ทุกกลุ่มสาระสำหรับนักเรียนในระบบโรงเรียน นักศึกษานอกระบบโรงเรียน ผลิตและพัฒนารายการโทรทัศน์ที่เกี่ยวกับเทคนิคและวิธีการสอนการศึกษาตามหลักสูตร เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการเรียน การสอนตามหลักสูตรสำหรับครู อาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา โดยมีรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่เผยแพร่ออกอากาศ ได้แก่ ทิวเข้มเตรียมสอบ O-NET และ A-NET รายการครูจอกแก้ว กศน. ทิวเข้มวิชาต่าง ๆ ครูประณมคนเก่ง เป็นต้น

จัดผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาตามอัธยาศัย เผยแพร่แก่ประชาชนทั่วไปทุกกลุ่มเป้าหมาย ให้ได้มีโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ ตามศักยภาพ ของแต่ละบุคคล เพื่อให้เกิดการพัฒนาอาชีพ พัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมไทย ได้อย่างยั่งยืน โดยมีรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่เผยแพร่ออกอากาศ เช่น ช่องทางการประกอบอาชีพ รายการภูมิปัญญาแพทย์แผนไทย คันทองชีวิต ชุมชนมืออาชีพ ร้อยบุปผา สอนภาษาต่างประเทศ เป็นต้น นอกจากนี้ยังผลิตรายการโทรทัศน์เพื่อตอบสนองนโยบายการเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยผลิตรายการท่องเที่ยว 10+1 ภาษาเพื่ออาชีพ เรียนแบบอาเซียน แม่ประตูลู่ลาว เป็นต้น

จัดผลิตและเผยแพร่ข่าวโทรทัศน์เพื่อการศึกษา นำเสนอสาระข่าวสารเพื่อการศึกษา รายงานข่าวความเคลื่อนไหวทางการศึกษา การเผยแพร่สาระความรู้ ความก้าวหน้าของการศึกษาในด้านต่าง ๆ เช่น เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา วิทยาศาสตร์ ศาสนา ศิลปะวัฒนธรรม เพื่อให้ นักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ ผู้บริหารการศึกษา ได้รับความรู้ข่าวสารข้อมูลในการพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

นอกจากนี้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษายังให้บริการสื่อการศึกษา Online ในรูปแบบของบทเรียน E-Learning ที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 รวมทั้งหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผ่านอินเทอร์เน็ต www.cet.go.th ซึ่งเป็นอีกช่องทางหนึ่ง ที่ให้บริการกลุ่มเป้าหมายได้อย่างกว้างขวางและมีประสิทธิภาพ โดยมีเนื้อหาบทเรียน E-Learning ดังนี้ วิชาภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่อง การดู การฟัง การอ่าน การเขียน และหลักการใช้ภาษา กลเม็ดเคล็ดลับกับภาษาไทย ภาษากับเหตุผล อ่านแล้วคิดพินิจความ วิชาวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่อง วิทยาศาสตร์น่ารู้ โลกและดาราศาสตร์ วิชาคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง เศษส่วน ทศนิยม เลขยกกำลัง อัตราส่วน สัดส่วน การบวกเลขและลบจำนวนเต็ม รูปเรขาคณิต การแปลงทางเรขาคณิต วิชาภาษาอังกฤษ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่อง Job Interview, Buying and Selling, Talking on the Phone และ Location/Direction วิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เรื่อง แผนที่ วิฤตการณ์สิ่งแวดล้อม อารยธรรมตะวันตก ตัวชี้วัดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่อง การทำโครงการโดยใช้ ICT

เป็นฐานการใช้ ICT ในการเสนองาน การทำบัญชีอย่างง่าย การคิดต้นทุนขาย การประดิษฐ์ของใช้จากเศษวัสดุ การขยายพันธุ์พืช การซ่อมแซมบำรุงเครื่องใช้ไฟฟ้าอัตโนมัติภายในบ้าน

สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ให้ความสำคัญกับกลุ่มเป้าหมายคนพิการ จึงมุ่งเน้นการสร้างโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาอย่างเท่าเทียมกับบุคคลทั่วไป โดยผลิต พัฒนาและเผยแพร่สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ และผู้เกี่ยวข้องกับคนพิการทุกประเภท เช่น บุคคลที่มีความบกพร่องทางสายตา บกพร่องทางการได้ยิน บุคคลออทิสติก รวมทั้งบุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เป็นต้น

ปัจจุบันได้พัฒนาเว็บไซต์ศูนย์สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ www.braille-cetint.th ในรูปแบบ Accessible Web ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงสื่อการศึกษาเพื่อคนพิการ เช่น หนังสือเสียง หนังสืออักษรเบรลล์ วิทยุทัศน์ บทความ รายงานวิจัยและจดหมายข่าวที่เกี่ยวข้องกับคนพิการได้อย่างง่ายดาย ตามหลักขององค์การ World Wide Web Consortium (W3C) ซึ่งหมายถึง มีการออกแบบจัดทำเนื้อหาเว็บไซต์ให้ผู้พิการทุกประเภทเข้าถึงได้ นักศึกษา กศน. ที่เป็นผู้พิการด้านการมองเห็น สามารถดาวน์โหลดหนังสือเสียงที่เป็นแบบเรียนของ กศน. หรือหนังสือเสียงตามอัธยาศัยที่ส่งเสริมการอ่าน เช่น นวนิยาย ประวัติศาสตร์ สารคดี ธรรมะ ฯลฯ ซึ่งหนังสือเสียงนี้ยังเหมาะสำหรับท่านที่สายตาไม่ดี บกพร่องทางการอ่านก็สามารถฟังออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ได้เช่นกัน และสามารถดาวน์โหลดแบบเรียน กศน. หรือหนังสืออักษรเบรลล์เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ที่เป็นไฟล์อิเล็กทรอนิกส์เบรลล์ได้ โดยสามารถขอใช้บริการเครื่องพิมพ์อักษรเบรลล์ที่มีไว้ให้บริการได้ที่ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตทั้ง 13 เขตทั่วประเทศ คือ กรุงเทพฯ นครปฐม ยะลา สงขลา ตรัง สุพรรณบุรี ลพบุรี พิษณุโลก เชียงใหม่ ขอนแก่น อุบลราชธานี นครราชสีมา และชลบุรี

สำหรับผู้บกพร่องทางการได้ยินโดยทั่วไปอาจจะกำลังมองหาอาชีพที่เหมาะสมกับตนเองและต้องการหาสื่อที่เรียนรู้ได้ทั้งสื่อที่สอนภาษามือและสื่อวิทยุทัศน์สอนอาชีพที่มีภาษามือประกอบ ก็มีให้เลือกมากมาย เช่น ภาษามือนำรู้ เคล็ดลับตำรับไทย สร้างงานสร้างอาชีพ น้ำพริกน้ำแรง เป็นต้น ที่สำคัญเราไม่ได้มีเพียงภาษามือประกอบเท่านั้น แต่ยังมีคำบรรยายใต้ภาพประกอบอีกด้วย (Sub Title) เพื่อให้เหมาะสำหรับบางท่านที่ถนัดภาษาเขียนมากกว่าภาษามือ

ส่งเสริมการวิจัย การสำรวจ ติดตามผลด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ดำเนินการวิจัย สำรวจ ติดตามผลการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผน ผลิต พัฒนา และเผยแพร่รายการวิทยุเพื่อการศึกษา รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษา Online สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการและสื่ออื่น ๆ ให้มีคุณภาพตอบสนอง กับยุทธศาสตร์และจุดเน้นการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

พัฒนาบุคลากรทางเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ดำเนินการพัฒนาบุคลากรภายในองค์กรและหน่วยงานเครือข่ายให้มีความรู้ความสามารถและทักษะที่สอดคล้องกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีสมรรถนะ ที่พร้อมสำหรับการปฏิบัติงาน ดำเนินการศึกษา วิเคราะห์ ติดตามและประเมินผลการพัฒนาบุคลากร เพื่อนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร สื่อประกอบการฝึกอบรม และพัฒนารูปแบบการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับงานพัฒนาบุคลากรด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รวมทั้งพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการพัฒนาบุคลากรให้ทันสมัย

นอกจากนั้นเทคโนโลยีทางการศึกษายังเปิดโอกาสให้ทุกคนศึกษาได้อย่างมีอิสระเสรีตามความสนใจตามความต้องการและความสามารถของตนเองได้ ทั้งยังสามารถทำให้การศึกษาของผู้พิการเป็นไปได้ อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเมื่อนำเทคโนโลยีเพื่อการศึกษามาใช้ ทำให้การศึกษาของประชากรมีอย่างเต็มรูปแบบ เช่น จัดให้มีการเรียนการสอนนอกระบบ (Informal Education) การจัดการศึกษาแบบเอกัตบุคคล (Individualized Education) การจัดการศึกษาทางไกล (Distance Education) เป็นต้น ทำให้สามารถลดช่องว่างหรือลดความแตกต่างในสังคมได้อย่างมาก ซึ่งศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา จัด ผลิต พัฒนา เผยแพร่ และให้บริการเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีคุณภาพและทันสมัยในรูปแบบรายการวิทยุกระจายเสียงเพื่อการศึกษา รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อคอมพิวเตอร์เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อคนพิการและสื่ออื่น ๆ ในรูปแบบ VCD / DVD / CD / MP3 เพื่อส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียน นอกระบบโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย

6. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปราณี บุรณะโสภณ (2551) ได้ศึกษาปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานเพื่อพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย พบว่า ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการบริหารงานเพื่อพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย คือ ความสามารถของบุคลากร เทคโนโลยี และนโยบายการบริหารจัดการ ซึ่งในแต่ละด้านล้วนมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันในการสนับสนุนการบริหารงานของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการบริหารงานเพื่อพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยให้มีคุณภาพ จากการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหลักคือการดำเนินงานภายใต้ระบบราชการ งบประมาณ และแรงกดดันทางการเมือง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรครอง คือ วัฒนธรรมองค์กร แรงกดดันทางด้านเศรษฐกิจ และโครงสร้างองค์กร

ฉัตรฉวี คงดี (2552) ได้ศึกษาประสิทธิผลสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) พบว่า พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของสถานี (ETV) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการจำนวน 1 – 2 วัน / สัปดาห์ จาก True Vision ช่อง 96 ซึ่งเป็นประเภทรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในช่วงเย็นและกลางคืน คือ เวลา 15.01 – 24.00 น. และรับชมรายการของสถานี (ETV) แต่ละครั้งเป็นเวลานาน 15 – 30 นาที โดยมักจะรับชมจากที่บ้านของตัวเอง มีการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานี (ETV) ในระดับต่ำ โดยมีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับสถานี (ETV) จากสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานี (ETV) ผลิตขึ้น มากกว่าจากสื่อประชาสัมพันธ์ที่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อมวลชน โดยสื่อใหม่เป็นสื่อประชาสัมพันธ์ที่สถานี (ETV) ผลิตขึ้นที่มีการเปิดรับมากที่สุด ในขณะที่การเปิดรับข่าวสารจากสื่ออื่น ๆ อันได้แก่ สื่อบุคคลและสื่อกิจกรรมนั้น มีการเปิดรับน้อยที่สุด โดยเหตุผลในการเปิดรับด้านคุณสมบัติของสื่อมีความสำคัญในระดับสูงกว่าเหตุผลด้านเนื้อหา

วิไลวรรณ เรืองอุไร (2556) ได้ศึกษาแนวโน้มการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน พบว่า ด้านสื่อสารมวลชน ด้านเทคโนโลยีการศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับมากที่สุดในแต่ละด้านประกอบด้วย 1) ด้านสื่อสารมวลชน คือ การนำรูปแบบทีวีดิจิทัล และระบบวิดีโอทัศน์ตามประสงค์ มาใช้เพื่อจัดการเรียนการสอน 2) ด้านเทคโนโลยีการศึกษา คือ การใช้หลักสูตรการเรียนออนไลน์แบบเปิด (MOOC) การเรียนการสอนแบบร่วมมือ การจัดตั้งศูนย์

การเรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมประชาคมอาเซียน การใช้เทคโนโลยีก่อให้เกิดทักษะและการแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และการจัดการเรียนการสอนควรมุ่งเน้นการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ 3) ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ คือ การส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายเพื่อการศึกษาแห่งชาติ (NEIS) การเรียนทางไกลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต การใช้สมาร์ทโฟน ดาวเทียมเพื่อการศึกษา ระบบการเรียนการสอนผ่านทางอินเทอร์เน็ตและเว็บเพจห้องเรียนเสมือนจริง เทคโนโลยีในรูปแบบคลาวด์คอมพิวติ้ง (Cloud computing) และการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์

เพชรรัตน์ เวสนีไพบูลย์ (2556) ได้ศึกษาสภาพการบริหารงานศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนราชชนนทาจาร์ย สามเสนวิทยาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 1 พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย พบว่า ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ด้านการสนับสนุนการเรียนการสอนด้วยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและด้านการสร้างกำลังคนให้มีศักยภาพในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ตามลำดับ ความคิดเห็นของครูต่อสภาพการบริหารงานศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีเพศอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ปาริชาติ โต๊ะเอี่ยม (2556) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยาเขต 1 และเขต 2 พบว่า โดยรวมมีสภาพการบริหารอยู่ในระดับมากโดยสถานศึกษาขนาดใหญ่มีสภาพการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ สถานศึกษาขนาดเล็ก และสถานศึกษาขนาดกลาง ปัญหาการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางโดยสถานศึกษาขนาดเล็ก มีปัญหาการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ สถานศึกษาขนาดกลาง และสถานศึกษาขนาดใหญ่ ผลการเปรียบเทียบสภาพการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีสภาพการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดบุคลากร และด้านงบประมาณของสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดกลางมีสภาพการบริหารแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า สถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน มีปัญหาการบริหารโดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการจัดบุคลากรและด้านงบประมาณเท่านั้นที่พบว่าสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดกลางมีปัญหาการบริหารแตกต่างกัน

พรภิมล สาคร (2557) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมเอกชน กรุงเทพมหานคร พบว่า ในมาตรา 63 ด้านการจัดสรรคลื่นความถี่ มาตรา 64 ด้านการส่งเสริมการผลิตและการพัฒนาแบบเรียนอยู่ในระดับไม่แน่ใจ ส่วนมาตรา 65 ด้านการพัฒนาบุคลากรในด้านการผลิตและผู้ใช้เทคโนโลยีการศึกษา มาตรา 66 ด้านการพัฒนาผู้เรียน มาตรา 67 ด้านการติดตามตรวจสอบประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 68 ด้านการจัดตั้งกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มาตรา 69 ด้านการจัดให้มีหน่วยงานกลางเพื่อเสนอนโยบายส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับเห็นด้วยในการจัดนโยบาย แผนงาน และโครงการ ของผู้บริหารสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในหมวดเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พบว่า มีนโยบายเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษามากที่สุด มีการวางแผนเตรียมความพร้อมทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นบุคลากรทั่วไป ครู ผู้บริหาร ชุมชน คณะกรรมการบริหารสถานศึกษา เพื่อให้เห็นถึงความสำคัญของเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รองลงมา คือ การส่งเสริม และสนับสนุนในด้านงบประมาณ ให้ได้รับการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ๆ เพื่อใช้

ในกระบวนการเรียนการสอนในระดับอาชีวศึกษา และสนับสนุนให้บุคลากรทั่วไปนำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาใช้ในการปฏิบัติงานในหน้าที่ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่เกิดประโยชน์สูงสุดในเวลาอันรวดเร็ว สอดคล้องกับผู้เรียน คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้เรียน ได้เรียนรู้จากเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยกำหนดให้จัดเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียน เกิดทักษะสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ ศึกษาต่อและแสวงหาความรู้ด้วยตนเองได้ตลอดชีวิต

พนิดา โคตา (2557, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษา กศน. ตำบลลอมคอม ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม (ETV) พบว่า นักศึกษา กศน.ตำบลลอมคอม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ETV โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตร/เนื้อหาอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอน และด้านสื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ETV อยู่ในระดับมากเท่ากัน ตามลำดับ

อรอนงค์ โฆษิตพิพัฒน์ (2557) ทำการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบผลการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชนของนักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาประชาคมติ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชน มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนเรียนทุกเรื่องซึ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนระหว่างกลุ่มผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อสังคมออนไลน์ และสื่อชุมชน ไม่มีความแตกต่างระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และระดับความพึงพอใจของผู้เรียนที่ได้รับการสอนผ่านสื่อระหว่างสื่อสังคมออนไลน์และสื่อชุมชน อยู่ในระดับมากทั้ง 2 กลุ่ม

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (2561) ได้ศึกษาการมีอุปกรณ์รับชมรายการโทรทัศน์ในครัวเรือน พบว่า มีจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้นประมาณ 21.4 ล้านครัวเรือน ในจำนวนนี้มีครัวเรือนที่มีอุปกรณ์ในการรับชมรายการโทรทัศน์ 20.40 ล้านครัวเรือน หรือคิดเป็นร้อยละ 95.30 โดยในเขตเทศบาลมีครัวเรือนที่มีอุปกรณ์ในการรับชมรายการโทรทัศน์ร้อยละ 94.90 และนอกเขตเทศบาล ร้อยละ 95.60 สำหรับอุปกรณ์ที่ใช้ในการรับชมรายการโทรทัศน์ พบว่า ส่วนใหญ่รับชมรายการโทรทัศน์ผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ แบบจอแบนมากที่สุด ร้อยละ 57.80 รองลงมาคือ เครื่องรับโทรทัศน์แบบจอแก้วหรือจอตู้ปลา ร้อยละ 50.60 โทรศัพท์มือถือแบบสมาร์ตโฟน ร้อยละ 38.90 และคอมพิวเตอร์ ร้อยละ 10.80 เมื่อพิจารณาโครงข่ายในการรับชมรายการโทรทัศน์ พบว่า ส่วนใหญ่รับชมรายการโทรทัศน์ผ่านโครงข่ายภาคพื้นดินมากที่สุด ร้อยละ 55.30 รองลงมาคือโครงข่ายดาวเทียมร้อยละ 53.2 โครงข่ายเคเบิล ร้อยละ 5.50 และโครงข่ายไอพีทีวี (IPTV) ร้อยละ 0.80 เมื่อสอบถามถึงความนิยมในการรับชมรายการโทรทัศน์ในแต่ละช่องที่ออกอากาศในปัจจุบันระหว่างการรับชมโทรทัศน์ช่องเดิมหรือช่องดิจิทัลใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่รับชมพอ ๆ กันทั้งโทรทัศน์ช่องเดิมและช่องดิจิทัลใหม่ ร้อยละ 49.10 รองลงมาคือ รับชมโทรทัศน์ช่องเดิม ร้อยละ 30.20 รับชมโทรทัศน์ช่องดิจิทัลใหม่ ร้อยละ 19.9 และไม่ทราบ ร้อยละ 0.80

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2562) รายงานการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ผลการวิจัยพบว่า กศน.ตำบล มีชุดรับสัญญาณโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมระบบ KU-Band ร้อยละ 86.75 กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีเครื่องรับโทรทัศน์ที่สามารถใช้งานได้ 1 เครื่อง ร้อยละ 86.75 กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านโครงข่ายเพื่อให้บริการอินเทอร์เน็ตที่ กศน.ตำบล ร้อยละ 98.29 กศน.ตำบล มีเครื่องเล่น VCD/DVD ไว้ให้บริการจำนวน 1 เครื่อง ร้อยละ 39.74 กศน.ตำบลมีแผ่น VCD/DVD ให้บริการจำนวน 1 – 50 แผ่น ร้อยละ 70.94 กลุ่มเป้าหมายมีความพร้อมด้านเครื่องคอมพิวเตอร์ สำหรับให้บริการสื่อออนไลน์เพื่อการศึกษาส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการไม่พอเพียง ร้อยละ

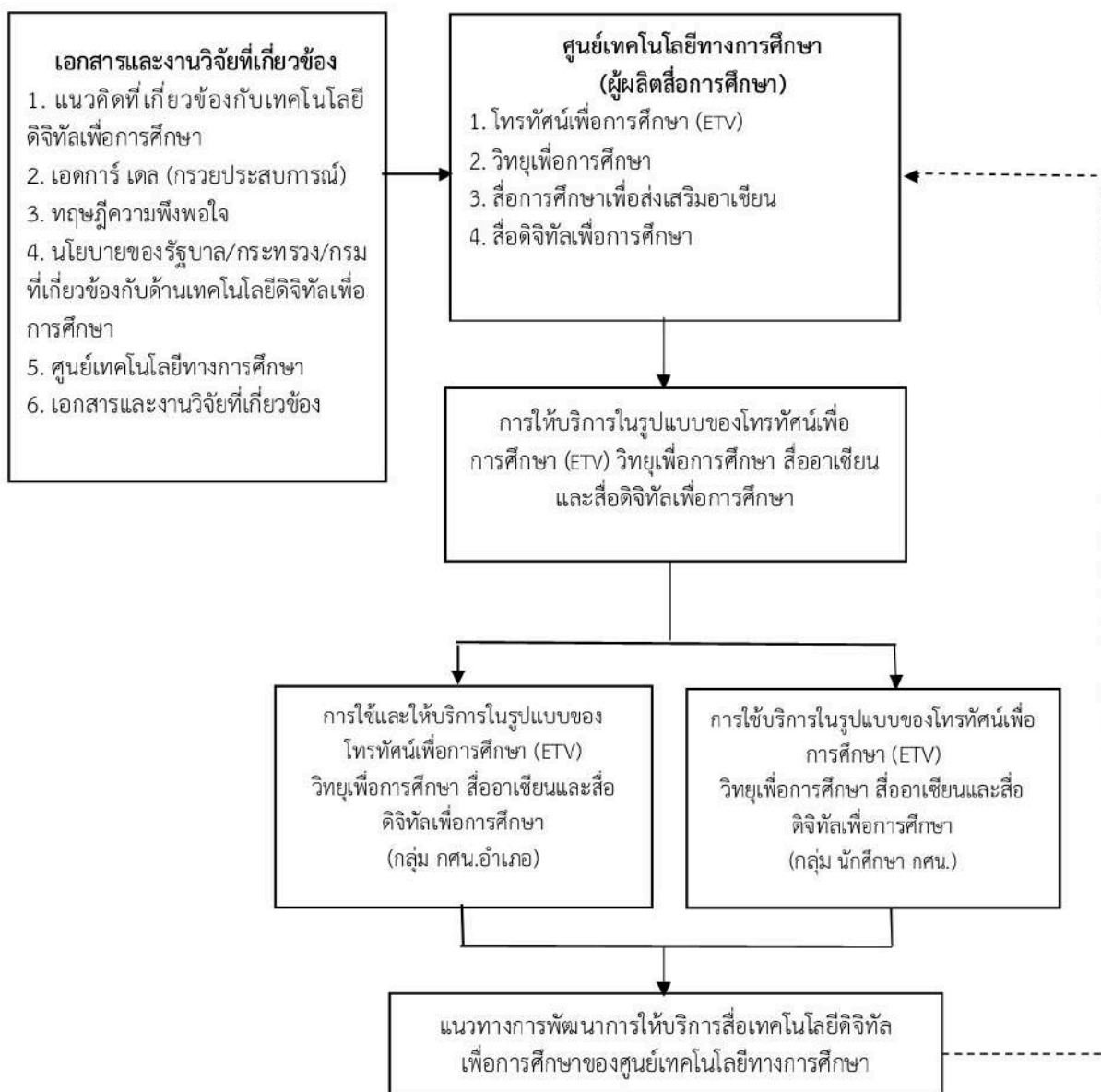
47.01ความพร้อมของครูผู้ให้บริการสื่อออนไลน์เพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่มีความรู้และทักษะเพียงพอในการให้บริการสื่อออนไลน์ ร้อยละ 69.66 การใช้สื่อออนไลน์ของนักศึกษา ประชาชน ส่วนใหญ่ใช้ศึกษาจากโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตของนักศึกษา ประชาชนเอง ร้อยละ 86.32

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2563) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่า 1) ด้านบริหารจัดการ การพัฒนาการออกอากาศจากเดิมที่สามารถให้บริการผ่านโทรทัศน์ระบบดาวเทียม KU-Band เท่านั้น จนมาสู่การออกอากาศผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ช่อง 52 นี้ถือเป็นประสบการณ์ใหม่ที่ดีของผู้รับชม ที่ผู้รับชมรายการสามารถรับชมผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ปกติ แบบช่องทีวีสาธารณะทั่วไปที่แต่ละครัวเรือนมีอยู่แล้วได้อย่างง่ายดาย สะดวกมากขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย และเห็นควรให้มีการเผยแพร่ในการให้บริการผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล แบบช่องทีวีสาธารณะทั่วไป ต่อไปอีกอย่างต่อเนื่อง และควรมุ่งพัฒนากิจกรรมประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการรับทราบผังออกอากาศรายการ เพื่อให้เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ทั้งรายการและสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในนามสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ และควรเพิ่มช่องทางในการติดต่อสอบถามของสถานีที่มีความหลากหลาย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายผู้รับชมที่อยากมีส่วนร่วม สามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลตอบกลับ Feed Back ต่างๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารายการ พัฒนาสถานี และการพัฒนาการให้บริการให้ดียิ่งขึ้นได้ นอกจากนี้ยังควรมีช่องทางการร่วมสนุก ในกิจกรรมต่างๆ ของสถานี และของแต่ละรายการ เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้รับชมรายการกับทางสถานี อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายผู้รับชมรายการ

ควรพัฒนาช่องทางการให้บริการผ่านเว็บไซต์ ควบคู่ไปกับการออกอากาศผ่านโทรทัศน์ด้วย และพัฒนาช่องทางการให้บริการดาวน์โหลดไฟล์สื่อ ไฟล์เอกสารประกอบการรับชมต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการรับชมย้อนหลัง หรือรับชมซ้ำในยามว่างได้ รวมทั้งภาครัฐควรมีการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ชุดรับสัญญาณโทรทัศน์ให้ทันสมัย สามารถรองรับความต้องการใช้งานและทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 2) ด้านคุณภาพรายการ รายการของสถานีมีเนื้อหาที่หลากหลาย ครอบคลุมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมความรู้และทักษะจำเป็นที่ควรรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งรูปแบบและการนำเสนอเข้าใจได้ง่าย แต่ควรสอดแทรกรายการประเภทบันเทิงด้วย และรายการของสถานีที่มีเนื้อหาวิชาหลักส่งเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียน มีครู วิทยากรผู้สอนที่เก่งสามารถสอนให้เข้าใจได้ง่าย ใช้ภาษาที่เป็นกันเอง และรายการของสถานีที่มีเนื้อหาส่งเสริมการศึกษานอกระบบโรงเรียน ควรมีการผลิตรายการอย่างต่อเนื่องให้ครบทุกเนื้อหาสาระตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กศน. 3) ด้านคุณภาพการออกอากาศควรปรับปรุงเพิ่มความคมชัดของภาพในรายการ และสัญญาณการออกอากาศ

7. กรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้ดังนี้

ภาพที่ 2.6 แสดงกรอบแนวคิดในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เป็นการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ผลิตพัฒนาและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน. ซึ่งเผยแพร่ให้บริการกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อสอบถามปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อสอบถามความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ และเพื่อหาข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ได้ศึกษาข้อมูลเชิงปริมาณ โดยมีรายละเอียดดังนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Approach)

การดำเนินการวิจัยเรื่อง การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีรายละเอียดการดำเนินการในส่วนของการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากร คือ ครู กศน.ตำบล จำนวน 7,424 ตำบล และนักศึกษา กศน. ประจำปีการศึกษา พ.ศ. 2564 จำนวน 841,527 คน (ข้อมูลจากกลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน สำนักงาน กศน., 2564)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. คัดเลือกโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จำนวน 5 ภาค คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 3 จังหวัด 10 อำเภอ ภาคเหนือ จำนวน 4 จังหวัด 10 อำเภอ ภาคใต้ จำนวน 4 จังหวัด 10 อำเภอ ภาคตะวันออก จำนวน 4 จังหวัด 8 อำเภอ และภาคกลาง จำนวน 4 จังหวัด 9 อำเภอ รวมทั้งสิ้น จำนวน 19 จังหวัด 47 อำเภอ โดย กศน.อำเภอละ 4 ตำบล โดยให้อำนาจการ กศน.อำเภอ เป็นผู้พิจารณาคัดเลือกครู กศน.ตำบล หรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ตำบลละ 1 คน รวมทั้งสิ้น 198 คน และนักศึกษา กศน. ตำบลละ 2 คน รวมทั้งสิ้น 372 คน ดังรายละเอียดในตาราง 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ภาค	จังหวัด	อำเภอ	กศน.ตำบล	นักศึกษา กศน.
ตะวันออกเฉียงเหนือ	3	10	44	74
เหนือ	4	10	46	84
ใต้	4	10	39	77
ตะวันออก	4	8	32	64
กลาง	4	9	37	73
รวม	19	47	198	372

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเรื่อง การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 แบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. เป็นแบบสอบถาม ชนิดตรวจสอบรายการและเติมคำลงในช่องว่าง มีจำนวนทั้งหมด 4 ข้อ

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของ กศน.ตำบล เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการและเติมคำลงในช่องว่าง ประกอบด้วยข้อคำถามที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อดิจิทัลการศึกษาแต่ละประเภท ได้แก่ ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา นอกจากนี้แล้วยังมีคำถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาแต่ละประเภท

ในส่วนของการประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการ (ETV) และสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ทที่มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด มีจำนวนทั้งหมด 10 ข้อ มีเกณฑ์การประเมินความพึงพอใจในการรับชมรายการ (ETV) และสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. แบบมาตราส่วน ประมาณค่าวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ซึ่งกำหนดค่าเฉลี่ยและแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยอาศัยการปรับปรุงเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2535 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 – 5.00 หมายถึงระดับพึงพอใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 – 4.50 หมายถึงระดับพึงพอใจมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 – 3.50 หมายถึงระดับพึงพอใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 – 2.50 หมายถึงระดับพึงพอใจน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 – 1.50 หมายถึงระดับพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เกี่ยวกับความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาเป็นแบบสอบถามชนิดเติมค่าลงในช่องว่าง สอบถามเนื้อหาที่ต้องการให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาดำเนินการผลิตและเผยแพร่ โดยแบ่งเป็นเนื้อหาตามกลุ่มผู้บริการ ได้แก่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาอาชีพ การศึกษาตามอัธยาศัยตามช่วงวัย

ในส่วนรายวิชาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการและเติมค่าลงในช่องว่าง

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามชนิดเติมค่าลงในช่องว่าง สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาจากเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 เพื่อนำทฤษฎีและแนวคิด มาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. สร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการที่จะศึกษา

3. นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) โดยการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC)

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ที่เชี่ยวชาญ ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการตรวจสอบอีกครั้ง แล้วนำมาแก้ไขให้สมบูรณ์ก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น สำหรับการศึกษาวิจัยไปทำการทดสอบหาความเที่ยงตรง (validity) ดังนี้

1. การหาความเที่ยงตรง โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1.1 นายสหพัฒน์ ไตรรัตน์นิช ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มงานแผนและพัฒนาบุคลากร

1.2 นางอาภาภรณ์ ช่วยส่ง ตำแหน่ง หัวหน้าส่วนวิศวกรรมและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา

1.3 นายบุญยงค์ หงษ์จันทร์ ตำแหน่ง หัวหน้าฝ่ายข้อมูลสารสนเทศ

หลังจากนั้นนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

โดยใช้สูตร $IOC = \frac{R}{N}$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of congruence)

R หมายถึง ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญโดยที่ ค่า +1 หมายถึง ข้อคำถามสามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน ค่า 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าจะวัดได้ และ -1 หมายถึง ข้อคำถามไม่สามารถนำไปวัดได้อย่างแน่นอน

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มาใช้เป็นข้อคำถามจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ซึ่งได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้วเห็นว่าแบบสอบถามทุกข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงของเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละด้านและครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย ส่วนข้อที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ผู้วิจัยได้นำมาปรับแก้ไขต่อไปตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญโดยข้อคำถามในเครื่องมือมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.7 – 1.0

2. เนื่องจากการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นงานประจำต่อเนื่อง ซึ่งได้นำแบบสอบถามของปีที่ผ่านมาแก้ไขและปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน จึงไม่ได้หาค่าความเชื่อมั่น

3. ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 5 ภาค คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง แบ่งการเก็บข้อมูล ดังนี้

1. สังกศลากรจากศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ จำนวน 2 ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในจังหวัด/อำเภอ ที่คัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยทำหนังสือประสานงานขอความอนุเคราะห์ให้ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ คัดเลือกครู กศน. ตำบล ในสังกัด อำเภอละ 4 คน นักศึกษา กศน. จำนวน 8 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม ตามโครงสร้างของแบบสอบถาม แล้วบันทึกรายละเอียดลงในแบบสอบถาม

2. เนื่องจากเกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงทำให้ไม่สามารถส่งบุคลากรจากศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ได้ จำนวน 3 ภาค คือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้ทำหนังสือประสานงานขอความอนุเคราะห์ให้ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอ ให้คัดเลือกครู กศน.ตำบล ในสังกัด อำเภอละ 4 คน นักศึกษา กศน. จำนวน 8 คน เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม แล้วส่งไปรษณีย์ตอบกลับมายังศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

3. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของการตอบแบบสอบถามและนำมาบันทึกข้อมูล รวบรวมวิเคราะห์ และสรุปผลการศึกษาต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

นำแบบสอบถามที่ได้รับทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับและนำมาวิเคราะห์ทางสถิติโดยใช้คอมพิวเตอร์ในการคำนวณค่าสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ โดยมีขั้นตอนดังนี้ แสดงการกระจายของกลุ่มตัวอย่างลักษณะข้อมูลทั่วไปของครู กศน. ตำบล และนักศึกษา กศน. ที่เป็นตัวแปรเชิงคุณภาพ ลักษณะข้อมูลความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีเพื่อดิจิทัลการศึกษาแต่ละประเภท ได้แก่ ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา นอกจากนี้แล้วยังมีคำถามปลายเปิดที่ถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาแต่ละประเภท แนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยจัดคำตอบที่เข้าประเด็นเดียวกัน วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) นำเสนอข้อมูลเป็นตารางประกอบความเรียง รวมถึงความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ขั้นตอนการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 มีวิธีดำเนินการศึกษาเป็นขั้นตอนตามลำดับ ดังนี้

ศึกษาปัญหา ความต้องการด้านการผลิต พัฒนา เผยแพร่และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ของปีงบประมาณที่ผ่านมาและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้ดำเนินการได้ศึกษาปัญหา ความต้องการด้านการผลิต พัฒนา เผยแพร่และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษา โดยศึกษาจากรายงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ 2563 และศึกษาจากแผนปฏิบัติการชาตินโยบายเทคโนโลยีทางการศึกษา ปีงบประมาณ 2564 – 2565 และจากการสรุปรายงานการประชุมผู้บริหารสถานศึกษาของสำนักงาน กศน. เพื่อรวบรวมปัญหา ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้านการผลิต พัฒนาเผยแพร่และการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ศึกษานโยบาย จุดเน้นการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา/เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร

ศึกษานโยบาย จุดเน้นการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา/เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของรัฐบาล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ Roadmap ขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการศึกษา และจุดเน้นการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รวมทั้งข้อมูลข้อเสนอแนะการปฏิรูปการศึกษาในแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 - 2579) รายงานการติดตามและประเมินผลด้านการศึกษาของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรวบรวมนโยบาย ข้อเสนอแนะบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

วิเคราะห์ปัญหา สรุปประเด็นปัญหา

ผู้ดำเนินงานได้นำปัญหาด้านผลิต พัฒนา เผยแพร่ และการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่ได้รวบรวมมาศึกษาวิเคราะห์ในประเด็นต่าง ๆ แล้วสรุปประเด็นสำคัญ

กำหนดวัตถุประสงค์การติดตามผล

ผู้ดำเนินงานได้นำข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์ สรุปประเด็นมาเป็นข้อมูลสำหรับการกำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา
2. เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา
3. เพื่อสอบถามความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ
4. เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ออกแบบวิธีการติดตามผล

ออกแบบวิธีการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยการเก็บข้อมูลด้วยการส่งบุคลากรของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาไปสัมภาษณ์เชิงลึกในพื้นที่ กศน.อำเภอ โดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือ ครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน.

คัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ดำเนินการได้มีการวิเคราะห์กลุ่มตัวอย่าง กศน.อำเภอ ที่เคยไปติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในปีที่ผ่านมาในระยะเวลา 5 ปี เพื่อไม่ให้ดำเนินการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาซ้ำที่เดิม โดยใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง และใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงในกลุ่มตัวอย่างสำนักงาน กศน.จังหวัด ที่มีการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาที่โดดเด่นในแต่ละภาค

สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ได้สร้างเครื่องมือแบบสอบถามสำหรับครู กศน. และนักศึกษา กศน. จำนวน 2 ชุด

เก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งบุคลากรจากศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาไปเก็บข้อมูลใน 2 ภาค คือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ในพื้นที่สำนักงาน กศน.จังหวัด และ กศน.อำเภอ และเนื่องจากเกิดสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ที่ทวีความรุนแรงมากขึ้น จึงทำให้ไม่สามารถส่งบุคลากรจากศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาไปเก็บข้อมูลในพื้นที่ได้ จำนวน 3 ภาค คือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้ทำหนังสือประสานงานขอความอนุเคราะห์ให้ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอ ให้คัดเลือกครู กศน. ตำบล และนักศึกษา กศน. เพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถามแล้วส่งไปรษณีย์ตอบกลับมายังศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

วิเคราะห์ข้อมูล

ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 ได้มีการวิเคราะห์ข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

เขียนรายงาน

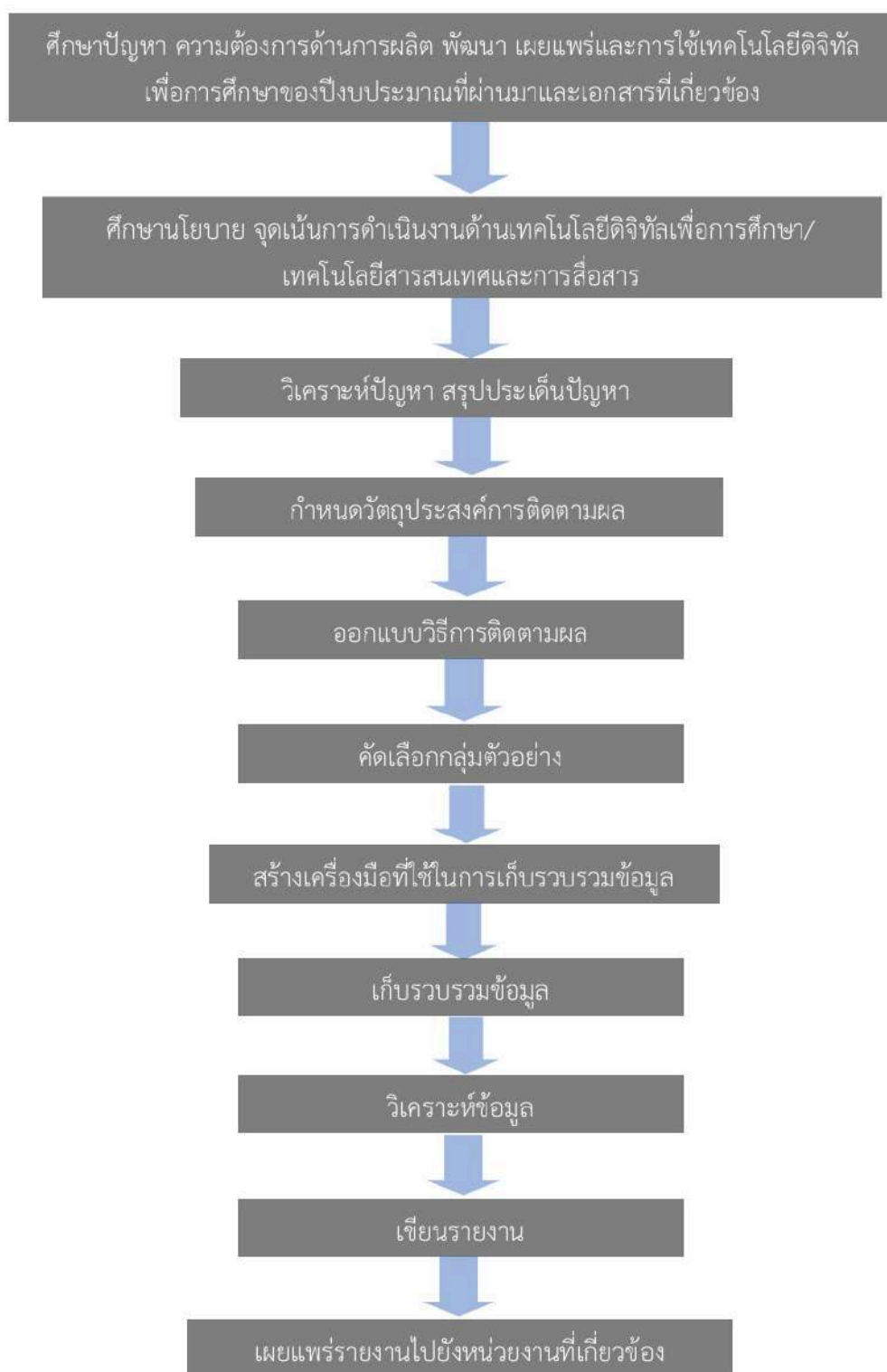
ในการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 โดยนำเสนอรายงานออกเป็น 5 บท คือ บทนำ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีดำเนินการศึกษา ผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

เผยแพร่รายงานไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

จัดส่งเอกสารรายงานเผยแพร่ไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของสำนักงาน กศน. ได้แก่ กลุ่มยุทธศาสตร์และแผนงาน กลุ่มพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน กลุ่มส่งเสริมปฏิบัติการ กศน. เขต/อำเภอ สำนักงาน กศน. จังหวัด รวมทั้งห้องสมุดประชาชนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนำเสนอในรูปแบบ E-BOOK ผ่านเว็บไซต์ www.cet.go.th

โดยมีขั้นตอนในการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ พ.ศ.2564 แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิขั้นตอนการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ภาพที่ 3.1 แสดงขั้นตอนการดำเนินงานการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2564 เป็นการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและสื่อดิจิทัล ที่ผลิต พัฒนา และเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน. ซึ่งเผยแพร่ให้บริการกลุ่มเป้าหมาย ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา โดยศึกษาเกี่ยวกับการให้บริการและการใช้บริการ ความต้องการ ด้านเนื้อหา ข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลไปใช้ในการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาและตอบตัวชี้วัดตามคำรับรองการปฏิบัติราชการให้กับสำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้แบ่งการวิเคราะห์และการแปลความหมายออกเป็น 4 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริม ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ แนวทางการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการ ด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการ ของผู้รับบริการ ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์การศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการ สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุ เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษา

จากการดำเนินงานการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากระบบและการ ศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2564 ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลแบบแบบสอบถามจากครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. เป็นตัวแทนของแต่ละภาคทั่วประเทศ รวมทั้งหมด 5 ภาค ซึ่งได้แบ่งการวิเคราะห์ และแปลความหมายออกเป็น 1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม 2) ผลการวิเคราะห์ การให้บริการและการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV 3) ผลการวิเคราะห์การให้บริการและ การใช้บริการสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา 4) ผลการวิเคราะห์การให้บริการและการใช้บริการสื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 5) ผลการวิเคราะห์การให้บริการและการใช้บริการ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา จึงได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.1 ครู กศน.ตำบล

การวิเคราะห์สภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครู กศน.อำเภอ

1.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 198)		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
☐ ชาย	45	22.73
☐ หญิง	153	77.27
ปฏิบัติหน้าที่		
☐ ครู กศน.ตำบล	183	92.42
☐ ครูอาสา	5	2.53
☐ ครู ศรช.	9	4.55
☐ อื่น ๆ	1	0.50
ระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่		
☐ 1 – 5 ปี	43	21.72
☐ 6 – 10 ปี	49	24.75
☐ 11 – 15 ปี	47	23.74
☐ 16 – 20 ปี	28	14.14
☐ มากกว่า 20 ปี	31	15.65
สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่นิยมใช้มากที่สุด		
☐ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา	134	67.68
☐ รายการโทรทัศน์ ETV	63	31.82
☐ รายการวิทยุเพื่อศึกษา	1	0.50

จากตารางที่ 4.1 แสดงว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 198 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 77.27 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 22.73 โดยผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครู กศน.ตำบล คิดเป็นร้อยละ 92.42 รองลงมา คือ ครู ศรช. คิดเป็นร้อยละ 4.55 ครูอาสา คิดเป็นร้อยละ 2.53 และตำแหน่งอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ระยะเวลา 6 – 10 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.75 รองลงมา คือ ระยะเวลา 11 – 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.74 ระยะเวลา 1 – 5 ปี คิดเป็นร้อยละ 21.72 มากกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.65 และระยะเวลา 16 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.14 ตามลำดับ ส่วนใหญ่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่กลุ่มตัวอย่าง

นิยมใช้ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุด คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 67.68 รองลงมา คือ รายการโทรทัศน์ ETV คิดเป็นร้อยละ 31.82 และรายการวิทยุเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

1.1.2 การให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

ตารางที่ 4.2 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

(N = 198)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีชุดรับสัญญาณรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่ใช้งานได้		
☐ มี ระบบ KU-BAND	131	66.17
☐ ไม่มี	67	33.83
การให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ผ่านช่องทางใด		
☐ รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม	70	35.35
☐ รับชมทางเคเบิลทีวีส่วนท้องถิ่น	11	5.56
☐ รับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC / คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก	141	71.21
☐ รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน	158	89.80
หากไม่ได้รับตารางออกอากาศสามารถดาวน์โหลดตาราง ออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv		
☐ ทราบ	179	90.40
☐ ไม่ทราบ	19	9.60
สามารถรับชมรายการ ETV ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้		
☐ ทราบ	195	98.48
☐ ไม่ทราบ	3	1.52
เนื้อหารายการ ETV ที่ท่านรับชมหรือใช้ในการเรียนการสอน เป็นประจำ		
☐ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ	106	53.54
☐ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ	69	34.85
☐ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย	69	34.85
☐ รายการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	59	29.80
☐ รายการอาเซียน	26	13.13
☐ รายการทีวีเข้มเต็มเต็มความรู้	129	65.15

ตารางที่ 4.2 (ต่อ) แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

(N = 198)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความพร้อมด้านเวลาที่เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ		
☐ 1 ครั้ง	99	50.00
☐ 2 ครั้ง	75	37.88
☐ 3 ครั้ง	23	11.62
☐ รับชมทุกวัน	1	0.50
ผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่		
☐ นักศึกษา กศน.	192	96.97
☐ ประชาชนทั่วไป	47	23.74
☐ นักเรียนในระบบ	12	6.06
☐ ครูและบุคลากรทางการศึกษา	124	62.63
☐ เด็กและเยาวชน	11	5.56
จำนวนผู้ใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 1 – 20 คน	138	69.70
☐ 21 – 40 คน	46	23.23
☐ 41 – 60 คน	2	1.01
☐ 61 – 80 คน	2	1.01
☐ ไม่ได้รับชม	10	5.05
ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV		
☐ อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสียและชำรุดเก่า ไม่ทันสมัย	65	32.83
☐ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหา ไม่เสถียร และค่อนข้างช้า	98	49.49
☐ เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับพบกลุ่มนักศึกษา	56	28.28
☐ โทรทัศน์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่	50	25.25

จากตาราง 4.2 แสดงว่า กศน.ตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีชุดรับสัญญาณรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่ใช้งานได้ คือ ระบบ KU-BAND คิดเป็นร้อยละ 66.17 รองลงมาคือ ไม่มีชุดรับสัญญาณรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่ใช้งานได้ คิดเป็นร้อยละ 33.13 โดยส่วนใหญ่มีการให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่ รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 89.80 รองลงมาคือ รับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC/คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก คิดเป็นร้อยละ 71.21 รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม คิดเป็นร้อยละ 35.35 และรับชมทางเคเบิลทีวีส่วนท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 5.56 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่าสามารถดาวน์โหลดตารางออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv คิดเป็นร้อยละ 90.40 ไม่ทราบ คิดเป็นร้อยละ 9.60 และทราบว่าสามารถรับชมรายการ ETV

ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้ คิดเป็นร้อยละ 98.48 ไม่ทราบ คิดเป็นร้อยละ 1.52 ส่วนใหญ่มีเนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ ได้แก่ รายการตัวเข้มเต็มเต็ม ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 65.15 รองลงมา คือรายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ 53.54 รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพและรายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย คิดเป็นร้อยละ 34.85 เท่ากัน รายการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 29.80 และรายการอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 13.13 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รองลงมา คือ เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.88 เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.62 และเปิดให้รับชมทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ ผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 96.97 รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 62.63 ประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 23.74 นักเรียนในระบบ คิดเป็นร้อยละ 6.06 เด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 5.56 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์ มีผู้รับบริการ จำนวน 1 – 20 คน คิดเป็นร้อยละ 69.70 รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน คิดเป็นร้อยละ 23.23 ไม่ได้รับชม คิดเป็นร้อยละ 5.05 จำนวน 41 – 60 คน และ จำนวน 61 – 80 คน คิดเป็นร้อยละ 1.01 เท่ากัน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหา ไม่เสถียร และ ค่อนข้างช้า คิดเป็นร้อยละ 49.49 รองลงมา คือ อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสียและชำรุด เก่า ไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 32.83 เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับพบกลุ่มนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.28 และโทรทัศน์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 25.25 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

ความพึงพอใจในการรับชมรายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	3.19	0.84	ปานกลาง
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	4.14	0.61	มาก
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ	4.17	0.59	มาก
4. ระยะเวลาของรายการ (นาที)	3.94	0.66	มาก
5. รูปแบบรายการ	4.13	0.70	มาก
6. วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ	4.18	0.65	มาก
7. วิธีการนำเสนอรายการ	4.16	0.65	มาก
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ	3.96	0.70	มาก
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ	4.36	0.67	มาก
ภาพรวม	4.03	0.67	มาก

จากตาราง 4.3 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.03$, S.D. = 0.67) ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.19$, S.D. = 0.84) หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.61) และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุดลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ ($\bar{x} = 4.36$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ วิทยาการและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{x} = 4.18$, S.D. = 0.65) ความเหมาะสมของเนื้อหาจากรายการ ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.59) วิธีการนำเสนอรายการ ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.58) รูปแบบรายการ ($\bar{x} = 4.13$, S.D. = 0.70) และช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.70) ระยะความยาวของรายการ (นาที) ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

1.1.3 การให้บริการและการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 4.4 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา

(N = 198)		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การรับฟังรายการวิทยุศึกษา ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา		
☐ ฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz	8	4.04
☐ ฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net	37	18.69
☐ ฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32	15	7.57
☐ ไม่เคยรับฟัง	138	69.70
มีการนำรายการวิทยุศึกษาไปใช้ในการส่งเสริม การศึกษานอกระบบ		
☐ นำไปใช้	40	20.20
☐ ไม่นำไปใช้	158	79.80
มีการนำรายการวิทยุศึกษาไปใช้ในการส่งเสริม การศึกษาตามอัธยาศัย		
☐ นำไปใช้	35	17.68
☐ ไม่นำไปใช้	163	82.32
ความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุศึกษาต่อสัปดาห์		
☐ 1 – 2 ครั้ง	39	19.70
☐ 3 – 4 ครั้ง	7	3.53
☐ 5 – 6 ครั้ง	8	4.04
☐ ไม่เคยรับฟังเลย	144	72.73

ตารางที่ 4.4 (ต่อ) แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา

(N = 198)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปผ่านทางช่องทางใด		
☐ เครื่องรับวิทยุ	55	27.78
☐ เครื่องคอมพิวเตอร์	39	19.70
☐ โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน	89	44.95
☐ ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุเลย	15	7.57
มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปในรูปแบบใด		
☐ รับฟังรายการสด	93	46.97
☐ รับฟังรายการย้อนหลัง	91	45.96
☐ ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุเลย	14	7.07
ปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุศึกษา		
เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย		
☐ ไม่มีเครื่องรับวิทยุ	46	23.23
☐ รับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ	22	11.11
☐ ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ	43	21.72
☐ ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง	47	23.74
☐ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษา เพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ	67	33.84

จากตาราง 4.4 แสดงว่า กศน.ตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษาที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 69.70 รองลงมาคือ เคยรับฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net คิดเป็นร้อยละ 18.69 รับฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมช่อง R32 คิดเป็นร้อยละ 7.57 และรับฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz คิดเป็นร้อยละ 4.04 ตามลำดับ โดยมีการนำรายการวิทยุศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ คิดเป็นร้อยละ 20.20 ไม่นำไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 79.80 มีการนำรายการวิทยุศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย คิดเป็นร้อยละ 17.68 ไม่นำไปใช้ คิดเป็นร้อยละ 82.32 มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุศึกษาต่อสัปดาห์ 1 – 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.70 รองลงมา คือ 5 – 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 4.04 และ 3 – 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.53 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปผ่านทางช่องทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 44.95 รองลงมา คือ เครื่องรับวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 27.78 และเครื่องคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 19.70 และไม่เคยรับฟังรายการวิทยุเลย คิดเป็นร้อยละ 7.57 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไปในรูปแบบรับฟังรายการสด คิดเป็นร้อยละ 46.97 และรับฟังรายการย้อนหลัง คิดเป็นร้อยละ 45.96 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษาเพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 33.84 รองลงมาคือ ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง คิดเป็นร้อยละ 23.74 ไม่มีเครื่องรับวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 23.23 ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 21.72 และรับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ

1.1.4 การให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4.5 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(N = 198)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน		
☐ มีให้บริการ	187	94.44
☐ ไม่มีให้บริการ	11	5.56
ประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ ได้แก่		
☐ โพรแทคส์เพื่อการศึกษา	67	33.84
☐ วิทย์เพื่อการศึกษา	9	4.55
☐ สื่อประเภท VCD/DVD	94	47.47
☐ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา	119	60.10
ผู้ใช้บริการสื่อประชาคมอาเซียน ได้แก่		
☐ นักศึกษา กศน.	191	96.46
☐ ประชาชนทั่วไป	82	41.41
☐ นักเรียนในระบบ	20	10.10
☐ ครูและบุคลากรทางการศึกษา	98	49.49
☐ เด็กและเยาวชน	28	14.14
จำนวนผู้ใช้บริการการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 1 – 20 คน	161	81.31
☐ 21 – 40 คน	15	7.58
☐ ไม่มีผู้รับบริการ	22	11.11
ปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน		
☐ นักศึกษาประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ	80	44.44
☐ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ขำรุต ไม่ทันสมัย	85	42.93
☐ สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยไม่เพียงพอ	65	32.83
☐ ไม่มีเนื้อหาวิทยาชอาเซียนในการเรียนการสอนบางเทอม	59	29.80

จากตาราง 4.5 แสดงว่า กศน.ตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 94.44 และไม่มีให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 5.56 ส่วนใหญ่มีประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ ได้แก่ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 60.10 รองลงมาคือ สื่อ VCD/DVD คิดเป็นร้อยละ 47.47

สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 33.84 และสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 4.55 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ นักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 96.46 รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 49.49 ประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 41.41 เด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 14.14 และนักเรียนในระบบ คิดเป็นร้อยละ 10.10 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 – 20 คน คิดเป็นร้อยละ 81.31 รองลงมา คือ ไม่มีผู้รับบริการ คิดเป็นร้อยละ 11.11 และจำนวน 21 – 40 คน คิดเป็นร้อยละ 7.58 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คือ นักศึกษาประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ขาดรู้ ไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 42.93 สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 32.83 และไม่มีเนื้อหาสาระวิชาอาเซียนในการเรียนการสอนบางเทอม คิดเป็นร้อยละ 29.80 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 แสดงความพึงพอใจต่อรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ความพึงพอใจในการรับชมรายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ก่อนรับชมรายการอาเซียน ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	3.04	0.85	ปานกลาง
2. หลังรับชมรายการอาเซียน ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	3.96	0.62	มาก
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ	3.97	0.67	มาก
4. ระยะเวลาของรายการ (นาที)	3.87	0.67	มาก
5. รูปแบบรายการ	3.95	0.72	มาก
6. วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ	4.07	0.71	มาก
7. วิธีการนำเสนอรายการ	4.05	0.71	มาก
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ	3.87	0.70	มาก
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ	4.14	0.80	มาก
ภาพรวม	3.88	0.67	มาก

จากตาราง 4.6 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.88$, S.D. = 0.67) ก่อนรับชมรายการอาเซียน ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.04$, S.D. = 0.85) หลังรับชมรายการอาเซียน ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.62) และหากพิจารณาเป็นรายข้อ จากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.80) รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{x} = 4.07$, S.D. = 0.71) วิธีการนำเสนอรายการ ($\bar{x} = 4.05$, S.D. = 0.71) ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ ($\bar{x} = 3.97$, S.D. = 0.67) รูปแบบรายการ ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.72) ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.67) และระยะเวลาของรายการ (นาที) ($\bar{x} = 3.87$, S.D. = 0.80) เท่ากัน ตามลำดับ

1.1.5 การให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 4.7 แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(N = 198)		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
ความพร้อมด้านโครงข่ายการให้บริการสื่อดิจิทัล		
☐ มีการติดตั้งโครงข่ายอินเทอร์เน็ต WIFI ความเร็วสูง	187	94.44
☐ ไม่มีการติดตั้งโครงข่ายอินเทอร์เน็ต	11	5.56
ความพร้อมด้านเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา		
☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการอย่างเพียงพอ	37	18.69
☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการไม่เพียงพอ	84	42.42
☐ ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ	77	38.89
กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ใช้สื่อดิจิทัลอย่างไร		
☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล	19	9.60
☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู	30	15.15
☐ ศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต	149	75.25
กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่ออะไร		
☐ ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ	166	83.84
☐ ศึกษาแนวทางเพื่อการประกอบอาชีพ	86	43.43
☐ ศึกษาบทเรียน Online	150	75.76
☐ ติดต่อสังคม Online	108	54.55
☐ ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม	137	69.19
☐ อื่น ๆ เช่น ส่งการบ้าน เป็นต้น	5	2.53
ผู้ให้บริการสื่อดิจิทัล ได้แก่		
☐ นักศึกษา กศน.	197	99.49
☐ ประชาชนทั่วไป	154	77.78
☐ นักเรียนในระบบ	32	16.16
☐ ครูและบุคลากรทางการศึกษา	135	68.18
☐ เด็กและเยาวชน	51	25.76
จำนวนผู้ให้บริการสื่อดิจิทัล เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 1 – 20 คน	105	53.03
☐ 21 – 40 คน	73	36.87
☐ 41 – 60 คน	11	5.56
☐ 61 – 80 คน	-	-
☐ 81 - 100 คน	-	-
☐ 100 คนขึ้นไป	9	4.54

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(N = 198)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย		
☐ LINE	192	96.97
☐ FACEBOOK	182	92.93
☐ TWITTER	9	4.55
☐ GOOGLE CLASSROOM	136	68.69
☐ อื่น ๆ เช่น YouTube เป็นต้น	17	8.59
กิจกรรมที่ท่านนำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา ได้แก่		
☐ แฉ่งนัดหมายนักศึกษา	182	91.92
☐ เผยแพร่ข่าวสาร	157	79.29
☐ ส่งงาน / ส่งการบ้าน	165	83.33
☐ สรุปลย่อเนื้อหาสั้น ๆ เผยแพร่	81	40.91
☐ การค้าออนไลน์ OCCC	119	60.10
☐ digital Literacy	92	46.46
การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา www.etvthai.tv		
☐ ไม่เคยเข้าใช้	26	13.13
☐ เคยเข้าใช้	172	86.87
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ www.etvthai.tv เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	26	13.13
☐ 1 ครั้ง	86	43.44
☐ 2 ครั้ง	56	28.28
☐ 3 ครั้ง	12	6.06
☐ 4 ครั้ง	2	1.01
☐ 5 ครั้ง	6	3.03
☐ 6 ครั้งขึ้นไป	10	5.05
การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา www.moeradiothai.net		
☐ ไม่เคยเข้าใช้	164	82.83
☐ เคยเข้าใช้	34	17.17

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(N = 198)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ www.moeradiothai.net เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	163	82.32
☐ 1 ครั้ง	26	13.13
☐ 2 ครั้ง	4	2.02
☐ 3 ครั้ง	2	1.01
☐ 4 ครั้งขึ้นไป	3	1.52
การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา www.cet.go.th		
☐ ไม่เคยเข้าใช้	140	70.71
☐ เคยเข้าใช้	58	29.29
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ www.cet.go.th เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	139	70.20
☐ 1 ครั้ง	35	17.68
☐ 2 ครั้ง	16	8.08
☐ 3 ครั้ง	3	1.52
☐ 4 ครั้งขึ้นไป	5	2.52
การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ช่อง YouTube ETV		
☐ ไม่เคยเข้าใช้	53	26.77
☐ เคยเข้าใช้	145	73.23
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ ช่อง YouTube ETV สื่อดิจิทัล เพื่อการศึกษา เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	53	26.77
☐ 1 ครั้ง	67	33.84
☐ 2 ครั้ง	45	22.73
☐ 3 ครั้ง	20	10.10
☐ 4 ครั้งขึ้นไป	13	6.56
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ ช่อง YouTube ETV ตีวเข้มออนไลน์ เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	73	36.87
☐ 1 ครั้ง	55	27.78
☐ 2 ครั้ง	43	21.72
☐ 3 ครั้ง	10	5.05
☐ 4 ครั้งขึ้นไป	17	8.58

ตารางที่ 4.7 (ต่อ) แสดงความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(N = 198)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ ช่อง YouTube กศน. สื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	117	59.09
☐ 1 ครั้ง	41	20.71
☐ 2 ครั้ง	17	8.59
☐ 3 ครั้ง	10	5.05
☐ 4 ครั้งขึ้นไป	13	6.56
ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อ การศึกษา		
☐ อุปกรณ์ให้บริการไม่เพียงพอ ไม่เอื้ออำนวยในการ ให้บริการ และคุณภาพต่ำ	102	51.52
☐ สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้าไม่เสถียร	87	43.94
☐ ไม่มีคอมพิวเตอร์ให้บริการ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ	128	64.65
☐ การประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง	41	20.71

จากตาราง 4.7 แสดงว่า กศน.ตำบล ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด มีความพร้อมด้านโครงข่ายการให้บริการสื่อดิจิทัล โดยมีการติดตั้งโครงข่ายอินเทอร์เน็ต WIFI ความเร็วสูง คิดเป็นร้อยละ 99.44 ส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คือ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 42.42 รองลงมา คือ ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 38.89 มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการอย่างเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 18.69 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้สื่อดิจิทัลโดยการศึกษาจากโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตของตนเองคิดเป็นร้อยละ 75.25 รองลงมา คือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู คิดเป็นร้อยละ 15.15 ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล คิดเป็นร้อยละ 9.60 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 83.84 รองลงมา คือ ศึกษาบทเรียน Online คิดเป็นร้อยละ 75.76 ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม คิดเป็นร้อยละ 69.19 ติดต่อสังคม Online คิดเป็นร้อยละ 54.55 ศึกษาแนวทางเพื่อประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 43.43 และอื่น ๆ เช่น ส่งการบ้าน เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 2.53 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัล ได้แก่ นักศึกษา กศน. คิดเป็นร้อยละ 99.49 รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 77.78 ครูและบุคลากรทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 68.18 เด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 25.76 และนักเรียนในระบบ คิดเป็นร้อยละ 16.16 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัลที่ กศน. ตำบล เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 - 20 คน คิดเป็นร้อยละ 53.03 รองลงมา คือ จำนวน 21 - 40 คน คิดเป็นร้อยละ 36.87 จำนวน 41 - 60 คน คิดเป็นร้อยละ 5.56 จำนวนมากกว่า 100 คนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 4.54 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ Line คิดเป็นร้อยละ 96.97 รองลงมา คือ Facebook คิดเป็นร้อยละ 92.93 Google Classroom คิดเป็นร้อยละ 68.69 อื่น ๆ เช่น YouTube เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 15.29

และ Twitter คิดเป็นร้อยละ 4.55 ตามลำดับ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ แจ้งนัดหมายนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 91.92 รองลงมา คือ ส่งงาน/ส่งการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 83.33 เผยแพร่ข่าวสาร คิดเป็นร้อยละ 79.29 การค้าขายออนไลน์ OCCC คิดเป็นร้อยละ 60.10 Digital Literacy คิดเป็นร้อยละ 46.46 สรุปย่อเนื้อหาสั้น ๆ เผยแพร่ คิดเป็นร้อยละ 40.91 ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.etvthai.tv คิดเป็นร้อยละ 86.87 ไม่เคยเข้าใช้ คิดเป็นร้อยละ 13.13 ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.44 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.28 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.06 จำนวน 6 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 5.05 จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.03 จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.01 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.moeradiothai.net คิดเป็นร้อยละ 82.83 เคยเข้าใช้ คิดเป็นร้อยละ 17.17 ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.13 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.02 จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.52 และจำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.01 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.cet.go.th คิดเป็นร้อยละ 70.71 เคยเข้าใช้ คิดเป็นร้อยละ 29.29 ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 17.68 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.08 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.52 และจำนวน 4 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.52 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลช่อง YouTube ETV คิดเป็นร้อยละ 73.23 ไม่เคยเข้าใช้ คิดเป็นร้อยละ 26.77 ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ YouTube ETV สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา การเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.84 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.73 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.10 และจำนวน 4 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.56 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube ETV ดิวเข้มออนไลน์เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.78 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.72 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.05 และจำนวน 4 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 8.58 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube กศน.สื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 20.71 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.59 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.05 และจำนวน 4 ครั้งขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 6.56 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คือ ไม่มีคอมพิวเตอร์ให้บริการ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 64.65 รองลงมาคือ อุปกรณ์ไม่ให้บริการไม่เพียงพอไม่เอื้ออำนวยในการให้บริการ และคุณภาพต่ำ คิดเป็นร้อยละ 51.52 สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้า ไม่เสถียร คิดเป็นร้อยละ 43.94 และการประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 20.71 ตามลำดับ

1.2.1 นักศึกษา กศน.

การวิเคราะห์สภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของนักศึกษา กศน.

1.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.8 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(N = 372)		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
☐ ชาย	133	35.80
☐ หญิง	239	64.20
อายุ		
☐ 1 – 20 ปี	200	53.80
☐ 21 – 40 ปี	143	38.40
☐ 41 – 60 ปี	27	7.30
☐ 61 ปีขึ้นไป	2	0.50
ระดับการศึกษา		
☐ ประถมศึกษา	10	2.69
☐ มัธยมศึกษาตอนต้น	133	35.75
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย	229	61.56
สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่นิยมใช้มากที่สุด		
☐ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (สื่อออนไลน์)	327	87.90
☐ รายการโทรทัศน์ ETV	43	11.60
☐ รายการวิทยุเพื่อศึกษา	2	0.50

จากตารางที่ 4.8 แสดงว่าข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 372 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 64.20 เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 35.80 ส่วนใหญ่อายุ 1 – 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.80 รองลงมา คือ อายุ 21 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.40 อายุ 41 – 60 ปี คิดเป็นร้อยละ 7.30 และอายุ 61 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ 61.56 รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 35.75 และประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.69 ตามลำดับ ส่วนใหญ่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่กลุ่มตัวอย่างนิยมใช้ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุด คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (สื่อออนไลน์) คิดเป็นร้อยละ 87.90 รองลงมา คือ รายการโทรทัศน์ ETV คิดเป็นร้อยละ 11.60 และรายการวิทยุเพื่อศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ

1.2.2 การให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

ตารางที่ 4.9 แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

(N = 372)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
มีการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV		
☐ ใช้บริการ	255	68.50
☐ ไม่ใช้บริการ	117	31.50
สามารถดาวน์โหลดตารางออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv		
☐ ทราบ	286	76.90
☐ ไม่ทราบ	86	23.10
สามารถรับชมรายการ ETV ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้		
☐ ทราบ	323	86.80
☐ ไม่ทราบ	49	13.20
เนื้อหารายการ ETV ที่รับชมหรือใช้ในการเรียนเป็นไปประจำ		
☐ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ	152	40.90
☐ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ	181	48.70
☐ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย	168	45.20
☐ รายการอาเซียน	45	12.10
☐ รายการทิวทัศน์เพิ่มเติมความรู้	157	42.20
ภายใน 1 สัปดาห์ เปิดรับชมรายการ ETV		
☐ 1 ครั้ง	223	59.90
☐ 2 ครั้ง	91	24.50
☐ 3 ครั้ง	45	12.10
☐ รับชมทุกวัน	13	3.50

จากตาราง 4.9 แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV คิดเป็นร้อยละ 68.50 ไม่ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 31.50 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ทราบว่าสามารถดาวน์โหลดตารางออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv คิดเป็นร้อยละ 76.90 ไม่ทราบ คิดเป็นร้อยละ 23.10 และทราบว่าสามารถรับชมรายการ ETV ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้ คิดเป็นร้อยละ 86.80 ไม่ทราบ คิดเป็นร้อยละ 13.20 ส่วนใหญ่มีเนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ ได้แก่ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 48.70 รองลงมา คือ รายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย คิดเป็นร้อยละ 45.20 รายการทิวทัศน์เพิ่มเติมความรู้ คิดเป็นร้อยละ 42.20 รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ 40.90 และรายการอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 12.10 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการ ETV สัปดาห์ละ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.90 รองลงมา

คือ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.50 สัปดาห์ละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.10 และเปิดรับชมทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 3.50 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.10 แสดงความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

(N = 372)

ความพึงพอใจในการรับชมรายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	3.39	1.03	ปานกลาง
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	4.06	0.74	มาก
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ	4.15	0.71	มาก
4. ระยะเวลาของรายการ (นาที)	3.94	0.67	มาก
5. รูปแบบรายการ	4.06	0.68	มาก
6. วิชยากรและผู้ดำเนินรายการ	4.16	0.68	มาก
7. วิธีการนำเสนอรายการ	4.14	0.67	มาก
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ	3.98	0.74	มาก
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ	4.24	0.71	มาก
ภาพรวม	4.01	0.74	มาก

จากตาราง 4.10 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.74) ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = 1.03) หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ เพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.74) และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือ วิชยากรและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.68) ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.71) วิธีการนำเสนอรายการ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.67) รูปแบบรายการ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.68) ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.74) และระยะเวลาของรายการ (นาที) ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

1.2.3 การการใช้บริการวิทยุเพื่อการศึกษา

ตารางที่ 4.11 แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา

(N = 372)		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การรับฟังรายการวิทยุศึกษา ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา		
☐ ฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz	19	5.11
☐ ฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net	97	26.08
☐ ฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32	14	3.76
☐ ไม่เคยรับฟัง	242	65.05
ประเภทของรายการที่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษา		
☐ อาชีพ	56	15.10
☐ ภาษา	19	5.10
☐ สารบันเทิง	36	9.70
☐ ความรู้ทั่วไป	101	27.20
สาเหตุที่ไม่ใช้รายการวิทยุศึกษา		
☐ ไม่มีเครื่องรับวิทยุ	92	24.70
☐ รับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ	46	12.40
☐ ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ	66	17.70
☐ ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และ ช่องทางการรับฟัง	59	15.90
☐ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการส่งเสริม การศึกษา เพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่นๆ	147	39.50

จากตาราง 4.11 แสดงว่า นักศึกษา กศน. ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษาที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 65.05 รองลงมาคือ เคยรับฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net คิดเป็นร้อยละ 26.08 ฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz คิดเป็นร้อยละ 5.11 และฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32 คิดเป็นร้อยละ 3.76 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ประเภทของรายการที่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษา คือ ความรู้ทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 27.20 รองลงมา คือ อาชีพ คิดเป็นร้อยละ 15.10 สารบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 9.70 และภาษา คิดเป็นร้อยละ 5.10 ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษาเพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 39.50 รองลงมา คือ ไม่มีเครื่องรับวิทยุ คิดเป็นร้อยละ 24.70 ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ คิดเป็นร้อยละ 17.70 ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง คิดเป็นร้อยละ 15.90 และรับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ คิดเป็นร้อยละ 12.40 ตามลำดับ

1.2.4 การใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 4.12 แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
(N = 372)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน		
☐ ใช้บริการ	265	71.20
☐ ไม่ใช้บริการ	107	28.80
ประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ ได้แก่		
☐ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา	141	37.90
☐ วิดีโอเพื่อการศึกษา	31	8.30
☐ สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD	86	23.10
☐ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา	259	69.60
ปัญหาที่พบในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่		
☐ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ชำรุด ไม่ทันสมัย	148	39.80
☐ สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยและไม่เพียงพอ	201	54.00
☐ อื่นๆ เช่น ไม่ได้เข้าใช้ เป็นต้น	25	6.70

จากตาราง 4.12 แสดงว่า นักศึกษา กศน. ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 71.20 ไม่ใช้บริการ คิดเป็นร้อยละ 28.80 ส่วนใหญ่มีประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 69.60 รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 37.90 สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD คิดเป็นร้อยละ 23.10 และวิดีโอเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 8.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ปัญหาที่พบในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คือ สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยและไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 54.00 รองลงมา คือ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ชำรุด ไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 39.80 และ อื่นๆ เช่น ไม่ได้เข้าใช้ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 6.70 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงความพึงพอใจในการรับชมรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน
(N = 372)

ความพึงพอใจในการรับชมรายการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	3.39	0.96	ปานกลาง
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	3.96	0.72	มาก
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ	4.06	0.72	มาก
4. ระยะเวลาของรายการ (นาที)	3.89	0.72	มาก
5. รูปแบบรายการ	4.02	0.74	มาก
6. วิชยากรและผู้ดำเนินรายการ	4.11	0.74	มาก
7. วิธีการนำเสนอรายการ	4.08	0.72	มาก
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ	3.91	0.75	มาก
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ	4.12	0.72	มาก
ภาพรวม	3.95	0.75	มาก

จากตาราง 4.13 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการรับชมรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.75) ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = 0.96) หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.72) และหากพิจารณาเป็นรายข้อ จากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ วิชยากรและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.74) วิธีการนำเสนอรายการ ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.72) ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.72) รูปแบบรายการ ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.74) ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.75) และระยะเวลาของรายการ (นาที) ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

1.2.5 การใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ดังแสดงในตารางที่

ตารางที่ 4.14 แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(N = 372)		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ใช้สื่อดิจิทัลอย่างไร		
☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล จัดไว้ให้	49	13.20
☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก ของครู กศน.ตำบล	22	5.90
☐ ศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต ของตนเอง	301	80.90

ตารางที่ 4.14 (ต่อ) แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(N = 372)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่ออะไร		
☐ ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ	305	82.00
☐ ศึกษาแนวทางเพื่อการประกอบอาชีพ	184	49.50
☐ ศึกษาบทเรียน Online	223	59.90
☐ ติดต่อสังคม Online	154	41.40
☐ ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม	220	59.10
☐ อื่น ๆ เช่น การหารายได้ ขายสินค้า เป็นต้น	10	2.70
มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริม		
การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย		
☐ LINE	318	85.50
☐ FACEBOOK	315	84.70
☐ TWITTER	45	12.10
☐ GOOGLE CLASSROOM	180	48.40
☐ อื่น ๆ เช่น Google Meet เป็นต้น	12	3.20
☐ ไม่ใช้	7	1.90
กิจกรรมที่ท่านนำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา ได้แก่		
☐ แจกนัดหมายนักศึกษา	290	78.00
☐ การค้าออนไลน์ OCCC	121	32.50
☐ ส่งงาน / ส่งการบ้าน	303	81.50
☐ Digital Literacy	64	17.20
การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา		
www.etvthai.tv		
☐ ไม่เคยเข้าใช้	140	37.63
☐ เคยเข้าใช้	232	62.37
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ www.etvthai.tv		
เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	141	37.89
☐ 1 ครั้ง	165	44.40
☐ 2 ครั้ง	45	12.10
☐ 3 ครั้ง	19	5.10
☐ 4 ครั้ง	1	0.30
☐ 5 ครั้ง	1	0.30

ตารางที่ 4.14 (ต่อ) แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(N = 372)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา		
www.moeradiothai.net		
☐ ไม่เคยเข้าใช้	303	81.45
☐ เคยเข้าใช้	69	18.55
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ www.moeradiothai.net		
เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	302	81.20
☐ 1 ครั้ง	63	16.90
☐ 2 ครั้ง	4	1.10
☐ 3 ครั้ง	2	0.50
☐ 6 ครั้ง	1	0.30
การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา		
www.cet.go.th		
☐ ไม่เคยเข้าใช้	272	73.12
☐ เคยเข้าใช้	100	26.88
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ www. cet.go.th		
เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	272	73.10
☐ 1 ครั้ง	72	19.40
☐ 2 ครั้ง	19	5.10
☐ 3 ครั้ง	3	0.80
☐ 4 ครั้ง	4	1.10
☐ 10 ครั้ง	2	0.50
การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา		
ช่องทาง YouTube ของ ETV		
☐ ไม่เคยเข้าใช้	100	26.90
☐ เคยเข้าใช้	272	73.10
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ ช่อง YouTube ETV สื่อดิจิทัล		
เพื่อการศึกษา เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	186	50.00
☐ 1 ครั้ง	141	37.90
☐ 2 ครั้ง	35	9.40
☐ 3 ครั้ง	7	1.90
☐ 5 ครั้ง	2	0.50
☐ 6 ครั้ง	1	0.30

ตารางที่ 4. (ต่อ) แสดงความพร้อมในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

(N = 372)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ ช่อง YouTube ETV ตีวเข้มออนไลน์ เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	238	63.98
☐ 1 ครั้ง	96	25.81
☐ 2 ครั้ง	30	8.06
☐ 3 ครั้ง	5	1.34
☐ 4 ครั้ง	1	0.27
☐ 5 ครั้ง	1	0.27
☐ 7 ครั้ง	1	0.27
จำนวนครั้งในการเข้าใช้ ช่อง YouTube กศน. สื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์		
☐ 0 ครั้ง	251	67.47
☐ 1 ครั้ง	84	22.58
☐ 2 ครั้ง	20	5.38
☐ 3 ครั้ง	11	2.96
☐ 4 ครั้ง	1	0.27
☐ 5 ครั้ง	4	1.07
☐ 14 ครั้ง	1	0.27
ปัญหาที่พบในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการศึกษานอก ระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่		
☐ อุปกรณ์ให้บริการไม่เพียงพอ ไม่เอื้ออำนวยความสะดวก ให้บริการ และมีคุณภาพต่ำ	119	32.00
☐ สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้าไม่เสถียร	201	54.00
☐ อุปกรณ์ของผู้ใช้บริการมีสเปคต่ำ ไม่มีความพร้อม	88	23.70
☐ นักศึกษาบางคนไม่มีมือถือ Smart Phone	126	33.90
☐ การประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง	80	21.50
☐ อื่น ๆ เช่น มีค่าใช้จ่าย ไม่มีเวลารับชม เป็นต้น	5	1.30

จากตาราง 4.14 แสดงว่า นักศึกษา กศน. ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ใช้สื่อดิจิทัลโดยการศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตของตนเอง คิดเป็นร้อยละ 80.90 รองลงมา คือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล จัดไว้ให้ คิดเป็นร้อยละ 13.20 และศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู กศน.ตำบล คิดเป็นร้อยละ 5.90 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 82.00 รองลงมา คือ ศึกษาบทเรียน Online คิดเป็นร้อยละ 59.90 ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม คิดเป็นร้อยละ 59.10 ศึกษาแนวทางเพื่อการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 49.50 ติดต่อสังคม Online คิดเป็นร้อยละ 41.40 และอื่น ๆ เช่น การหารายได้ ขายสินค้า เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ

2.70 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ Line คิดเป็นร้อยละ 85.50 รองลงมา คือ Facebook คิดเป็นร้อยละ 84.70 Google Classroom คิดเป็นร้อยละ 48.40 Twitter คิดเป็นร้อยละ 12.10 อื่น ๆ เช่น Google Meet คิดเป็นร้อยละ 3.20 และไม่ใช่ คิดเป็นร้อยละ 1.90 ตามลำดับ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ ส่งงาน/ส่งการบ้าน คิดเป็นร้อยละ 81.50 รองลงมา คือ แจ้งนัดหมายนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 78.00 การค้าขายออนไลน์ OOC คิดเป็นร้อยละ 32.50 และ Digital Literacy คิดเป็นร้อยละ 17.20 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.etvthai.tv คิดเป็นร้อยละ 62.37 ไม่เคยเข้าใช้ คิดเป็นร้อยละ 37.63 ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.40 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.10 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.10 จำนวน 4 ครั้ง และจำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.30 เท่ากัน ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.moeradiothai.net คิดเป็นร้อยละ 81.45 เคยเข้าใช้ คิดเป็นร้อยละ 18.55 ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.90 รองลงมา คือจำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.10 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.50 และจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่ไม่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.cet.go.th คิดเป็นร้อยละ 73.12 เคยเข้าใช้ คิดเป็นร้อยละ 26.88 ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.40 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.10 จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.10 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.80 และจำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.50 ตามลำดับ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาช่องทาง YouTube ของ ETV คิดเป็นร้อยละ 73.10 ไม่เคยเข้าใช้ คิดเป็นร้อยละ 26.90 ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube ETV สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาเฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.90 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.40 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.90 จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.50 และจำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.30 ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube ETV ดิวเข้มออนไลน์เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.81 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.06 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.34 จำนวน 4 ครั้ง จำนวน 5 ครั้ง และจำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.27 เท่ากัน ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube กศน. สื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.58 รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.38 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.96 จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.07 จำนวน 4 ครั้ง และจำนวน 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.27 เท่ากัน ตามลำดับ ส่วนใหญ่ปัญหาที่พบในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ค่าเช่าไม่เสถียร คิดเป็นร้อยละ 54.00 รองลงมา คือ นักศึกษาบางคนไม่มีมือถือ Smart Phone คิดเป็นร้อยละ 33.90 อุปกรณ์มีให้บริการไม่เพียงพอ ไม่เอื้ออำนวยต่อการให้บริการ และมีคุณภาพต่ำ คิดเป็นร้อยละ 32.00 อุปกรณ์ของผู้ใช้บริการมีสเปคต่ำ ไม่มีความพร้อม คิดเป็นร้อยละ 23.70 การประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 21.50 และอื่น ๆ เช่น มีค่าใช้จ่าย ไม่มีเวลารับชม เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 1.30 ตามลำดับ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน.เป็นตัวแทนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง รวมทั้งหมด 5 ภาค โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ประกอบด้วย 1) ข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้ ETV 2) ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้รายการวิทยุศึกษา 3) ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 4) แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล

2.1 ครู กศน. ตำบล

การวิเคราะห์

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครู กศน.ตำบล

2.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้ ETV เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตาราง 4.15 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้รายการ ETV

		(N = 73)
	ประเด็น	จำนวน ร้อยละ
1.	เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับเวลาที่ลงทะเบียนเรียน	7 9.59
2.	ควรจัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน.ตำบล เช่น Smart TV เพื่อให้การใช้งานดียิ่งขึ้น	7 9.59
3.	เนื้อหาวิชาสายสามัญควรมีความยาวไม่เกิน 5 – 10 นาที	6 8.22
4.	เนื้อหารายการดีมาก มีประโยชน์ สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนได้ดี มีการสอนเชิงสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ	6 8.22
5.	ควรมีการประชาสัมพันธ์วิธีการรับชมรายการ ETV ย้อนหลัง	5 6.85
6.	ควรมีการประชาสัมพันธ์สื่อ ETV ให้ทั่วถึงและต่อเนื่อง	5 6.85
7.	วิทยากรหรือผู้ดำเนินรายการควรเพิ่มเทคนิคการสอน ทำให้รายการน่าตื่นตึ่งมีความน่าสนใจ กระชับ และเข้าใจง่าย	5 6.85
8.	ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ช่องทางการเข้าถึงสื่อ ETV ให้มากขึ้น เช่น การจัดอบรมครูในการใช้และเข้าถึงสื่อ ETV	4 5.48
9.	ควรนำเสนอสื่อออนไลน์ควบคู่กับการออกอากาศทั่วไป	4 5.48
10.	เนื้อหาวิชาสายอาชีพควรมีความยาวพอเหมาะกับเนื้อหา	4 5.48
11.	ควรมีจัดการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของรายการ ETV	3 4.11
12.	ควรมีเอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบงานของรายการ ETV	3 4.11
13.	ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์	2 2.74
14.	ต้องการให้ผลิตรายการที่มีลักษณะการเล่นเกมโชว์ การตอบคำถามในรายการชิงรางวัล เพื่อเป็นการเสริมแรงและกระตุ้นการเรียนรู้ ปรับรายการให้มีความน่าสนใจ	2 2.74

ตาราง 4.15 (ต่อ) แสดงประเด็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้รายการ ETV

(N = 73)		
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
15. ต้องการให้มีรายการทีวีของ กศน. โดยเฉพาะ	2	2.74
16. ต้องการให้ผลิตรายการเกี่ยวกับรายวิชาเลือกบังคับ	1	1.37
17. รูปแบบรายการสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้	1	1.37
18. ต้องการให้ผลิตรายการเกี่ยวกับการศึกษา ด้านเทคนิคการจำ การคิดเร็ว	1	1.37
19. ควรนำเสนอรายการเกี่ยวกับรายวิชาสามัญ การทำอาชีพ และการเลี้ยงสัตว์ให้มากขึ้น	1	1.37
20. ส่งเสริมการใช้สื่อ ETV ให้มากขึ้น	1	1.37
21. ควรเพิ่มรายการทีวีเข้มที่หลากหลาย	1	1.37
22. ปรับปรุงรายการเป็นคลิปการสอนแต่ละวิชาให้เป็นปัจจุบันและน่าสนใจ	1	1.37
23. พัฒนาการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์เป็นหลัก	1	1.37

จากตาราง 4.15 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนา ETV เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของครู กศน.อำเภอ พบว่า เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับเวลาที่ลงทะเบียนเรียน และควรจัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน.ตำบล เช่น Smart TV เพื่อให้การใช้งานดียิ่งขึ้น คิดเป็นร้อยละ 9.59 เท่ากัน รองลงมา คือ เนื้อหาวิชาสายสามัญควรมีความยาวไม่เกิน 5 – 10 นาที และเนื้อหารายการดีมาก มีประโยชน์ สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียน การสอนได้ดี มีการสอนเชิงสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ คิดเป็นร้อยละ 8.22 เท่ากัน ควรมีการประชาสัมพันธ์วิธีการรับชมรายการ ETV ย้อนหลัง ควรมีการประชาสัมพันธ์สื่อ ETV ให้ทั่วถึงและต่อเนื่อง และวิทยากรหรือผู้ดำเนินรายการควรเพิ่มเทคนิคการสอน ทำให้รายการน่าตื่นต้นมีความน่าสนใจ กระชับ และเข้าใจง่าย คิดเป็นร้อยละ 6.85 เท่ากัน ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ช่องทางการเข้าถึงสื่อ ETV ให้มากขึ้น เช่น การจัดอบรมครูในการใช้และเข้าถึงสื่อ ETV ควรนำเสนอสื่อออนไลน์ควบคู่กับการออกอากาศทั่วไป และเนื้อหาวิชาสายอาชีพควรมีความยาวพอเหมาะกับเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 5.48 เท่ากัน ควรมีจัดการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของรายการ ETV และควรมีเอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบงานของรายการ ETV คิดเป็นร้อยละ 4.11 เท่ากัน ขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ ต้องการให้ผลิตรายการที่มีลักษณะการเล่นเกมโชว์ การตอบคำถามในรายการชิงรางวัล เพื่อเป็นการเสริมแรงและกระตุ้นการเรียนรู้ ปรับรายการให้มีความน่าสนใจ และต้องการให้มีรายการทีวีของ กศน. โดยเฉพาะ คิดเป็นร้อยละ 2.74 ต้องการให้ผลิตรายการเกี่ยวกับรายวิชาเลือกบังคับ รูปแบบรายการสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ต้องการให้ผลิตรายการเกี่ยวกับการศึกษา ด้านเทคนิคการจำ การคิดเร็ว ควรนำเสนอรายการเกี่ยวกับรายวิชาสามัญ การทำอาชีพ และการเลี้ยงสัตว์ให้มากขึ้น ส่งเสริม การใช้สื่อ ETV ให้มากขึ้น ควรเพิ่มรายการทีวีเข้มที่หลากหลาย ปรับปรุงรายการเป็นคลิปการสอนแต่ละวิชาให้เป็นปัจจุบันและน่าสนใจ และพัฒนาการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์เป็นหลัก คิดเป็นร้อยละ 1.37 เท่ากัน ตามลำดับ

2.1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตาราง 4.16 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาใช้รายการวิทยุศึกษา

(N = 36)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ประชาสัมพันธ์แนะนำการเข้าถึงสื่อวิทยุศึกษาที่หลากหลายช่องทาง เช่น ผ่าน สื่อออนไลน์ Facebook ผ่านมือถือ Smart Phone	17	47.21
2. ควรขอความร่วมมือกับผู้นำหมู่บ้านเปิดเสียงตามสายรายการวิทยุศึกษา ในช่วง เข้าหรือเย็น	6	16.66
3. ประชาสัมพันธ์การเข้าใช้วิทยุศึกษาให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป	3	8.33
4. ประชาสัมพันธ์ โดยการส่ง Link รายการที่น่าสนใจให้กลุ่มเป้าหมาย	2	5.56
5. จัดรายการวิทยุแบบ Live สด	2	5.56
6. ควรพัฒนาให้มีวิทยุศึกษาเป็นแบบ Application	2	5.56
7. ควรมีการขยายคลื่นความถี่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ	1	2.78
8. ควรมีการเปิดเพลงคั่นรายการ	1	2.78
9. ควรพัฒนารายการไปเป็นรายการวิทยุบน Facebook Live	1	2.78
10. สนับสนุนอุปกรณ์ในการศึกษา	1	2.78

จากตาราง 4.16 ผลการวิเคราะห์ประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาใช้รายการวิทยุศึกษา ของครู กศน.อำเภอ พบว่า ประชาสัมพันธ์แนะนำการเข้าถึงสื่อวิทยุศึกษาที่หลากหลายช่องทาง เช่น ผ่านสื่อออนไลน์ Facebook ผ่านมือถือ Smart Phone คิดเป็นร้อยละ 47.21 รองลงมา คือ ควรขอความร่วมมือกับผู้นำหมู่บ้านเปิดเสียงตามสายรายการวิทยุศึกษา ในช่วงเช้าหรือเย็น คิดเป็นร้อยละ 16.66 ประชาสัมพันธ์การเข้าใช้วิทยุศึกษาให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 8.33 ประชาสัมพันธ์ โดยการส่ง Link รายการที่น่าสนใจให้กลุ่มเป้าหมาย จัดรายการวิทยุแบบ Live สด และ ควรพัฒนาให้มีวิทยุศึกษาเป็นแบบ Application คิดเป็นร้อยละ 5.56 เท่ากัน ควรมีการขยายคลื่นความถี่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ ควรมีการเปิดเพลงคั่นรายการ ควรพัฒนารายการไปเป็นรายการวิทยุบน Facebook Live และสนับสนุนอุปกรณ์ในการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 2.78 เท่ากัน ตามลำดับ

2.1.3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ตาราง 4.17 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(N = 45)		
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรทำสื่ออาเซียนให้มีหลากหลายรูปแบบ ทันสมัย และรูปแบบน่าสนใจ	20	44.44
2. ควรนำเสนอสื่ออาเซียนผ่านช่องทางสื่อออนไลน์	10	22.23
3. ต้องการให้จัดเป็นหมวดหมู่ นำเสนอผ่านรูปแบบ QR Code	5	11.12
4. นำสื่ออาเซียนมาใช้ประกอบหรือสอดแทรกในการเรียนการสอน	3	6.67
5. ควรมีการพัฒนาแบบรายการสื่ออาเซียนให้มีความแตกต่าง	1	2.22
6. ควรนำเสนอรายการเกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียน	1	2.22
7. ควรประชาสัมพันธ์ช่องทางการเข้าถึงสื่ออาเซียนให้มากขึ้น	1	2.22
8. ต้องการเนื้อหาด้านการทำอาหารของประเทศกลุ่มอาเซียน	1	2.22
9. ควรจัดส่งสื่ออาเซียนให้ กศน.ตำบล	1	2.22
10. ควรทำเป็นคลิปสั้นๆ ใส่เนื้อเพลงที่ทันสมัยเหมาะกับวัยรุ่น	1	2.22
11. จัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน. ตำบล	1	2.22

จากตาราง 4.17 ผลการวิเคราะห์ประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของครู กศน.อำเภอ พบว่า ควรทำสื่ออาเซียนให้มีหลากหลายรูปแบบ เป็นปัจจุบัน ทันสมัย และรูปแบบน่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 44.44 รองลงมา คือ ควรนำเสนอสื่ออาเซียนผ่านช่องทางสื่อออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 22.23 ต้องการให้จัดเป็นหมวดหมู่ นำเสนอผ่านรูปแบบ QR Code คิดเป็นร้อยละ 11.12 นำสื่ออาเซียนมาใช้ประกอบหรือสอดแทรกในการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 6.67 ควรมีการพัฒนาแบบรายการสื่ออาเซียนให้มีความแตกต่าง ควรนำเสนอรายการเกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียน ควรประชาสัมพันธ์ช่องทางการเข้าถึงสื่ออาเซียนให้มากขึ้น ต้องการเนื้อหาด้านการทำอาหารของประเทศกลุ่มอาเซียน ควรจัดส่งสื่ออาเซียนให้ กศน.ตำบล ควรทำเป็นคลิปสั้นๆ ใส่เนื้อเพลงที่ทันสมัยเหมาะกับวัยรุ่น และจัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน. ตำบล คิดเป็นร้อยละ 2.22 เท่ากัน ตามลำดับ

2.1.4 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตาราง 4.18 แสดงประเด็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล

(N = 46)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรสนับสนุนงบประมาณ และจัดสรรอุปกรณ์ให้บริการให้เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพ	22	47.83
2. ประชาสัมพันธ์การเข้าใช้และช่องทางการเข้าถึงสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น และมีช่องทางที่หลากหลาย	9	19.58
3. ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง	5	10.87
4. ควรจัดหมวดหมู่ให้ชัดเจน เพื่อให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย	2	4.35
5. มีการจัดรายการที่ดี เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีประโยชน์มาก	2	4.35
7. ต้องการให้อัปโหลดสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น	1	2.17
6. ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ให้กับนักศึกษา	1	2.17
7. ควรมีการพัฒนาสื่อให้มีความทันสมัย	1	2.17
8. ต้องการให้นำเสนอสื่อเกี่ยวกับตัวเข้ม กคน. ให้มากขึ้น	1	2.17
9. ต้องการให้มีแบบทดสอบออนไลน์ เพื่อเป็นการประเมินความรู้	1	2.17
10. ควรมีการพัฒนาเนื้อหาที่น่าสนใจ	1	2.17

จากตาราง 4.18 ผลการวิเคราะห์ประเด็นแนวทางการพัฒนาในการให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ของครู กศน.อำเภอ พบว่า ควรสนับสนุนงบประมาณ และจัดสรรอุปกรณ์ให้บริการให้เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 47.83 รองลงมา คือ ประชาสัมพันธ์การเข้าใช้และช่องทางการเข้าถึงสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น และมีช่องทางที่หลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 19.58 ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง คิดเป็นร้อยละ 10.87 ควรจัดหมวดหมู่ให้ชัดเจนเพื่อให้สามารถเข้าถึงได้ง่าย และมีการจัดรายการที่ดี เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีประโยชน์มาก คิดเป็นร้อยละ 4.35 เท่ากัน ต้องการให้อัปโหลดสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ให้กับนักศึกษา ควรมีการพัฒนาสื่อให้มีความทันสมัย ต้องการให้นำเสนอสื่อเกี่ยวกับตัวเข้ม กคน. ให้มากขึ้น ต้องการให้มีแบบทดสอบออนไลน์ เพื่อเป็นการประเมินความรู้ และควรมีการพัฒนาเนื้อหาที่น่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 2.17 เท่ากัน ตามลำดับ

2.2 นักศึกษา กศน.

การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของนักศึกษา กศน.

2.2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้ ETV เพื่อส่งเสริมการศึกษจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตาราง 4.19 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้รายการ ETV

(N = 94)		
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. รูปแบบรายการเหมาะสมดีอยู่แล้ว สะดวก เข้าใจง่าย มีความน่าสนใจ และไม่น่าเบื่อ	17	18.09
2. ควรนำเสนอเนื้อหารายการแบบสนุกสนาน ไม่เป็นวิชาการมากเกินไป	12	12.78
3. เนื้อหาวิชาสายอาชีพควรมีความยาวเพิ่มขึ้น และมีความกระชับ เข้าใจง่าย	9	9.58
4. ควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการ ช่องทางการรับชมรายการย้อนหลังที่หลากหลายช่องทาง	6	6.38
5. ควรนำวิทยากรที่เป็นคนดังและอาจารย์ที่สอนสนุกมาจัดรายการ เช่น ครูลูกกอล์ฟ เป็นต้น	5	5.32
6. ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง	5	5.32
7. วิทยากรหรือผู้ดำเนินรายการควรเพิ่มเทคนิคการสอน ทำให้รายการน่าตื่นต้ามใจ ความน่าสนใจ กระชับ และเข้าใจง่าย	5	5.32
8. ควรเพิ่มตัวการ์ตูนเพื่อดึงดูดความสนใจ	4	4.26
9. ต้องการให้ระบบภาพมีความคมชัด และสดใสขึ้น	3	3.19
10. จัดทำรายการในรูปแบบเกมโชว์	3	3.19
11. เนื้อหาวิชาสายสามัญควรมีความยาว 5 นาที	3	3.19
12. ความยาวของรายการมีความเหมาะสม สามารถดูได้ต่อเนื่อง	3	3.19
13. นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ควบคู่กับสื่อปัจจุบัน	2	2.13
14. ควรปรับปรุงการเข้าถึงสื่อที่สามารถเข้าชมได้หลากหลายช่องทาง	2	2.13
15. ต้องการให้ผลิตรายการเกี่ยวกับการทำอาหารเพิ่มขึ้น	2	2.13
16. เพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลาย	2	2.13
17. อยากให้เพิ่มความสนุกสนานควบคู่ไปกับเนื้อหาสาระที่อัดแน่น เช่น สอดแทรกเกมในระหว่างการเรียนรู้การสอนไปด้วย	2	2.13
18. นำเสนอผ่านการ Live สด เช่น Facebook เป็นต้น	1	1.06
19. ต้องการให้นำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มคนพิการมากขึ้น	1	1.06
20. ได้รับประโยชน์อย่างมาก สามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้	1	1.06
21. ควรพัฒนารูปแบบการสอนวิชาสามัญให้อธิบายเข้าใจง่าย	1	1.06
22. พัฒนารูปแบบรายการให้มีความเหมาะสม กระชับ เข้าใจง่าย	1	1.06
23. ต้องการให้ทำรายการเป็นคลิป 10 นาที และมีความน่าสนใจ	1	1.06
24. ควรปรับปรุงในการเปิดรายการทำให้มีความน่าสนใจ ดึงดูดสายตาดีกว่านี้	1	1.06
25. อยากให้เพิ่มแนวทางการเข้ามหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศแบบเจาะลึก	1	1.06
26. สามารถรับชมรายการย้อนหลังได้เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหา	1	1.06

จากตาราง 4.19 ผลการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนา ETV เพื่อส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ของนักศึกษา กศน. พบว่า รูปแบบรายการเหมาะสม ดียอยู่แล้ว สะดวก เข้าใจง่าย มีความน่าสนใจ และไม่น่าเบื่อ คิดเป็นร้อยละ 18.09 รองลงมา คือ ควรนำเสนอเนื้อหารายการแบบสนุกสนาน ไม่เป็นวิชาการมากเกินไป คิดเป็นร้อยละ 12.78 เนื้อหา วิชาสายอาชีพควรมีความยาวเพิ่มขึ้น และมีความกระชับ เข้าใจง่าย คิดเป็นร้อยละ 9.58 ควรประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับวิธีการ ช่องทางการรับชมรายการย้อนหลังที่หลากหลายช่องทาง คิดเป็นร้อยละ 6.38 ควรนำ วิทยากรที่เป็นคนดังและอาจารย์ที่สอนสนุกมาจัดรายการ เช่น ครูลูกกอล์ฟ เป็นต้น ควรปรับปรุงระบบ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง และวิทยากรหรือผู้ดำเนินรายการ ควรเพิ่มเทคนิคการสอน ทำให้รายการน่าตื่นเต้นมีความน่าสนใจ กระชับ และเข้าใจง่าย คิดเป็นร้อยละ 5.32 เท่ากัน ควรเพิ่ม ตัวการ์ตูนเพื่อดึงดูดความสนใจ คิดเป็นร้อยละ 4.26 ต้องการให้ระบบภาพมีความคมชัด และสดใสขึ้น จัดทำรายการในรูปแบบเกมโชว์ เนื้อหาวิชาสายสามัญควรมีความยาว 5 นาที และความยาวของรายการ มีความเหมาะสม สามารถดูได้ต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 3.19 เท่ากัน นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ควบคู่กับ สื่อปัจจุบัน ควรปรับปรุงการเข้าถึงสื่อที่สามารถเข้าชมได้หลากหลายช่องทาง ต้องการให้ผลิตรายการ เกี่ยวกับการทำอาหารเพิ่มขึ้น เพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลาย และอยากให้เพิ่มความสนุกสนานควบคู่ ไปกับเนื้อหาสาระที่อัดแน่น เช่น สอดแทรกเกมในระหว่างการเรียนรู้การสอนไปด้วย คิดเป็นร้อยละ 2.13 เท่ากัน นำเสนอผ่านการ Live สด เช่น Facebook เป็นต้น ต้องการให้นำเสนอเกี่ยวกับกลุ่มคนพิการมาก ขึ้น ได้รับประโยชน์อย่างมาก สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ควรพัฒนารูปแบบการสอนวิชาสามัญ ให้อธิบายเข้าใจง่าย พัฒนารูปแบบรายการให้มีความเหมาะสม กระชับ เข้าใจง่าย ต้องการให้ทำรายการ เป็นคลิป 10 นาที และมีความน่าสนใจ ควรปรับปรุงในการเปิดรายการทำให้มีความน่าสนใจ ดึงดูดสายตา มากกว่านี้ อยากให้เพิ่มแนวทางการข้ามมหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศแบบเจาะลึก และ สามารถรับชมรายการย้อนหลังได้เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหา คิดเป็นร้อยละ 1.06 เท่ากัน ตามลำดับ

2.2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตาราง 4.20 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการใช้รายการวิทยุศึกษา

ประเด็น	(N = 9)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับฟังออนไลน์ให้มากขึ้น	3	33.33
2. พัฒนารูปแบบให้มีความทันสมัย	3	33.33
3. สนับสนุนอุปกรณ์ในการรับฟัง	2	22.23
4. การจัดรายการวิทยุศึกษาทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น	1	11.11

จากตาราง 4.20 ผลการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้รายการวิทยุศึกษา ของนักศึกษา กศน. พบว่า ควรประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับฟังออนไลน์ให้มากขึ้น และพัฒนารูปแบบ ให้มีความทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 33.33 เท่ากัน รองลงมา คือ สนับสนุนอุปกรณ์ในการรับฟัง คิดเป็นร้อยละ 22.23 และการสอนของรายการวิทยุศึกษาทำให้เข้าใจมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 11.11 ตามลำดับ

2.2.3 ผลการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ตาราง 4.21 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(N = 38)		
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรจัดทำเนื้อหาภาษาที่มีความหลากหลาย เช่น ญีปุ่น เกาหลี อินโดนีเซีย เป็นต้น	14	36.84
2. ควรทำเนื้อหาสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้มีความหลากหลาย	9	23.69
3. ควรนำเสนอรายการรูปแบบการท่องเที่ยว เห็นภาพบรรยากาศ ภูมิประเทศนั้นๆ	3	7.90
4. นำเสนอรูปแบบตัวการ์ตูนหรือแอนิเมชัน	3	7.90
5. ต้องการให้ทำเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ทันสมัย	2	5.26
6. ผลิตสื่อให้มีความดึงดูดน่าสนใจมากขึ้น	2	5.26
7. ต้องการเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน กระชับ เข้าใจง่าย	1	2.63
8. ควรพัฒนาเป็นรูปแบบสื่อเสียง	1	2.63
9. มีความสะดวก แต่อยากให้พัฒนาระบบภาพให้มีความทันสมัย	1	2.63
10. ควรจัดทำเป็นรูปแบบ Application	1	2.63
11. ควรมีการทำภาษามือประกอบรายการ	1	2.63

จากตาราง 4.21 ผลการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะในการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ของนักศึกษา กศน. พบว่า ควรจัดทำเนื้อหาภาษาที่มีความหลากหลาย เช่น ญีปุ่น เกาหลี อินโดนีเซีย เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 36.84 รองลงมา คือ ควรทำเนื้อหาสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้มีความหลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 23.69 ควรนำเสนอรายการรูปแบบการท่องเที่ยว เห็นภาพบรรยากาศ ภูมิประเทศนั้นๆ และนำเสนอรูปแบบตัวการ์ตูนหรือแอนิเมชัน คิดเป็นร้อยละ 7.90 เท่ากัน ต้องการให้ทำเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ทันสมัย และผลิตสื่อให้มีความดึงดูดน่าสนใจมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 5.26 เท่ากัน ต้องการเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน กระชับ เข้าใจง่าย ควรพัฒนาเป็นรูปแบบสื่อเสียง มีความสะดวก แต่อยากให้พัฒนาระบบภาพให้มีความทันสมัย ควรจัดทำเป็นรูปแบบ Application และควรมีการทำภาษามือประกอบรายการ คิดเป็นร้อยละ 2.63 เท่ากัน ตามลำดับ

2.2.4 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ตาราง 4.22 แสดงประเด็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล

(N = 52)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง	23	44.24
2. ต้องการให้เพิ่มจุดให้บริการอินเทอร์เน็ตมากขึ้น และมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกแห่ง	8	15.38
3. จัดสรรอุปกรณ์ให้บริการให้เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพ	7	13.46
4. ต้องการให้เพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลาย	4	7.69
5. พัฒนาระบบภาพ ให้มีความคมชัด	3	5.77
7. ต้องการให้เพิ่มรายการเกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น	2	3.85
6. สามารถเข้าถึงได้ง่าย และรวดเร็ว	2	3.85
7. พัฒนารูปแบบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ	1	1.92
8. ส่งเสริมให้ กศน.ตำบล นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน	1	1.92
9. ต้องการให้สามารถดาวน์โหลดดูแบบออฟไลน์ได้	1	1.92

จากตาราง 4.22 ผลการวิเคราะห์ประเด็นแนวทางการพัฒนาในการให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ของนักศึกษา กศน. พบว่า ควรมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง คิดเป็นร้อยละ 44.24 รองลงมา คือ ต้องการให้เพิ่มจุดให้บริการอินเทอร์เน็ตมากขึ้น และมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกแห่ง คิดเป็นร้อยละ 15.38 จัดสรรอุปกรณ์ให้บริการให้เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพ คิดเป็นร้อยละ 13.46 ต้องการให้เพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 7.69 เท่ากัน พัฒนาระบบภาพ ให้มีความคมชัด คิดเป็นร้อยละ 5.77 ต้องการให้เพิ่มรายการเกี่ยวกับอาชีพมากขึ้น และสามารถเข้าถึงได้ง่าย และรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 3.85 เท่ากัน พัฒนารูปแบบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ ส่งเสริมให้ กศน.ตำบล นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน และต้องการให้สามารถดาวน์โหลดดูแบบออฟไลน์ได้ คิดเป็นร้อยละ 1.92 เท่ากัน ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

การวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. เป็นตัวแทนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง รวมทั้งหมด 5 ภาค โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครู กศน. ตำบล และนักศึกษา กศน.

3.1 ครู กศน.ตำบล

การวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครู กศน.ตำบล

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล

ตาราง 4.23 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(N = 250)

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิชาภาษาอังกฤษ	70	28.00
วิชาคณิตศาสตร์	68	27.20
วิชาวิทยาศาสตร์	49	19.60
วิชาภาษาไทย	36	14.40
วิชาเลือกบังคับ	22	8.80
วิชาอื่นๆ	5	2.00

จากตาราง 4.23 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลของครู กศน.ตำบล ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 28.00 รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 27.20 วิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 19.60 วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 14.40 วิชาเลือกบังคับ คิดเป็นร้อยละ 8.80 วิชาอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 2.00 ตามลำดับ

ตาราง 4.24 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาระดับพื้นฐานแต่ละวิชา

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาคณิตศาสตร์	- ตัวเข้ม กคน.	9	13.24
	- เศษส่วน	7	10.29
	- การคิดคำนวณ	6	8.82
	- ทริโกณมิติ	5	7.35
	- สมการ	5	7.35
	- คณิตคิดเร็ว	4	5.88
	- เซต	4	5.88
	- ร้อยละ	4	5.88
	- เลขยกกำลัง	3	4.41
	- โจทย์ปัญหาการคิดคำนวณ	3	4.41
	- อนุกรม	2	2.94
	- แคลคูลัส	2	2.94
	- การหาพื้นที่	2	2.94
	- ความน่าจะเป็น	2	2.94
	- อัตราส่วน	2	2.94
	- จำนวนเชิงซ้อน	1	1.47
	- ตรรกะ	1	1.47
	- จำนวนจริง	1	1.47
	- จำนวนนับ	1	1.47
	- สถิติ	1	1.47
	- ทศนิยม	1	1.47
	- การคูณ การหารที่เข้าใจง่าย	1	1.47
	- สูตรคำนวณ	1	1.47
รวม		68	100.00
วิชาวิทยาศาสตร์	- โครงงานวิทยาศาสตร์	11	22.45
	- การทดลอง	7	14.29
	- ตัวเข้ม กคน.	6	12.24
	- ดาราศาสตร์	4	8.16
	- เคมี	3	6.12
	- บีโตร์เลียม	2	4.08
	- การแสดง Science โชว์	2	4.08
	- สัตว์โลก	1	2.04
	- แรงโน้มถ่วง	1	2.04
	- การเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต	1	2.04
	- พลังงาน	1	2.04
	- สารละลาย	1	2.04
	- เทคโนโลยีอวกาศ	1	2.04
	- ฟิสิกส์	1	2.04
	- ชีวะ	1	2.04

ตาราง 4.24 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาระดับพื้นฐานแต่ละวิชา

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
วิทยาศาสตร์	- การทดลองด้านดาราศาสตร์	1	2.04
	- พันธุกรรม	1	2.04
	- ชั้นบรรยากาศ	1	2.04
	- ธาตุ	1	2.04
	- แรงดัน	1	2.04
	- สะเต็ม	1	2.04
	รวม	49	100.00
วิชาภาษาอังกฤษ	- การสนทนาทักทาย/การสื่อสารในชีวิตประจำวัน	30	42.86
	- หลักการอ่าน	8	11.43
	- ดิวิชั่น กศน.	7	10.00
	- การฟังการเขียน	6	8.57
	- ภาษากับการท่องเที่ยว	5	7.14
	- คำศัพท์	5	7.14
	- หลักไวยากรณ์	3	4.29
	- การแต่งประโยค	3	4.29
	- ภาษาเพื่ออาชีพ	1	1.43
	- การเขียนจดหมายสมัครงาน	1	1.43
	- การแนะนำตนเอง	1	1.43
	รวม	70	100.00
วิชาภาษาไทย	- หลักภาษา	7	19.44
	- ดิวิชั่น	5	13.89
	- วรรณคดี/วรรณกรรม	4	11.11
	- การพูดอ่านเขียน	3	8.33
	- ชนิดของคำ	2	5.56
	- การเขียนเรียงความ	2	5.56
	- ร้อยแก้วร้อยกรอง	2	5.56
	- หลักการอ่าน	2	5.56
	- คำราชาศัพท์	2	5.56
	- การสะกดคำ	1	2.78
	- คำไทยแท้	1	2.78
	- อุปมาอุปไมย	1	2.78
	- การเขียนหนังสือราชการ	1	2.78
	- การเขียนคำผัดคำถูก	1	2.78
	- หลักการเขียน	1	2.78
	- คำควบกล้ำ	1	2.78
	รวม	36	100.00

ตาราง 4.24 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละวิชา

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาเลือกบังคับ	- การใช้พลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน	5	22.73
	- ลูกเสือ กศน.	4	18.18
	- ประวัติศาสตร์ชาติไทย	4	18.18
	- การเงินเพื่อชีวิต	4	18.18
	- วัสดุศาสตร์	4	18.18
	- การเรียนรู้สู่ภัยธรรมชาติ	1	4.55
	รวม	22	100.00
วิชาอื่น ๆ	- อาชีพในการดำรงชีวิต	1	20.00
	- กฎหมายที่ควรรู้	1	20.00
	- การเย็บกระเป๋าดำด้วยมือ	1	20.00
	- คุณธรรม/หน้าที่พลเมือง	1	20.00
	- คลิปสอนอาชีพแบบง่ายอุปกรณ์น้อย	1	20.00
	รวม	5	100.00

จากตาราง 4.24 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

วิชาคณิตศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาตัวเข้ม กศน. คิดเป็นร้อยละ 13.24 รองลงมา คือ เศษส่วน คิดเป็นร้อยละ 10.29 ทริโกณมิติ คิดเป็นร้อยละ 8.82 การคิดคำนวณ และสมการ คิดเป็นร้อยละ 7.35 เท่ากัน คณิตคิดเร็ว เซ็ต และร้อยละ คิดเป็นร้อยละ 5.88 เท่ากัน เลขยกกำลัง และ โจทย์ปัญหาการคิดคำนวณ คิดเป็นร้อยละ 4.41 เท่ากัน อนุกรม แคลคูลัส การหาพื้นที่ ความน่าจะเป็น และอัตราส่วน คิดเป็นร้อยละ 2.94 เท่ากัน จำนวนเชิงซ้อน ตรรกะ จำนวนจริง จำนวนนับ สถิติ ทศนิยม การคูณ การหารที่เข้าใจง่าย และสูตรคำนวณ คิดเป็นร้อยละ 1.47 เท่ากัน ตามลำดับ

วิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาโครงงานวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.45 รองลงมา คือ การทดลอง คิดเป็นร้อยละ 14.29 ตัวเข้ม กศน. คิดเป็นร้อยละ 12.24 ดาราศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 8.16 เคมี คิดเป็นร้อยละ 6.12 ปีเตอร์เลียม และการแสดง Science โชว์ คิดเป็นร้อยละ 4.08 เท่ากัน สัตว์โลก แรงโน้มถ่วง การเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต พลังงาน สารละลาย เทคโนโลยีอวกาศ ฟิสิกส์ ชีวะ การทดลองด้านดาราศาสตร์ พันธุกรรม ชั้นบรรยากาศ ธาตุ แรงดัน และสะเต็ม คิดเป็นร้อยละ 2.04 เท่ากัน ตามลำดับ

วิชาภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการสนทนาทักทาย/การสื่อสารในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 42.86 รองลงมา คือ หลักการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 11.43 ตัวเข้ม กศน. คิดเป็นร้อยละ 10.00 การฟังการเขียน คิดเป็นร้อยละ 8.57 ภาษากับการท่องเที่ยว และคำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 7.14 เท่ากัน หลักไวยากรณ์ และการแต่งประโยค คิดเป็นร้อยละ 4.29 เท่ากัน ภาษาเพื่ออาชีพ การเขียนจดหมายสมัครงาน และการแนะนำตนเอง คิดเป็นร้อยละ 1.43 เท่ากัน ตามลำดับ

วิชาภาษาไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาหลักภาษา คิดเป็นร้อยละ 19.44 รองลงมา คือ ดิฉัน คิดเป็นร้อยละ 13.89 วรรณคดี/วรรณกรรม คิดเป็นร้อยละ 11.11 การพูดอ่านเขียน คิดเป็นร้อยละ 8.33 ชนิดของคำ การเขียนเรียงความ ร้อยแก้วร้อยกรอง หลักการอ่าน และคำราชาศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 5.56 เท่ากัน การสะกดคำ คำไทยแท้ อุปมาอุปไมย การเขียนหนังสือราชการ การเขียน คำผิดคำถูก หลักการเขียน และคำควบกล้ำ คิดเป็นร้อยละ 2.78 เท่ากัน ตามลำดับ

วิชาเลือกบังคับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการใช้พลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 22.73 รองลงมา คือ ลูกเสือ กศน. ประวัติศาสตร์ชาติไทย การเงินเพื่อชีวิต และวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 18.18 เท่ากัน การเรียนรู้สู่สังคมชาติ คิดเป็นร้อยละ 4.55 ตามลำดับ

วิชาอื่น ๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาอาชีพในการดำรงชีวิต กฎหมายที่ควรรู้ การเย็บกระเป๋าดำด้วยมือ คุณธรรม/หน้าที่พลเมือง และคลิปสอนอาชีพแบบง่ายอุปกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 20.00 เท่ากัน

ตาราง 4.25 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านเกษตรกรรม	- โคกหนองนาโมเดล	15	9.87
	- เกษตรปลอดสารพิษ	9	5.92
	- เกษตรอินทรีย์	7	4.61
	- การปลูกข้าว	7	4.61
	- การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์	5	3.29
	- การเลี้ยงปูนา	5	3.29
	- เกษตรทฤษฎีใหม่	5	3.29
	- การบำรุงรักษาดิน	4	2.63
	- การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ	4	2.63
	- การขยายพันธุ์พืช	4	2.63
	- การปลูกผักหวาน	3	1.97
	- การปลูกพืชประดับเศรษฐกิจ	3	1.97
	- การเลี้ยงโคเพื่อการค้า	3	1.97
	- การใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร	3	1.97
	- การปลูกผักสวนครัว	3	1.97
	- การเลี้ยงหอยขม	3	1.97
	- เทคนิคการทำไร่หมุนสำหรับหลัง	3	1.97
	- การปราบศัตรูพืช	3	1.97
	- การเลี้ยงไก่/ไก่ชน	3	1.97
	- การปลูกอ้อย	2	1.32
	- การปลูกพืชใช้น้ำน้อย	2	1.32
	- การปลูกไม้/ไม้หวาน	2	1.32
	- การปลูกผักออร์แกนิก	2	1.32
	- การเพาะเห็ดฟาง	2	1.32
	- การเลี้ยงปลา	2	1.32

ตาราง 4.25 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านเกษตรกรรม (ต่อ)	- การบริหารจัดการน้ำ	2	1.32
	- การปลูกทุเรียน	2	1.32
	- การปลูกพืชสมุนไพร	2	1.32
	- การปลูกกระชายขาว	2	1.32
	- การเพาะเห็ดหอม	2	1.32
	- การเพาะเห็ดโคน	2	1.32
	- การปลูกดอกเบญจมาศ	1	0.66
	- การบริหารจัดการ/การทำบัญชีครัวเรือน	1	0.66
	- การถนอมอาหาร	1	0.66
	- การปลูกบอนไซมะพร้าว	1	0.66
	- การแปรรูปอ้อย	1	0.66
	- การปลูกผักกาดขาว	1	0.66
	- การขยายพันธุ์แพะ	1	0.66
	- การเลี้ยงวัว	1	0.66
	- การเลี้ยงกิ้งฟอย	1	0.66
	- การปลูกกล้วย	1	0.66
	- การแปรรูปจิ้งหรีด	1	0.66
	- การเลี้ยงแมงดา	1	0.66
	- การเลี้ยงกบ	1	0.66
	- การปลูกหน่อไม้ฝรั่ง	1	0.66
	- การเลี้ยงปลากด	1	0.66
	- การปลูกดาวเรือง	1	0.66
	- การปลูกผักแบบน้ำหยด	1	0.66
	- การปลูกกล้วยา	1	0.66
	- การปลูกผักสลัด	1	0.66
	- การปลูกส้ม	1	0.66
	- การทำสวนองุ่น	1	0.66
	- การปลูกสตรอว์เบอร์รี	1	0.66
	- การทำสวนมะปราง	1	0.66
	- การทำโรงเรือน	1	0.66
	- การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ	1	0.66
	- การปลูกพืชลงทุนน้อย	1	0.66
	- การปลูกฟ้าทะลายโจน	1	0.66
	- การปลูกไม้พุ่มอากาศ	1	0.66
	- การปลูกมะนาว	1	0.66
	- การปลูกพริก	1	0.66
	- การทำน้ำหมักชีวภาพ	1	0.66
	- การทำปุ๋ยไส้เดือน	1	0.66
	- การปลูกแคสตัล	1	0.66
	- การปลูกไม้ประดับ	1	0.66

ตาราง 4.25 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
	- การปลูกข้าวโพด	1	0.66
	- การค้าขายสินค้าการเกษตร	1	0.66
	รวม	152	100.00
ด้านช่าง	- ช่างไฟฟ้า	26	17.81
	- ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์	22	15.07
	- ช่างซ่อมโทรศัพท์มือถือ	15	10.27
	- ช่างเชื่อม	14	9.59
	- ช่างปูน	12	8.22
	- ช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศ	9	6.16
	- ช่างยนต์	8	5.48
	- ช่างบุกระเบื้อง	5	3.42
	- ช่างซ่อมอุปกรณ์การเกษตร	5	3.42
	- ช่างซ่อมมอเตอร์ไซด์	5	3.42
	- ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า	5	3.42
	- ช่างซ่อมรถยนต์	4	2.74
	- ช่างก่อสร้าง	3	2.05
	- ช่างเย็บผ้า	3	2.05
	- ช่างไม้	2	1.37
	- ช่างติดตั้งจานดาวเทียม	1	0.68
	- ช่างภาพ/ถ่ายรูป	1	0.68
	- ช่างซ่อมพัดลม	1	0.68
	- ช่างอิเล็กทรอนิกส์	1	0.68
	- ช่างแกะสลักไม้	1	0.68
	- ช่างฝ้าเพดาน	1	0.68
	- ช่างปั้น	1	0.68
	- ช่างทอง	1	0.68
	รวม	146	100.00
อาชีพอิสระ	- การค้าขายออนไลน์	27	23.89
	- เสริมสวย	19	16.81
	- ช่างตัดผม	14	12.39
	- การนวดเพื่อสุขภาพ/นวดแผนไทย	9	7.96
	- ช่างเพ้นท์เล็บ/เล็บสีเจล	8	7.08
	- การทำขนมไทย	5	4.42
	- มัคคุเทศก์	4	3.54
	- การทำขนมต่างๆ	4	3.54
	- การทำสปา	3	2.65
	- การทอผ้าพื้นเมือง	2	1.77
	- การทำร้านกาแฟ	2	1.77
	- การทำผ้าม้า	1	0.88

ตาราง 4.25 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพอิสระ	- การทำเบเกอร์รี่	1	0.88
	- การทำหมูทอด	1	0.88
	- การสักคิ้ว 6 มิติ	1	0.88
	- การเลี้ยงไข่มดแดง	1	0.88
	- ศิลปะการประดิษฐ์	1	0.88
	- การยิงแอด/Advertising	1	0.88
	- การแต่งบ้านแต่งสวน	1	0.88
	- การค้าขาย	1	0.88
	- การประดิษฐ์ของชำร่วย	1	0.88
	- การเย็บปักถักร้อย	1	0.88
	- การเล่นหุ่น	1	0.88
	- การดูแลผู้สูงอายุ	1	0.88
	- การทำอาหารจานด่วน	1	0.88
	- การตัดต่อคลิปวิดีโอ	1	0.88
	- การต่อเรือในขวด	1	0.88
รวม		113	100.00

จากตาราง 4.25 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลในภาพรวม ด้านการศึกษาอาชีพ ดังนี้

ด้านเกษตรกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาโคกหนองนาโมเดล คิดเป็นร้อยละ 9.87 รองลงมา คือ เกษตรปลอดภัย คิดเป็นร้อยละ 5.92 เกษตรอินทรีย์ และการปลูกข้าว คิดเป็นร้อยละ 4.61 การปลูกผักไฮโดรโปนิคส์ การเลี้ยงปูนา และเกษตรทฤษฎีใหม่ คิดเป็นร้อยละ 3.29 เท่ากัน การบำรุงรักษาดิน การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ และการขยายพันธุ์พืช คิดเป็นร้อยละ 2.63 เท่ากัน การปลูกผักหวาน การปลูกพืชประดับเศรษฐกิจ การเลี้ยงโคเพื่อการค้า การใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงหอยขม เทคนิคการทำไร่หมุนเวียนสำหรับปลูก การปราบศัตรูพืช และการเลี้ยงไก่/ไก่ชน คิดเป็นร้อยละ 1.97 เท่ากัน การปลูกอ้อย การปลูกพืชใช้น้ำน้อย การปลูกไม้/ไม้หวาน การปลูกผักออร์แกนิก การเพาะเห็ดฟาง การเลี้ยงปลา การบริหารจัดการน้ำ การปลูกทุเรียน การปลูกพืชสมุนไพร การปลูกกระชายขาว การเพาะเห็ดหอม และการเพาะเห็ดโคน คิดเป็นร้อยละ 1.32 เท่ากัน การปลูกดอกเบญจมาศ การบริหารจัดการ/การทำบัญชีครัวเรือน การถนอมอาหาร การปลูกบอนไซมะพร้าว การแปรรูปอ้อย การปลูกผักกาดขาว การขยายพันธุ์แพะ การเลี้ยงวัว การเลี้ยงกิ้งก่า การปลูกกล้วย การแปรรูปจิ้งหรีด การเลี้ยงแมงดา การเลี้ยงกบ การปลูกหน่อไม้ฝรั่ง การเลี้ยงปลากด การปลูกดาวเรือง การปลูกผักแบบน้ำหยด การปลูกกล้วยา การปลูกผักสลัด การปลูกส้ม การทำสวนองุ่น การปลูกสตรอว์เบอร์รี่ การทำสวนมะปราง การทำโรงเรือน การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ การปลูกพืชลงทุนน้อย การปลูกฟ้าทะลายโจน การปลูกไม้พอกอากาศ การปลูกมะนาว การปลูกพริก การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยไส้เดือน การปลูกแคสตัล การปลูกไม้ประดับ การปลูกข้าวโพด การค้าขายสินค้าการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 0.66 เท่ากัน ตามลำดับ

ด้านช่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาช่างไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 17.81 รองลงมา คือ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 15.07 ช่างซ่อมโทรศัพท์มือถือ คิดเป็นร้อยละ 10.27 ช่างเชื่อม คิดเป็นร้อยละ 9.59 ช่างปูน คิดเป็นร้อยละ 8.22 ช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศ คิดเป็นร้อยละ 6.16 ช่างยนต์ คิดเป็นร้อยละ 5.48 ช่างปูกระเบื้อง ช่างซ่อมอุปกรณ์การเกษตร ช่างซ่อมมอเตอร์ไซค์ และ ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 3.42 เท่ากัน ช่างซ่อมรถยนต์ คิดเป็นร้อยละ 2.74 ช่างก่อสร้าง และช่างเย็บผ้า คิดเป็นร้อยละ 2.15 ช่างไม้ คิดเป็นร้อยละ 1.07 ช่างติดตั้งจานดาวเทียม ช่างภาพ/ถ่ายรูป ช่างซ่อมพัดลม ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างแกะสลักไม้ ช่างฝ้าเพดาน ช่างปั้น และช่างทอง คิดเป็นร้อยละ 0.68 เท่ากัน ตามลำดับ

ด้านอาชีพอิสระ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการค้าขายออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 23.89 รองลงมา คือ เสริมสวย คิดเป็นร้อยละ 16.81 ช่างตัดผม คิดเป็นร้อยละ 12.39 การนวด เพื่อสุขภาพ/นวดแผนไทย คิดเป็นร้อยละ 7.96 ช่างพิมพ์เล็บ/เล็บสียเจล คิดเป็นร้อยละ 7.08 การทำขนม ไทย คิดเป็นร้อยละ 4.42 มัคคุเทศก์ และการทำขนมต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 3.54 เท่ากัน การทำสปา คิดเป็นร้อยละ 2.65 การทอผ้าพื้นเมือง และการทำร้านกาแฟ คิดเป็นร้อยละ 1.77 เท่ากัน การทำผ้าม้า การทำเบเกอรี่ การทำหมูทอด การสักคิ้ว 6 มิติ การเลี้ยงไข่มดแดง ศิลปะการประดิษฐ์ การยิงแอด/ Advertising การแต่งงานแต่งงาน การค้าขาย การประดิษฐ์ของชำร่วย การเย็บปักถักร้อย การเล่นหุ่น การดูแลผู้สูงอายุ การทำอาหารจานด่วน การตัดต่อคลิปวิดีโอ และการต่อเรือในขวด คิดเป็นร้อยละ 0.88 เท่ากัน ตามลำดับ

ตาราง 4.26 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน	- นิทานสำหรับเด็กและเยาวชน/นิทานสอนใจ	14	11.76
	- เพศศึกษา	8	6.72
	- ทักษะชีวิตในการเข้าสู่สังคม	8	6.72
	- การป้องกันและโทษของยาเสพติด	8	6.72
	- การใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ที่ปลอดภัย	8	6.72
	- การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง	8	6.72
	- การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร/คุณแม่วัยใส	7	5.88
	- พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์	6	5.04
	- กฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน	6	5.04
	- การเตรียมตัวเข้าสู่วัยรุ่น	5	4.20
	- กฎหมายจราจร	5	4.20
	- เกมฝึกสมอง/การเสริมเชาว์ปัญญา	5	4.20
	- นันทนาการ	4	3.36
	- มารยาททางสังคมของเด็กไทย	4	3.36
	- การดูแลสุขภาพ	3	2.52
	- พฤติกรรมวัยรุ่น	2	1.68
	- โภชนาการ	2	1.68
	- การป้องกันตัวเบื้องต้น	2	1.68
	- พัฒนาการสมวัย/พัฒนาการเด็ก	2	1.68

ตาราง 4.26 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาตามอัยาศัย

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน (ต่อ)	- หน้าที่พลเมือง	1	0.84
	- การพับกระดาษ	1	0.84
	- การเรียนคอมพิวเตอร์	1	0.84
	- การพัฒนาตนเอง	1	0.84
	- การวางแผนครอบครัว	1	0.84
	- การลดความรุนแรงต่อเด็กและสตรี	1	0.84
	- เยาวชนกับการพัฒนาประเทศ	1	0.84
	- ศิลปะสำหรับเด็ก	1	0.84
	- ดนตรี	1	0.84
	- การป้องกันตนเองจากโควิด 19	1	0.84
	- งานฝีมือ	1	0.84
	- คติสอนใจ	1	0.84
รวม		119	100.00
เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ	- การดูแลสุขภาพ	72	44.17
	- โภชนาการ	28	17.18
	- อาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	17	10.43
	- การออกกำลังกาย	9	5.52
	- นันทนาการ	6	3.68
	- โรคเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	4	2.45
	- ธรรมะ	4	2.45
	- สุขภาพจิต	4	2.45
	- การป้องกันโรคโควิด 19	4	2.45
	- สมุนไพรในการรักษาโรคและสุขภาพ	3	1.84
	- การดูแลผู้ป่วยติดเตียง	3	1.84
	- ภาวะติดสังคม	2	1.23
	- เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์สำหรับผู้สูงอายุ	2	1.23
	- การดูแลผู้ป่วยอัลไซเมอร์	2	1.23
	- กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ	1	0.61
	- กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ	1	0.61
	- สุนทรียภาพ	1	0.61
รวม		163	100.00

จากตาราง 4.26 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการศึกษาตามอัยาศัย ดังนี้

เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน/นิทานสอนใจ คิดเป็นร้อยละ 11.76 รองลงมา คือ เพศศึกษา ทักษะชีวิตในการเข้าสังคม การป้องกันและโทษของยาเสพติด การใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ที่ปลอดภัย และการใช้ภาษาไทย ที่ถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 6.72 เท่ากัน การตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร/คุณแม่วัยใส คิดเป็นร้อยละ 5.88

พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ และกฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 5.04 เท่ากัน การเตรียมตัวเข้าสู่วัยรุ่น กฎหมายจราจร และเกมฝึกสมอง/การเสริมเชาว์ปัญญา คิดเป็นร้อยละ 4.20 เท่ากัน นันทนาการ และมารยาททางสังคมของเด็กไทย คิดเป็นร้อยละ 3.36 เท่ากัน การดูแลสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 2.52 พฤติกรรมวัยรุ่น โฆษณาการ การป้องกันตัวเบื้องต้น พัฒนาการสมวัย/พัฒนาการเด็ก คิดเป็นร้อยละ 1.68 เท่ากัน หน้าที่พลเมือง การพับกระดาษ การเรียนคอมพิวเตอร์ การพัฒนาตนเอง การวางแผนครอบครัว การลดความรุนแรงต่อเด็กและสตรี เยาวชนกับการพัฒนาประเทศ ศิลปะสำหรับเด็ก ดนตรี การป้องกันตนเองจากโควิด 19 งานฝีมือ และคติสอนใจ คิดเป็นร้อยละ 0.84 เท่ากัน ตามลำดับ

เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการดูแลสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 44.17 รองลงมา คือ โฆษณาการ คิดเป็นร้อยละ 17.18 อาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 10.43 การออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 5.52 นันทนาการ คิดเป็นร้อยละ 3.68 โรคเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ธรรมชาติ สุขภาพจิต และการป้องกันโรคโควิด 19 คิดเป็นร้อยละ 2.45 เท่ากัน สมุนไพรในการรักษาโรค และสุขภาพ และการดูแลผู้ป่วยติดเตียง คิดเป็นร้อยละ 1.84 เท่ากัน ภาวะติดสังคม เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์สำหรับผู้สูงอายุ และการดูแลผู้ป่วยอัลไซเมอร์ คิดเป็นร้อยละ 1.23 เท่ากัน กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ และสุนทรียภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.61 เท่ากัน ตามลำดับ

ตาราง 4.27 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(N = 503)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
☐ ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3	87	43.94
☐ สถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว	103	52.02
☐ ภาษาอังกฤษ	78	39.39
☐ การเมืองการปกครอง	40	20.20
☐ วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม	84	42.42
☐ การศึกษา	37	18.69
☐ การประกอบอาชีพ	74	37.37

จากตาราง 4.27 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลของ กศน.ตำบล ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาสถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 52.02 รองลงมา คือ ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3 คิดเป็นร้อยละ 43.94 วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 42.42 ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 39.39 การประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 37.37 การเมืองการปกครอง คิดเป็นร้อยละ 20.20 และการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 18.69 ตามลำดับ

3.2 นักศึกษา กศน.

การวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของนักศึกษา กศน.

3.1.1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล

ตาราง 4.28 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน

(N = 450)		
รายการ	จำนวน	ร้อยละ
วิชาภาษาอังกฤษ	168	37.33
วิชาคณิตศาสตร์	118	26.22
วิชาวิทยาศาสตร์	72	16.00
วิชาภาษาไทย	60	13.33
วิชาเลือกบังคับ	20	4.44
วิชาอื่น ๆ	12	2.67

จากตาราง 4.28 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลของนักศึกษา กศน. ด้านการศึกษาระดับขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 37.33 รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 26.22 วิชาวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 16.00 วิชาภาษาไทย คิดเป็นร้อยละ 13.33 วิชาเลือกบังคับ คิดเป็นร้อยละ 4.44 วิชาอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 2.67 ตามลำดับ

ตาราง 4.29 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาระดับขั้นพื้นฐานแต่ละวิชา

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาคณิตศาสตร์	- สมการ	17	14.41
	- เศษส่วน	13	11.02
	- เลขยกกำลัง	13	11.02
	- การคิดคำนวณ	13	11.02
	- การคิดเลขเร็ว	8	6.78
	- เซต	5	4.24
	- การหาพื้นที่	5	4.24
	- เรขาคณิต	5	4.24
	- ค่าพายอาร์ (πr)	4	3.39
	- อนุกรมสัมพัทธ์	4	3.39
	- อัตราส่วน	3	2.54
	- ทศนิยม	3	2.54

ตาราง 4.29 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละวิชา

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาคณิตศาสตร์	- สูตร	3	2.54
	- ทริโกณมิติ	3	2.54
	- ตรรกศาสตร์	3	2.54
	- ร้อยละ	2	1.69
	- จำนวนจริง	2	1.69
	- คำนิยม	2	1.69
	- พีทาโกรัส	1	0.85
	- จำนวนเฉพาะ	1	0.85
	- ทหาร่วมมาก (ท.ร.ม) คูณร่วมน้อย (ค.ร.น)	1	0.85
	- กราฟ	1	0.85
	- สแควรูท	1	0.85
	- แคลคูลัส	1	0.85
	- ตัวชี้	1	0.85
	- ค่าพิสัย	1	0.85
	- สถิติ	1	0.85
	- ความน่าจะเป็น	1	0.85
รวม		118	100.00
วิชาวิทยาศาสตร์	- การทดลอง	33	46.48
	- โครงงานวิทยาศาสตร์	6	8.45
	- เคมี	4	5.63
	- เซลล์	3	4.23
	- ดาราศาสตร์	3	4.23
	- แรงโน้มถ่วง	2	2.82
	- การเจริญเติบโตของพืช	2	2.82
	- ฟิสิกส์	2	2.82
	- ชีวะ	2	2.82
	- การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ	1	1.41
	- สารเคมี	1	1.41
	- สารละลาย	1	1.41
	- เซลล์สืบพันธุ์ของพืช	1	1.41
	- โครงสร้างอะตอม	1	1.41
	- ชนิดแร่ธาตุ	1	1.41
	- พลังงานทดแทน	1	1.41
	- วิทยาศาสตร์สุขภาพ	1	1.41
	- การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม	1	1.41
	- สสารของโลก	1	1.41
	- สิ่งมีชีวิต	1	1.41
	- กระบวนการสังเคราะห์แสง	1	1.41

ตาราง 4.29 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละวิชา

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
วิชาวิทยาศาสตร์ (ต่อ)	- ไฟฟ้า	1	1.41
	- สารชีวโมเลกุล	1	1.41
	- ร่างกายมนุษย์	1	1.41
	รวม	72	100.00
วิชาภาษาอังกฤษ	- การสนทนาทักทาย/การพูดสื่อสาร	87	51.79
	- การอ่านออกเสียง	24	14.29
	- คำศัพท์	11	6.55
	- แคลภาษา	9	5.36
	- การผสมคำ	6	3.57
	- หลักการเขียน	5	2.98
	- ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน	5	2.98
	- หลักไวยากรณ์	5	2.98
	- การฟัง	3	1.79
	- รูปแบบประโยค	3	1.79
	- การเขียนจดหมาย	2	1.19
	- รูปแบบประโยค Present simple tense	2	1.19
	- การพูดสัมภาษณ์	2	1.19
	- ภาษาในการค้าขาย	1	0.60
	- ดิวิชั่น	1	0.60
	- นิทานภาษาอังกฤษ	1	0.60
	- verb to be	1	0.60
	รวม	168	100.00
วิชาภาษาไทย	- การอ่านออกเสียง	9	15.00
	- หลักภาษา	6	10.00
	- วรรณกรรม/วรรณคดี	5	8.33
	- การใช้คำที่ถูกต้อง	5	8.33
	- หลักการเขียน	5	8.33
	- การสะกดคำ	5	8.33
	- หลักการฟัง	4	6.67
	- การเขียนเรียงความ	4	6.67
	- แต่งกลอน	4	6.67
	- ร้อยแก้ว/ร้อยกรอง	3	5.00
	- การเขียนจดหมาย/การเขียนจดหมายสมัครงาน	2	3.33
	- การคิดลายมือ	1	1.67
	- สำนวนไทย	1	1.67
	- ดิวิชั่น	1	1.67
	- คำควบกล้ำ	1	1.67
	- คำเป็น คำตาย	1	1.67
	- ประเภทของคำ	1	1.67

ตาราง 4.29 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐานแต่ละวิชา

วิชาภาษาไทย (ต่อ)	- การเขียนบทความ	1	1.67
	- การเขียนรายงาน	1	1.67
รวม		60	100.00
วิชาเลือกบังคับ	- ประวัติศาสตร์ชาติไทย	8	40.00
	- ลูกเสือ กศน.	5	25.00
	- การใช้พลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน	3	15.00
	- วัสดุศาสตร์	2	10.00
	- การเงินเพื่อชีวิต	1	5.00
	- การเรียนรู้สู่ภัยธรรมชาติ	1	5.00
รวม		20	100.00
วิชาอื่นๆ	- กีฬา	2	16.67
	- ประเพณี	2	16.67
	- มารยาทการวางตัวในสังคม	2	16.67
	- มาตรฐานความรู้	2	16.67
	- การประดิษฐ์	1	8.33
	- รักษาท้องถิ่น	1	8.33
	- ภาษาญี่ปุ่น	1	8.33
	- ภาษาเกาหลี	1	8.33
รวม		12	100.00

จากตาราง 4.29 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลของนักศึกษา กศน. ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน ดังนี้

ด้านคณิตศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาสมการ คิดเป็นร้อยละ 14.41 รองลงมา คือ เศษส่วน เลขยกกำลัง และการคิดคำนวณ คิดเป็นร้อยละ 11.02 เท่ากัน การคิดเลขเร็ว คิดเป็นร้อยละ 6.78 เซต การหาพื้นที่ และเรขาคณิต คิดเป็นร้อยละ 4.24 เท่ากัน ค่าพายอาร์ (πr) และอนุกรมสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 3.39 เท่ากัน อัตราส่วน ทศนิยม สูตร ตรีโกณมิติ และตรรกศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 2.54 เท่ากัน ร้อยละ จำนวนจริง และค่านิยม คิดเป็นร้อยละ 1.69 เท่ากัน พีทาโกรัส จำนวนเฉพาะ หาร่วมมาก (ห.ร.ม) คูณร่วมน้อย (ค.ร.น) กราฟ สแควรูท แคลคูลัส ทิวเข้ม ค่าพิสัย สถิติ และความน่าจะเป็น คิดเป็นร้อยละ 0.85 เท่ากัน ตามลำดับ

วิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการทดลอง คิดเป็นร้อยละ 46.48 รองลงมา คือ โครงงานวิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 8.45 เคมี คิดเป็นร้อยละ 5.63 เซลล์ และดาราศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 4.23 เท่ากัน แรงโน้มถ่วง การเจริญเติบโตของพืช ฟิสิกส์ และชีวะ คิดเป็นร้อยละ 2.82 เท่ากัน การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ สารเคมี สารละลาย เซลล์สืบพันธุ์ของพืช โครงสร้างอะตอม ชนิดแร่ธาตุ พลังงานทดแทน วิทยาศาสตร์สุขภาพ การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม สสารวงโลก สิ่งมีชีวิต กระบวนการสังเคราะห์แสง ไฟฟ้า สารชีวโมเลกุล และร่างกายมนุษย์ คิดเป็นร้อยละ 1.41 เท่ากัน ตามลำดับ

วิชาภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการสนทนาทักทาย/การพูดสื่อสาร คิดเป็นร้อยละ 51.79 รองลงมา คือ การอ่านออกเสียง คิดเป็นร้อยละ 14.29 คำศัพท์ คิดเป็นร้อยละ 6.55 แคลภาษา คิดเป็นร้อยละ 5.36 การผสมคำ คิดเป็นร้อยละ 3.57 หลักการเขียน ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และหลักไวยากรณ์ คิดเป็นร้อยละ 2.98 เท่ากัน การฟัง และรูปแบบประโยค คิดเป็นร้อยละ 1.79 เท่ากัน การเขียนจดหมาย รูปแบบประโยค Present simple tense และการพูดสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 1.19 เท่ากัน ภาษาในการค้าขาย ดิวิชั่น นิทานภาษาอังกฤษ และ Verb to be คิดเป็นร้อยละ 0.60 เท่ากัน ตามลำดับ

วิชาภาษาไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการอ่านออกเสียง คิดเป็นร้อยละ 15.00 รองลงมา คือ หลักภาษา คิดเป็นร้อยละ 10.00 วรรณกรรม/วรรณคดี การใช้คำที่ถูกต้อง หลักการเขียน และการสะกดคำ คิดเป็นร้อยละ 8.33 เท่ากัน หลักการฟัง การเขียนเรียงความ และแต่งกลอน คิดเป็นร้อยละ 6.67 เท่ากัน ร้อยแก้ว/ร้อยกรอง คิดเป็นร้อยละ 5.00 การเขียนจดหมาย/การเขียนจดหมายสมัครงาน คิดเป็นร้อยละ 3.33 การคัดลายมือ สำนวนไทย ดิวิชั่น คำควบกล้ำ คำเป็น คำตาย ประเภทของคำ การเขียนเรียงความ และการเขียนรายงาน คิดเป็นร้อยละ 1.67 เท่ากัน ตามลำดับ

วิชาเลือกบังคับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาประวัติศาสตร์ชาติไทย คิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมา คือ ลูกเสือ กศน. คิดเป็นร้อยละ 25.00 การใช้พลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน คิดเป็นร้อยละ 15.00 วัสดุศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 10.00 การเงินเพื่อชีวิต และการเรียนรู้สู่ภัยธรรมชาติ คิดเป็นร้อยละ 5.00 เท่ากัน ตามลำดับ

วิชาอื่นๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหากีฬา ประเพณี มารยาทการวางตัวในสังคม และมาตรฐานความรู้ คิดเป็นร้อยละ 16.67 เท่ากัน การประดิษฐ์ รักษาท้องถิ่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี คิดเป็นร้อยละ 8.33 เท่ากัน ตามลำดับ

ตาราง 4.30 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านเกษตรกรรม	- การปลูกผัก	37	14.29
	- การปลูกข้าว	35	13.51
	- การทำปุ๋ยอินทรีย์	26	10.04
	- การปลูกผักปลอดสารพิษ	14	5.41
	- การทำปุ๋ยหมัก	9	3.47
	- โคกหนองนาโมเดล	8	3.09
	- เกษตรผสมผสาน	8	3.09
	- การเพาะเห็ด	7	2.70
	- การปลูกอ้อย	7	2.70
	- เศรษฐกิจพอเพียง	6	2.32
	- การปลูกพืชเศรษฐกิจ	6	2.32
	- การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ	6	2.32
	- การขยายพันธุ์พืชไม้ดอก	5	1.93
	- การเลี้ยงปลานิล	5	1.93
	- การปลูกทุเรียน	4	1.54

ตาราง 4.30 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านเกษตรกรรม (ต่อ)	- การทำไร่นาสำปะหลัง	4	1.54
	- การปลูกพืชสมุนไพร	4	1.54
	- การปลูกข้าวโพด	3	1.16
	- การเลี้ยงปลา	3	1.16
	- การปลูกถั่ว	3	1.16
	- การปลูกต้นไม้ในบ้าน	3	1.16
	- การแปรรูป	3	1.16
	- การทำบอนไซ	2	0.77
	- การดูแลรักษาดิน	2	0.77
	- การเพาะพันธุ์/เสียบยอดมะม่วง	2	0.77
	- การปลูกแตงกวา	2	0.77
	- เทคโนโลยีเกษตรกรรม	2	0.77
	- การทำยาฆ่าแมลง	2	0.77
	- การทำสวนยาง	2	0.77
	- การปลูกส้ม	2	0.77
	- การปลูกมังคุด	1	0.39
	- การปลูกไผ่	1	0.39
	- การปลูกพืชหมุนเวียน	1	0.39
	- การปลูกพืชออร์แกนิก	1	0.39
	- การปลูกเงาะดำ	1	0.39
	- การปลูกผักกาดขาว	1	0.39
	- การปลูกไม้เลื้อย	1	0.39
	- การปลูกอโวคาโด	1	0.39
	- การเลี้ยงปลาตู้	1	0.39
	- การปลูกข้าวโพด	1	0.39
	- การเลี้ยงหมูหลุม	1	0.39
	- การเลี้ยงไก่	1	0.39
	- การปลูกมะเขือ	1	0.39
	- การปลูกพริก	1	0.39
	- การปลูกต้นไม้จิ๋ว	1	0.39
	- การทำคอนโดฝึก	1	0.39
	- การผสมปุ๋ย	1	0.39
	- การดูแลพืชไร่	1	0.39
	- การปลูกต้นกล้วย	1	0.39
	- การปลูกสตรอว์เบอร์รี	1	0.39
	- การดูแลต้นไม้	1	0.39
	- การปลูกดอกไม้นอกฤดู	1	0.39
	- การทำสวนมะม่วง	1	0.39
	- การเลี้ยงไส้เดือน	1	0.39
	- การเลี้ยงเบ็ด	1	0.39

ตาราง 4.30 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านเกษตรกรรม (ต่อ)	- การทำปุ๋ยเคมี	1	0.39
	- การปลูกผักไร้ดิน	1	0.39
	- การปลูกพืชพันธุ์ไม้หายาก	1	0.39
	- การเลี้ยงกบ	1	0.39
	- การทำฟาร์ม	1	0.39
	- การเพาะชำ	1	0.39
	- การประมง	1	0.39
	- การเลี้ยงปลากด	1	0.39
	- การเลี้ยงปลาสวยงาม	1	0.39
	- การเลี้ยงโคขุน	1	0.39
	- การเลี้ยงแพะ	1	0.39
	- เกษตรอินทรีย์	1	0.39
รวม		259	100.00
ด้านช่าง	- ช่างไฟฟ้า	38	21.71
	- ช่างยนต์	28	16.00
	- ช่างเชื่อม	19	10.86
	- ช่างคอมพิวเตอร์	13	7.43
	- ช่างซ่อมรถยนต์	9	5.14
	- ช่างก่อสร้าง	7	4.00
	- ช่างกล	7	4.00
	- ช่างไม้	7	4.00
	- ช่างเย็บผ้า	6	3.43
	- ช่างปูน	6	3.43
	- การประกอบรถยนต์	6	3.43
	- ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน	5	2.86
	- ช่างซ่อมรถมอเตอร์ไซด์	5	2.86
	- ช่างทาสี	4	2.29
	- ช่างอิเล็กทรอนิกส์	3	1.71
	- ช่างเครื่องปรับอากาศ	3	1.71
	- ช่างซ่อมมือถือ	3	1.71
	- ช่างประดิษฐ์	2	1.14
	- ช่างประปา	2	1.14
	- ช่างกระจกอลูมิเนียม	1	0.57
	- การสร้างหุ่นยนต์	1	0.57
รวม		175	100.00

ตาราง 4.30 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
ด้านอาชีพอิสระ	- การค้าขายออนไลน์	46	23.71
	- เสริมสวย	38	19.59
	- การค้าขาย	30	15.46
	- ช่างตัดผม	15	7.73
	- ร้านอาหาร	12	6.19
	- การทำขนม/เบเกอรี่	10	5.15
	- การทำเล็บ/เล็บเจล	9	4.64
	- การเปิดร้านกาแฟ	5	2.58
	- ร้านซักรีด	3	1.55
	- การวางแผนการตลาด	2	1.03
	- ช่างตัดต่อวิดีโอด้วยตนเอง	2	1.03
	- การทำเพจ	2	1.03
	- การเริ่มต้นประกอบธุรกิจขนาดเล็ก	2	1.03
	- ช่างสัก	2	1.03
	- มัคคุเทศก์	2	1.03
	- ช่างถ่ายภาพ	2	1.03
	- การทำกระปุกออมสิน	1	0.52
	- พี่เลี้ยงเด็ก	1	0.52
	- การค้าขายสลากกินแบ่งรัฐบาล	1	0.52
	- ร้านขายเสื้อผ้า	1	0.52
	- ขายเครป	1	0.52
	- ร้านยาดอก	1	0.52
	- ช่างดนตรี	1	0.52
	- การเป็น Creators	1	0.52
	- การจัดดอกไม้	1	0.52
	- การเป็น YouTuber	1	0.52
	- การบรรจุภัณฑ์	1	0.52
	- การทำ YouTube	1	0.52
รวม		194	100.00

จากตาราง 4.30 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลของนักศึกษา กศน. ด้านการศึกษาอาชีพ ดังนี้

ด้านเกษตรกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการปลูกผัก คิดเป็นร้อยละ 14.29 รองลงมาคือ การปลูกข้าว คิดเป็นร้อยละ 13.51 การทำปุ๋ยอินทรีย์ คิดเป็นร้อยละ 10.04 การปลูกผักปลอดสารพิษ คิดเป็นร้อยละ 5.41 การทำปุ๋ยหมัก คิดเป็นร้อยละ 3.47 โคกหนองนาโมเดล และเกษตรผสมผสาน คิดเป็นร้อยละ 3.09 เท่ากัน การเพาะเห็ด และการปลูกอ้อย คิดเป็นร้อยละ 2.70 เท่ากัน เศรษฐกิจพอเพียง การปลูกพืชเศรษฐกิจ และการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ คิดเป็นร้อยละ 2.32 เท่ากัน การขยายพันธุ์พืชไม้ดอก และการเลี้ยงปลานิล คิดเป็นร้อยละ 1.93 เท่ากัน การปลูกทุเรียน การทำไร่มัน

สำปะหลัง และการปลูกพืชสมุนไพร คิดเป็นร้อยละ 1.54 เท่ากัน การปลูกข้าวโพด การเลี้ยงปลา การปลูกถั่ว การปลูกต้นไม้ในบ้าน และการแปรรูป คิดเป็นร้อยละ 1.16 เท่ากัน การทำบอนไซ การดูแลรักษาดิน การเพาะพันธุ์/เสียบยอดมะม่วง การปลูกแตงกวา เทคโนโลยีเกษตรกรรม การทำยาฆ่าแมลง การทำสวนยาง และการปลูกส้ม คิดเป็นร้อยละ 0.77 เท่ากัน การปลูกมังคุด การปลูกไผ่ การปลูกพืชหมุนเวียน การปลูกพืชออร์แกนิก การปลูกเงาะ การปลูกผักกาดขาว การปลูกไม้เลื้อย การปลูกอโวคาโด การเลี้ยงปลาตู้ การปลูกข้าวโพด การเลี้ยงหมูหลุม การเลี้ยงไก่ การปลูกมะเขือ การปลูกพริก การปลูกต้นไม้อิง การทำคอนโดฝึก การผสมปุ๋ย การดูแลพืชไร่ การปลูกต้นกล้วย การปลูกสตรอว์เบอร์รี การดูแลต้นไม้ การปลูกดอกไม้นอกฤดู การทำสวนมะม่วง การเลี้ยงไส้เดือน การเลี้ยงเบ็ด การทำปุ๋ยเคมี การปลูกผักไร้ดิน การปลูกพืชพันธุ์ไม้หายาก การเลี้ยงกบ การทำฟาร์ม การเพาะชำ การประมง การเลี้ยงปลากด การเลี้ยงปลาสวยงาม การเลี้ยงโคขุน การเลี้ยงแพะ และเกษตรอินทรีย์ คิดเป็นร้อยละ 0.39 เท่ากัน ตามลำดับ

ด้านช่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาช่างไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 21.71 รองลงมา คือ ช่างยนต์ คิดเป็นร้อยละ 16.00 ช่างเชื่อม คิดเป็นร้อยละ 10.86 ช่างคอมพิวเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 7.43 ช่างซ่อมรถยนต์ คิดเป็นร้อยละ 5.14 ช่างก่อสร้าง ช่างกล และช่างไม้ คิดเป็นร้อยละ 4.00 เท่ากัน ช่างเย็บผ้า ช่างปูน และการประกอบรถยนต์ คิดเป็นร้อยละ 3.43 เท่ากัน ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า ในครัวเรือน และช่างซ่อมมอเตอร์ไซด์ คิดเป็นร้อยละ 2.86 เท่ากัน ช่างทาสี คิดเป็นร้อยละ 2.29 ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเครื่องปรับอากาศ คิดเป็นร้อยละ 1.71 เท่ากัน ช่างซ่อมมือถือ ช่างประดิษฐ์ และช่างประปา คิดเป็นร้อยละ 1.14 เท่ากัน ช่างกระจกอลูมิเนียม และการสร้างหุ่นยนต์ คิดเป็นร้อยละ 0.57 เท่ากัน ตามลำดับ

ด้านอาชีพอิสระ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการค้าขายออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 23.71 รองลงมา คือ เสริมสวย คิดเป็นร้อยละ 19.59 การค้าขาย คิดเป็นร้อยละ 15.46 ช่างตัดผม คิดเป็นร้อยละ 7.73 ร้านอาหาร คิดเป็นร้อยละ 6.19 การทำขนม/เบเกอรี่ คิดเป็นร้อยละ 5.15 การทำเล็บ/เล็บเจล คิดเป็นร้อยละ 4.64 การเปิดร้านกาแฟ คิดเป็นร้อยละ 2.58 ร้านซักรีด คิดเป็นร้อยละ 1.55 การวางแผนการตลาด ช่างตัดต่อวิดีโอด้วยตนเอง การทำเพจ การเริ่มต้นประกอบธุรกิจขนาดเล็ก ช่างสัก มีคฤหาสน์ และช่างถ่ายภาพ คิดเป็นร้อยละ 1.03 เท่ากัน การทำกระปุกออมสิน พืชเลี้ยงเด็ก การค้าขาย สลากกินแบ่งรัฐบาล ร้านขายเสื้อผ้า ขายเครป ร้านยาตอง ช่างดนตรี การเป็น Creators การจัดดอกไม้ การเป็น YouTuber การบรรจุภัณฑ์ และการทำ YouTube คิดเป็นร้อยละ 0.52 เท่ากัน ตามลำดับ

ตาราง 4.31 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาตามอัยยาศัย

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน	- กฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน	31	14.83
	- การดูแลเด็กตามพัฒนาการสมวัย	19	9.09
	- การดูแลสุขภาพ	17	8.13
	- นิทาน/การ์ตูน	17	8.13
	- การประกอบอาชีพสำหรับเด็ก	16	7.66
	- ทักษะชีวิต	14	6.70
	- การใช้งานและข้อควรปฏิบัติการเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์	14	6.70
	- แนวทางการศึกษา	13	6.22
	- ยาเสพติด	9	4.31
	- โรคซึมเศร้า	8	3.83
	- อาหาร	7	3.35
	- ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร/คุณแม่วัยใส	5	2.39
	- เพศศึกษา	5	2.39
	- พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์	5	2.39
	- กิจกรรมส่งเสริมปัญญา/เกมฝึกสมอง	5	2.39
	- การป้องกันและข้อควรระวังสำหรับเด็กมือถือ	3	1.44
	- สิทธิมนุษยชน/ประชาธิปไตย	3	1.44
	- จิตอาสา	3	1.44
	- ส่งเสริมการอ่าน	3	1.44
	- การพึ่งพาตนเอง	2	0.96
	- กฎจราจร	2	0.96
	- การออมเงิน	1	0.48
	- สุขศึกษา	1	0.48
	- การท่องเที่ยว	1	0.48
	- การพูดไทยที่ถูกต้อง	1	0.48
	- ภาษต่างประเทศ	1	0.48
	- รัฐธรรมนูญ	1	0.48
	- เทคโนโลยีอวกาศ	1	0.48
	- การป้องกันตนเอง	1	0.48
รวม		209	100.00
เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ	- การดูแลสุขภาพ	75	35.05
	- การออกกำลังกาย	35	16.36
	- การดูแลผู้สูงอายุ	33	15.42
	- โภชนาการ	20	9.35
	- อาชีพ	9	4.21
	- การใช้ชีวิตในวัยผู้สูงอายุ/ชีวิตหลังเกษียณ	9	4.21
	- ความบันเทิง	6	2.80
	- กฎหมายสำหรับผู้สูงอายุ	4	1.87
	- การใช้สมุนไพรรักษา	4	1.87

ตาราง 4.31 (ต่อ) แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัล
ด้านการศึกษาตามอัยาศัย

ด้านการศึกษา	ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ	- การดูแลสุขภาพ	75	35.05
	- การออกกำลังกาย	35	16.36
	- การดูแลผู้สูงอายุ	33	15.42
	- โภชนาการ	20	9.35
	- อาชีพ	9	4.21
	- การใช้ชีวิตในวัยผู้สูงอายุ/ชีวิตหลังเกษียณ	9	4.21
	- ความบันเทิง	6	2.80
	- กฎหมายสำหรับผู้สูงอายุ	4	1.87
	- การใช้สมุนไพร	4	1.87
	- สุขภาพจิต	3	1.40
	- การใช้ยาอย่างถูกต้อง	3	1.40
	- การดูแลผู้ป่วยติดเตียง	2	0.93
	- วิธีชีวิตที่บ้าน	2	0.93
	- การใช้เทคโนโลยี	2	0.93
	- พ.ร.บ.ผู้สูงอายุ	2	0.93
	- การดูแลผู้ป่วยเบาหวาน	1	0.47
	- การจักรสาน	1	0.47
	- โรคอัลไซเมอร์	1	0.47
	- กายภาพบำบัด	1	0.47
	- การปรับตัวในยุคโควิด 19	1	0.47
รวม		214	100.00

จากตาราง 4.31 ผลการวิเคราะห์ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลของนักศึกษา กศน. ด้านการศึกษาตามอัยาศัย ดังนี้

เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหากฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 14.83 รองลงมา คือ การดูแลเด็กตามพัฒนาการสมวัย คิดเป็นร้อยละ 9.09 การดูแลสุขภาพ และนิทาน/การ์ตูน คิดเป็นร้อยละ 8.13 เท่ากัน การประกอบอาชีพสำหรับเยาวชน คิดเป็นร้อยละ 7.66 ทักษะชีวิต และการใช้งานและข้อควรปฏิบัติการเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ คิดเป็นร้อยละ 6.70 เท่ากัน แนวทางการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.22 ยาเสพติด คิดเป็นร้อยละ 4.31 โรคซึมเศร้า คิดเป็นร้อยละ 3.83 อาหาร คิดเป็นร้อยละ 3.35 ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร/คุณแม่วัยใส เพศศึกษา พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และกิจกรรมส่งเสริมปัญญา/เกมฝึกสมอง คิดเป็นร้อยละ 2.39 เท่ากัน การป้องกันและข้อควรระวังสำหรับเด็กมือถือ ลิขธิมนุชยชน/ประชาธิปไตย จิตอาสา และส่งเสริมการอ่าน คิดเป็นร้อยละ 1.44 เท่ากัน การพึ่งพาตนเอง และกฎจราจร คิดเป็นร้อยละ 0.96 เท่ากัน การออมเงิน สุขศึกษา การท่องเที่ยว การพูดไทยที่ถูกต้อง ภาษาต่างประเทศ รัฐธรรมนูญ เทคโนโลยีอวกาศ การป้องกันตนเอง คิดเป็นร้อยละ 0.48 เท่ากัน ตามลำดับ

เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาการดูแลสุขภาพ คิดเป็นร้อยละ 35.05 รองลงมา คือ การออกกำลังกาย คิดเป็นร้อยละ 16.36 การดูแลผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 15.42 โภชนาการ คิดเป็นร้อยละ 9.35 อาชีพ และการใช้ชีวิตในวัยผู้สูงอายุ/ชีวิตหลังเกษียณ คิดเป็นร้อยละ 4.21 เท่ากัน ความบันเทิง คิดเป็นร้อยละ 2.80 กฎหมายสำหรับผู้สูงอายุ และการใช้สมุนไพร คิดเป็นร้อยละ 1.87 เท่ากัน สุขภาพจิต และการใช้อย่างถูกต้อง คิดเป็นร้อยละ 1.40 เท่ากัน การดูแลผู้ป่วยติดเตียง วิธีชีวิตพื้นบ้าน การใช้เทคโนโลยี และพ.ร.บ.ผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 0.93 เท่ากัน การดูแลผู้ป่วยเบาหวาน การจัดการสวน โรคอัลไซเมอร์ กายภาพบำบัด และการปรับตัวในยุคโควิด 19 คิดเป็นร้อยละ 0.47 เท่ากัน ตามลำดับ

ตาราง 4.32 แสดงความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยี ดิจิทัล ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(N = 372)

ความต้องการด้านเนื้อหา	จำนวน	ร้อยละ
☐ ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3	148	39.80
☐ สถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว	213	57.30
☐ ภาษาอังกฤษ	165	44.40
☐ การเมืองการปกครอง	72	19.40
☐ วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม	179	48.10
☐ การศึกษา	117	31.50
☐ การประกอบอาชีพ	158	42.50

จากตาราง 4.32 ผลการวิเคราะห์ความต้องการเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยี ดิจิทัลของนักศึกษา กศน. ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ต้องการเนื้อหาสถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว คิดเป็นร้อยละ 57.70 รองลงมา คือ วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม คิดเป็นร้อยละ 48.90 ภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 44.20 การประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 42.60 ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3 คิดเป็นร้อยละ 40.40 การศึกษา คิดเป็นร้อยละ 31.90 และการเมืองการปกครอง คิดเป็นร้อยละ 19.80 ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

วิธีการเก็บข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์การหาแนวทางการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. เป็นตัวแทนของแต่ละภาค รวมทั้งหมด 5 ภาค

4.4 ผลการวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

การวิเคราะห์แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามจากครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. เป็นตัวแทนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคตะวันออก และภาคกลาง รวมทั้งหมด 5 ภาค โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน.

4.4.1 ครู กศน.ตำบล

การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครู กศน.ตำบล

ตาราง 4.33 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

(N = 77)		
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารตลอดจนช่องทางการเข้าถึงสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้นและต่อเนื่อง	17	22.08
2. ประชาสัมพันธ์สื่อในหลากหลายช่องทาง เช่น YouTube FreeTV เป็นต้น	12	15.58
3. ควรออกมาติดตามงานและแนะนำสื่อเป็นประจำ	7	9.09
4. ควรฝึกอบรมครูและบุคลากรในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	7	9.09
5. ควรพัฒนาสื่อทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย	5	6.49
6. ควรพัฒนาสื่อให้มีความหลากหลาย เน้นการพัฒนาอาชีพและผู้สูงอายุ	4	5.19
7. ควรสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับตำบล	3	3.90
8. ควรนำเสนอสื่อในรูปแบบคลิปวิดีโอที่มีความกระชับและเข้าใจง่าย โดยอาจนำเสนอผ่าน TikTok	3	3.90
9. ควรแนบเอกสารประกอบการเรียนในแต่ละวิชาให้สามารถดาวน์โหลดได้	2	2.60
10. พัฒนาสื่อให้เป็นระบบออนไลน์	2	2.60
11. มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มาก	2	2.60
12. ควรนำเสนอรายการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบประหยัด การเป็นผู้นำ เช่น การดูแลบุคลิกภาพ พืชกร เป็นต้น	2	2.60
13. ควรเพิ่มช่องทางการเรียนการสอน โดยทำบทเรียนเป็นเรื่องๆ และนำลง YouTube	1	1.30
14. ควรมีการนำเสนอรายการผ่านระบบ QR Code	1	1.30
15. พัฒนาช่องทางการสืบค้นข้อมูลให้ง่ายขึ้น โดยการจัดให้เป็นหมวดหมู่	1	1.30

ตาราง 4.33 (ต่อ) แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

(N = 77)

ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
16. ควรมีรายการให้ครอบคลุมเนื้อหาทุกช่วงวัย	1	1.30
17. ควรมีการประเมินการใช้สื่อในแต่ละรายการ	1	1.30
18. ควรผลิตรายการเหมือนการเล่าข่าวตอนเช้า เสนอเนื้อหาที่เป็นสิ่งรอบตัวของผู้รับบริการ	1	1.30
19. นำเสนอผ่านการ Live สด ผ่านสื่อออนไลน์ มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้	1	1.30
20. ควรพัฒนาการเข้าถึงสื่อให้ง่ายในทุกช่องทาง	1	1.30
21. ควรพัฒนาสื่อที่น่าสนใจ มีความน่าตื่นเต้น เนื้อหากระชับ	1	1.30
22. ควรพัฒนารูปแบบรายการ พิธีกร ผู้ดำเนินรายการ สร้างจุดสนใจ เพื่อให้เกิดแรงดึงดูดในการรับชมรายการ	1	1.30
23. ควรพัฒนาการออกอากาศแบบ FreeTV	1	1.30

จากตาราง 4.33 ผลการวิเคราะห์ประเด็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาของครู กศน.อำเภอบางปะอิน พบว่า ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารตลอดจนช่องทางการเข้าถึงสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้นและต่อเนื่อง คิดเป็นร้อยละ 22.08 รองลงมา คือ ประชาสัมพันธ์สื่อในหลากหลายช่องทาง เช่น YouTube FreeTV เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 15.58 ควรออกมิตตามงานและแนะนำสื่อเป็นประจำ และควรฝึกอบรมครูและบุคลากรในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 9.09 เท่ากัน ควรพัฒนาสื่อทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย คิดเป็นร้อยละ 6.49 ควรพัฒนาสื่อให้มีความหลากหลาย เน้นการพัฒนาอาชีพและผู้สูงอายุ คิดเป็นร้อยละ 5.19 เท่ากัน ควรสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับตำบล และควรนำเสนอสื่อในรูปแบบคลิปวิดีโอที่มีความกระชับและเข้าใจง่าย โดยอาจนำเสนอผ่าน TikTok คิดเป็นร้อยละ 3.90 เท่ากัน ควรแนบเอกสารประกอบการเรียนในแต่ละวิชาให้สามารถดาวน์โหลดได้ พัฒนาสื่อให้เป็นระบบออนไลน์ มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มาก และควรนำเสนอรายการเกี่ยวกับการท่องเที่ยวแบบประหยัด การเป็นผู้นำ เช่น การดูแลบุคลากร พิธีกร เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 2.60 เท่ากัน ควรเพิ่มช่องทางการเรียนการสอน โดยทำบทเรียนเป็นเรื่องๆ และนำลง YouTube ควรมีการนำเสนอรายการผ่านระบบ QR Code พัฒนาช่องทางการสืบค้นข้อมูลให้ง่ายขึ้น โดยการจัดให้เป็นหมวดหมู่ ควรมีรายการให้ครอบคลุมเนื้อหาทุกช่วงวัย ควรมีการประเมินการใช้สื่อในแต่ละรายการ ควรผลิตรายการเหมือนการเล่าข่าวตอนเช้า เสนอเนื้อหาที่เป็นสิ่งรอบตัวของผู้รับบริการ นำเสนอผ่านการ Live สด ผ่านสื่อออนไลน์ มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ ควรพัฒนาการเข้าถึงสื่อให้ง่ายในทุกช่องทาง ควรพัฒนาสื่อที่น่าสนใจ มีความน่าตื่นเต้น เนื้อหากระชับ ควรพัฒนารูปแบบรายการ พิธีกร ผู้ดำเนินรายการ สร้างจุดสนใจ เพื่อให้เกิดแรงดึงดูดในการรับชมรายการ และควรพัฒนาการออกอากาศแบบ FreeTV คิดเป็นร้อยละ 1.30 เท่ากัน ตามลำดับ

4.4.2 นักศึกษา กศน.

การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของนักศึกษา กศน.

ตาราง 4.34 แสดงประเด็นข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

(N = 54)		
ประเด็น	จำนวน	ร้อยละ
1. ควรประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง	8	14.81
2. ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง (สื่อที่มีประโยชน์อยู่แล้ว)	7	12.96
3. ควรจัดทำสื่อที่มีความหลากหลาย เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับคนทั่วไป การทำงานต่างประเทศ การศึกษาสายช่างกลที่มีเนื้อหาชัดเจน ด้านภาษาให้มีความหลากหลาย เนื้อหาด้านอาชีพ การ Live สด เป็นต้น	7	12.96
4. ต้องการเนื้อหาที่กระชับ เข้าใจง่าย และดึงดูดความน่าสนใจ	6	11.11
5. จัดสรรอุปกรณ์การให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ส่วนภูมิภาค	4	7.41
6. ควรออกมาประชาสัมพันธ์ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง	4	7.41
7. ประชาสัมพันธ์ผ่านการพบกลุ่มนักศึกษา กศน. วันปฐมนิเทศ	4	7.41
8. พัฒนาสื่อตามความต้องการของผู้รับบริการ	3	5.56
9. เป็นสื่อที่ดีมาก ทำความเข้าใจได้ง่าย	3	5.56
10. เป็นสื่อที่ดีอยู่แล้ว สามารถเข้าถึงเนื้อหาสาระสำคัญได้ และเข้าถึงได้ง่าย	2	3.70
11. ต้องการให้วิทยากรพูดเสียงดังฟังชัด และดึงดูดความสนใจ	1	1.85
12. ต้องการให้มีความบันเทิงมากขึ้น	1	1.85
13. ควรปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอที่เป็นกันเองไม่น่าวิชาการมาก เพื่อดึงดูดความสนใจ	1	1.85
14. การประชาสัมพันธ์โดยการออกมาแนะนำสื่อตามพื้นที่ กศน.อำเภอ เป็นการนำเสนอที่ดีมาก ได้รับความรู้มากขึ้น	1	1.85
15. ควรนำวิทยากรที่เป็นคนดังมาจัดรายการ เช่น ดาราเกาหลี เป็นต้น	1	1.85
16. ภาพไม่ค่อยชัด	1	1.85

จากตาราง 4.34 ผลการวิเคราะห์ประเด็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาของนักเรียน กศน. พบว่า ควรประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง คิดเป็นร้อยละ 14.81 รองลงมา คือ ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง (สื่อที่มีประโยชน์อยู่แล้ว) และควรจัดทำสื่อที่มีความหลากหลาย เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับคนทั่วไป การทำงานต่างประเทศ การศึกษาสายช่างกลที่มีเนื้อหาชัดเจน ด้านภาษาให้มีความหลากหลาย เนื้อหาด้านอาชีพ การ Live สด เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 12.96 เท่ากัน ต้องการเนื้อหาที่กระชับ เข้าใจง่าย และดึงดูดความน่าสนใจ คิดเป็นร้อยละ 11.11 จัดสรรอุปกรณ์การให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ส่วนภูมิภาค ควรออกมาประชาสัมพันธ์ในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง และประชาสัมพันธ์ผ่านการพบกลุ่มนักศึกษา กศน. วันปฐมนิเทศ คิดเป็นร้อยละ 7.41 เท่ากัน พัฒนาสื่อตามความต้องการของผู้รับบริการ และเป็นสื่อที่ดีมาก ทำความเข้าใจได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 5.56 เท่ากัน เป็นสื่อที่ดีอยู่แล้ว สามารถเข้าถึงเนื้อหาสาระสำคัญได้ และเข้าถึงได้ง่าย คิดเป็นร้อยละ 3.70 ต้องการให้วิทยากรพูดเสียงดังฟังชัด และดึงดูดความสนใจ ต้องการให้มีความบันเทิงมากขึ้น ควรปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอที่เป็นกันเองไม่น่าวิชาการมาก เพื่อดึงดูดความสนใจ

การประชาสัมพันธ์โดยการออกมาแนะนำสื่อตามพื้นที่ กศน.อำเภอ เป็นการนำเสนอที่ดีมาก ได้รับความรู้มากขึ้น ควรนำวิทยากรที่เป็นคนดังมาจัดรายการ เช่น ดาราเกาหลี เป็นต้น และภาพไม่ค่อยชัด คิดเป็นร้อยละ 1.85 เท่ากัน ตามลำดับ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2564 โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทย์เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา 2) เพื่อสอบถามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา 3) เพื่อสอบถามความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ 4) เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา โดยใช้วิธีการวิจัยข้อมูลเชิงปริมาณ มีสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

ครู กศน.ตำบล ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 198 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 77.27) เพศชาย (ร้อยละ 22.73) โดยส่วนใหญ่ปฏิบัติหน้าที่เป็นครู กศน.ตำบล (ร้อยละ 92.42) รองลงมา คือ ครู ศรช. (ร้อยละ 4.55) ครูอาสา (ร้อยละ 2.53) และตำแหน่งอื่น ๆ (ร้อยละ 0.50) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระยะเวลาการปฏิบัติหน้าที่ระยะเวลา 6 – 10 ปี (ร้อยละ 24.75) รองลงมา คือ ระยะเวลา 11 – 15 ปี (ร้อยละ 23.74) ระยะเวลา 1 – 5 ปี (ร้อยละ 21.72) มากกว่า 20 ปี (ร้อยละ 15.65) และระยะเวลา 16 – 20 ปี (ร้อยละ 14.14) ตามลำดับ ส่วนใหญ่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่กลุ่มตัวอย่างนิยมใช้ในการจัดการศึกษจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุด คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 67.68) รองลงมา คือ รายการโทรทัศน์ ETV (ร้อยละ 31.82) และรายการวิทยุศึกษา (ร้อยละ 0.50) ตามลำดับ

1. ความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทย์เพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

1.1 การให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีชุดรับสัญญาณรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่ใช้งานได้ คือ ระบบ KU-BAND (ร้อยละ 66.17) รองลงมาคือ ไม่มีชุดรับสัญญาณรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่ใช้งานได้ (ร้อยละ 33.83) โดยส่วนใหญ่มีการให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่ รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน (ร้อยละ 89.80) รองลงมา คือ รับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC/คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (ร้อยละ 71.21) รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม (ร้อยละ 35.35) และรับชมทางเคเบิลทีวีส่วนท้องถิ่น (ร้อยละ 5.56) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ทราบว่าสามารถดาวน์โหลดตารางออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv (ร้อยละ 90.40) และทราบว่าสามารถรับชมรายการ ETV ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้ คิดเป็นร้อยละ 98.48 ส่วนใหญ่มีเนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ ได้แก่ รายการ ดิวงษ์เดิมเดิมความรู้ (ร้อยละ 65.15) รองลงมา คือ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ (ร้อยละ 53.54)

รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ และรายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (ร้อยละ 34.85 เท่ากัน) รายการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร้อยละ 29.80) และรายการอาชีวะ (ร้อยละ 13.13) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 50.00) รองลงมา คือ เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 37.88) เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 3 ครั้ง (ร้อยละ 11.62) และเปิดให้รับชมทุกวัน (ร้อยละ 0.50) ตามลำดับ ผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาส่วนใหญ่ ได้แก่ นักศึกษา กศน. (ร้อยละ 96.97) รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร้อยละ 62.63) ประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 23.74) นักเรียนในระบบ (ร้อยละ 6.06) เด็กและเยาวชน (ร้อยละ 5.56) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์ มีผู้รับบริการ จำนวน 1 – 20 คน (ร้อยละ 69.70) รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน (ร้อยละ 23.23) คิดเป็นร้อยละ 69.70 รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน คิดเป็นร้อยละ 23.23 ไม่ได้รับชม คิดเป็นร้อยละ 5.05 จำนวน 41 – 60 คนและจำนวน 61 – 80 คน (ร้อยละ 1.01 เท่ากัน) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหา ไม่เสถียร และค่อนข้างช้า (ร้อยละ 49.49) รองลงมา คือ อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสียและชำรุด เก่า ไม่ทันสมัย (ร้อยละ 32.83) เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับพบกลุ่มนักศึกษา (ร้อยละ 28.28) และโทรทัศน์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียน การสอนกลุ่มใหญ่ (ร้อยละ 25.25) ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.67) ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 0.84) หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.61) และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.67) รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.65) ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ ($\bar{X} = 4.17$, S.D. = 0.59) วิธีการนำเสนอรายการ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.58) รูปแบบรายการ ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.70) ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.70) และระยะเวลาของรายการ (นาที) ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.66) ตามลำดับ

1.2 การให้บริการและการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษาที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (ร้อยละ 69.70) รองลงมาคือ เคยรับฟังทางอินเทอร์เน็ต www.mceradiothai.net (ร้อยละ 18.69) รับฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียมช่อง R32 (ร้อยละ 7.57) และรับฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz (ร้อยละ 4.04) ตามลำดับ โดยมีการนำรายการวิทยุศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ (ร้อยละ 20.20) มีการนำรายการวิทยุศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (ร้อยละ 17.68) มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุศึกษาต่อสัปดาห์ 1 – 2 ครั้ง (ร้อยละ 19.70) รองลงมา คือ 5 – 6 ครั้ง (ร้อยละ 4.04) และ 3 – 4 ครั้ง (ร้อยละ 3.53) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไป ผ่านทางช่องทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน (ร้อยละ 44.95) รองลงมา คือ เครื่องรับวิทยุ (ร้อยละ 27.78) และเครื่องคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 19.70) ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุเลย (ร้อยละ 7.57) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไป ในรูปแบบรับฟังรายการสด (ร้อยละ 46.97) และรับฟังรายการย้อนหลัง (ร้อยละ 45.96) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือ ในการส่งเสริมการศึกษา

เพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ (ร้อยละ 33.84) รองลงมา คือ ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง (ร้อยละ 23.74) ไม่มีเครื่องรับวิทยุ (ร้อยละ 23.23) ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ (ร้อยละ 21.72) และ รับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ (ร้อยละ 11.11) ตามลำดับ

1.3 การให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 94.44) และไม่มีให้บริการ (ร้อยละ 5.56) ส่วนใหญ่มีประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ ได้แก่ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 60.10) รองลงมาคือ สื่อ VCD/DVD (ร้อยละ 47.47) สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ร้อยละ 33.84) และสื่อวิทยุเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 4.55) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ นักศึกษา กศน. (ร้อยละ 96.46) รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร้อยละ 49.49) ประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 41.41) เด็กและเยาวชน (ร้อยละ 14.14) และนักเรียนในระบบ (ร้อยละ 10.10) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 – 20 คน (ร้อยละ 81.31) รองลงมา คือ ไม่มีผู้รับบริการ (ร้อยละ 11.11) และจำนวน 21 – 40 คน (ร้อยละ 7.58) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คือ นักศึกษาประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ (ร้อยละ 44.44) รองลงมา คือ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ขาดรู้ ไม่ทันสมัย (ร้อยละ 42.93) สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยไม่เพียงพอ (ร้อยละ 32.83) และไม่มีเนื้อหาสาระวิชาอาเซียนในการเรียนการสอนบางเทอม (ร้อยละ 29.80) ตามลำดับ

ความพึงพอใจต่อรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.62) ก่อนรับชมรายการอาเซียน ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 0.85) หลังรับชมรายการอาเซียน ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.62) และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรกคือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.80) รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.71) วิธีการนำเสนอรายการ ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.71) ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.67) รูปแบบรายการ ($\bar{X} = 3.95$, S.D. = 0.72) ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.67) และระยะเวลายาวของรายการ (นาที) ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.80) เท่ากัน ตามลำดับ

1.4 การให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีความพร้อมด้านโครงข่ายการให้บริการสื่อดิจิทัล โดยมีการติดตั้งโครงข่ายอินเทอร์เน็ต WIFI ความเร็วสูง (ร้อยละ 99.44) ส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คือ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการไม่เพียงพอ (ร้อยละ 42.42) รองลงมา คือ ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ (ร้อยละ 38.89) มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการอย่างเพียงพอ (ร้อยละ 18.69) ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ใช้สื่อดิจิทัลโดยการศึกษาจากโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตของตนเอง (ร้อยละ 75.25) รองลงมา คือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู (ร้อยละ 15.15) ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล (ร้อยละ 9.60) ตามลำดับ กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ (ร้อยละ 83.84) รองลงมา คือ ศึกษาบทเรียน Online (ร้อยละ 75.76) ดูหนังฟังเพลง เล่นเกม (ร้อยละ 69.19) ติดต่อสังคม Online (ร้อยละ 54.55) ศึกษาแนวทางเพื่อประกอบอาชีพ (ร้อยละ 43.43) และอื่น ๆ เช่น ส่งการบ้าน (ร้อยละ 2.53) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัล ได้แก่

นักศึกษา กศน. (ร้อยละ 99.49) รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป (ร้อยละ 77.78) ครูและบุคลากรทางการศึกษา (ร้อยละ 68.18) เด็กและเยาวชน (ร้อยละ 25.76) และนักเรียนในระบบ (ร้อยละ 16.16) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัลที่ กศน. ตำบล เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 - 20 คน (ร้อยละ 53.03) รองลงมา คือ จำนวน 21 - 40 คน (ร้อยละ 36.87) จำนวน 41 - 60 คน (ร้อยละ 5.56) จำนวนมากกว่า 100 คนขึ้นไป (ร้อยละ 4.54) ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ Line (ร้อยละ 96.97) รองลงมา คือ Facebook (ร้อยละ 92.93) Google Classroom (ร้อยละ 68.69) อื่น ๆ เช่น YouTube (ร้อยละ 15.29) และ Twitter (ร้อยละ 4.55) ตามลำดับ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ แอ่งนัดหมายนักศึกษา (ร้อยละ 91.92) รองลงมา คือ ส่งงาน/ส่งการบ้าน (ร้อยละ 83.33) เผยแพร่ข่าวสาร (ร้อยละ 79.29) การค้าขายออนไลน์ OCCC (ร้อยละ 60.10) Digital Literacy (ร้อยละ 46.46) สรุปรายเนื้อหาสั้น ๆ เผยแพร่ (ร้อยละ 40.91) ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.etvthai.tv (ร้อยละ 86.87) ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 43.44) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 28.28) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 6.06) จำนวน 6 ครั้งขึ้นไป (ร้อยละ 5.05) จำนวน 5 ครั้ง (ร้อยละ 3.03) จำนวน 4 ครั้ง (ร้อยละ 1.01) ตามลำดับ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.moeradiothai.net (ร้อยละ 17.17) ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 13.13) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 2.02) จำนวน 4 ครั้ง (ร้อยละ 1.53) และจำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 1.01) ตามลำดับ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.cet.go.th (ร้อยละ 29.29) ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 17.68) จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 8.08) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 1.52) และจำนวน 4 ครั้งขึ้นไป (ร้อยละ 2.52) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้ สื่อดิจิทัลช่อง YouTube ETV (ร้อยละ 73.23) ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube ETV สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาเฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 33.84) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 22.73) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 10.10) และจำนวน 4 ครั้งขึ้นไป (ร้อยละ 6.56) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube ETV ดิวเข้มออนไลน์เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 27.78) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 21.72) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 5.05) และจำนวน 4 ครั้งขึ้นไป (ร้อยละ 8.58) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube กศน. สื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 20.71) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 8.59) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 5.05) และจำนวน 4 ครั้งขึ้นไป (ร้อยละ 6.56) ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คือ ไม่มีคอมพิวเตอร์ให้บริการ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ (ร้อยละ 64.65) รองลงมาคือ อุปกรณ์ไม่ให้บริการไม่เพียงพอ ไม่เอื้ออำนวยในการให้บริการ และคุณภาพต่ำ (ร้อยละ 51.52) สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ค่าเช่าไม่เสถียร (ร้อยละ 43.94) และการประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง (ร้อยละ 20.71) ตามลำดับ

นักศึกษา กศน. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 372 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 64.20) เพศชาย (ร้อยละ 35.80) ส่วนใหญ่อายุ 1 - 20 ปี (ร้อยละ 53.80) รองลงมา คือ อายุ 21 - 40 ปี (ร้อยละ 38.40) อายุ 41 - 60 ปี (ร้อยละ 7.30) และอายุ 61 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 0.50) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ร้อยละ 61.56) รองลงมาคือ มัธยมศึกษาตอนต้น (ร้อยละ 35.75) และประถมศึกษา (ร้อยละ 2.69) ตามลำดับ ส่วนใหญ่

สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่กลุ่มตัวอย่างนิยมใช้ในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุด คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (สื่อออนไลน์) (ร้อยละ 87.90) รองลงมา คือ รายการโทรทัศน์ ETV (ร้อยละ 11.60) และรายการวิทยุศึกษา (ร้อยละ 0.50) ตามลำดับ

1. ความพร้อมในการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ในรูปแบบโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) วิทยุเพื่อการศึกษา สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

1.1 การให้บริการและการใช้สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ มีการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV (ร้อยละ 68.50) ไม่ใช้บริการ (ร้อยละ 31.50) ส่วนใหญ่ทราบว่าสามารถดาวน์โหลดตารางออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv (ร้อยละ 76.90) ส่วนใหญ่ทราบว่าสามารถรับชมรายการ ETV ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้ (ร้อยละ 86.80) ส่วนใหญ่เนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ ได้แก่ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ (ร้อยละ 48.70) รองลงมา คือ รายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย (ร้อยละ 45.20) รายการตัวเข้มเต็มเต็มความรู้ (ร้อยละ 42.20) รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ คิดเป็นร้อยละ 40.90 และรายการอาเซียน (ร้อยละ 12.10) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการเปิดรับชมรายการ ETV สัปดาห์ละ 1 ครั้ง (ร้อยละ 59.90) รองลงมา คือ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง (ร้อยละ 24.50) สัปดาห์ละ 3 ครั้ง (ร้อยละ 12.10) และเปิดรับชมทุกวัน (ร้อยละ 3.50) ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.01$, S.D. = 0.74) ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = 1.03) หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.74) และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ ($\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.71) รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.68) ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ ($\bar{x} = 4.15$, S.D. = 0.71) วิธีการนำเสนอรายการ ($\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.67) รูปแบบรายการ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.68) ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.71) และระยะเวลาของรายการ (นาที) ($\bar{x} = 3.94$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

1.2 การให้บริการและการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษาที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (ร้อยละ 65.05) รองลงมาคือ เคยรับฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net (ร้อยละ 26.08) ฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz (ร้อยละ 5.11) และฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32 (ร้อยละ 3.76) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ประเภทของรายการที่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษา คือ ความรู้ทั่วไป (ร้อยละ 27.20) รองลงมา คือ อาชีพ (ร้อยละ 15.10) สารบันเทิง (ร้อยละ 9.70) และภาษา (ร้อยละ 5.10) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษาเพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ (ร้อยละ 39.50) รองลงมา คือ ไม่มีเครื่องรับวิทยุ (ร้อยละ 24.70) ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ (ร้อยละ 17.70) ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง (ร้อยละ 15.90) และรับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ (ร้อยละ 12.40) ตามลำดับ

1.3 การให้บริการและการใช้สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (ร้อยละ 71.20) ไม่ใช้บริการ (ร้อยละ 28.80) ส่วนใหญ่ประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 69.60) รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ร้อยละ 37.90) สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD (ร้อยละ 23.10) และวิทยุเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 8.30) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ปัญหาที่พบในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คือ สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยและไม่เพียงพอ (ร้อยละ 54.00) รองลงมา คือ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ขำรุ่ด ไม่ทันสมัย (ร้อยละ 39.80) ตามลำดับ

ความพึงพอใจในการรับชมรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.95$, S.D. = 0.75) ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x} = 3.39$, S.D. = 0.96) หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.96$, S.D. = 0.72) และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ ($\bar{x} = 4.12$, S.D. = 0.72) รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ($\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.74) วิธีการนำเสนอรายการ ($\bar{x} = 4.08$, S.D. = 0.72) ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ ($\bar{x} = 4.06$, S.D. = 0.72) รูปแบบรายการ ($\bar{x} = 4.02$, S.D. = 0.74) ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ ($\bar{x} = 3.91$, S.D. = 0.74) และระยะเวลาของรายการ (นาที) ($\bar{x} = 3.89$, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

1.4 การให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ใช้สื่อดิจิทัล โดยการศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ตของตนเอง (ร้อยละ 80.90) รองลงมา คือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล จัดไว้ให้ (ร้อยละ 13.20) และศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู กศน.ตำบล (ร้อยละ 5.90) ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ (ร้อยละ 82.00) รองลงมา คือ ศึกษาบทเรียน Online (ร้อยละ 59.90) ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม (ร้อยละ 59.10) ศึกษาแนวทางเพื่อการประกอบอาชีพ (ร้อยละ 49.50) ติดต่อสังคม Online (ร้อยละ 41.40) และอื่น ๆ เช่น การหารายได้ ขายสินค้า เป็นต้น (ร้อยละ 2.70) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ Line (ร้อยละ 85.50) รองลงมา คือ Facebook (ร้อยละ 84.70) Google Classroom (ร้อยละ 48.40) Twitter (ร้อยละ 12.10) อื่น ๆ เช่น Google Meet เป็นต้น (ร้อยละ 3.20) ตามลำดับ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ ส่งงาน/ส่งการบ้าน (ร้อยละ 81.50) รองลงมา คือ แจ้งนัดหมายนักศึกษา (ร้อยละ 78.00) การค้าขายออนไลน์ OCCC (ร้อยละ 32.50) และ Digital Literacy (ร้อยละ 17.20) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.etvthai.tv (ร้อยละ 62.10) ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 44.40) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 12.10) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 5.10) จำนวน 4 ครั้ง และจำนวน 5 ครั้ง (ร้อยละ 0.30 เท่ากัน) ตามลำดับ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.moeradiothai.net (ร้อยละ 18.10) ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 16.90) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 1.10) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 0.50) และจำนวน 6 ครั้ง (ร้อยละ 0.30) ตามลำดับ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.cet.go.th (ร้อยละ 26.60) ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 19.40) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 5.10) จำนวน 4 ครั้ง (ร้อยละ 1.10) จำนวน 3 ครั้ง

(ร้อยละ 0.80) และจำนวน 10 ครั้ง (ร้อยละ 0.50) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาช่องทาง YouTube ของ ETV (ร้อยละ 73.10) ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง ETV สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาเฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 37.90) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 9.40) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 1.90) จำนวน 5 ครั้ง (ร้อยละ 0.50) และจำนวน 6 ครั้ง (ร้อยละ 0.30) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง ETV ดิจิทัลออนไลน์เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 25.81) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 8.06) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 1.34) จำนวน 4 ครั้ง จำนวน 5 ครั้ง และจำนวน 7 ครั้ง (ร้อยละ 0.27 เท่ากัน) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง กศน. สื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง (ร้อยละ 22.58) รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง (ร้อยละ 5.38) จำนวน 3 ครั้ง (ร้อยละ 2.96) จำนวน 5 ครั้ง (ร้อยละ 1.07) จำนวน 4 ครั้ง และจำนวน 14 ครั้ง (ร้อยละ 0.27 เท่ากัน) ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีปัญหาที่พบในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้าไม่เสถียร (ร้อยละ 54.00) รองลงมา คือ นักเรียนบางคนไม่มีมือถือ Smart Phone (ร้อยละ 33.90) อุปกรณ์ไม่ให้บริการไม่เพียงพอไม่เอื้ออำนวยต่อการให้บริการ และมีคุณภาพต่ำ (ร้อยละ 32.00) อุปกรณ์ของผู้ใช้บริการมีสเปคต่ำ ไม่มีความพร้อม (ร้อยละ 23.70) การประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง (ร้อยละ 21.50) และอื่น ๆ เช่น มีค่าใช้จ่าย ไม่มีเวลาเข้าชม เป็นต้น (ร้อยละ 1.30) ตามลำดับ

2. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.1 ข้อเสนอแนะในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ครู กศน.อำเภอ ให้ข้อเสนอแนะในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์สื่อ ETV วิธีการรับชมรายการ ETV ย้อนหลัง และช่องทางการเข้าถึงสื่อ ETV ให้มากขึ้นเป็นไปอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เช่น การจัดอบรมครูในการใช้และเข้าถึงสื่อ ETV เป็นต้น (ร้อยละ 19.18) เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับเวลาที่ลงทะเบียนเรียน (ร้อยละ 9.59) ควรนำเสนอสื่อออนไลน์ควบคู่กับการออกอากาศทั่วไป (ร้อยละ 5.48) ส่งเสริมการใช้สื่อ ETV ให้มากขึ้น และพัฒนาการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์เป็นหลัก (ร้อยละ 1.37 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ เนื้อหาวิชาสายสามัญควรมีความยาวไม่เกิน 5 – 10 นาที และเนื้อหารายการดีมาก มีประโยชน์ สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนได้ดี มีการสอนเชิงสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ (ร้อยละ 8.22 เท่ากัน) วิทยากรหรือผู้ดำเนินรายการควรเพิ่มเทคนิคการสอนทำให้รายการน่าตื่นเต้นมีความน่าสนใจ กระชับ และเข้าใจง่าย (ร้อยละ 6.85) เนื้อหาวิชาสายอาชีพควรมีความยาวพอเหมาะกับเนื้อหา (ร้อยละ 5.48) ควรมีจัดการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนของรายการ ETV ควรมีเอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบงานของรายการ ETV และต้องการให้ผลิตรายการเกี่ยวกับรายวิชาสามัญ รายวิชาเลือกบังคับ ด้านเทคนิคการจำ การคิดเร็ว การทำอาชีพ และการเลี้ยงสัตว์ให้มากขึ้น (ร้อยละ 4.11 เท่ากัน) ควรผลิตรายการที่มีลักษณะการเล่นเกมโชว์ การตอบคำถามรายการชิงรางวัล เพื่อเป็นการเสริมแรงและกระตุ้นการเรียนรู้ ปรับรายการให้มีความน่าสนใจ และต้องการให้มีรายการทีวีของ กศน. โดยเฉพาะ (ร้อยละ 2.74 เท่ากัน) รูปแบบรายการสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

ควรเพิ่มรายการ ติวเข้มที่หลากหลาย และปรับปรุงรายการเป็นคลิปการสอนแต่ละวิชาให้เป็นปัจจุบันและน่าสนใจ (ร้อยละ 1.37 เท่ากัน)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรจัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน.ตำบล เช่น Smart TV เพื่อให้การใช้งานดียิ่งขึ้น (ร้อยละ 9.59) และขาดงบประมาณในการซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ (ร้อยละ 2.74)

นักศึกษา กศน. ให้ข้อเสนอแนะในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับวิธีการ ช่องทางการรับชมรายการย้อนหลังที่หลากหลายช่องทาง (ร้อยละ 6.38) นำเสนอผ่านสื่อออนไลน์ควบคู่กับสื่อปัจจุบัน เช่น แบบ Live สด ใน Facebook เป็นต้น (ร้อยละ 3.19) และควรปรับปรุงการเข้าถึงสื่อที่สามารถเข้าชมได้หลากหลายช่องทาง (ร้อยละ 2.13)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรนำเสนอเนื้อหารายการแบบสนุกสนานควบคู่ไปกับเนื้อหาสาระที่อัดแน่น แต่ไม่เป็นวิชาการมากเกินไป อาทิ วิทยากรหรือผู้ดำเนินรายการควรเพิ่มเทคนิคการสอน เพื่อให้รายการน่าตื่นต้ามั่นมีความน่าสนใจ กระชับ และเข้าใจง่าย นำวิทยากรที่เป็นคนดังและอาจารย์ที่สอนสนุกมาจัดรายการ เช่น ครูลูกกอล์ฟ เป็นต้น สอดแทรกเกมในระหว่างการเรียนการสอนไปด้วย จัดทำรายการในรูปแบบเกมโชว์ เพิ่มตัวการ์ตูนเพื่อดึงดูดความสนใจ (ร้อยละ 33.00) รูปแบบรายการ ความยาวของรายการมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว สามารถดูได้อย่างต่อเนื่อง สะดวก เข้าใจง่าย มีความน่าสนใจ ไม่น่าเบื่อ มีประโยชน์อย่างมาก สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (ร้อยละ 22.34) เนื้อหาวิชาสายอาชีพควรมีความยาวเพิ่มขึ้น และมีความกระชับ เข้าใจง่าย (ร้อยละ 9.58) ควรผลิตรายการให้มีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น เช่น การทำอาหาร กลุ่มคนพิการ แนวทางการเข้ามหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศแบบเจาะลึก เป็นต้น (ร้อยละ 6.38) เนื้อหาวิชาสามัญควรมีความยาว 5 นาที (ร้อยละ 3.19) สามารถรับชมรายการย้อนหลังได้เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหา ควรพัฒนารูปแบบการสอนวิชาสามัญให้อธิบายเข้าใจง่าย ควรพัฒนารูปแบบรายการให้มีความเหมาะสม กระชับ เข้าใจง่าย ต้องการให้ทำรายการเป็นคลิป 10 นาที และมีความน่าสนใจ และควรปรับปรุงการเปิดรายการทำให้มีความน่าสนใจ ดึงดูดสายตาмаกกว่านี้ (ร้อยละ 1.06 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ ต้องการให้ระบบภาพมีความคมชัด และสดใสขึ้น (ร้อยละ 3.19)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง (ร้อยละ 5.32)

2.2 ข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ครู กศน.ตำบล ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้รายการวิทยุศึกษา ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ประชาสัมพันธ์แนะนำการเข้าถึงสื่อและการเข้าใช้วิทยุศึกษาที่หลากหลายช่องทางให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป เช่น ผ่านสื่อออนไลน์ Facebook ผ่านมือถือ Smart Phone ส่ง Link รายการที่น่าสนใจให้กลุ่มเป้าหมาย ขอความร่วมมือกับผู้นำหมู่บ้านเปิดเสียงตามสายรายการวิทยุศึกษา ในช่วงเช้าหรือเย็น เป็นต้น (ร้อยละ 77.76) ควรจัดรายการวิทยุแบบ Facebook Live และแบบ Live สด (ร้อยละ 8.34) ควรพัฒนาวิทยุศึกษาให้เป็นแบบ Application (ร้อยละ 5.56)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรมีการเปิดเพลงคั่นรายการ (ร้อยละ 2.78)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ สนับสนุนอุปกรณ์ในการศึกษา และควรมีการขยายคลื่นความถี่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ (ร้อยละ 2.78 เท่ากัน)

นักศึกษา กศน. ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการใช้รายการวิทยุศึกษา ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรประชาสัมพันธ์ช่องทางการรับฟังออนไลน์ให้มากขึ้น และพัฒนารูปแบบให้มีความทันสมัย (ร้อยละ 33.33 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ การจัดรายการวิทยุศึกษาทำให้เข้าใจเนื้อหามากขึ้น (ร้อยละ 11.11)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ สนับสนุนอุปกรณ์ในการรับฟัง (ร้อยละ 22.23)

2.3 ข้อเสนอแนะแนวทางในการให้บริการและใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ครู กศน. ตำบล ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรทำสื่ออาเซียนให้มีหลากหลายรูปแบบ ทันสมัย และมีรูปแบบน่าสนใจ (ร้อยละ 44.44) ควรประชาสัมพันธ์สื่ออาเซียนและช่องทางการเข้าถึงที่หลากหลายช่องทาง เช่น สื่อออนไลน์ จัดส่งสื่ออาเซียนให้ กศน.ตำบล เป็นต้น (ร้อยละ 26.67) จัดสื่อให้เป็นหมวดหมู่ นำเสนอผ่านรูปแบบ QR Code (ร้อยละ 11.12) และนำสื่ออาเซียนมาใช้ประกอบหรือสอดแทรกในการเรียนการสอน (ร้อยละ 6.67)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรนำเสนอรายการเกี่ยวกับกลุ่มประเทศอาเซียน ด้านการทำอาหารของประเทศกลุ่มอาเซียน (ร้อยละ 4.44) ควรมีการพัฒนาารูปแบบรายการสื่ออาเซียนให้มีความแตกต่าง และควรทำเป็นคลิปสั้นๆ ใส่เนื้อเพลงที่ทันสมัยเหมาะกับวัยรุ่น (ร้อยละ 2.22 เท่ากัน)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ จัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน. ตำบล (ร้อยละ 2.22)

นักศึกษา กศน. ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรพัฒนาเป็นรูปแบบสื่อเสียง รูปแบบ Application และควรมีภาษามือประกอบในแต่ละรายการ (ร้อยละ 2.56 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรจัดทำเนื้อหาภาษาที่มีความหลากหลาย เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี อินโดนีเซีย เป็นต้น (ร้อยละ 35.90) ควรจัดทำเนื้อหาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้มีความหลากหลาย (ร้อยละ 23.09) ควรนำเสนอรายการรูปแบบการท่องเที่ยว เห็นภาพบรรยากาศ ภูมิประเทศนั้นๆ รูปแบบตัวการ์ตูนหรือแอนิเมชัน (ร้อยละ 15.40) ต้องการให้ทำเนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ทันสมัย (ร้อยละ 5.13) ผลิตสื่อให้มีความดึงดูดน่าสนใจมากขึ้น (ร้อยละ 5.13) และต้องการเนื้อหาที่ไม่ซับซ้อน กระชับ เข้าใจง่าย (ร้อยละ 2.56)

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ พัฒนาระบบภาพให้มีความทันสมัย (ร้อยละ 2.56)

2.4 แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

ครู กศน.ตำบล เสนอแนวทางในการพัฒนาการให้บริการและใช้บริการสื่อดิจิทัล ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ประชาสัมพันธ์การเข้าใช้และช่องทางการเข้าถึงสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น และมีช่องทางที่หลากหลาย (ร้อยละ 19.58) ควรมีการอัปเดตสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น และควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ให้กับนักศึกษา (ร้อยละ 2.17 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรจัดหมวดหมู่ให้มีความชัดเจน เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย และมีการจัดรายการที่ดี เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีประโยชน์มาก (ร้อยละ 4.35 เท่ากัน) ควรมีการพัฒนาเนื้อหาที่น่าสนใจและสื่อให้มีความทันสมัย (ร้อยละ 4.28) ต้องการให้นำเสนอสื่อเกี่ยวกับตัวเข้ม กศน. ให้มากขึ้น และต้องการให้มีแบบทดสอบออนไลน์ เพื่อเป็นการประเมินความรู้ (ร้อยละ 2.17 เท่ากัน)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรสนับสนุนงบประมาณ และจัดสรรอุปกรณ์ให้บริการให้เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพ (ร้อยละ 47.83) ควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง (ร้อยละ 10.87)

นักศึกษา กศน. เสนอแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทาง (ร้อยละ 44.24) สามารถเข้าถึงได้ง่าย และรวดเร็ว (ร้อยละ 3.85) ส่งเสริมให้ กศน.ตำบล นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน และต้องการให้สามารถดาวน์โหลดดูแบบออฟไลน์ได้ (ร้อยละ 1.92 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ต้องการให้เพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ด้านอาชีพ เป็นต้น (ร้อยละ 11.54) และพัฒนารูปแบบการนำเสนอให้มีความน่าสนใจ (ร้อยละ 1.92)

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ พัฒนาระบบภาพ ให้มีความคมชัด (ร้อยละ 5.77)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ต้องการให้เพิ่มจุดให้บริการอินเทอร์เน็ตมากขึ้น และมีสัญญาณอินเทอร์เน็ตครอบคลุมทุกแห่ง (ร้อยละ 15.38) จัดสรรอุปกรณ์ให้บริการให้เพียงพอ ทันสมัย และมีคุณภาพ (ร้อยละ 13.46)

3. ความต้องการด้านเนื้อหาเพื่อใช้ในการผลิตและเผยแพร่เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ

ครู กศน.ตำบล

1) ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 28.00) รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 27.20) วิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 19.60) วิชาภาษาไทย (ร้อยละ 14.40) วิชาเลือกบังคับ (ร้อยละ 8.80) วิชาอื่นๆ (ร้อยละ 2.00) ตามลำดับ แบ่งรายละเอียดแต่ละวิชา ดังนี้

วิชาภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการสนทนาทักทาย/ การสื่อสารในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 42.86) รองลงมา คือ หลักการอ่าน (ร้อยละ 11.43) ตัวเข้ม กศน. (ร้อยละ 10.00) การฟังการเขียน (ร้อยละ 8.57) ภาษากับการท่องเที่ยว คำศัพท์ (ร้อยละ 7.14 เท่ากัน) หลักไวยากรณ์ และการแต่งประโยค (ร้อยละ 4.29 เท่ากัน) ภาษาเพื่ออาชีพ การเขียนจดหมายสมัครงาน และการแนะนำตนเอง (ร้อยละ 1.43 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาคณิตศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านตัวเข้ม กศน. (ร้อยละ 13.24) รองลงมา คือ เศษส่วน (ร้อยละ 10.29) การคิดคำนวณ (ร้อยละ 8.82) ตรรกโกณมิติ และ สมการ (ร้อยละ 7.35 เท่ากัน) คณิตคิดเร็ว เช็ต และร้อยละ (ร้อยละ 5.88 เท่ากัน) เลขยกกำลัง โจทย์ปัญหาการคิดคำนวณ (ร้อยละ 4.41 เท่ากัน) อนุกรม แคลคูลัส การหาพื้นที่ ความน่าจะเป็น และ อัตราส่วน (ร้อยละ 2.94 เท่ากัน) จำนวนเชิงซ้อน ตรรกะ จำนวนจริง จำนวนนับ สถิติ ทศนิยม การคูณ การหารที่เข้าใจง่าย สูตรคำนวณ (ร้อยละ 1.47 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านโครงงาน วิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 22.45) รองลงมา คือ การทดลอง (ร้อยละ 14.29) ตัวเข้ม กศน. (ร้อยละ 12.24) ดาราศาสตร์ (ร้อยละ 8.16) เคมี (ร้อยละ 6.12) ปีโตรเลียม และการแสดง Science โชว์ (ร้อยละ 4.08 เท่ากัน) สัตว์โลก แรงโน้มถ่วง การเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิต พลังงาน สารละลาย เทคโนโลยีอวกาศ ฟิสิกส์ ชีวะ การทดลองด้านดาราศาสตร์ พันธุกรรม ชั้นบรรยากาศ ธาตุ แรงดัน และละเต็ม (ร้อยละ 2.04 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาภาษาไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านหลักภาษา (ร้อยละ 19.44) รองลงมา คือ ตัวเข้ม (ร้อยละ 13.89) วรรณคดี/วรรณกรรม (ร้อยละ 11.11) การพูดอ่านเขียน (ร้อยละ 8.33) ชนิดของคำ การเขียนเรียงความ ร้อยแก้วร้อยกรอง หลักการอ่าน และคำราชาศัพท์ (ร้อยละ 5.56 เท่ากัน) การสะกดคำ คำไทยแท้ อุปมาอุปไมย การเขียนหนังสือราชการ การเขียนคำพิศคำอุก หลักการเขียน และ คำควบกล้ำ (ร้อยละ 2.78 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาเลือกบังคับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการใช้พลังงานไฟฟ้า ในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 22.73) รองลงมา คือ ลูกเสือ กศน. ประวัติศาสตร์ชาติไทย การเงินเพื่อชีวิต และวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 18.18) การเรียนรู้สู่รัฐธรรมนูญ (ร้อยละ 4.55) ตามลำดับ

วิชาอื่นๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านอาชีพในการดำรงชีวิต กฎหมายที่ควรรู้ การเย็บกระเป๋าดำด้วยมือ คุณธรรม/หน้าที่พลเมือง และคลิปสอนอาชีพแบบง่ายอุปกรณ์น้อย (ร้อยละ 20.00 เท่ากัน)

2) ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านเกษตรกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านโคกหนองนาโมเดล (ร้อยละ 9.87) รองลงมา คือ เกษตรปลอดภัย (ร้อยละ 5.92) เกษตรอินทรีย์ และการปลูกข้าว (ร้อยละ 4.61) การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การเลี้ยงปูนา และเกษตรทฤษฎีใหม่ (ร้อยละ 3.29 เท่ากัน) การบำรุงรักษาดิน การทำปุ๋ยหมักชีวภาพ และการขยายพันธุ์พืช (ร้อยละ 2.63 เท่ากัน) การปลูกผักหวาน การปลูกพืชประดับเศรษฐกิจ การเลี้ยงโคเพื่อการค้า การใช้เทคโนโลยีทางการเกษตร การปลูกผักสวนครัว การเลี้ยงหอยขม เทคนิคการทำไร่หมุนสำหรับหลัง การปราบศัตรูพืช และการเลี้ยงไก่/ไก่ชน (ร้อยละ 1.97 เท่ากัน) การปลูกอ้อย การปลูกพืชใช้น้ำน้อย การปลูกไผ่/ไผ่หวาน การปลูกผักออร์แกนิก การเพาะเห็ดฟาง การเลี้ยงปลา การบริหารจัดการน้ำ การปลูกทุเรียน การปลูกพืชสมุนไพร การปลูกกระชายขาว การเพาะเห็ดหอม และการเพาะเห็ดโคน (ร้อยละ 1.32 เท่ากัน) การปลูกดอกเบญจมาศ การบริหารจัดการ/การทำบัญชี ครัวเรือน การถนอมอาหาร การปลูกบอนไซมะพร้าว การแปรรูปอ้อย การปลูกผักกาดขาว การขยายพันธุ์แพะ การเลี้ยงวัว การเลี้ยงกิ้งก่า การปลูกกล้วย การแปรรูปจิ้งหรีด การเลี้ยงแมงดา การเลี้ยงกบ การปลูกหน่อไม้ฝรั่ง การเลี้ยงปลากด การปลูกดาวเรือง การปลูกผักแบบน้ำหยด การปลูกกล้วย การปลูกผักสลัด การปลูกส้ม การทำสวนองุ่น การปลูกสตรอว์เบอร์รี การทำสวนมะปราง การทำโรงเรือน การเลี้ยงสัตว์ เศรษฐกิจ การปลูกพืชลงทุนน้อย การปลูกฟ้าทะลายโจน การปลูกไม้พุ่มอากาศ การปลูกมะนาว

การปลูกพริก การทำน้ำหมักชีวภาพ การทำปุ๋ยไส้เดือน การปลูกแคสตุส การปลูกไม้ประดับ การปลูกข้าวโพด การค้าขายสินค้าการเกษตร (ร้อยละ 0.66 เท่ากัน) ตามลำดับ

ด้านช่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านช่างไฟฟ้า (ร้อยละ 17.81) รองลงมา คือ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 15.07) ช่างซ่อมโทรศัพท์มือถือ (ร้อยละ 10.27) ช่างเชื่อม (ร้อยละ 9.59) ช่างปูน (ร้อยละ 8.22) ช่างซ่อมเครื่องปรับอากาศ (ร้อยละ 6.16) ช่างยนต์ (ร้อยละ 5.48) ช่างปูกระเบื้อง ช่างซ่อมอุปกรณ์การเกษตร ช่างซ่อมมอเตอร์ไซค์ และช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้า (ร้อยละ 3.42 เท่ากัน) ช่างซ่อมรถยนต์ (ร้อยละ 2.74) ช่างก่อสร้าง และช่างเย็บผ้า (ร้อยละ 2.15) ช่างไม้ (ร้อยละ 1.07) ช่างติดตั้งจานดาวเทียม ช่างภาพ/ถ่ายรูป ช่างซ่อมพัดลม ช่างอิเล็กทรอนิกส์ ช่างแกะสลักไม้ ช่างฝ้าเพดาน ช่างปั้น และช่างทอง (ร้อยละ 0.68 เท่ากัน) ตามลำดับ

ด้านอาชีพอิสระ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการค้าขายออนไลน์ (ร้อยละ 23.89) รองลงมา คือ เสริมสวย (ร้อยละ 16.81) ช่างตัดผม (ร้อยละ 12.39) การนวดเพื่อสุขภาพ/นวดแผนไทย (ร้อยละ 7.96) ช่างเพ้นท์เล็บ/เล็บสีเจล (ร้อยละ 7.08) การทำขนมไทย (ร้อยละ 4.42) มัคคุเทศก์ และการทำขนมต่างๆ (ร้อยละ 3.54 เท่ากัน) การทำสปา (ร้อยละ 2.65) การทอผ้าพื้นเมือง และการทำร้านกาแฟ (ร้อยละ 1.77 เท่ากัน) การทำผ้าม้า การทำเบเกอรี่ การทำหมุดทอด การสักคิ้ว 6 มิติ การเลี้ยงไข่มดแดง ศิลปะการประดิษฐ์ การยิงแอด/Advertising การแต่งบ้านแต่งสวน การค้าขาย การประดิษฐ์ของชำร่วย การเย็บปักถักร้อย การเล่นหุ่น การดูแลผู้สูงอายุ การทำอาหารจานด่วน การตัดต่อคลิปวิดีโอ และการต่อเรือในขวด (ร้อยละ 0.88 เท่ากัน) ตามลำดับ

3) ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย

เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านนิทานสำหรับเด็กและเยาวชน/นิทานสอนใจ (ร้อยละ 11.76) รองลงมา คือ เพศศึกษา ทักษะชีวิตในการเข้าสังคม การป้องกันและโทษของยาเสพติด การใช้เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ที่ปลอดภัย และการใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง (ร้อยละ 6.72 เท่ากัน) การตั้งครรภก่อนวัยอันควร/คุณแม่วัยใส (ร้อยละ 5.88) พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และกฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน (ร้อยละ 5.04 เท่ากัน) การเตรียมตัวเข้าสู่วัยรุ่น กฎหมายจราจร และเกมฝึกสมอง/การเสริมสร้างปัญญา (ร้อยละ 4.20 เท่ากัน) นันทนาการ และมารยาททางสังคมของเด็กไทย คิดเป็นร้อยละ 3.36 เท่ากัน การดูแลสุขภาพ (ร้อยละ 2.52) พฤติกรรมวัยรุ่น โภชนาการ การป้องกันตัวเบื้องต้น พัฒนาการสมวัย/พัฒนาการเด็ก (ร้อยละ 1.68 เท่ากัน) หน้าที่พลเมือง การพับกระดาษ การเรียนคอมพิวเตอร์ การพัฒนาตนเอง การวางแผนครอบครัว การลดความรุนแรงต่อเด็กและสตรี เยาวชนกับการพัฒนาประเทศ ศิลปะสำหรับเด็ก ดนตรี การป้องกันตนเองจากโควิด 19 งานฝีมือ และคติสอนใจ (ร้อยละ 0.84 เท่ากัน) ตามลำดับ

เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการดูแลสุขภาพ (ร้อยละ 44.17) รองลงมา คือ โภชนาการ (ร้อยละ 17.18) อาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ (ร้อยละ 10.43) การออกกำลังกาย (ร้อยละ 5.52) นันทนาการ (ร้อยละ 3.68) โรคเกี่ยวกับผู้สูงอายุ ธรรมะ สุขภาพจิต และการป้องกันโรคโควิด 19 (ร้อยละ 2.45 เท่ากัน) สมุนไพรในการรักษาโรคและสุขภาพ และการดูแลสุขภาพผู้วัยติดเตียง (ร้อยละ 1.84 เท่ากัน) ภาวะติดสังคม เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์สำหรับผู้สูงอายุ และการดูแลสุขภาพผู้ป่วยอัลไซเมอร์ (ร้อยละ 1.23 เท่ากัน) กิจกรรมสำหรับผู้สูงอายุ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุ และสุนทรียภาพ (ร้อยละ 0.61 เท่ากัน) ตามลำดับ

4) ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาสถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 52.02) รองลงมา คือ ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3 (ร้อยละ 43.94) วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม (ร้อยละ 42.42) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 39.39) การประกอบอาชีพ (ร้อยละ 37.37) การเมืองการปกครอง (ร้อยละ 20.20) และการศึกษา (ร้อยละ 18.69) ตามลำดับ

นักเรียน กศน.

1) ด้านการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการวิชาภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 37.33) รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ (ร้อยละ 26.22) วิชาวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 16.00) วิชาภาษาไทย (ร้อยละ 13.33) วิชาเลือกบังคับ (ร้อยละ 4.44) วิชาอื่น ๆ (ร้อยละ 2.67) ตามลำดับ แบ่งรายละเอียดแต่ละวิชา ดังนี้

วิชาภาษาอังกฤษ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการสนทนาทักทาย/การพูดสื่อสาร (ร้อยละ 51.79) รองลงมา คือ การอ่านออกเสียง (ร้อยละ 14.29) คำศัพท์ (ร้อยละ 6.55) แปลภาษา (ร้อยละ 5.36) การผสมคำ (ร้อยละ 3.57) หลักการเขียน ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน และหลักไวยากรณ์ (ร้อยละ 2.98 เท่ากัน) การฟัง และรูปแบบประโยค (ร้อยละ 1.79 เท่ากัน) การเขียนจดหมาย รูปแบบประโยค Present simple tense และการพูดสัมภาษณ์ (ร้อยละ 1.19 เท่ากัน) ภาษาในการค้าขาย ตัวเข้ม นิทานภาษาอังกฤษ และ Verb to be (ร้อยละ 0.60 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาคณิตศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านสมการ (ร้อยละ 14.41) รองลงมา คือ เศษส่วน เลขยกกำลัง และการคิดคำนวณ (ร้อยละ 11.02 เท่ากัน) การคิดเลขเร็ว (ร้อยละ 6.78) เซต การหาพื้นที่ และเรขาคณิต (ร้อยละ 4.24 เท่ากัน) ค่าพายอาร์ (π r) และอนุกรมสัมพันธ์ (ร้อยละ 3.39 เท่ากัน) อัตราส่วน ทศนิยม สูตร ตรีโกณมิติ และตรรกศาสตร์ (ร้อยละ 2.54) เท่ากัน ร้อยละ จำนวนจริง และค่านิยม (ร้อยละ 1.69 เท่ากัน) พีทาโกรัส จำนวนเฉพาะ หาร่วมมาก (ห.ร.ม) คูณร่วมน้อย (ค.ร.น) กราฟ สแควรูท แคลคูลัส ตัวเข้ม คำพิสัย สถิติ และความน่าจะเป็น (ร้อยละ 0.85 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาวิทยาศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการทดลอง (ร้อยละ 46.48) รองลงมา คือ โครงงานวิทยาศาสตร์ (ร้อยละ 8.45) เคมี (ร้อยละ 5.63) เซลล์ และดาราศาสตร์ (ร้อยละ 4.23 เท่ากัน) แรงโน้มถ่วง การเจริญเติบโตของพืช ฟิสิกส์ และชีวะ (ร้อยละ 2.82 เท่ากัน) การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศ สารเคมี สารละลาย เซลล์สืบพันธุ์ของพืช โครงสร้างอะตอม ชนิดแร่ธาตุ พลังงานทดแทน วิทยาศาสตร์สุขภาพ การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม สสารจลโลก สิ่งมีชีวิต กระบวนการสังเคราะห์แสง ไฟฟ้า สารชีวโมเลกุล และร่างกายมนุษย์ (ร้อยละ 1.41 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาภาษาไทย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการอ่านออกเสียง (ร้อยละ 15.00) รองลงมา คือ หลักภาษา (ร้อยละ 10.00) วรรณกรรม/วรรณคดี การใช้คำที่ถูกต้อง หลักการเขียน และการสะกดคำ (ร้อยละ 8.33 เท่ากัน) หลักการฟัง การเขียนเรียงความ และแต่งกลอน (ร้อยละ 6.67 เท่ากัน) ร้อยแก้ว/ร้อยกรอง (ร้อยละ 5.00) การเขียนจดหมาย/การเขียนจดหมายสมัครงาน (ร้อยละ 3.33) การคัดลายมือ สำนวนไทย ตัวเข้ม คำควบกล้ำ คำเป็น คำตาย ประเภทของคำ การเขียนเรียงความ และการเขียนรายงาน (ร้อยละ 1.67 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาเลือกบังคับ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านประวัติศาสตร์ชาติไทย (ร้อยละ 40.00) รองลงมา คือ ลูกเสือ กศน. (ร้อยละ 25.00) การใช้พลังงานไฟฟ้าในชีวิตประจำวัน (ร้อยละ 15.00) วัสดุศาสตร์ (ร้อยละ 10.00) การเงินเพื่อชีวิต และการเรียนรู้สู่เกียรติยศชาติ (ร้อยละ 5.00 เท่ากัน) ตามลำดับ

วิชาอื่นๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านกีฬา ประเพณี มารยาท การวางตัวในสังคม และมาตรฐานความรู้ (ร้อยละ 16.67 เท่ากัน) การประดิษฐ์ รักษาท้องถิ่น ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี (ร้อยละ 8.33 เท่ากัน) ตามลำดับ

2) ด้านการศึกษาอาชีพ

ด้านเกษตรกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการปลูกผัก (ร้อยละ 14.29) รองลงมาคือ การปลูกข้าว (ร้อยละ 13.51) การทำปุ๋ยอินทรีย์ (ร้อยละ 10.04) การปลูกผักปลอดสารพิษ (ร้อยละ 5.41) การทำปุ๋ยหมัก (ร้อยละ 3.47) โคกหนองนาโมเดล และเกษตรผสมผสาน (ร้อยละ 3.09 เท่ากัน) การเพาะเห็ด และการปลูกอ้อย (ร้อยละ 2.70 เท่ากัน) เศรษฐกิจพอเพียง การปลูกพืชเศรษฐกิจ และการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ (ร้อยละ 2.32 เท่ากัน) การขยายพันธุ์พืชไม้ดอก และการเลี้ยงปลานิล (ร้อยละ 1.93 เท่ากัน) การปลูกทุเรียน การทำไร่มันสำปะหลัง และการปลูกพืชสมุนไพร (ร้อยละ 1.54 เท่ากัน) การปลูกข้าวโพด การเลี้ยงปลา การปลูกถั่ว การปลูกต้นไม้ในบ้าน และการแปรรูป (ร้อยละ 1.16 เท่ากัน) การทำบอนไซ การดูแลรักษาดิน การเพาะพันธุ์/เลี้ยงบอยดมะม่วง การปลูกแตงกวา เทคโนโลยีเกษตรกรรม การทำยาฆ่าแมลง การทำสวนยาง และการปลูกส้ม (ร้อยละ 0.77 เท่ากัน) การปลูกมังคุด การปลูกไผ่ การปลูกพืชหมุนเวียน การปลูกพืชออร์แกนิก การปลูกงาดำ การปลูกผักกาดขาว การปลูกไม้เลื้อย การปลูกอโวคาโด การเลี้ยงปลาตู้ การปลูกข้าวโพด การเลี้ยงหมูหลุม การเลี้ยงไก่ การปลูกมะเขือ การปลูกพริก การปลูกต้นไม้จิว การทำคอนโดฝึก การผสมปุ๋ย การดูแลพืชไร่ การปลูกต้นกล้วย การปลูกสตรอว์เบอร์รี การดูแลต้นไม้ การปลูกดอกไม้นอกฤดู การทำสวนมะม่วง การเลี้ยงไส้เดือน การเลี้ยงเป็ด การทำปุ๋ยเคมี การปลูกผักไร้ดิน การปลูกพืชพันธุ์ไม้หายาก การเลี้ยงกบ การทำฟาร์ม การเพาะชำ การประมง การเลี้ยงปลากด การเลี้ยงปลาสวยงาม การเลี้ยงโคขุน การเลี้ยงแพะ และเกษตรอินทรีย์ (ร้อยละ 0.39 เท่ากัน) ตามลำดับ

ด้านช่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านช่างไฟฟ้า (ร้อยละ 21.71) รองลงมา คือ ช่างยนต์ (ร้อยละ 16.00) ช่างเชื่อม (ร้อยละ 10.86) ช่างคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 7.43) ช่างซ่อมรถยนต์ (ร้อยละ 5.14) ช่างก่อสร้าง ช่างกล และช่างไม้ (ร้อยละ 4.00 เท่ากัน) ช่างเย็บผ้า ช่างปูน และการประกอบรถยนต์ (ร้อยละ 3.43 เท่ากัน) ช่างซ่อมเครื่องใช้ไฟฟ้าในครัวเรือน และช่างซ่อมรถมอเตอร์ไซด์ (ร้อยละ 2.86 เท่ากัน) ช่างทาสี (ร้อยละ 2.29) ช่างอิเล็กทรอนิกส์ และช่างเครื่องปรับอากาศ (ร้อยละ 1.71 เท่ากัน) ช่างซ่อมมือถือ ช่างประดิษฐ์ และช่างประปา (ร้อยละ 1.14 เท่ากัน) ช่างกระจก อลูมิเนียม และการสร้างหุ่นยนต์ (ร้อยละ 0.57 เท่ากัน) ตามลำดับ

ด้านอาชีพอิสระ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการค้าขายออนไลน์ (ร้อยละ 23.71) รองลงมา คือ เสริมสวย (ร้อยละ 19.59) การค้าขาย (ร้อยละ 15.46) ช่างตัดผม (ร้อยละ 7.73) ร้านอาหาร (ร้อยละ 6.19) การทำขนม/เบเกอรี่ (ร้อยละ 5.15) การทำเล็บ/เล็บเจล (ร้อยละ 4.64) การเปิดร้านกาแฟ (ร้อยละ 2.58) ร้านซักรีด (ร้อยละ 1.55) การวางแผนการตลาด ช่างตัดต่อวิดีโอด้วยตนเอง การทำเพจ การเริ่มต้นประกอบธุรกิจขนาดเล็ก ช่างสัก มีคทุเทศก์ และช่างถ่ายภาพ (ร้อยละ 1.03 เท่ากัน) การทำกระปุกออมสิน พี่เลี้ยงเด็ก การค้าขายสลากกินแบ่งรัฐบาล ร้านขายเสื้อผ้า ขายเครป

ร้านยาต้อง ช่างคนตรี การเป็น Creators การจัดดอกไม้ การเป็น YouTuber การบรรจุภัณฑ์ และการทำ YouTube (ร้อยละ 0.52 เท่ากัน) ตามลำดับ

3) ด้านการศึกษาตามอัธยาศัย

เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน คือ กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านกฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชน (ร้อยละ 14.83) รองลงมา คือ การดูแลเด็กตามพัฒนาการสมวัย (ร้อยละ 9.09) การดูแลสุขภาพ และนิทาน/การ์ตูน (ร้อยละ 8.13 เท่ากัน) การประกอบอาชีพสำหรับเด็ก (ร้อยละ 7.66) ทักษะชีวิต และการใช้งานและข้อควรปฏิบัติเทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ (ร้อยละ 6.70 เท่ากัน) แนวทางการศึกษา (ร้อยละ 6.22) ยาเสพติด (ร้อยละ 4.31) โรคซึมเศร้า (ร้อยละ 3.83) อาหาร (ร้อยละ 3.35) ตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร/คุณแม่วัยใส เพศศึกษา พ.ร.บ.คอมพิวเตอร์ และกิจกรรมส่งเสริมปัญญา/เกมฝึกสมอง (ร้อยละ 2.39 เท่ากัน) การป้องกันและข้อควรระวังสำหรับเด็กมือถือ สิทธิมนุษยชน/ประชาธิปไตย จิตอาสา และส่งเสริมการอ่าน (ร้อยละ 1.44 เท่ากัน) การพึ่งพาตนเอง และกฎจราจร (ร้อยละ 0.96 เท่ากัน) การออมเงิน สุขศึกษา การท่องเที่ยว การพูดไทยที่ถูกต้อง ภาษาต่างประเทศ รัฐธรรมนูญ เทคโนโลยีอวกาศ การป้องกันตนเอง (ร้อยละ 0.48 เท่ากัน) ตามลำดับ

เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาด้านการดูแลสุขภาพ (ร้อยละ 35.05) รองลงมา คือ การออกกำลังกาย (ร้อยละ 16.36) การดูแลผู้สูงอายุ (ร้อยละ 15.42) โภชนาการ (ร้อยละ 9.35) อาชีพ และการใช้ชีวิตในวัยผู้สูงอายุ/ชีวิตหลังเกษียณ (ร้อยละ 4.21 เท่ากัน) ความบันเทิง (ร้อยละ 2.80) กฎหมายสำหรับผู้สูงอายุ และการใช้สมุนไพร (ร้อยละ 1.87 เท่ากัน) สุขภาพจิต และการใช้อย่างถูกต้อง (ร้อยละ 1.40 เท่ากัน) การดูแลผู้ป่วยติดเตียง วิธีชีวิตพื้นบ้าน การใช้เทคโนโลยี และพ.ร.บ.ผู้สูงอายุ (ร้อยละ 0.93 เท่ากัน) การดูแลผู้ป่วยเบาหวาน การจัดการสารโคอัลไซเมอร์ ภาวะภาพบำบัด และการปรับตัวในยุคโควิด 19 (ร้อยละ 0.47 เท่ากัน) ตามลำดับ

4) ด้านการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องการเนื้อหาสถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว (ร้อยละ 57.70) รองลงมา คือ วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม (ร้อยละ 48.90) ภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 44.20) การประกอบอาชีพ (ร้อยละ 42.60) ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3 (ร้อยละ 40.40) การศึกษา (ร้อยละ 31.90) และการเมืองการปกครอง (ร้อยละ 19.80) ตามลำดับ

4. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ครู กศน.ตำบล ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารตลอดจนช่องทางการเข้าถึงสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมายให้มากขึ้นและต่อเนื่อง (ร้อยละ 22.08) ประชาสัมพันธ์สื่อในหลากหลายช่องทาง เช่น YouTube FreeTV เป็นต้น (ร้อยละ 15.58) ควรออกมาติดตามงานและแนะนำสื่อเป็นประจำ และควรฝึกอบรมครูและบุคลากรในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (ร้อยละ 9.09 เท่ากัน) พัฒนาสื่อให้เป็นระบบออนไลน์ เช่น ทำบทเรียนเป็นเรื่องๆ และนำลง YouTube การ Live สด มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ เป็นต้น (ร้อยละ 5.20) ควรนำเสนอสื่อในรูปแบบคลิปวิดีโอที่มีความกระชับและเข้าใจง่าย โดยอาจนำเสนอผ่าน TikTok (ร้อยละ 3.90) ควรมีการนำเสนอรายการผ่านระบบ QR Code พัฒนาช่องทางการสืบค้นข้อมูลให้ง่ายขึ้น โดยการจัดให้เป็นหมวดหมู่ ควรมีการประเมินการใช้สื่อในแต่ละ

รายการ ควรพัฒนาการเข้าถึงสื่อให้ง่ายในทุกช่องทาง และควรพัฒนาการออกอากาศแบบ FreeTV (ร้อยละ 1.30 เท่ากัน)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรพัฒนาสื่อให้มีความหลากหลาย อาทิ การพัฒนาอาชีพ ผู้สูงอายุ การท่องเที่ยวแบบประหยัด การเป็นผู้นำ เช่น การดูแลบุคลากร ภาพยนตร์ เป็นต้น (ร้อยละ 7.79) ควรพัฒนาสื่อทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องให้ตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย (ร้อยละ 6.49) มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มาก ควรแนบเอกสารประกอบการเรียนในแต่ละวิชาให้สามารถดาวน์โหลดได้ และควรพัฒนาสื่อ รูปแบบรายการ พิธีกร ผู้ดำเนินรายการสร้างจุดสนใจ เพื่อให้เกิดแรงดึงดูดในการรับชม รายการ ทำให้มีความน่าสนใจ น่าตื่นเต้น และมีเนื้อหาที่กระชับ (ร้อยละ 2.60 เท่ากัน) ควรมีรายการ ให้ครอบคลุมเนื้อหาทุกช่วงวัย และควรผลิตรายการเหมือนการเล่าข่าวตอนเช้า เสนอเนื้อหาที่เป็น สิ่งรอบตัวของผู้รับบริการ (ร้อยละ 1.30 เท่ากัน)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรสนับสนุนอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอนระดับตำบล (ร้อยละ 3.90)

นักศึกษา กศน. ให้ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนี้

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทางอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง (สื่อที่มีประโยชน์อยู่แล้ว) เช่น ออกมาประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ พบกลุ่มนักศึกษา กศน. วันปฐมนิเทศ เป็นต้น (ร้อยละ 42.59)

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรจัดทำสื่อที่มีความหลากหลาย เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับคนทั่วไป การทำงานต่างประเทศ การศึกษาสายช่างกลที่มีเนื้อหาชัดเจน ด้านภาษาให้มีความหลากหลาย เนื้อหาด้านอาชีพ การ Live สด เป็นต้น (ร้อยละ 12.96) ต้องการเนื้อหาที่กระชับ เข้าใจง่าย และดึงดูดความน่าสนใจ (ร้อยละ 11.11) พัฒนาสื่อตามความต้องการของผู้รับบริการ (ร้อยละ 5.56) เป็นสื่อที่ดีมาก สามารถเข้าถึงเนื้อหาสาระสำคัญได้ เข้าถึงได้ง่าย และทำความเข้าใจได้ง่าย (ร้อยละ 9.26) ควรปรับปรุงรูปแบบการนำเสนอที่เป็นกันเองไม่เน้นวิชาการมาก ให้มีความบันเทิงมากขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจ (ร้อยละ 3.70) ต้องการให้วิทยากรพูดเสียงดังฟังชัด และดึงดูดความสนใจ การประชาสัมพันธ์โดยการออกมาแนะนำสื่อตามพื้นที่ กศน.อำเภอ เป็นการนำเสนอที่ดีมาก ได้รับความรู้มากขึ้น และควรนำวิทยากรที่เป็นคนดังมาจัดรายการ เช่น ดาราเกาหลี เป็นต้น

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ ภาพไม่ชัด (ร้อยละ 1.85)

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ จัดสรรอุปกรณ์การให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ ส่วนภูมิภาค (ร้อยละ 7.41)

อภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ 2564 ครั้งนี้ ได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. จากข้อค้นพบ สภาพความพร้อมในการให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาพบว่า

โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)

ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่มีชุดรับสัญญาณรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่ใช้งานได้ คือ ระบบ KU-BAND บางแห่งไม่มีชุดรับสัญญาณรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม บางแห่งชำรุด มีการให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ได้แก่ รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน รองลงมา คือ รับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC/คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม และรับชมทางเคเบิลทีวีส่วนท้องถิ่น ตามลำดับ ครู กศน.ตำบล ส่วนใหญ่ทราบว่าสามารถดาวน์โหลดตารางออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv และทราบว่าสามารถรับชมรายการ ETV ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้ เนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ ได้แก่ รายการ ดิไวซ์เติมเต็มความรู้ รองลงมา คือ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ รายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย รายการเพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา รายการอาเซียน ตามลำดับ ส่วนใหญ่เปิดให้บริการ สัปดาห์ละ 1 – 2 ครั้ง ในวันที่พบกลุ่ม มีผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ได้แก่ นักศึกษา กศน. รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประชาชนทั่วไป ตามลำดับ จำนวนผู้รับบริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) เฉลี่ยภายใน 1 สัปดาห์ มีผู้รับบริการ จำนวน 1 – 20 คน รองลงมา คือ จำนวน 21 – 40 คน จำนวน 41 – 60 คน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหา ไม่เสถียร และค่อนข้างช้า รองลงมา คือ อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสียและชำรุด เก่า ไม่ทันสมัย เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับพบกลุ่มนักศึกษา โทรทัศน์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่ ตามลำดับ และมีความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายข้อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ความเหมาะสมของเนื้อหา ของรายการ วิธีการนำเสนอรายการ รูปแบบรายการ ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ และระยะเวลายาวของรายการ (นาที) ตามลำดับซึ่งสอดคล้องกับ ฉัตรฉวี คงดี (2552) กล่าวว่า พฤติกรรมการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของสถานี (ETV) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการจำนวน 1 – 2 วัน/สัปดาห์ จาก True Vision ช่อง 96 ซึ่งเป็นประเภทรายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และครอบครัว ในช่วงเย็นและกลางคืน คือ เวลา 15.01 – 24.00 น. และรับชมรายการของสถานี (ETV) แต่ละครั้งเป็นเวลานาน 15 – 30 นาที โดยมีจะรับชมจากที่บ้านของตัวเอง

นักศึกษา กศน. ส่วนใหญ่มีการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ทราบว่าสามารถดาวน์โหลดตารางออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv และทราบว่าสามารถรับชมรายการ ETV ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้ เนื้อหารายการ ETV ที่รับชมเป็นประจำ ได้แก่ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายอาชีพ รองลงมา คือ รายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย รายการดิไวซ์เติมเต็มความรู้ รายการเพื่อส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ รายการอาเซียน ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเปิดรับชมรายการ ETV สัปดาห์ละ 1 ครั้ง รองลงมา คือ สัปดาห์ละ 2 ครั้ง สัปดาห์ละ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.10 และเปิดรับชมทุกวัน ตามลำดับ และมีความพึงพอใจในการรับชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก โดยก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้

มีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับปานกลาง หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น อยู่ในระดับมาก และหากพิจารณาเป็นรายชื่อจากความพึงพอใจสูงสุด ลำดับแรก คือ สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ รองลงมา คือ วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ วิธีการนำเสนอรายการ รูปแบบรายการ ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ และระยะเวลาของรายการ (นาที) ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับพนิดา โคตา (2557 : บทคัดย่อ) ที่พบว่า นักศึกษา กศน. ตำบลลอมคอม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกล ผ่านดาวเทียม ETV โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับ 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านหลักสูตร/เนื้อหาอยู่ในระดับมาก เป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาเป็นด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอน และด้านสื่อการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ETV อยู่ในระดับมากเท่ากัน ตามลำดับ

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ทั้งของครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. พบว่า

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรมีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสื่อ วิธีการรับชมรายการย้อนหลัง ตลอดจนช่องทางการเข้าถึงสื่อ ETV ให้มากขึ้นเป็นไปอย่างทั่วถึงต่อเนื่องและหลากหลายช่องทาง เช่น การจัดอบรมครูในการใช้และเข้าถึงสื่อ ETV เป็นต้น ควรมีการพัฒนาการนำเสนอผ่านสื่อออนไลน์เป็นหลัก หรือนำเสนอการออกอากาศทั่วไปควบคู่กับสื่อออนไลน์ควบคู่กับสื่อปัจจุบัน เช่น แบบ Live สด ใน Facebook เป็นต้น รวมทั้งปรับปรุงการเข้าถึงสื่อที่สามารถเข้าชมได้หลากหลายช่องทางและควรจัดตารางเวลาในการออกอากาศให้ตรงกับเวลาที่ลงทะเบียนเรียนของ กศน.

ด้านคุณภาพรายการ คือ เนื้อหารายการดีมาก มีประโยชน์ สามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนได้ดี มีการสอนเชิงสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อ เข้าใจง่าย มีความน่าสนใจสามารถดูได้อย่างต่อเนื่อง สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ รูปแบบรายการ ความยาวของรายการมีความเหมาะสมดีอยู่แล้ว และสามารถรับชมรายการย้อนหลังได้เมื่อไม่เข้าใจเนื้อหา แต่ควรนำเสนอเนื้อหารายการแบบสนุกสนานควบคู่ไปกับเนื้อหาสาระที่อัดแน่น แต่ไม่เป็นวิชาการมากเกินไป รูปแบบรายการให้มีความเหมาะสม กระชับ เข้าใจง่าย และมีความน่าสนใจ อาทิ วิทยากรหรือผู้ดำเนินรายการควรเพิ่มเทคนิคการสอน เปิดรายการให้มีความน่าสนใจ เพิ่มตัวการ์ตูน เพื่อดึงดูดความสนใจและทำให้รายการน่าตื่นต่านำวิทยากรที่เป็นคนดังและอาจารย์ที่สอนสนุกมาจัดรายการ เช่น ครูลูกกอล์ฟ เป็นต้น สอดแทรกเกมในระหว่างการเรียนการสอนไปด้วย จัดทำรายการในรูปแบบเกมโชว์ การตอบคำถามรายการชิงรางวัล เพื่อเป็นการเสริมแรงและกระตุ้นการเรียนรู้ หรือทำรายการเป็นคลิป 10 นาที ในเนื้อหาวิชาสายสามัญ ควรมีความยาวไม่เกิน 5 – 10 นาที เนื้อหาวิชาสายอาชีพควรมีความยาวพอเหมาะกับเนื้อหา และปรับปรุงรายการเป็นคลิปการสอนแต่ละวิชาให้เป็นปัจจุบัน จัดการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน มีเอกสารประกอบการเรียนการสอน ใบงานของรายการ ETV รวมทั้งต้องการให้ผลิตรายการที่มีเนื้อหาที่หลากหลาย เช่น การศึกษารายวิชาสามัญ รายวิชาเลือกบังคับ ด้านเทคนิคการจำ การคิดเร็ว การทำอาชีพ การทำอาหาร กลุ่มคนพิการ แนวทางการเข้ามหาวิทยาลัยทั้งในประเทศและต่างประเทศแบบเจาะลึก และการเลี้ยงสัตว์ให้มากขึ้น เพิ่มรายการติวเข้มที่หลากหลาย เช่น รายการติวของ กศน. เป็นต้น

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ ต้องการให้ระบบภาพมีความคมชัด และสดใสมากขึ้น

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรจัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน.ตำบล เช่น Smart TV เพื่อทำให้การใช้งานดียิ่งขึ้น สนับสนุนงบประมาณในการซ่อมบำรุงรักษาวัสดุอุปกรณ์ และควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง

แสดงให้เห็นว่า โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) มีเนื้อหารายการที่ดี มีประโยชน์ สามารถที่จะนำไปใช้ในการเรียนการสอน และนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพียงควรปรับรายการให้มี น่าสนใจและมีเนื้อหาที่หลากหลายทำให้เป็นปัจจุบัน และทันสมัย ยังไม่ค่อยทราบถึงช่องทางในการ รับชมที่สามารถดูรายการย้อนหลัง ช่องทางในการรับชมที่มีหลากหลายช่องทาง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ ในพื้นที่ยังไม่ทั่วถึง และอุปกรณ์ไม่เพียงพอต่อความต้องการ เก้า และชำรุด ซึ่งสอดคล้องกับ ปราสี บุรณะโสภณ (2551) กล่าวว่า ปัจจัยสนับสนุนที่มีผลต่อการบริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กร สื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุแห่งประเทศไทย คือ ความสามารถของบุคลากร เทคโนโลยี และนโยบาย การบริหารจัดการ ซึ่งในแต่ละด้านล้วนมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกันในการสนับสนุนการบริหารงานของ สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย เพื่อพัฒนาการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการ บริหารงานเพื่อการพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชนของสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยให้มีคุณภาพ จากการศึกษาค้นคว้า ปัจจัยที่เป็นอุปสรรคหลักคือการดำเนินงานภายใต้ระบบราชการ งบประมาณ และ แรงกดดันทางการเมือง ปัจจัยที่เป็นอุปสรรครอง คือ วัฒนธรรมองค์กร แรงกดดันทางด้านเศรษฐกิจ และ โครงสร้างองค์กร

วิทยุเพื่อการศึกษา

ครู กศน.ตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษาที่ผลิตและเผยแพร่โดย ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมาคือ เคยรับฟังทางอินเทอร์เน็ต รับฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณ ดาวเทียม ช่อง R32 รับฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz ตามลำดับ โดยมีการ นำรายการวิทยุศึกษาไปใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย มีความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุศึกษาต่อสัปดาห์ 1 – 2 ครั้ง รองลงมา คือ 5 – 6 ครั้ง และ 3 – 4 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไป ผ่านทางช่องทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน รองลงมา คือ ผ่านทางเครื่องรับวิทยุ และผ่านทางเครื่องคอมพิวเตอร์ ตามลำดับ มีการรับฟังรายการวิทยุทั่วไป ในรูปแบบรับฟังรายการสด และรับฟังรายการย้อนหลัง ส่วนใหญ่มีปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุ ศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการ ส่งเสริมการศึกษาเพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ รองลงมาคือ ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง ไม่มีเครื่องรับวิทยุ ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ และรับฟัง ไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ ตามลำดับ

นักศึกษา กศน. พบว่า ส่วนใหญ่ไม่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษาที่ผลิตและเผยแพร่โดย ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมา คือ เคยรับฟังทางอินเทอร์เน็ต ฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz ฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32 ตามลำดับ ประเภทของ รายการที่เคยรับฟังรายการวิทยุศึกษา คือ ความรู้ทั่วไป รองลงมา คือ อาชีพ ภาษา ตามลำดับ มีปัญหา อุปสรรคในการใช้รายการวิทยุศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษาเพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ รองลงมา คือ ไม่มี เครื่องรับวิทยุ ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ ไม่ทราบรายละเอียดคลื่น ความถี่และช่องทางการรับฟัง และรับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ ตามลำดับ

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาการใช้รายการวิทยุศึกษา ทั้งของครู กศน.ตำบล และ นักศึกษา กศน. พบว่า

ด้านบริหารจัดการ คือ ประชาสัมพันธ์แนะนำการเข้าถึงสื่อและการใช้วิทยุศึกษาที่ หลากหลายช่องทางให้กับนักศึกษาและประชาชนทั่วไป เช่น ผ่านสื่อออนไลน์ Facebook ผ่านมือถือ

Smart Phone ส่ง Link รายการที่น่าสนใจให้กลุ่มเป้าหมาย ขอความร่วมมือกับผู้นำหมู่บ้านเปิดเสียงตามสายรายการวิทยุศึกษา ในช่วงเช้าหรือเย็น เป็นต้น ควรจัดรายการวิทยุแบบ Facebook Live หรือแบบ Live สด และควรพัฒนารูปแบบรายการให้มีความทันสมัย เช่น แบบ Application เป็นต้น

ด้านคุณภาพรายการ คือ การสอนของรายการวิทยุศึกษาทำให้เข้าใจมากขึ้น แต่ควรมีการเปิดเพลงคั่นรายการ

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ พัฒนาระบบภาพให้ทันสมัย

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ สนับสนุนอุปกรณ์ในการรับชมรายการวิทยุ และควรมีการขยายคลื่นความถี่ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

แสดงให้เห็นว่า วิทยุเพื่อการศึกษา ไม่เป็นที่นิยมในการใช้เป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษา เพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ ที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายมากกว่า ดังนั้น ควรประชาสัมพันธ์ให้ผู้รับบริการได้รู้จักและเข้าใช้สื่อวิทยุเพื่อการศึกษาของสถานีวิทยุศึกษามากขึ้น เนื่องจากผู้รับบริการยังคงคิดว่ามีรายการวิทยุที่จัดรายการนำเสนอผ่านคลื่นวิทยุเท่านั้น ยังไม่ทราบถึงช่องทางผ่านเว็บไซต์ และสามารถรับชมรายการย้อนหลังได้

สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ครู กศน.ตำบล พบว่า ส่วนใหญ่มีการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ ได้แก่ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา รองลงมาคือ สื่อ VCD/DVD สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อวิทยุเพื่อการศึกษา ตามลำดับ มีผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ นักศึกษา กศน. รองลงมา คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ประชาชนทั่วไป เด็กและเยาวชน นักเรียนในระบบ ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนเฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 – 20 คน รองลงมา คือ ไม่มีผู้รับบริการ จำนวน 21 – 40 คน ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่มีปัญหาและอุปสรรคในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คือ นักศึกษาประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ รองลงมา คือ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ขำรุ่ด ไม่ทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 42.93 สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยไม่เพียงพอ และไม่มีเนื้อหาสาระวิชาอาเซียนในการเรียนการสอนบางเทอม ตามลำดับ

นักศึกษา กศน. พบว่า ส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ คือ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา รองลงมา คือ สื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD วิทยุเพื่อการศึกษา ตามลำดับ ปัญหาที่พบในการใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน คือ สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยและไม่เพียงพอ รองลงมา คือ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ขำรุ่ด ไม่ทันสมัย และอื่น ๆ เช่น ไม่ได้เข้าใช้ เป็นต้น ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการและใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งครู กศน. และนักศึกษา กศน. พบว่า

ด้านบริหารจัดการ คือ ควรประชาสัมพันธ์สื่ออาเซียนและช่องทางการเข้าถึงที่หลากหลายช่องทาง เช่น สื่อออนไลน์ จัดส่งสื่ออาเซียนให้ กศน.ตำบล เป็นต้น ควรทำสื่ออาเซียนให้มีหลากหลายรูปแบบ มีความทันสมัยและน่าสนใจ เช่น จัดสื่อให้เป็นหมวดหมู่แล้วนำเสนอผ่านรูปแบบ QR Code รูปแบบสื่อเสียง รูปแบบ Application เป็นต้น และควรส่งเสริมให้นำสื่ออาเซียนมาใช้ในการเรียนการสอนเพิ่มเนื้อหาในบทเรียนทุกรายวิชา รวมทั้งควรมีภาษามือประกอบในแต่ละรายการ

ด้านคุณภาพรายการ คือ ควรนำเสนอรายการเกี่ยวกับเนื้อหาการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีความหลากหลาย เนื้อหาเกี่ยวกับสถานการณ์ปัจจุบันที่ทันสมัย ไม่ซ้ำซ้อน กระชับ เข้าใจง่าย อาทิ ด้านการทำอาหารของประเทศกลุ่มอาเซียน ด้านภาษาที่มีความหลากหลาย เช่น ญี่ปุ่น เกาหลี อินโดนีเซีย เป็นต้น ควรมีการพัฒนารูปแบบรายการสื่ออาเซียนให้มีความแตกต่าง เช่น รูปแบบการท่องเที่ยว เห็นภาพบรรยากาศ ภูมิประเทศนั้นๆ รูปแบบตัวการ์ตูนหรือแอนิเมชัน เป็นต้น ที่สามารถดึงดูดน่าสนใจให้มากขึ้น และควรทำเป็นคลิปสั้นๆ ใส่เนื้อเพลงที่ทันสมัยเหมาะกับวัยรุ่น

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ พัฒนาระบบภาพให้มีความทันสมัย

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ จัดสรรอุปกรณ์ที่ทันสมัยให้กับ กศน. ตำบล

แสดงให้เห็นว่า สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในพื้นที่ยังมีน้อย ไม่เพียงพอต่อการให้บริการและใช้บริการ และเนื้อหายังไม่หลากหลาย ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ได้ผลิตรายการเกี่ยวกับสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนมาหลายปี แต่เนื่องจากยังไม่เป็นที่รู้จักในแต่ละพื้นที่ ทำให้ไม่สามารถที่จะนำสื่อดังกล่าวมาใช้ประกอบการเรียนการสอนได้ ดังนั้น ควรประชาสัมพันธ์ช่องทางในการเข้าใช้ให้เป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น

สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ครู กศน.ตำบล พบว่า ส่วนใหญ่มีความพร้อมด้านโครงข่ายการให้บริการสื่อดิจิทัล โดยมีการติดตั้งโครงข่ายอินเทอร์เน็ต WIFI ความเร็วสูง ความพร้อมด้านเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คือ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการไม่เพียงพอ รองลงมา คือ ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการอย่างเพียงพอ ตามลำดับ มีการใช้สื่อดิจิทัลโดยการศึกษาจากโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ตของตนเอง รองลงมา คือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล ตามลำดับ มีการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ รองลงมา คือ ศึกษาบทเรียน Online ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม ติดต่องาน Online ศึกษาแนวทางเพื่อประกอบอาชีพ ตามลำดับ ผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัล ได้แก่ นักศึกษา กศน. รองลงมา คือ ประชาชนทั่วไป ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามลำดับ มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัลที่ กศน. ตำบล เฉลี่ยต่อสัปดาห์ จำนวน 1 - 20 คน รองลงมา คือ จำนวน 21 - 40 คน จำนวน 41 - 60 คน ตามลำดับ มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ได้แก่ Line รองลงมา คือ Facebook Google Classroom อื่น ๆ เช่น YouTube เป็นต้น Twitter ตามลำดับ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ แข่งขันหมย่นักศึกษา รองลงมา คือ ส่งงาน/ส่งการบ้าน เผยแพร่ข่าวสาร การค้าขายออนไลน์ OCCC Digital Literacy สรุปย่อเนื้อหาสั้น ๆ เผยแพร่ ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.etvthai.tv มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 6 ครั้งขึ้นไป ตามลำดับ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.moeradiothai.net ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง ตามลำดับ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.cet.go.th ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลช่อง YouTube ETV มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube ETV สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube ETV ทีวีชมออนไลน์/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง

จำนวน 3 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง YouTube กศน. สื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง ตามลำดับ โดยส่วนใหญ่ มีปัญหาและอุปสรรคในการให้บริการและการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา คือ ไม่มีคอมพิวเตอร์ให้บริการ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ รองลงมาคือ อุปกรณ์ไม่ให้บริการไม่เพียงพอไม่เอื้ออำนวยในการให้บริการ และ คุณภาพต่ำ สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้าไม่เสถียร และการประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง ตามลำดับ

นักศึกษา กศน. พบว่า ส่วนใหญ่ใช้สื่อดิจิทัลโดยการศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือ แท็บเล็ตของตนเอง รองลงมา คือ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล จัดไว้ให้ ศึกษาจาก เครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู กศน.ตำบล ตามลำดับ ส่วนใหญ่ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อศึกษาค้นคว้า เนื้อหาความรู้ต่าง ๆ รองลงมา คือ ศึกษาบทเรียน Online ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม ศึกษาแนวทาง เพื่อการประกอบอาชีพ ติดต่อสังคม Online ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ Line รองลงมา คือ Facebook Google Classroom Twitter ตามลำดับ กิจกรรมส่วนใหญ่ที่นำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา คือ ส่งงาน/ส่งการบ้าน การค้า รองลงมา คือ แจ้งนัดหมายนักศึกษา ขยายออนไลน์ OOC และ Digital Literacy ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.etvthai.tv มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง ตามลำดับ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา เว็บไซต์ www.moeradiothai.net ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือจำนวน 2 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 6 ครั้ง ตามลำดับ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่ โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาเว็บไซต์ www.cet.go.th ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ย สัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนใหญ่ มีการเข้าใช้สื่อดิจิทัลที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาช่องทาง YouTube ของ ETV มีจำนวนครั้ง ในการเข้าใช้ช่อง ETV สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 5 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง ETV ดิวเข้มออนไลน์/ เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 4 ครั้ง ตามลำดับ ส่วนใหญ่มีจำนวนครั้งในการเข้าใช้ช่อง กศน. สื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้/เฉลี่ยสัปดาห์ จำนวน 1 ครั้ง รองลงมา คือ จำนวน 2 ครั้ง จำนวน 3 ครั้ง จำนวน 5 ครั้ง ตามลำดับ ปัญหาที่พบในการใช้บริการ สื่อดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย คือ สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้าไม่เสถียร รองลงมา คือ นักศึกษาบางคนไม่มีมือถือ Smart Phone อุปกรณ์ไม่ให้บริการไม่เพียงพอ ไม่เอื้ออำนวยในการให้บริการ และมีคุณภาพต่ำ อุปกรณ์ของผู้ใช้บริการมีสเปคต่ำ ไม่มีความพร้อม การประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง อื่น ๆ เช่น มีค่าใช้จ่าย ไม่มีเวลารับชม เป็นต้น ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล ทั้งครู กศน. และนักศึกษา กศน. พบว่า

ด้านบริหารจัดการ คือ สามารถเข้าถึงได้ง่าย และรวดเร็ว แต่ควรมีการประชาสัมพันธ์ การเข้าใช้และช่องทางการเข้าถึงสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น และมีช่องทางที่หลากหลาย ส่งเสริมให้ กศน.ตำบล นำมาใช้ประกอบการเรียนการสอน ควรมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการสืบค้นข้อมูลออนไลน์ให้กับนักศึกษา ควรมีการอัปเดตสื่อดิจิทัลให้มากขึ้น และต้องการให้สามารถดาวน์โหลดดูแบบออนไลน์

ด้านคุณภาพรายการ คือ มีการจัดรายการที่ดี เป็นช่องทางการเรียนรู้ที่มีประโยชน์มาก แต่ควรจัดหมวดหมู่ให้มีความชัดเจน เพื่อให้สามารถเข้าถึงข้อมูลได้ง่าย พัฒนาเนื้อหาที่น่าสนใจและสื่อให้มีความทันสมัย มีความน่าสนใจ และต้องการให้เพิ่มเนื้อหาให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ด้านอาชีพ ติวเข้ม กศน. เป็นต้น รวมทั้งให้มีแบบทดสอบออนไลน์ เพื่อเป็นการประเมินความรู้

ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ พัฒนาระบบภาพ ให้มีความคมชัด

ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรสนับสนุนงบประมาณ และจัดสรรอุปกรณ์ให้บริการ ให้เพียงพอ ทันสมัย มีคุณภาพ และควรปรับปรุงระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทุกแห่ง

แสดงให้เห็นว่า ผู้รับบริการมีการใช้สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษาเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้มีช่องทางในการให้บริการทางสื่อดิจิทัลเพิ่มมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ YouTube แต่ในบริบทของพื้นที่ที่ยังไม่ค่อยมีการเข้าใช้มากนัก เนื่องจากบางพื้นที่ยังไม่ทราบว่า มีช่องทางดิจิทัลดังกล่าว

2. จากข้อค้นพบ ความต้องการทางด้านเนื้อหา พบว่า ผู้ใช้บริการมีความเห็นว่าปัจจุบัน เนื้อหารายการที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาให้บริการในรายวิชาสามัญควรมีความยาวไม่เกิน 5 – 10 นาที ส่วนเนื้อหาวิชาสายอาชีพควรมีความยาวพอเหมาะกับเนื้อหาให้มีความกระชับ เข้าใจง่าย และ ต้องการให้ผลิตรายการเกี่ยวกับกลุ่มคนพิการ รายวิชาสามัญ รายวิชาเลือกบังคับ ด้านเทคนิค การจำ การคิดเร็ว การทำอาชีพ การทำอาหาร และการเลี้ยงสัตว์ให้มากขึ้น

เนื้อหาการศึกษาขั้นพื้นฐาน จากการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการพบว่า ผู้ใช้บริการ ทั้งครู กศน.ตำบลและนักศึกษา กศน. ต้องการเนื้อหาวิชาภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมา คือ วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ ตามลำดับ การออกแบบนำเสนอรายการควรคำนึงถึงบริบทนักศึกษา กศน. โดยนำเสนอรายการให้มีความน่าสนใจ ชวนติดตาม มีความสนุกสนาน สร้างบรรยากาศให้มี กิจกรรมโต้ตอบบ้าง การเล่นเกมตอบคำถาม ไม่ใช่เพียงบรรยายเพียงอย่างเดียว ส่วนของเนื้อหาควรมีการ อธิบายอย่างชัดเจน แยกประเด็นที่สำคัญเป็นเรื่องๆ สรุปบทวน อาจมีการใช้ภาพ กราฟิก ตัวการ์ตูน การสร้างสถานการณ์จำลองในเนื้อหานั้นๆ ซึ่งจะช่วยให้บทเรียนเข้าใจได้ง่ายขึ้น

เนื้อหาการศึกษาอาชีพ จากการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการพบว่า ครู กศน.ตำบล ต้องการเนื้อหา 1) ด้านเกษตรกรรม ต้องการเนื้อหาด้านโคกหนองนาโมเดลมากที่สุด รองลงมา คือ เกษตรปลอดภัย เกษตรอินทรีย์ การปลูกข้าว การปลูกผักไฮโดรโปนิกส์ การเลี้ยงปูนา เกษตรทฤษฎี ใหม่ ตามลำดับ 2) ด้านช่าง ต้องการเนื้อหาด้านช่างไฟฟ้ามากที่สุด รองลงมา คือ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ ช่างซ่อมโทรศัพท์มือถือ ช่างเชื่อม ช่างปูน ตามลำดับ และ 3) ด้านอาชีพอิสระ ต้องการเนื้อหาด้านการค้าขาย ออนไลน์มากที่สุด รองลงมา คือ เสริมสวย ช่างตัดผม การนวดเพื่อสุขภาพ/นวดแผนไทย ช่างเพ้นท์เล็บ/ เล็บสีเจล ตามลำดับ นักศึกษา กศน. ต้องการเนื้อหา 1) ด้านเกษตรกรรม ต้องการเนื้อหาด้านการปลูกผัก มากที่สุด รองลงมา คือ การปลูกข้าว การทำปุ๋ยอินทรีย์ การปลูกผักปลอดภัย การทำปุ๋ยหมัก ตามลำดับ 2) ด้านช่าง ต้องการเนื้อหาด้านช่างไฟฟ้ามากที่สุด รองลงมา คือ ช่างยนต์ ช่างเชื่อม ช่างคอมพิวเตอร์ ช่างซ่อมรถยนต์ ตามลำดับ และ 3) ด้านอาชีพอิสระ ต้องการเนื้อหาด้านการค้าขาย ออนไลน์มากที่สุด รองลงมา คือ เสริมสวย การค้าขาย ช่างตัดผม ตามลำดับ

เนื้อหาการศึกษาตามอัธยาศัย จากการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการพบว่า ครู กศน.ตำบล ต้องการเนื้อหา 1) สำหรับเด็กและเยาวชน ต้องการเนื้อหาด้านนิทานสำหรับเด็กและเยาวชน/นิทานมากที่สุด รองลงมา คือ เพศศึกษา ทักษะชีวิตในการเข้าสู่สังคม การป้องกันและโทษของยาเสพติด การใช้ เทคโนโลยีและสื่อออนไลน์ที่ปลอดภัย การใช้ภาษาไทยที่ถูกต้อง ตามลำดับ และ 2) สำหรับผู้สูงอายุ

ต้องการเนื้อหาด้านการดูแลสุขภาพมากที่สุด รองลงมา คือ โภชนาการ อาชีพที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ การออกกำลังกาย นันทนาการ ตามลำดับ นักศึกษา กศน. ต้องการเนื้อหา 1) สำหรับเด็กและเยาวชน ต้องการเนื้อหาด้านกฎหมายสำหรับเด็กและเยาวชนมากที่สุด รองลงมา คือ การดูแลเด็กตามพัฒนาการ สมวัย การดูแลสุขภาพ นิทาน/การ์ตูน การประกอบอาชีพสำหรับเยาวชน ตามลำดับ และ 2) สำหรับผู้สูงอายุ ต้องการเนื้อหาด้านการดูแลสุขภาพมากที่สุด รองลงมา คือ การออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพ โภชนาการ อาชีพ การใช้ชีวิตในวัยผู้สูงอายุ/ชีวิตหลังเกษียณ ตามลำดับ

เนื้อหาการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน จากการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการ พบว่า ครู กศน.ตำบล ต้องการเนื้อหาสถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3 วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ การประกอบอาชีพ การเมืองการปกครอง และการศึกษา ตามลำดับ นักศึกษา กศน. ต้องการเนื้อหาสถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ภาษาอังกฤษ การประกอบอาชีพ ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3 การศึกษา และการเมืองการปกครอง ตามลำดับ

แสดงให้เห็นว่า เนื้อหารายการส่วนใหญ่จะเป็นความต้องการในบริบทพื้นที่ของ กศน. ตำบลในแต่ละพื้นที่ ทำให้มีความต้องการที่หลากหลายแตกต่างกันออกไป แต่หากพิจารณาถึงเนื้อหาสาระที่ต้องการกับรายการที่ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้ดำเนินการผลิตและออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) และสื่อดิจิทัล จะพบว่าส่วนใหญ่มีความสอดคล้องกัน โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาสามารถผลิตรายการได้ตรงตามกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย เช่น รายการ 108 อาชีพ กศน. ซึ่งเป็นรายการที่นำเสนอช่องทางอาชีพต่างๆ เช่น วิธีการปลูกผักอินทรีย์ การเลี้ยงปลาตก ช่างซ่อมโทรศัพท์มือถือ ช่างปูน การนวดแผนไทย เป็นต้น รายการทำกินก็ได้ ทำขายก็ได้ ซึ่งเป็นรายการที่นำเสนอวิธีการทำขนมต่างๆ รายการวัยเก๋าเล่าอาชีพ ซึ่งเป็นรายการที่แนะนำอาชีพของผู้สูงอายุ รายการฟันฟูเดิร์ม ซึ่งเป็นรายการที่นำเสนอการเล่นโยคะ การกำหนดลมหายใจ รายการสบายดี นี่ลาวเอง รายการมลายู เดียวรู้จัก ชื่อนะเนย เพียซาแซมเมอร์ ซึ่งเป็นรายการเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นต้น ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าว ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาควรหาแนวทางที่จะประชาสัมพันธ์รายการให้กลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่ม ครู กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. ให้รู้จักรายการมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ควรประชาสัมพันธ์แนะนำช่องทางการเผยแพร่ให้บริการรายการนั้นควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายสามารถรับบริการเนื้อหาที่ต้องการผ่านช่องทางตามศักยภาพของตนเองได้

3. จากข้อค้นพบ ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จาก

ครู กศน.ตำบล พบว่า 1) ด้านบริหารจัดการ คือ ประชาสัมพันธ์สื่อ ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนช่องทางการเข้าถึงสื่อไปยังกลุ่มเป้าหมายในหลากหลายช่องทางให้มากขึ้นและต่อเนื่อง เช่น YouTube FreeTV นำเสนอผ่านระบบ QR Code เป็นต้น พัฒนาสื่อให้เป็นระบบออนไลน์ เช่น ทำบทเรียนเป็นเรื่องๆ และนำลง YouTube การ Live สด มีกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ นำเสนอสื่อในรูปแบบคลิปวิดีโอที่มีความกระชับและเข้าใจง่าย โดยอาจนำเสนอผ่าน TikTok เป็นต้น ควรออกมาติดตามงานและแนะนำสื่อเป็นประจำ มีการประเมินการใช้สื่อในแต่ละรายการ และพัฒนาช่องทางการสืบค้นข้อมูล การเข้าถึงสื่อให้ง่ายขึ้นในทุกช่องทาง เช่น การจัดให้เป็นหมวดหมู่ เป็นต้น รวมทั้งควรมีการฝึกอบรมครูและบุคลากรในการใช้และผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตลอดจนควรพัฒนาการออกอากาศแบบ FreeTV 2) ด้านคุณภาพรายการ คือ เป็นสื่อที่มีประโยชน์ต่อการเรียนรู้มาก แต่ควรพัฒนาสื่อทางการศึกษาให้มีความหลากหลาย

และต่อเนื่องตรงตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย และมีรายการที่ครอบคลุมเนื้อหาทุกช่วงวัย อาทิ การพัฒนาอาชีพผู้สูงอายุ การท่องเที่ยวแบบประหยัด การเป็นผู้นำ เช่น การดูแลบุคลิกภาพ พิธีกร เป็นต้น พัฒนาสื่อ รูปแบบรายการ พิธีกร ผู้ดำเนินรายการสร้างจุดสนใจ เพื่อให้เกิดแรงดึงดูดในการรับชม รายการ ทำให้มีความน่าสนใจ น่าตื่นเต้น ผลิตรายการเหมือนการเล่าข่าวตอนเช้า เสนอเนื้อหาที่เป็น สิ่งรอบตัวของผู้รับบริการ และมีเนื้อหาที่กระชับ และแนบเอกสารประกอบการเรียนในแต่ละวิชา ให้สามารถดาวน์โหลดได้ และ 3) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ ควรสนับสนุนอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนระดับตำบล

นักศึกษา กศน. พบว่า 1) ด้านบริหารจัดการ คือ ประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายช่องทางอย่างทั่วถึง และต่อเนื่อง (สื่อที่มีประโยชน์อยู่แล้ว) เช่น ออกมาประชาสัมพันธ์ในพื้นที่ พบกลุ่มนักศึกษา กศน. วันปฐมนิเทศ เป็นต้น 2) ด้านคุณภาพรายการ คือ เป็นสื่อที่ดีมาก สามารถเข้าถึงเนื้อหาสาระสำคัญได้ เข้าถึงได้ง่าย และทำความเข้าใจได้ง่าย และการประชาสัมพันธ์โดยการออกมาแนะนำสื่อตามพื้นที่ กศน. อำเภอ เป็นการนำเสนอที่ดีมาก ได้รับความรู้มากขึ้น แต่ควรจัดทำรายการให้มีความหลากหลายตามความต้องการของผู้รับบริการ เนื้อหามีความกระชับ เข้าใจง่าย และดึงดูดความสนใจ เช่น ปัญญาประดิษฐ์ (AI) สำหรับคนทั่วไป การทำงานต่างประเทศ การศึกษาสายช่างกลที่มีเนื้อหาชัดเจน ด้านภาษาให้มีความหลากหลาย เนื้อหาด้านอาชีพ การ Live สด เป็นต้น วิทยากรควรพูดเสียงดังฟังชัด นำวิทยากรที่เป็นคนดังมาจัดรายการ เช่น ดาราเกาหลี เป็นต้น และรูปแบบการนำเสนอที่เป็นกันเองไม่น่าวิชาการ มาก ให้มีความบันเทิงมากขึ้น เพื่อดึงดูดความสนใจ 3) ด้านคุณภาพการออกอากาศ คือ ภาพไม่ค่อยชัด และ 4) ด้านเครื่องมือและอุปกรณ์ คือ จัดสรรอุปกรณ์การให้บริการอินเทอร์เน็ตในพื้นที่ส่วนภูมิภาค

แสดงให้เห็นว่า ส่วนใหญ่ กศน.ตำบล และนักศึกษา กศน. ต้องการให้ประชาสัมพันธ์สื่อของ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาให้มากยิ่งขึ้นและเป็นไปอย่างทั่วถึง และพัฒนาให้เป็นรูปแบบสื่อออนไลน์ ให้มากขึ้น การนำเสนอรายการความทำให้มีความน่าสนใจ น่าติดตาม และหลากหลายเนื้อหาครอบคลุม ทุกช่วงวัย ซึ่งสอดคล้องกับ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา (2563) ได้ศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 พบว่า ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาทางไกลผ่านโทรทัศน์ระบบดิจิทัลของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พบว่า 1) ด้านบริหารจัดการ การพัฒนาการออกอากาศจากเดิมที่สามารถให้บริการผ่านโทรทัศน์ระบบดาวเทียม KU-Band เท่านั้น จนมาสู่การออกอากาศผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัล ช่อง 52 นี้ถือเป็นประสบการณ์ใหม่ที่ดีของผู้รับชม ที่ผู้รับชมรายการสามารถรับชมผ่านเครื่องรับโทรทัศน์ปกติ แบบช่องทีวีสาธารณะทั่วไปที่แต่ละครัวเรือนมีอยู่แล้วได้อย่างง่ายดาย สะดวกมากขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นประโยชน์ต่อกลุ่มเป้าหมาย และเห็นควรให้มีการเผยแพร่ในการให้บริการผ่านโทรทัศน์ภาคพื้นดินในระบบดิจิทัลแบบช่องทีวีสาธารณะทั่วไป ต่อไปอย่างต่อเนื่อง และควรมุ่งพัฒนากิจกรรมประชาสัมพันธ์เชิงรุกให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายผู้ใช้บริการรับทราบผังออกอากาศรายการ เพื่อให้เป็นที่ยึดจิกกันอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น ทั้งรายการและสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในนามสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย กระทรวงศึกษาธิการ และควรเพิ่มช่องทางในการติดต่อสอบถามของสถานีที่มีความหลากหลาย เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายผู้รับชมที่อยากมีส่วนร่วม สามารถมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลตอบกลับ Feed Back ต่าง ๆ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนารายการ พัฒนาสถานี และการพัฒนาการให้บริการให้ดียิ่งขึ้นได้ นอกจากนี้ยังควร

มีช่องทางการร่วมสนุก ในกิจกรรมต่างๆ ของสถานี และของแต่ละรายการ เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ชมรายการกับทางสถานี อันเป็นการสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายผู้ชมรายการ

ควรพัฒนาช่องทางการให้บริการผ่านเว็บไซต์ ควบคู่ไปกับการออกอากาศผ่านโทรทัศน์ด้วย และพัฒนาช่องทางการให้บริการดาวน์โหลดไฟล์สื่อ ไฟล์เอกสารประกอบการรับชมต่างๆ เพื่อให้สะดวกต่อการรับชมย้อนหลัง หรือรับชมซ้ำในยามว่างได้ รวมทั้งภาครัฐควรมีการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ชุดรับสัญญาณโทรทัศน์ให้ทันสมัย สามารถรองรับความต้องการใช้งานและทันต่อเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว 2) ด้านคุณภาพรายการ รายการของสถานีมีเนื้อหาที่หลากหลาย ครอบคลุมการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ส่งเสริมการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ส่งเสริมความรู้และทักษะจำเป็นที่ควรรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 ซึ่งรูปแบบและการนำเสนอเข้าใจได้ง่าย แต่ควรสอดแทรกรายการประเภทบันเทิงด้วย และรายการของสถานีที่มีเนื้อหาวิชาหลักส่งเสริมการศึกษาในระบบโรงเรียน มีครู วิทยากรผู้สอนที่เก่งสามารถสอนให้เข้าใจได้ง่าย ใช้ภาษาที่เป็นกันเอง และรายการของสถานีที่มีเนื้อหาส่งเสริมศึกษานอกระบบโรงเรียน ควรมีการผลิตรายการอย่างต่อเนื่องให้ครบทุกเนื้อหาสาระตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของ กศน. 3) ด้านคุณภาพการออกอากาศควรปรับปรุงเพิ่มความคมชัดของภาพในรายการ และสัญญาณการออกอากาศ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาควรนำผลการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ประจำปีงบประมาณ 2564 นำไปใช้ในการวิเคราะห์การผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการได้อย่างถูกต้องต่อเนื่องสม่ำเสมอโดยการตัดสินใจใช้งานวิจัยเป็นฐาน (Research-Based Policy Making)

1.2 ควรมีการเพิ่มการประชาสัมพันธ์สื่อและช่องทางการเข้าถึงสื่อของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาในเชิงรุก ควรเพิ่มจำนวนรายการของสื่อศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาลงในช่องทาง YouTube เพื่อความหลากหลายและมีการบูรณาการกับ กศน.จังหวัด/กศน.ภาค เพื่อสร้างสื่อที่เหมาะสมกับหลักสูตรของนักศึกษา กศน.

1.3 การพิจารณาทบทวนสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาตามพฤติกรรมการใช้สื่อของผู้รับบริการที่มีแนวโน้มการใช้สื่อออนไลน์เพิ่มมากขึ้น เพื่อการบริหารจัดการการให้บริการและการใช้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาให้เกิดความคุ้มค่าและสร้างประโยชน์สูงสุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

1.4 ควรมีการปรับปรุงด้านคุณภาพของภาพออกอากาศ ความคมชัดของภาพ และสัญญาณให้ดีขึ้นกว่าเดิม

1.5 ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาให้มีความครอบคลุมมากขึ้น นำเสนอให้มีความเข้าใจง่าย และควรเพิ่มรายการบันเทิงสอดแทรกบ้าง เช่น ควรมีแบบสอบถามหัวข้อหรือเนื้อหาที่ผู้ชมสนใจ เพื่อเป็นการตอบสนองความต้องการของผู้ชม

1.6 ควรมีการสนับสนุนด้านอุปกรณ์ในการรับชมให้ทันสมัยรองรับความต้องการใช้งาน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเป็นประจำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

2.2 ควรมีการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ตามความต้องการของผู้รับบริการในทุกระดับทั้งผู้บริหาร ครู นักศึกษา และประชาชน ทำเป็นวิจัยเชิงประเมินความต้องการจำเป็น (Needs Assessment)

2.3 ควรมีการศึกษาการวิจัยและพัฒนาการการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (R&D)

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- ฉัตรฉวี คงดี. (2552). ประสิทธิภาพสื่อประชาสัมพันธ์ของสถานีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV). วารสารศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการการสื่อสารองค์กร คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ณัฐพล ทีปสุวรรณ. (2562). นโยบายและจุดเน้นของกระทรวงศึกษาธิการ ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปาริชาติ โต๊ะเยี่ยม. (2556). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ปราณี บุณยะโสภณ. (2551). ปัจจัยสนับสนุนการบริหารงานเพื่อพัฒนาองค์กรสื่อสารมวลชน : สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย. วารสารศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการการสื่อสารองค์กร) คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- พรพิมล สาคร. (2557). ความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พลเอกดาวพงษ์ รัตนสุวรรณ. (2558). นโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. สำนักงานปลัดกระทรวง. กระทรวงศึกษาธิการ.
- พินิดา โคตา. (2557). ความพึงพอใจของนักศึกษา กศน.ตำบลลอมคอม อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น ที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านดาวเทียม ETV. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์. สำนักงานทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- เพชรรัตน์ เวสน์ไพบูลย์. (2556). สภาพการบริหารงานศูนย์เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของโรงเรียนราชันหาจารย์ สามเสนวิทยาลัย 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1. ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- มักดา สมะแอ. (2564). เทคโนโลยีการศึกษา. สืบค้นจาก <https://sites.google.com/site/faemsasmngankhru/thekhnoloyi-kar-suksa>.
- ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. (2558). ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยกองทุนพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ. 2558. กระทรวงศึกษาธิการ.

- วิกิพีเดีย. (2564). เทคโนโลยีการศึกษา. สืบค้นจาก <https://th.wikipedia.org/wiki/เทคโนโลยีการศึกษา>.
- วิไลวรรณ เรืองอุไร. (2556). แนวโน้มการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาสำหรับสาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- ศิริพงศ์ พงษ์พิพันธุ์ และพยับ วุฒิมรงค์. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของลูกค้าที่มีต่อศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. (2557). รายงานการติดตามผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2557. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา. (2563). ความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาทางไกลผ่านโทรทัศน์ระบบดิจิทัล ของสำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- สรชัย พิศาลบุตร. (2551). การวิจัยตลาด. กรุงเทพมหานคร : วิทย์พัฒน์.
- สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2554). มโนทัศน์เทคโนโลยีการศึกษา. เอกสารประกอบการสัมมนาเข้มครั้งที่ 1 ชุดวิชาสัมมนาประเด็นทางเทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา. ระดับปริญญาเอก. สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุรศักดิ์ นาถวิล. (2544). ความพึงพอใจของผู้ใช้ยานพาหนะต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรสถานีตำรวจอำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏมหาสารคาม.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2561). มองเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุคดิจิทัล. สืบค้นจาก <https://www.scimath.org/article-technology/item/8477-2018-07-18-04-11-25>
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2555). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 11. สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). นโยบายเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพมหานคร. สำนักพิมพ์พริกหวาน
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2557). Roadmap ขับเคลื่อนนโยบายการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2556 – 2558. สำนักนโยบายและยุทธศาสตร์. สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). ร่างรายงานยุทธศาสตร์การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในระดับอุดมศึกษา. คณะทำงานพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 – 2579. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2651). **ข่าวประชาสัมพันธ์สำนักงานสถิติแห่งชาติ : อุปกรณ์รับชมรายการโทรทัศน์ในครัวเรือน 2561.** กลุ่มประชาสัมพันธ์ สำนักงานเลขาธิการกรมสำนักงานสถิติแห่งชาติ.

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2564). **นโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน พ.ศ.2564.** สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

หลุยส์ จำปาเทศ. (2533). **จิตวิทยาการจูงใจ.** กรุงเทพมหานคร : สามัคคีสาส์น.

เอกวิทย์ แก้วประดิษฐ์. (2545). **เทคโนโลยีการศึกษา : หลักการและแนวคิดสู่ปฏิบัติ.** สงขลา. มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ออนไลน์. (2561). **ความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้.** สืบค้นจาก <https://nattarikablog.wordpress.com/author/nattarika010339/>.

ออนไลน์. (2561). **เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี.** สืบค้นจาก <http://www.ops.mow.go.th/Ops2017/สาระน่ารู้/2876-ยุค-digital-4-0-เมื่อโลกขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี>.

ออนไลน์. (2564). **คำแถลงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ.** สืบค้นจาก <https://www.obec.go.th/wp-content/uploads/2021/03/คำแถลงนโยบาย-ราชการ-ตรีนุช-เทียนทอง.pdf>

ออนไลน์. (2561). **ความสำคัญของนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้.** สืบค้นจาก <https://nattarikablog.wordpress.com/author/nattarika010339/>.

Dale, Edgar. (1969). **Audio-Visual Methods in Teaching.** 3 Ed. New York: The Dryden Press Holt, Rineheart and Winston. Inc.

Aday, L. A. & Anderson, R. (1975). **Acess to Medical Care.** Ann Arbor, Michigan : Health Administration Press.

Davis, K. (1967). **Human Relation at Work: The Dynamic of Organizational Behavior.** New York: McGraw - Hill.

Maslow, A. H. (1970). **Mativation and Personanlity.** New York: Harper & Row.

Shelly, D. F. (1995). **Tackling family member compensation.** American Printer, 215.

ภาคผนวก

สำหรับครู กศน.

แบบสอบถามการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล
เพื่อการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2564

กศน.ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 1.2 ตำแหน่ง ☐ ครู กศน. ตำบล ☐ ครู อาสา
☐ ครู ศรช. ☐ อื่นๆ (ระบุ).....
- 1.3 ระยะเวลาการทำงาน
☐ 1 – 5 ปี ☐ 6 – 10 ปี
☐ 11 – 15 ปี ☐ 16 – 20 ปี
☐ มากกว่า 20 ปี

1.4 สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่ท่านนิยมใช้ในการจัดการส่งเสริมการศึกษจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุด คือ สื่อประเภทใด (ตอบเพียงข้อเดียว)

- ☐ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (สื่อออนไลน์) ☐ รายการโทรทัศน์ ETV
☐ รายการวิทยุเพื่อศึกษา ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 การให้บริการและการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน. ตำบล

2.1 การให้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

ความพร้อมในการให้บริการ

2.1.1 มีชุดรับสัญญาณรายการโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมที่ใช้งานได้

- ☐ มี ระบบ KU-BAND
☐ ไม่มี

2.1.2 ท่านให้บริการและใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV) ผ่านช่องทางใด (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ รับชมทางอุปกรณ์รับโทรทัศน์ผ่านดาวเทียม
☐ รับชมทางเคเบิลทีวีส่วนท้องถิ่น
☐ รับชมทางเครื่องคอมพิวเตอร์ PC / คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก
☐ รับชมทางโทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน / แท็บเล็ต

2.1.3 ท่านทราบหรือไม่ว่า หากไม่ได้รับตารางออกอากาศสามารถดาวน์โหลดตารางออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv

- ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

2.1.4 ท่านทราบหรือไม่ว่า สามารถรับชมรายการ ETV ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้

- ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

-2-

2.1.5 เนื้อหารายการ ETV ที่ท่านรับชมหรือใช้ในการเรียนการสอนเป็นประจำ ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ รายการส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ ☐ รายการส่งเสริมการศึกษาอาชีพ
☐ รายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย ☐ รายการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
☐ รายการอาเซียน ☐ รายการตัวเข้มเต็มเต็มความรู้

2.1.6 ภายใน 1 สัปดาห์ ท่านเปิดรายการ ETV ให้กลุ่มเป้าหมาย รับชมกี่ครั้ง

- ☐ 1 ครั้ง ☐ 2 ครั้ง
☐ 3 ครั้ง ☐ รับชมทุกวัน

2.1.7 ผู้ใช้บริการ ETV ที่ กศน.ตำบล ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ นักศึกษา กศน. ☐ ประชาชนทั่วไป ☐ นักเรียนในระบบ
☐ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ☐ เด็กและเยาวชน

2.1.8 มีผู้ใช้บริการ ETV โดยเฉลี่ย สัปดาห์ละ.....คน

2.1.9 ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อรายการ ETV ในภาพรวม

รายการ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ					
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ					
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ					
4. ระยะเวลาของรายการ (นาที)					
5. รูปแบบรายการ					
6. วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ					
7. วิธีการนำเสนอรายการ					
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ					
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ					

2.1.10 ปัญหาอุปสรรคที่ท่านพบในการรับชมรายการ ETV

- ☐ ไม่มีปัญหาในการรับชม
☐ มีปัญหาได้แก่
☐ อุปกรณ์ชุดรับสัญญาณจานดาวเทียมเสียและชำรุด เก่า ไม่ทันสมัย
☐ สัญญาณอินเทอร์เน็ตที่ใช้ในการรับชม บางครั้งมีปัญหา ไม่เสถียร และค่อยข้างช้า
☐ เวลาตารางในการออกอากาศไม่ตรงกับวันพบกลุ่มนักศึกษา
☐ โทรศัพท์มีขนาดเล็กเกินไป เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอนกลุ่มใหญ่
☐ อื่นๆ (ระบุ).....

ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้ ETV เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

.....

.....

.....

.....

-3-

2.2 วิทยุเพื่อการศึกษา

2.2.1 ท่านเคยรับฟังรายการวิทยุศึกษา ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา หรือไม่

- ☐ เคยรับฟัง รับฟังอย่างไร ☐ ฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz
☐ ฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net
☐ ฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32
☐ ไม่เคยรับฟัง

2.2.2 กศน.ตำบล มีการนำรายการวิทยุศึกษา ไปใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ หรือไม่

- ☐ นำไปใช้ ☐ ไม่นำไปใช้

2.2.3 กศน.ตำบล มีการนำรายการวิทยุศึกษา ไปใช้ในการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย หรือไม่

- ☐ นำไปใช้ ☐ ไม่นำไปใช้ (ข้ามไปตอบข้อ 2.2.6)

2.2.4 ความถี่ในการรับฟังรายการวิทยุศึกษาต่อสัปดาห์

- ☐ 1 - 2 ครั้ง ☐ 3 - 4 ครั้ง
☐ 5 - 6 ครั้ง ☐ รับฟังทุกวัน

2.2.5 เนื้อหาที่รับฟัง ได้แก่ (ระบุ)

พฤติกรรมกรับฟังรายการวิทยุทั่วไป

2.2.6 ท่านรับฟังรายการวิทยุทั่วไปผ่านทางช่องทางใด

- ☐ เครื่องรับวิทยุ ☐ เครื่องคอมพิวเตอร์/โน้ตบุ๊ก ☐ โทรศัพท์มือถือสมาร์ทโฟน/แท็บเล็ต

2.2.7 ท่านรับฟังรายการวิทยุทั่วไปในรูปแบบใด

- ☐ รับฟังรายการสด ☐ รับฟังรายการย้อนหลัง

2.2.8 ปัญหาอุปสรรคในการใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- ☐ ไม่มีปัญหา
☐ มีปัญหา ได้แก่
☐ ไม่มีเครื่องรับวิทยุ ☐ รับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ
☐ ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ
☐ ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง
☐ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษา เพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

แนวทางในการพัฒนาการใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.3 สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.3.1 การให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

- ☐ มีให้บริการ ☐ ไม่มีให้บริการ สาเหตุเพราะ

2.3.2 ประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ

ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ☐ วิทยุเพื่อการศึกษา ☐ สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD
☐ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

-4-

2.3.3 ผู้ใช้บริการสื่อเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ นักศึกษา กศน. ☐ ประชาชนทั่วไป ☐ นักเรียนในระบบ
☐ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ☐ เด็กและเยาวชน

2.3.4 มีผู้รับบริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เฉลี่ยสัปดาห์ละ.....คน

2.3.5 ปัญหาที่ท่านพบในการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่

- ☐ นักศึกษาและประชาชนไม่ค่อยให้ความสนใจ
☐ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ขำรุ่ด ไม่ทันสมัย
☐ สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยและไม่เพียงพอ
☐ ไม่มีเนื้อหาวิทยานิพนธ์อาเซียนในการเรียนการสอนในบางเทอม
☐ อื่นๆ (ระบุ).....

2.3.6 ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในภาพรวม

รายการ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ					
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ					
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ					
4. ระยะเวลาของรายการ (นาที)					
5. รูปแบบรายการ					
6. วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ					
7. วิธีการนำเสนอรายการ					
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ					
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ					

แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

.....

.....

.....

2.4 สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

ความพร้อมในการให้บริการ

2.4.1 ความพร้อมด้านโครงข่ายการให้บริการสื่อดิจิทัล

- ☐ มีการติดตั้งโครงข่ายอินเทอร์เน็ต WIFI ความเร็วสูง
☐ ไม่มีการติดตั้งโครงข่ายอินเทอร์เน็ต

2.4.2 ความพร้อมด้านเครื่องคอมพิวเตอร์สำหรับให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (ตอบเพียงข้อเดียว)

- ☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการอย่างเพียงพอ
☐ มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการไม่เพียงพอ
☐ ไม่มีเครื่องคอมพิวเตอร์ให้บริการ

การให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2.4.3 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ใช้สื่อดิจิทัลอย่างไร (ตอบเพียงข้อเดียว)

- ☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล จัดไว้ให้
☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู กศน.ตำบล
☐ ศึกษาจากโทรศัพท์สมาร์ทโฟนหรือแท็บเล็ต ของตนเอง

2.4.4 กลุ่มเป้าหมายส่วนใหญ่ ใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่ออะไร (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ
☐ ศึกษาแนวทางเพื่อการประกอบอาชีพ
☐ ศึกษาบทเรียน Online
☐ ติดต่อสังคม Online
☐ ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม
☐ อื่น ๆ

2.4.5 ผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัล ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ นักศึกษา กศน. ☐ ประชาชนทั่วไป ☐ นักเรียนในระบบ
☐ ครูและบุคลากรทางการศึกษา ☐ เด็กและเยาวชน ☐ อื่น ๆ

2.4.6 มีผู้ใช้บริการสื่อดิจิทัลที่ กศน. ตำบล เฉลี่ยสัปดาห์ละ.....คน

2.4.7 ท่านมีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยหรือไม่ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ ใช้ ท่านใช้โปรแกรมใด ☐ Line ☐ Facebook
☐ Twitter ☐ Google Classroom
☐ อื่น(ระบุ)
☐ ไม่ใช่

2.4.8 กิจกรรมที่ท่านนำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ แจกนิตหมายนักศึกษา ☐ เผยแพร่ข่าวสาร
☐ ส่งงาน / ส่งการบ้าน ☐ สรุปย่อเนื้อหาสั้นๆ เผยแพร่
☐ การค้าขายออนไลน์ OCCC ☐ Digital Literacy

2.4.9 การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

2.4.9.1 www.etvthai.tv

- ☐ ไม่เคยเข้าใช้ ☐ เคยเข้าใช้
☐ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ ครั้ง

2.4.9.2 www.moeradiothai.net

- ☐ ไม่เคยเข้าใช้ ☐ เคยเข้าใช้
☐ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ..... ครั้ง

-6-

2.4.9.3 www.cet.go.th

☐ ไม่เคยเข้าใช้☐ เคยเข้าใช้☐ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ ครั้ง

2.4.9.4 ช่องทาง YouTube ของ ETV

☐ ไม่เคยเข้าใช้☐ เคยเข้าใช้☐ ETV สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ ครั้ง☐ ETV ดิวเข้มออนไลน์ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ ครั้ง☐ กศน. สื่ออาชีพออนไลน์ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ ครั้ง

2.4.10 ปัญหาที่ท่านพบในการให้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

☐ อุปกรณ์ให้บริการไม่เพียงพอ ไม่เอื้ออำนวยในการให้บริการ และมีคุณภาพต่ำ☐ สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้าไม่เสถียร☐ ไม่มีคอมพิวเตอร์ให้บริการ คอมพิวเตอร์ไม่เพียงพอ☐ การประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ความต้องการด้านเนื้อหา

(เพื่อเป็นข้อมูลนำไปใช้ในการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ)

3.1 รายวิชาสายสามัญ (ต้องการเนื้อหาเรื่อง)

☐ วิชาคณิตศาสตร์ ต้องการเนื้อหาเรื่อง☐ วิชาวิทยาศาสตร์ ต้องการเนื้อหาเรื่อง☐ วิชาภาษาอังกฤษ ต้องการเนื้อหาเรื่อง☐ วิชาภาษาไทย ต้องการเนื้อหาเรื่อง☐ วิชาเลือกบังคับ ต้องการเนื้อหาเรื่อง☐ อื่น ๆ (ระบุ) ต้องการเนื้อหาเรื่อง

-7-

3.2 รายวิชาอาชีพ

3.2.1 ด้านเกษตรกรรม

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

3.2.2 ด้านช่าง

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

3.2.3 ด้านอาชีพอิสระ

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

อื่น ๆ (ระบุ)

3.3 รายวิชาศึกษาตามอัธยาศัย

เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

3.4 รายวิชาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (มีความต้องการเนื้อหาเรื่อง)

☐ ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3

☐ สถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว

☐ ภาษาอังกฤษ

☐ การเมืองการปกครอง

☐ วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม

☐ การศึกษา

☐ การประกอบอาชีพ

☐ อื่น ๆ (ระบุ)

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

* ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ *

แบบสอบถามการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัล
เพื่อการศึกษาจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ปีงบประมาณ 2564

สำหรับนักศึกษา กศน.

กศน.ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

- 1.1 เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
- 1.2 อายุ ☐ 1 – 20 ปี ☐ 21 – 40 ปี
☐ 41 – 60 ปี ☐ 61 ปี ขึ้นไป
- 1.3 ระดับการศึกษา ☐ ประถมศึกษา ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

1.4 สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลที่นักเรียนนิยมใช้ในการศึกษจากระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากที่สุด

คือ สื่อประเภทใด (ตอบเพียงข้อเดียว)

- ☐ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา (สื่อออนไลน์) ☐ รายการโทรทัศน์ ETV
☐ รายการวิทยุเพื่อศึกษา ☐ อื่นๆ (ระบุ)

ตอนที่ 2 การใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของนักศึกษา

2.1 การใช้บริการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV

2.1.1 นักศึกษามีการใช้บริการสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV หรือไม่

- ☐ ใช้บริการ ☐ ไม่มีใช้บริการ

2.1.2 นักศึกษาทราบหรือไม่ว่า สามารถดาวน์โหลดตารางออกอากาศได้จากเว็บไซต์ www.etvthai.tv

- ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

2.1.3 นักศึกษาทราบหรือไม่ว่า สามารถรับชมรายการ ETV ทางเว็บไซต์ www.etvthai.tv และบางรายการรับชมทาง YouTube ได้

- ☐ ทราบ ☐ ไม่ทราบ

2.1.4 เนื้อหารายการ ETV ที่นักศึกษารับชมหรือใช้ในการเรียนเป็นประจำ ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

- ☐ รายการส่งเสริมการศึกษาสายสามัญ ☐ รายการส่งเสริมการศึกษาอาชีพ
☐ รายการส่งเสริมการศึกษาตามอัธยาศัย ☐ รายการอาเซียน
☐ รายการติวเข้มเต็มเต็มความรู้

2.1.5 ภายใน 1 สัปดาห์ นักศึกษาเปิดรายการ ETV รับชมกี่ครั้ง

- ☐ 1 ครั้ง ☐ 2 ครั้ง
☐ 3 ครั้ง ☐ รับชมทุกวัน

-2-

2.1.6 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรายการ ETV ในภาพรวม

รายการ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ					
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ					
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ					
4. ระยะเวลาของรายการ (นาที)					
5. รูปแบบรายการ					
6. วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ					
7. วิธีการนำเสนอรายการ					
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ					
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ					

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาใช้ ETV เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

.....

.....

.....

.....

2.2 วิทยุเพื่อการศึกษา

2.2.1 นักศึกษาเคยรับฟังรายการวิทยุศึกษา ที่ผลิตและเผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา หรือไม่

- ☐ เคยรับฟัง รับฟังอย่างไร ☐ ฟังจากเครื่องรับวิทยุที่คลื่น FM 92 MHz / AM 1161 kHz
- ☐ ฟังทางอินเทอร์เน็ต www.moeradiothai.net
- ☐ ฟังทางอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม ช่อง R32

☐ ไม่เคยรับฟัง (ข้ามไปตอบข้อ 2.2.3)

2.2.2 ประเภทของรายการที่นักศึกษาเคยรับฟังรายการวิทยุศึกษา

- ☐ อาชีพ ☐ ภาษา ☐ สารบันเทิง
- ☐ ความรู้ทั่วไป ☐ อื่น ๆ

2.2.3 สาเหตุที่ไม่ใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- ☐ ไม่มีเครื่องรับวิทยุ ☐ รับฟังไม่ได้ ไม่มีสัญญาณ
- ☐ ไม่ทราบว่า มีรายการวิทยุส่งเสริมการศึกษาของ กศน. ให้บริการ
- ☐ ไม่ทราบรายละเอียดคลื่นความถี่และช่องทางการรับฟัง
- ☐ ไม่นิยมใช้วิทยุเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการศึกษา เพราะมีสื่อเทคโนโลยีอื่น ๆ
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการใช้รายการวิทยุศึกษา เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

.....

.....

-3-

2.3 สื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.3.1 นักศึกษาใช้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

☐ ใช้บริการ ☐ ไม่ใช้บริการ

2.3.2 ประเภทสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่มีให้บริการ

ได้แก่ (ตอบได้หลายข้อ)

☐ โทรทัศน์เพื่อการศึกษา ☐ วิทยุเพื่อการศึกษา ☐ สื่อ Offline ประเภท VCD/DVD
☐ สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2.3.3 ปัญหาที่นักศึกษาพบในการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ได้แก่

☐ สื่ออาเซียนค่อนข้างเก่า ขำรุด ไม่ทันสมัย
☐ สื่ออาเซียนมีให้บริการน้อยและไม่เพียงพอ
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

2.3.4 ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรายการเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในภาพรวม

รายการ	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	พอใช้	ต้องปรับปรุง
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ					
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ					
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ					
4. ระยะเวลาของรายการ (นาที)					
5. รูปแบบรายการ					
6. วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ					
7. วิธีการนำเสนอรายการ					
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ					
9. สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ					

ปัญหาและข้อเสนอแนะในการให้บริการสื่อการศึกษาเพื่อส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

.....

2.4 การใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา

2.4.1 นักศึกษาใช้สื่อดิจิทัลอย่างไร (ตอบเพียงข้อเดียว)

☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ กศน.ตำบล จัดไว้ให้
☐ ศึกษาจากเครื่องคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊กของครู กศน.ตำบล
☐ ศึกษาจากโทรศัพท์มือถือหรือแท็บเล็ต ของตนเอง

2.4.2 นักศึกษาใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่ออะไร (ตอบได้หลายข้อ)

☐ ศึกษาค้นคว้าเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ
☐ ศึกษาแนวทางเพื่อการประกอบอาชีพ
☐ ศึกษาบทเรียน Online
☐ ติดต่อสังคม Online
☐ ดูหนัง ฟังเพลง เล่นเกม
☐ อื่น ๆ

-4-

2.4.3 นักศึกษามีการนำสื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) มาใช้ในการส่งเสริมการศึกษานอกระบบ

และการศึกษาตามอัธยาศัยหรือไม่ **(ตอบได้หลายข้อ)**

- ☐ ใช่ ท่านใช้โปรแกรมใด ☐ Line ☐ Facebook
☐ Twitter ☐ Google Classroom
☐ อื่น(ระบุ)

☐ ไม่ใช่

2.4.4 กิจกรรมที่นักศึกษานำมาใช้ในการส่งเสริมการศึกษา ได้แก่ **(ตอบได้หลายข้อ)**

- ☐ แง่หน้าหมายนักศึกษา ☐ การค้าขายออนไลน์ OCCC
☐ ส่งงาน / ส่งการบ้าน ☐ Digital Literacy

2.4.5 การเข้าใช้สื่อดิจิทัล ที่เผยแพร่โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

2.4.9.1 www.etvthai.tv

- ☐ ไม่เคยเข้าใช้ ☐ เคยเข้าใช้
☐ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ ครั้ง

2.4.9.2 www.moeradiothai.net

- ☐ ไม่เคยเข้าใช้ ☐ เคยเข้าใช้
☐ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ..... ครั้ง

2.4.9.3 www.cet.go.th

- ☐ ไม่เคยเข้าใช้ ☐ เคยเข้าใช้
☐ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ ครั้ง

2.4.9.4 ช่องทาง YouTube ของ ETV

- ☐ ไม่เคยเข้าใช้
☐ เคยเข้าใช้
☐ ETV สื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละครั้ง
☐ ETV ดิวเข้มออนไลน์ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละ.....ครั้ง
☐ กศน. สื่ออาชีพออนไลน์ จำนวนครั้งในการเข้าใช้/เฉลี่ยสัปดาห์ละครั้ง

2.4.6 ปัญหาที่นักศึกษาพบในการใช้บริการสื่อดิจิทัลเพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

- ☐ อุปกรณ์ให้บริการไม่เพียงพอ ไม่เอื้ออำนวยในการให้บริการ และมีคุณภาพต่ำ
☐ สัญญาณอินเทอร์เน็ต WIFI ล่าช้าไม่เสถียร
☐ อุปกรณ์ของผู้ใช้บริการมีสเปคต่ำ ไม่มีความพร้อม
☐ นักศึกษาบางคนไม่มีมือถือ Smart Phone
☐ การประชาสัมพันธ์การใช้สื่อดิจิทัลไม่ทั่วถึง
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

แนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อดิจิทัล เพื่อส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

.....

.....

.....

-5-

ตอนที่ 3 ความต้องการด้านเนื้อหา

(เพื่อเป็นข้อมูลนำไปใช้ในการผลิตและเผยแพร่สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับบริการ)

3.1 รายวิชาสามัญ (ต้องการเนื้อหาเรื่อง)

- ☐ วิชาคณิตศาสตร์ ต้องการเนื้อหาเรื่อง
- ☐ วิชาวิทยาศาสตร์ ต้องการเนื้อหาเรื่อง
- ☐ วิชาภาษาอังกฤษ ต้องการเนื้อหาเรื่อง
- ☐ วิชาภาษาไทย ต้องการเนื้อหาเรื่อง
- ☐ วิชาเลือกบังคับ ต้องการเนื้อหาเรื่อง
- ☐ อื่น ๆ (ระบุ) ต้องการเนื้อหาเรื่อง

3.2 รายวิชาอาชีพ

3.2.1 ด้านเกษตรกรรม

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

3.2.2 ด้านช่าง

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

3.2.3 ด้านอาชีพอิสระ

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

อื่น ๆ (ระบุ)

3.3 รายวิชาศึกษาตามอัธยาศัย

เนื้อหาสำหรับเด็กและเยาวชน

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

เนื้อหาสำหรับผู้สูงอายุ

ต้องการเนื้อหาเรื่อง 1.....2.....

3.4 รายวิชาส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน (มีความต้องการเนื้อหาเรื่อง)

☐ ภาษาอาเซียน/อาเซียน +3	☐ สถานที่สำคัญ แหล่งท่องเที่ยว
☐ ภาษาอังกฤษ	☐ การเมืองการปกครอง
☐ วิถีชีวิต ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม	☐ การศึกษา
☐ การประกอบอาชีพ	☐ อื่น ๆ (ระบุ)

ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการให้บริการสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

.....

.....

.....

* ขอขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ *

การวิเคราะห์ความสอดคล้องข้อคำถาม
ความพึงพอใจของท่านที่มีต่อรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ETV ในภาพรวม

รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าเฉลี่ย	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ก่อนรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
2. หลังรับชมรายการ ETV ผู้ใช้มีความรู้ความเข้าใจ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
3. ความเหมาะสมของเนื้อหาของรายการ	+1	-1	+1	1	สอดคล้อง
4. ระยะเวลาของรายการ (นาที)	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
5. รูปแบบรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
6. วิทยากรและผู้ดำเนินรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
7. วิธีการนำเสนอรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
8. ช่วงเวลาในการเผยแพร่ออกอากาศ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
9. กราฟิก ตัวอักษรที่ใช้ในรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง
10. สารประโยชน์ที่ได้รับจากรายการ	+1	+1	+1	1	สอดคล้อง

หมายเหตุ

1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือ

คนที่ 1 นายสหพัฒน์ ไตรรัตน์วิช ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ หัวหน้าส่วนแผนงานและพัฒนาบุคลากร ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.

คนที่ 2 นางอาภาภรณ์ ช่วยส่ง ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ หัวหน้าส่วนสื่อดิจิทัลเพื่อการศึกษา ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.

คนที่ 3 นายบุญยงค์ หงส์จันทร์ ส่ง ตำแหน่ง นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ หัวหน้าฝ่ายข้อมูลสารสนเทศ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.

2. ข้อคำถามที่ไม่สอดคล้องผู้ดำเนินการวิจัยได้ทำการปรับปรุงเนื้อหาแล้วจึงนำไปใช้จริง

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ไปติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดบุรีรัมย์ มหาสารคาม และนครราชสีมา (ครั้งที่ 1)
ระหว่างวันที่ 14 – 18 ธันวาคม พ.ศ. 2563

กลุ่มตัวอย่าง กศน.อำเภอ (ครู กศน.ตำบล) และนักศึกษา กศน.

1. กศน.อำเภอปะคำ
2. กศน.อำเภอนางรอง
3. กศน.อำเภอสตึก
4. กศน.อำเภอพยุหะภูมิพิสัย
5. กศน.อำเภอยางสีสุราช
6. กศน.อำเภอบ้านใหม่ไชยพจน์
7. กศน.อำเภอพิมาย
8. กศน.อำเภอโนนสูง
9. กศน.อำเภอปักธงชัย
10. กศน.อำเภอวังน้ำเขียว

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ไปติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
ภาคเหนือ จังหวัดกำแพงเพชร สุโขทัย อุตรดิตถ์ และพิษณุโลก (ครั้งที่ 2)
ระหว่างวันที่ 22 – 26 มีนาคม 2564

กลุ่มตัวอย่าง กศน.อำเภอ (ครู กศน.ตำบล) และนักศึกษา กศน.

1. กศน.อำเภอขามเฒ่าวรราชบุรี
2. กศน.อำเภอปางศิามคคี
3. กศน.อำเภอลานกระบือ
4. กศน.อำเภอศรีมาศ
5. กศน.อำเภอทุ่งเสลี่ยม
6. กศน.อำเภอศรีสัชนาลัย
7. กศน.อำเภอพิชัย
8. กศน.อำเภอพรหมพิราม
9. กศน.อำเภอเมืองพิษณุโลก
10. กศน.อำเภอบางกระทุ่ม

รายชื่อกลุ่มตัวอย่างที่ไปติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ปีงบประมาณ พ.ศ. 2564
ภาคตะวันออก จังหวัดสมุทรปราการ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และสระแก้ว

กลุ่มตัวอย่าง กศน.อำเภอ (ครู กศน.ตำบล) และนักศึกษา กศน.

1. กศน.อำเภอพระสมุทรเจดีย์
2. กศน.อำเภอบางเสาธง
3. กศน.อำเภอหนองใหญ่
4. กศน.อำเภอเมืองจันทบุรี
5. กศน.อำเภอโป่งน้ำร้อน
6. กศน.อำเภอวังสมบูรณ์
7. กศน.อำเภอเมืองสระแก้ว
8. กศน.อำเภอเขาฉกรรจ์

ภาคใต้ จังหวัดระนอง พังงา กระบี่ และตรัง

กลุ่มตัวอย่าง กศน.อำเภอ (ครู กศน.ตำบล) และนักศึกษา กศน.

1. กศน.อำเภอกระบี่
2. กศน.อำเภอละอุ่น
3. กศน.อำเภอตะกั่วป่า
4. กศน.อำเภอทับปุด
5. กศน.อำเภอเมืองพังงา
6. กศน.อำเภอปลายพระยา
7. กศน.อำเภอเมืองกระบี่
8. กศน.อำเภอคลองท่อม
9. กศน.อำเภอวังวิเศษ
10. กศน.อำเภอห้วยยอด4

ภาคกลาง จังหวัดนครปฐม สุพรรณบุรี กาญจนบุรี และราชบุรี

กลุ่มตัวอย่าง กศน.อำเภอ (ครู กศน.ตำบล) และนักศึกษา กศน.

1. กศน.อำเภอนครชัยศรี
2. กศน.อำเภอกำแพงแสน
3. กศน.อำเภอบางปลาม้า
4. กศน.อำเภอสองพี่น้อง
5. กศน.อำเภอศรีประจันต์
6. กศน.อำเภอดอนเจดีย์
7. กศน.อำเภอเลาขวัญ
8. กศน.อำเภอบ่อพลอย
9. กศน.อำเภอบางแพ

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๖/๒๐๕

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสุโขทัย

ตามนโยบายและจุดเน้นแนวทางการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นโยบายด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีการส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและให้มีการสำรวจ วิจัย และติดตามประเมินผลด้านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จึงได้ส่งนายสหพัฒน์ ไตรรัตน์วิช นักวิชาการศึกษานำงานการพิเศษ นายบุญยงค์ หงษ์จันทร์ นักวิชาการศึกษานำงานการพิเศษ นางพจมาลย์ จักรเพชร นักวิชาการศึกษานำงานการพิเศษ นายภูมิศักดิ์ ภูมิเขียว นักวิชาการศึกษานำงานการ และนางสาวกัลย์วีร์ พรหมสิทธิ์ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ ไปเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงาน ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาในพื้นที่รับผิดชอบของ สำนักงาน กศน.จังหวัดสุโขทัย ในวันอังคารที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ กศน.อำเภอศรีมาศ และในวันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ ณ กศน.อำเภอทุ่งเสลี่ยม และ กศน.อำเภอศรีสขนาลัย ทั้งนี้ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้ทำหนังสือแจ้ง กศน.อำเภอที่จะไปเก็บข้อมูลแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรรร ประสมศรี)

นักวิชาการศึกษานำงานการพิเศษ

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

กลุ่มงานแผนและพัฒนาบุคลากร

โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๕๗๒๗

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๗๔๑

ที่ ศร ๐๒๑๐.๐๖/๒๐๖

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กทม. ๑๐๕๐๐

๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอศรีสะเกษ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เอกสารแนะนำช่องทางการให้บริการสื่อออนไลน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน ๑ ฉบับ

ตามนโยบายและจุดเน้นแนวทางการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นโยบายด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีการส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและให้มีการสำรวจ วิจัย และติดตามประเมินผลด้านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จึงได้ส่งนายสหพัฒน์ ไตรรัตน์วิช นักวิชาการศึกษานำงานพิเศษ นายบุญยงค์ หงษ์จันทร์ นักวิชาการศึกษานำงานพิเศษ นางพจมาลย์ จักรเพชร นักวิชาการศึกษานำงานพิเศษ นายภูมิศักดิ์ ภูมิเขียว นักวิชาการศึกษานำงาน และนางสาวกัลย์วีร์ พรหมสิทธิ์ นักวิชาการศึกษาปฏิบัติการ มาเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน.อำเภอศรีสะเกษ ในวันพุธที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๔ เวลาประมาณ ๑๓.๓๐ – ๑๖.๓๐ น. โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้มอบหมายให้นายภูมิศักดิ์ ภูมิเขียว หมายเลขโทรศัพท์มือถือ ๐๘ ๖๖๕๓ ๙๙๙๕ เป็นผู้ประสานงาน

ในการนี้ขอความอนุเคราะห์ท่านมอบหมายให้ครู/เจ้าหน้าที่ กศน.ตำบล สังกัด กศน.อำเภอ จำนวน ๔ ตำบล ตำบลละ ๑ คน รวมทั้งสิ้น ๔ คน และตัวแทนนักศึกษาของ กศน.อำเภอ จำนวน ๔ ตำบล ตำบลละ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๘ คน เป็นผู้ให้การสัมภาษณ์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน.ตำบล โดยนัดสัมภาษณ์ ณ กศน.อำเภอศรีสะเกษ ตามวันเวลาและสถานที่ข้างต้น ทั้งนี้ สามารถศึกษาช่องทางการให้บริการสื่อออนไลน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน. รายละเอียดดังแนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรกร ประสมศรี)

นักวิชาการศึกษานำงานพิเศษ

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ส่วนแผนงานและพัฒนาบุคลากร

โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๕๗๒๗

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๗๔๑

ที่ ศธ ๐๒๑๐.๐๖/๖๒๐

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา
ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี กทม. ๑๐๔๐๐

๒๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔

เรื่อง การเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอพระสมุทรเจดีย์

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารแนะนำช่องทางการให้บริการสื่อออนไลน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสอบถามสำหรับครู กศน. จำนวน ๔ ฉบับ
๓. แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา กศน. จำนวน ๘ ฉบับ
๔. ของไปรษณีย์เพื่อส่งกลับมายังศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา จำนวน ๑ ของ

ตามนโยบายและจุดเน้นแนวทางการดำเนินงานของสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ นโยบายด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีการส่งเสริมและพัฒนาการนำเทคโนโลยีทางการศึกษาและเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยและให้มีการสำรวจ วิจัย และติดตามประเมินผลด้านสื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาให้มีความถูกต้อง ทันสมัย และสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้และเพิ่มโอกาสการเรียนรู้ ส่งเสริมการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตให้กับประชาชนได้อย่างทั่วถึง

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าวบรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงขอความอนุเคราะห์ท่านมอบหมายให้ครู/เจ้าหน้าที่ กศน.ตำบล สังกัด กศน.อำเภอ จำนวน ๔ ตำบล ตำบลละ ๑ คน รวมทั้งสิ้น ๔ คน และตัวแทนนักศึกษาของ กศน.อำเภอ จำนวน ๔ ตำบล ตำบลละ ๒ คน รวมทั้งสิ้น ๘ คน เป็นผู้ให้คำตอบแบบสอบถาม ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาของ กศน.ตำบล โดยจัดแบบสอบถามที่ตอบข้อมูลครบถ้วนแล้วใส่ซองที่แนบให้ส่งกลับมายังศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ภายในวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ทั้งนี้ สามารถศึกษาช่องทางการให้บริการสื่อออนไลน์ของศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน. รายละเอียดดังแนบ โดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษาได้มอบหมายให้นายภูมิศักดิ์ ภูมิเขื่อน นักวิชาการศึกษานโยบายการ หมายเลขโทรศัพท์มือถือ ๐๘ ๖๖๕๓ ๙๙๙๕ เป็นผู้ประสานงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นางวรกร ประสมศรี)

นักวิชาการศึกษาชำนาญการพิเศษ

ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

กลุ่มงานแผนและพัฒนาบุคลากร

โทร. ๐ ๒๓๕๔ ๕๗๒๗

โทรสาร ๐ ๒๓๕๔ ๕๗๔๑

ภาพการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2564
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาพการติดตามผลการใช้สื่อเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2564
ภาคเหนือ

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นายวรัท พุกษาทวีกุล	เลขาธิการ กศน.
2. นางรักขณา ตัณฑวุฑโฒ	ที่ปรึกษาด้านเทคโนโลยีและการศึกษานอกระบบ
3. นายสราวุธ กองสุทธิใจ	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเผยแพร่ทางการศึกษา
4. นายธนพัชร ชุนเทพ	รักษาการผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านการผลิตสื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
4. นางวรรณกร ประสมศรี	ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา

ผู้เก็บรวบรวมข้อมูล

1. นางปิยธิดา ช่วยส่ง
2. นายสหพัฒน์ ไตรรัตน์วนิช
3. นายบุญยงค์ หงษ์จันทร์
4. นางพจมาลย์ จักรเพชร
5. นายภูมิศักดิ์ ภูมิเขียว
6. นางสาวกัลย์วีร์ พรหมสิทธิ
7. ว่าที่ ร.ต. ภูมิธล นามตาแสง

ผู้ควบคุมการดำเนินงาน

นายสหพัฒน์ ไตรรัตน์วนิช

ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน

1. นายบุญยงค์ หงษ์จันทร์
2. นางสาวกัลย์วีร์ พรหมสิทธิ

กศน.

ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา สำนักงาน กศน.
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ